PREMIUL EMILIO SALGARI 2018

MATTEO STRUKUL

GIACOMO CASANOVA

SONATA INIMILOR FRÂNTE

ROMAN

HUMANITAS fiction

Matteo Strukul

GIACOMO CASANOVA

Sonata Inimilor Frânte

Original: CASANOVA. LA SONATA DE CUORI INFRANTI (2018)

Traducere de Gabriela Lungu

virtual-project.eu

2019

Silviei… şi iubitului meu Veneto

PRIMA PARTE

IUBIREA

(IUNIE – IULIE 1755)

1

Jocul spânzuratului

Leul înaripat de o parte. San Teodoro de cealaltă.

Mulţimea urlă dezlănţuită. O maree dezordonată şi plină de furie în care plutesc chipuri murdare şi mizerabile, feţe pe care se lăfăie schimonoseli şi râsete batjocoritoare, ochi machiaţi şi nasuri albe de pudră. Neguţători, căldărari, hangii şi parfumieri, servitoare şi valeţi, curve, signori bogaţi şi dame cu pielea albă, apoi din nou sărăntoci, măcelari, ba chiar şi copii; toţi identici, de data asta, toţi pregătiţi să nu piardă nici măcar o clipă din jocul acela macabru şi irezistibil.

Condamnatul se afla în faţa lor. În picioare, pe platforma de lemn.

Cineva îşi ridică pumnii spre cer, altcineva îşi strigă scârba.

Stoluri albe de pescăruşi ţipau litanii încâlcite deasupra spânzurătorii. Se bucurau pentru prânzul ce avea să vină, pentru guşa plină cu ceea ce va deveni omul: gunoi şi rahat.

Condamnatul avea ochii ieşiţi din orbite, lacrimile-i şiroiau pe obraji şi-i udau faţa murdară de muci şi noroi. În spatele său, gondolele dansau macabre în bazinul de la San Marco; în dreapta lui, dincolo de mulţimea urlătoare, se vedeau arcadele albe ale Palatului Ducal.

Soarele primăvăratic se leagănă distrat, colorându-se în portocaliu, ca să se scufunde apoi în lagună, incendiind-o ca pe o ambră lichidă.

Condamnatul îşi întoarse privirile într-o parte. Pe o masă mizerabilă văzu lighenaşul de metal, în care se afla cleştele maroniu, şiroind de sânge. În lichidul roşu pluteau nişte dinţi.

Ai lui.

Ar fi vrut să scuipe. Dar gura-i rămânea sigilată într-o sferă moale de carne, în timp ce limba se întindea disperată spre găurile lăsate de caninii smulşi.

Frica îi devora sufletul. Voia să urle, dar aerul i se terminase de câtăva vreme. În locul său, o piatră dură îi înăbuşea respiraţia.

Braţul ciung pulsă furios. Durerea iradia în valuri, sfâşiindu-i carnea ca nişte harpoane, de la încheietura mâinii până la umăr, şi apoi în tot corpul.

Când îi tăiaseră mâna, un bărbier împreună cu zbirii îi înfăşuraseră ceea ce mai rămăsese din braţ într-o băşică de porc, ca să nu-l lase să moară din cauza hemoragiei.

Cel puţin nu imediat.

Laţul îl trăgea nerăbdător deasupra cefei, părând să-i aducă aminte de ce va urma. Îi văzu pe Inchizitorii de Stat cum se uită la el în tăcere, de pe platforma îmbrăcată în negru. Aveau buzele sigilate şi ochii strânşi, semănând cu nişte răni făcute cu cuţitul.

Îl fixau dispreţuitor, ca nişte păsări de rău augur.

Torţe, vase pline cu jăratic şi mănunchiuri de lumânări atingeau cu limbile lor stacojii atmosfera care devenea tot mai întunecată sub arămiul apusului de soare.

Inchizitorul Roşu îşi aplecă fruntea în semn de aprobare.

Ridică mâna.

Călăul începu să împingă drugul de lemn.

Mulţimea izbucni într-un urlet de bucurie.

Condamnatul auzi roţile scârţâind sinistru şi scandând clipele morţii sale.

Funia se întinse. Condamnatul nu mai reuşi să se sprijine pe scândurile platformei.

Nodul îi tăie respiraţia. Picioarele se zbătură în gol.

În timp ce în faţa ochilor săi lumea se transforma într-un carnaval al morţii, îşi duse mâna întreagă la

funie. Dădu drumul unui răcnet surd. Îşi văzu ciotul în băşica de porc agitându-se în aer, ca şi cum ar fi fost al altcuiva.

Urcând către cer, tras de funie, tot corpul lui se agită disperat, încercând să pună din nou picioarele jos.

Vârfurile cizmelor sale dansară în aer.

Ultimele spasme îl făcură să tremure.

Simţi mirosul putred al lagunei intrându-i pentru ultima oară în nări, dar era prea târziu. Veneţia tocmai îi scosese viaţa din trup şi acum stătea acolo, ca o curvă ce era, privindu-l cum agonizează, sorbindu-i ultimele clipe.

Până când rămase atârnat, nemişcat, cu ochii sticloşi.

Spânzurat.

În Piaţa San Marco.

2

Întoarcerea la Veneţia

Părul lung, ca smoala, îi cădea pe faţă în şuviţe dezordonate şi lucitoare.

Ochii, ascunşi în parte de o şuviţă rebelă, se scăldau într-o insolentă culoare acvamarin şi indicau o energie ieşită din comun. Un zâmbet alb îi tăia faţa, în timp ce stătea aşezat comod la o masă simplă, din lemn.

Se juca cu un *goto*, un pahar de sticlă, nehotărât dacă să guste vinul Malvasia deschis la culoare care tocmai îi fusese turnat.

Situată în cartierul San Polo, în apropiere de Rialto, Cantina Do Mori nu era cu siguranţă cel mai bun *bacaro*[1] din Veneţia, dimpotrivă, avea o faimă foarte proastă, frecventată cum era de neghiobi şi aventurieri de cea mai mizerabilă specie. Era însă crâşma cea mai veche din oraş, şi cu un lucru erau toţi de acord: aici se serveau cele mai bune vinuri din Serenissima.

Goto de' vin de la Do Mori n-avea egal.

În plus, mai era ceva ce o făcea unică: se bucura de două providenţiale intrări, una din strada Do Mori, cealaltă din strada Galeazza. Şi, deoarece Casanova era omul care era, o dublă intrare, sau, mai bine zis, o dublă ieşire era cel mai bun lucru pe care-l putea cere unui *bacaro.*

Două butoaie din lemn pe post de mese, câteva scaune de paie şi o tejghea lungă de stejar mobilau un loc simplu şi comod, care reflecta cât se poate de exact caracterul crâşmarului, Marco Spinazzi, un bărbat zdravăn, cu un aer dur şi părul prins într-o coadă de culoarea smoalei, care părea ieşit din cambuza unei corăbii de piraţi.

Dar, în după-amiaza aceea, clienţii de la Do Mori vor avea cu totul alte subiecte despre care să vorbească, în afară de calitatea vinului sau de nenorocirile care păreau să fi împins Veneţia în perioada cea mai întunecată şi mai complexă a extraordinarei sale istorii.

Asta deoarece, era cât se poate de clar, câţiva dintre ei îl cunoşteau după faimă pe bărbatul cu părul lung care intrase de curând şi care, iată, se hotărâse să ducă paharul de vin la gură.

Şi tocmai pentru că-l ştiau după faimă, erau şi conştienţi de faptul că întoarcerea lui putea aduce doar ghinion.

Cineva, nevăzut, îi aruncă o privire strâmbă.

Era îmbrăcat cu o splendidă redingotă ruginie, purtată peste o vestă elegantă şi o cămaşă dantelată cu mânecile bufante. În picioare avea o pereche de cizme de piele lucioasă. Fără perucă, îşi purta părul strâns cu o panglică neagră de catifea.

Aventurier, seducător, spadasin şi cabalist, bărbatul acela se simţea ca peştele în apă printre provocări şi dueluri, vicii şi înşelătorii. Numele său era sinonim cu necazul şi, dacă-ţi încrucişai prea mult privirea cu el, acest lucru putea să-ţi fie fatal.

Dacă muşteriii cârciumii ar fi ştiut ce-i aştepta în scurt timp, s-ar fi împrăştiat cât ai zice peşte.

Dar nu fu aşa. Ceea ce se întâmplă fu doar din vina destinului potrivnic şi a singurei fiinţe care ar fi putut să-l întreacă, în materie de ghinion, pe acel campion absolut.

Fiinţa respectivă era o femeie.

Una de o mare frumuseţe.

Când intră, fu ca şi cum dintr-odată ar fi început să bată vântul.

Frumuseţea ei era atât de bătătoare la ochi, încât părea obraznică, de parcă s-ar fi amuzat să-i sfideze pe cei din jur. Era îmbrăcată cu o rochie verde-smarald, care-i scotea în evidenţă, prin contrast, splendidul păr castaniu, strâns într-o pieptănătură sofisticată, dar în acelaşi timp discretă, care-i sublinia reflexele ciocolatii. Buzele pline şi roşii păreau în mod natural întinse de un zâmbet, iar privirea demonstra o şiretenie vioaie, care o făcea imediat ademenitoare.

Crâşmarul ridică o clipă ochii spre tavan, presimţind apropierea unui val de necazuri.

Care nu se lăsă aşteptat.

Un bărbat cu perucă albă şi privirea arogantă, care de câtăva vreme discuta cu doi amici, nu se putu abţine să nu spulbere vraja aceea. Făcând-o bucăţele.

— Deci nu toţi clienţii sunt slugi sau pierde-vară, nu-i aşa, Marco? spuse, făcându-i cu ochiul, cu un aer complice, crâşmarului, care avu grijă să nu-i răspundă.

Apoi, încurajat de tăcerea lui, bărbatul continuă:

— Doamna mea, sunt cavalerul Andrea Zanon şi vă rog să mă consideraţi deja umilul vostru servitor. De orice veţi avea nevoie, vă implor, nu ezitaţi să cereţi.

Femeia îl săgetă cu o privire scânteietoare, ca şi cum s-ar fi aşteptat la o asemenea întâmpinare. Apoi, în tăcere, se uită la ceilalţi clienţi ai cârciumii, fulgerându-i cu ochii ei cenuşii. În cele din urmă răspunse.

— Gentile cavaler, mă numesc Gretchen Fassnauer şi mă aflu în slujba contesei Margarethe von Steinberg. Caut o persoană cu care doamna mea ar vrea să schimbe câteva vorbe.

Cuvintele se legănară pe notele languroase ale vocii ei răguşite şi dezvăluiră o foarte bună italiană, cu un puternic accent austriac.

Zanon tuşi nervos şi se îndreptă spre ea, umflându-şi pieptul.

— O, dar ce veste minunată! spuse în zeflemea. Atunci, dacă-mi pot permite un sfat, aş sugera să căutăm împreună această persoană. Veneţia e un asemenea labirint, încât o femeie elegantă, dar care nu cunoaşte bine oraşul, riscă să înnebunească fără un ghid.

Deşi cavalerul făcea tot ce-i stătea în putinţă ca să pară amabil şi grijuliu, tonul vocii îi era neplăcut şi plin de ipocrizie. Femeia păru să nu bage de seamă şi zâmbi.

— Mulţumesc, spuse cu o uşoară maliţiozitate, dar eu ştiu foarte bine unde să caut.

Zanon se prefăcu că nu aude şi, într-un mod vulgar, se apropie de ea.

Clienţii din *bacaro* rămaseră în aşteptare, impresionaţi de apariţia lui Gretchen, un eveniment tot atât de bizar, pe cât de rar; niciodată, dar chiar niciodată Cantina Do Mori n-ar fi putut fi un loc potrivit graţiilor unei dame. Şi străină, pe deasupra! Şi totuşi, în ciuda etichetei şi a convenienţelor, era exact ce se întâmpla în momentul acela. Conştienţi de extravaganţa situaţiei, păreau să-şi ţină cu toţii răsuflarea, ca să vadă în ce fel se va termina, ca şi cum cavalerul Zanon, în încercarea aceea grosolană de apropiere, ar fi reflectat de fapt o dorinţă generală.

Singurul care nu părea impresionat de scenă era gentilomul cu părul lung şi negru. Era pe punctul să-şi termine paharul de vin, savurându-i aroma fără să se grăbească, pentru că vinul reprezenta pentru el o plăcere deosebită. Zâmbi doar.

— S-auzim deci, o zori Zanon, cine-i persoana care să merite atenţiile voastre şi ale contesei?

Şi încă o dată în vocea sa răsună o notă batjocoritoare, amestecată cu o nerăbdare prost ascunsă. După care, îşi aşeză obraznic mâna moale şi umflată pe cea minunată a ei. Îngenunche şi, ducând-o la buze, sărută pielea de alabastru mai mult decât ar fi fost permis.

De data asta, Gretchen nu zâmbi. Vru să-şi tragă mâna, dar nu reuşi; Zanon o strângea de încheietură. Şi începea s-o doară.

— Curaj, amicii mei, spuse cavalerul, adresându-se celor doi tovarăşi ai săi. De ce n-o învăţăm pe această drăgălaşă doamnă arta de a umbla pe străzile Veneţiei?

Cei doi izbucniră într-un hohot de râs vulgar.

Gretchen, evident deranjată, lăsă să-i scape o privire dispreţuitoare.

— Lăsaţi-mă în pace! exclamă. Îl caut pe *signor* Giacomo Casanova, n-am venit pentru voi! Ştiu sigur că aş putea să-l găsesc aici.

Zanon înţepeni. Numele îi era cunoscut şi nu făcea parte dintre cele care puteau fi pronunţate cu inima uşoară.

Ca şi cum n-ar fi aşteptat altceva, gentilomul cu părul lung şi negru puse jos paharul şi se ridică de pe scaun. După care se îndreptă spre Zanon, apostrofându-l amuzat.

— Domnule, vă sfătuiesc să lăsaţi mâna fetei.

Lui Zanon nu-i veni să-şi creadă urechilor. Cine era maimuţoiul ăsta care credea că poate să-i spună lui ce să facă?

— Şi dacă nu?

— O să vedeţi imediat.

— Sunt la dispoz…

Zanon nu reuşi să termine propoziţia.

Bărbatul cu părul negru îl lovi în plină figură. Cavalerul simţi mâna înmănuşată biciuindu-i obrazul. Lovitura îl îndoi spre spate.

Chiar înainte de a înţelege ce se întâmplă, un pumn dat într-o manieră impecabilă şi eficace îi atinsese ficatul, întorcându-i maţele pe dos. Zanon se aplecă din nou, de data asta înainte. Simţi în gură gustul amar al bilei.

Abia avu timp să observe vârfurile lucioase ale cizmelor agresorului, când furia aia îl înşfăcă de gât şi-i izbi capul de unul dintre butoaiele din cârciumă, aruncând în aer tot ce se afla pe el.

Pahare, ulcele şi sticle căzură pe jos, cu un zăngănit teribil de lut şi cristale.

Zanon îmbăloşă lemnul, în timp ce cu mâna stângă încerca să se agaţe de aer. În cele din urmă, îşi mânji manşetele albe de dâra lichidă amestecată cu sânge pe care o lăsase pe butoi, înainte de a se prăbuşi la pământ.

Bărbatul cu părul negru zâmbi şi făcu o plecăciune impecabilă.

— Giacomo Casanova, doamna mea, spuse uitându-se fix în ochii de culoarea perlei ai fetei, la dispoziţia dumneavoastră.

Gretchen tocmai îşi dusese mâna la gura ei frumoasă, oprindu-şi cu greu un mic strigăt de uimire, când cei doi tovarăşi ai cavalerului se ridicară.

În cârciumă era cât pe-aici să se producă un adevărat haos.

Marco Spinazzi nu intenţiona să mai aştepte mult, la urma urmelor cârciuma era a lui şi nu putea să-i lase să o facă praf şi pulbere. Un minut în plus ar fi putut însemna greşeala secolului.

— *Siori, ve prego, 'andè fora a litigar*[2], abia apucă el să spună.

Prea târziu.

Unul dintre cei doi amici spărsese o sticlă de marginea tejghelei și acum o învârtea în aer ca pe un cuțit ascuțit, cu vârful zimțat și transparent gata să muște carnea; celălalt își înșfăcase bastonul de plimbare și, scoțându-i husa, dăduse la iveală o spadă cu lama lucitoare.

Se apropiau scrâșnind din dinți, ca niște animale de pradã.

Giacomo Casanova nu se tulburã câtuși de puțin.

Îi zâmbi lui Gretchen.

— Sunteți amabilã sã mã scuzați o clipã, șopti.

Și spunând asta se întoarse. Înaintã spre cei doi bãrbați aflați în fața lui; de pe unul din butoaie luã cu mâna dreaptã o ulcea de lut, iar cu stânga, o furculițã.

3

Inchizitorul de Stat

Scrinul magnific care era Palatul Ducal închidea în el alfa şi omega vieţii politice veneţiene, amestecând într-un *unicum* limba precisă a guvernului şi a ordinii cu aceea îmbârligată a celor care ar fi fost gata să facă orice, numai să urce pereţii abrupţi ai carierei şi ai profitului personal. Inima sa dublă, sculptată în ideal şi corodată de accidental, părea să se dezvăluie în umbre afumate către sfârşitul zilei, când torţele şi felinarele sclipeau în jur ca nişte ochi infernali.

Leul înaripat al Sfântului Marco părea pus de pază la palat. Globurile de lumină proiectau stropi roşu-carmin pe impunătoarea colonadă şi pe eleganta galerie elevată, graţie cărora plăcile de marmură alb-roşu ale faţadei păreau şi mai fascinante. Crenelurile cu cuspide se înşirau zvelte şi uimitoare de-a lungul celor două laturi principale: una care dădea spre Piaţa San Marco, cealaltă, spre faleză.

Singur, în austera sală a Inchizitorilor de Stat, la etajul al doilea al palatului, Pietro Garzoni tocmai termina de scris o scrisoare.

Stătea ţeapăn şi drept pe un scaun din lemn sculptat, cu coatele sprijinite pe un birou elegant. Peruca pudrată cu argint şi redingota neagră, cu ceaprazuri aurii, îl fãceau să semene cu un cioclu; ochii alungiţi, hrăpăreţi şi expresia nemiloasă a

gurii indicau un caracter inflexibil şi o voinţă de fier.

Mirosul de ceară al lumânărilor umplea camera, în timp ce lumina slabă atenua doar în parte senzaţia lugubră şi severă a mobilelor şi a pereţilor acoperiţi în întregime cu lambriuri din lemn de lariţă, închis la culoare.

Inchizitorul de Stat semnă scrisoarea, caligrafiată cu litere înghesuite, trădând nervozitate. Aşteptă să se usuce cerneala şi suflă pe foaie, scuturând-o apoi, ca să se zvânte mai repede. Apoi vârî scrisoarea în plic.

Luă lumânarea şi topi ceara de sigiliu. Aşteptă să curgă, densă şi roşie, pe foaia de hârtie. După aceea puse sigiliul. Suspină, dând plicul la o parte şi lăsându-l să alunece pe lemnul lucios al marelui birou.

În spatele lui, primele stele de pe cer erau înrămate de ferestrele care dădeau spre grădină.

Bătu plictisit darabana pe mahonul biroului, apoi înhăţă clopoţelul, ca şi cum ar fi vrut să-l facă bucăţi, şi-l scutură cu putere.

În câteva clipe apăru valetul său personal. Garzoni îi indică plicul. Omul îl luă şi se opri.

— Ce mai e? bombăni inchizitorul deranjat.

— Excelenţă, murmură valetul cu o voce şovăitoare, ce părea pe punctul să se frângă, un bărbat întreabă de Domnia Voastră, zice că se numeşte Zago. Susţine că are veşti pe care trebuie să vi le comunice cu extremă urgenţă.

Zago, desigur, piaza aia rea, se gândi inchizitorul. Suspină. Cu toate defectele lui, era unul dintre oamenii în care putea avea cea mai mare încredere.

— Spune-i să intre, răcni, ce mai aştepţi?

Şi făcu un gest furios, ca şi cum ar fi vrut să-l dea afară pe valet cât mai repede.

Retrăgându-se, omul se risipi în plecăciuni, murmurând de mai multe ori cuvântul „Excelenţă“, până când ajunse la uşă şi o închise în faţa sa.

Garzoni îşi lărgi puţin gulerul şi-şi duse mâinile la faţă, închizând ochii şi cufundându-se într-un moment de linişte. Dacă Zago hotărâse să-i facă o vizită, înseamnă că se întâmplase ceva important.

Se auziră bătăi în uşă.

— Intră! strigă.

Uşa se deschise şi Zago îşi făcu apariţia.

Avea părul lung şi blond, atât de murdar, încât părea făcut din fire galbene de iarbă udă. Era strâns într-o coadă, dar o şuviţă soioasă îi alunecase pe faţă, până la gulerul jegos al cămăşii. Ochii haini, de un albastru turcoaz, nasul subţire şi gura cu dinţi negri şi stricaţi erau tot ce faţa lui oferea interlocutorului.

Garzoni trebui să facă apel la toată puterea sa de autocontrol pentru a reuşi să tolereze o asemenea delăsare. De câte ori îl vedea pe bărbatul acesta i se întorcea stomacul pe dos. Îşi reţinu cu greu un icnet de vomă şi-şi impuse să fie calm, pentru că, în ciuda aspectului său, idiotul din faţa lui valora greutatea sa în aur.

— A! începu el, Zago… Deci, ce veşti îmi aduceţi?

Omul păru să se gândească o clipă, îşi scărpină pielea palidă, de culoarea cheagului de lapte, apoi pronunţă cu greu două cuvinte, de parcă i-ar fi fost smulse cu forţa.

— Nu bune.

Inchizitorul de Stat îşi ridică privirea-n tavan, sperând să găsească acolo ajutor. Irişii săi mari, castanii, plutiră lichizi, vrăjiţi de măreţia şi gloria *Întoarcerii fiului rătăcitor* de Tintoretto, cu grădina verde în fundal, figurile bucuroase, tatăl îmbrăţişându-şi fiul, totul prins într-o ramă aurită, octogonală.

Dar, oricât ar fi fost de minunat, nici măcar tabloul acela nu-l putea apăra de angoasa pe care cuvintele lui Zago o desenaseră în aer.

Îşi întoarse privirea spre scursura aia de om.

— Vorbiţi, deci, îl încurajă.

— Excelenţa Voastră n-o să fie mulţumit, continuă Zago, încăpăţânându-se parcă să nu lămurească nimic.

Garzoni fierbea de nerăbdare şi furie.

— Ei bine, ce altceva poate fi mai rău? Credeţi cu adevărat că mă puteţi impresiona? Mai mult decât au făcut-o deja veştile care sosesc din lumea largă?

După salva aceasta de întrebări, inchizitorul îşi trase sufletul, apoi continuă, enumerând multele nenorociri care-i făceau viața amară.

— Austria şi Franţa par destinate unei noi, dar dificile alianţe, contele von Kaunitz face totul pentru a favoriza ruptura lui Ludovic al XV-lea de Frederic al II-lea. Pe de altă parte, Rusia şi Anglia sunt aproape de semnarea unui acord. Prusia se mai gândeşte ce să facă. Situaţia e explozivă, dragul meu Zago. Maria Tereza a Austriei râvneşte la Silezia, vrea să o anexeze teritoriului ei deja vast, iar Veneţia va fi cât se poate de atentă să nu mişte nici un deget în favoarea nimănui, având în vedere forţele în chestiune. De altfel, ce ar putea face? N-ar avea nimic de câştigat. Pentru că, pe cât e de adevărat că eu mă numesc Pietro Garzoni, n-avem nimic de aşteptat de la război, nu acolo e viitorul nostru, ci în capacitatea de a dialoga. Dar, la urma urmelor, ce vă pasă vouă de toate astea? Voi, care sunteţi executantul ordinelor mele? Voi care lucraţi în umbră şi-mi duceţi la îndeplinire urzelile?

Inchizitorul făcu o pauză. Apoi reluă, pentru că simţea nevoia să se descarce, dar şi deoarece credea sincer că nu putea exista nimic mai rău decât ceea ce ştia deja.

— Sunt vremuri mizerabile, dragă Zago. Dogele, Francesco Loredan, e un om slab, mediocru, cu insuficientă cultură şi cu puţină, foarte puţină capacitate de a lua hotărâri. Chiar şi acum, în timp ce noi stăm de vorbă, ca un făcut, e atins de un morb care-l constrânge să stea în pat, făcându-i

astfel pe detractorii lui să-l batjocorească public. Aşa că, spuneţi-mi, ce poate fi mai rău decât asta?

Zago inspiră lung, ca şi cum ceea ce se pregătea să spună avea nevoie de tot aerul pe care nasul său subţire îl putea conţine.

Apoi rupse tăcerea.

Doar patru cuvinte.

— Giacomo Casanova s-a întors!

Şi acela fu începutul sfârşitului.

La auzirea numelui, Pietro Garzoni sări în picioare, aproape azvârlind călimara pe jos.

Îşi lărgi şi mai mult gulerul apretat, temându-se că nu va putea respira, şi-şi descheie nasturii de la lunga redingotă neagră.

Giacomo Casanova: câtă neruşinare!

Omul acela era un blestem. Viciile sale, proasta lui influenţă asupra femeilor, zvonurile care circulau despre faptul că ar fi fost sprijinit de forţe oculte… Conform ultimelor informaţii, se afla la Viena! Se gândi la momentul în care, cu câţiva ani în urmă, Giacomo Casanova părăsise Republica, când Garzoni trăsese în sfârşit un suspin de uşurare, pentru că individul ăla era ca ciuma şi foametea împreună. Transforma în moarte şi lacrimi tot ce atingea. Desigur, poporul îl iubea, femeile făceau nebunii pentru el, cercurile de literaţi şi artişti vedeau în el un soi de antierou rebel şi deci un model. Dar Casanova era blestemul ordinii şi al disciplinei. Iar într-un oraş ca Veneţia, numai Dumnezeu ştie de câtă ordine şi disciplină e nevoie. Republica, între locuri de întâlnire şi jocuri de noroc, teatre şi bordeluri, saloane şi taverne părea un depozit de muniţii gata să explodeze, era un oraş volubil şi lichid ca apa lagunei pe care luase naştere, o femeie lascivă şi gata să se dăruiască celui care, mai bine decât alţii, îi cunoştea viciile şi trăsăturile distinctive.

De fapt, de la un asemenea om te puteai aştepta la orice. Iată de ce vestea întoarcerii sale era tot atât de bine primită ca vestea unei epidemii de variolă.

— Sunteţi sigur? întrebă Garzoni, aproape nevenindu-i să creadă. L-aţi văzut? Era într-adevăr el?

Nesiguranţa îl mistuia ca un foc.

— Vorbiţi odată, fir-ar să fie!

Zago tuşi nervos.

— L-am văzut cu ochii mei.

— Unde era?

— La cârciuma Do Mori, în cartierul San Polo, lângă Rialto. Excelenţa Voastră o cunoaşte?

— Cine nu cunoaşte coliba aia pentru depravaţi şi pierde-vară?

Inchizitorul de Stat era orbit de furie.

— A întâlnit o femeie.

— O femeie?

— Da, dar nu una de pe-aici.

— Ce vreţi să spuneţi?

— O austriacă, o damă de companie. L-a condus pe Casanova în casa stăpânei sale.

— Ştiţi despre cine-i vorba?

— Contesa Margarethe von Steinberg.

Garzoni cunoştea numele acela. Dar evident că nu i-ar fi spus-o lui Zago.

Anumite secrete trebuiau să rămână astfel. Şi totuşi nu înţelegea motivul pentru care Casanova se întorsese în patrie ca să întâlnească o nobilă austriacă. Cu ce scop?

— Mai e ceva, Excelenţa Voastră!

— Mai e ceva?!?

Lui Garzoni aproape nu-i venea să creadă.

— Da.

— Vă ascult.

Inchizitorul se aşeză din nou în spatele biroului. Mai bine spus se lăsă să cadă, atât de mult îl şocase vestea. Ochii, căscaţi din cauza furiei, se stingeau acum de oboseală şi de siguranţa faptului că zilele ce vor urma vor fi pline de scandaluri şi nebunie. Căci de câte ori blestematul ăla de Casanova punea la cale una dintre diabolicele sale uneltiri, totul se termina fără doar şi poate cu o mulţime de tinere

disperate, taţi dezonoraţi şi amorezi hotărâţi să se răzbune. Şi-atunci, în Veneţia ajungea să domnească haosul.

— A fost şi o încăierare, continuă Zago.

— A murit cineva?

Pentru o clipă, un fir de speranţă se strecură în gândurile inchizitorului.

Să-l aresteze pe Giacomo Casanova pentru crimă era visul său interzis.

Privirea dezolată a lui Zago fu însă cât de poate de elocventă.

— Nici vorbă, Excelenţa Voastră. Doar câţiva dinţi sparţi şi două mâini rupte. Ca să nu mai vorbim de faptul că ceilalţi ameninţau o fată.

— Domniţa austriacă?

— Exact.

— Desigur! Cum să nu?!

Garzoni dădu drumul unui şuvoi de exclamaţii exasperate, în încercarea de a nu face ceva mai rău.

— Şi ceilalţi sunt…?

— Cavalerul Andrea Zanon şi doi amici de-ai lui.

— Ne sunt cumva de folos?

— Nu văd cum.

— Aşa-i.

— Doar dacă nu ne folosim de resentimentele lor ca să scăpăm de individul ăsta, reluă spionul.

Garzoni clătină din cap.

— Nu, Zago, nici vorbă. Trebuie să fim atenţi. Casanova e perfid şi periculos. Ar putea mirosi o capcană de la o milă depărtare. Mai bine spune-mi: purta arme? Legea o interzice.

— Nici una. Dacă nu considerăm drept arme o carafă şi o furculiţă.

Inchizitorul izbucni în râs. Pentru o clipă, păru chiar amuzat. Dar nu era nimic plăcut în croncănitul ăla care zgâria urechile, în afara sunetului amar al neputinţei şi al capitulării. Căci, îşi dădea el seama cu ciudă, simţea o oarecare admiraţie pentru individul acela care-şi bătea joc de lege şi de reguli. Poate îi aprecia uşurinţa

nepăsătoare cu care supunea viaţa dorinţelor sale, şi nu invers. El, Casanova, singurul căruia totul îi era iertat în numele aspectului său plăcut şi al modului acela lipsit de respect şi nebunesc de a-şi trăi viaţa. Da, probabil că în străfundul sufletului său, Garzoni îl invidia pe bărbatul acela căruia Veneţia îi acorda totul, în ciuda convenţiilor sociale, ba chiar şi înaintea normelor de drept.

Dar fu doar o clipă de slăbiciune. Apoi forţa şi autoritatea îi străluciră din nou în priviri. Era un inchizitor, bastionul normelor şi al convenţiilor, şi nu s-ar fi înclinat niciodată în faţa trivialităţii viciului şi a lascivităţii, al căror herald de necontestat era Casanova.

— Mai e ceva? întrebă.

— Nu.

Garzoni îşi flutură obosit braţul. Încheietura mâinii, îmbrăcată în dantelă, şfichiui aerul.

Trase adânc aer în piept. Apoi scoase din buzunarul redingotei o minusculă cheie de argint. O vârî în broasca unuia dintre sertarele biroului.

Răsuci cheia, deblocând un mecanism.

Inchizitorul scoase din sertar o pungă de catifea.

I-o aruncă lui Zago, iar acesta o prinse.

— Pentru tine, spuse. Sunt zece ţechini.

Lăsă ca vorbele abia rostite să se aşeze în voie. Dorea să le sublinieze importanţa. Apoi termină instrucţiunile:

— Vei fi umbra blestematului de Casanova. Vei descoperi ce face, unde merge, ce femei frecventează, cum îşi petrece nopţile şi zilele, şi-mi vei raporta totul de-a fir a păr. N-o să laşi nimic deoparte. Ai înţeles?

— Da.

— Ai înţeles? repetă mai tare Inchizitorul de Stat.

Ochii îi ardeau acum ca nişte cărbuni încinşi.

— Da, Excelenţa Voastră.

— Foarte bine. Poţi pleca.

Şi în timp ce Zago se îndrepta spre uşă, Garzoni se ridică din nou în picioare, măturând cu mâna biroul şi aruncând jos tot ce era pe el: călimară, pene de scris, scrisori, documente, ceară, sigilii, coupe-papier.

— Blestemat să fiu, dacă de data asta n-o să te prind, Giacomo Casanova! O să ajungi în curând să fii spânzurat în Piaţa San Marco! urlă.

Lui Zago îi îngheţă sângele în vine.

4

Contesa

— Aşteptaţi aici, îi şopti Gretchen, aruncându-i o privire în care un fir de argint ilumina cenuşiul ochilor. Contesa va sosi în curând.

Giacomo dădu din cap zâmbind, fata îi plăcea, iar soiul acela de mister, şi mai mult. Găsise plăcută plimbarea cu ea de-a lungul canalelor – sclipirile irizate ale apusului de soare pe apele verde-albăstrui ale lagunei, splendoarea Canalului Grande şi buclele de spumă albă –, şi în mod special adorabila companie.

Gretchen îl rugă să ia loc în încăperea care i se înfăţişă ca o magnifică bibliotecă: rafturile întunecate, şirurile de volume ale căror cotoare erau împodobite cu decoraţiuni, ediţiile rafinate şi mai ales titlurile, subliniind înclinaţia spre lecturile de calitate ale gazdei sale.

Privirile îi fură răpite de tavanele foarte înalte şi de frescele de pe pereţi.

Pe sticla colorată a ferestrelor în arc roman, lumina lumânărilor din marile lampadare se reflecta în limbi sângerii.

În timp ce aştepta, îşi lăsă privirea să alunece pe numele care se înşiruiau unul după altul pe rafturi: Voltaire, Laurence Sterne, Homer, Alexander Pope, apoi Carlo Goldoni, William Shakespeare, Anton Ulrich von Braunschweig… În sfârşit se opri

asupra unei formidabile ediţii a *Călătoriilor lui Gulliver*, de Jonathan Swift.

Giacomo luă cartea şi se aşeză pe un fotoliu de catifea. Răsfoi paginile, admirând eleganţa caracterelor, calitatea hârtiei, fineţea legăturii.

Iubea mult literatura şi intuia că şi contesa cultiva probabil aceeaşi pasiune, de vreme ce avea o colecţie atât de bogată şi de variată de volume.

Asta o făcu imediat extrem de atrăgătoare în ochii lui şi, în clipa în care o văzu pentru prima oară, i se păru că recunoaşte în ea un suflet mare şi seducător.

Nu avea nimic discret: Margarethe von Steinberg era de o frumuseţe autentică şi specială în acelaşi timp. Giacomo simţi că există un magnetism indefinibil în chipul acela cu trăsăturile marcate, dar fascinante, ca şi cum voinţa acelei femei ar fi fost în stare să lege de ea orice bărbat, transformându-i dorinţa în obsesie, plăcerea în extaz, confruntarea în provocare.

Era frumoasă şi, într-un anumit fel, periculoasă. Ochii verzi aruncau fulgere neaşteptate, părul lung şi blond cădea în şuviţe moi, gura-i era plină şi perfectă… totul era la ea esenţa însăşi a seducţiei, până şi detaliul care-i punea şi mai mult în evidenţă frumuseţea: un neg obraznic, deasupra buzei.

Şi totuşi, în ciuda frumuseţii, exista ceva în ea care trezea o oarecare nelinişte. Poate era lumina ochilor care scăpărau cu o iuțeală imprevizibilă şi care păreau să sugereze un caracter modelat dintr-un preţios amestec de tenacitate şi energie.

— Deci voi sunteţi Giacomo Casanova…

Vocea contesei era gravă şi profundă.

— Servitorul Domniei Voastre, răspunse, schiţând o plecăciune elegantă.

Margarethe păru să-l studieze şi apoi să-l măsoare cu privirea, ca şi cum ar fi vrut să verifice dacă bărbatul din faţa ei se ridica la înălţimea faimei care-l preceda.

— Ei bine, *signor* Casanova, spuse, mărturisesc că ceea ce văd îmi place mult. În plus, aţi ştiut să creaţi un personaj care merge dincolo de aparenţele deja promiţătoare. Aventurier, seducător, spadasin, literat, alchimist chiar, dacă am fost bine informată.

— Merit deci până şi o reţea de spioni? întrebă zâmbind Giacomo.

Lui Margarethe îi scăpă un gest de satisfacţie.

— Dar nu sunteţi voi înşivă un spion, probabil în serviciul imperiului căruia îi aparţin? Şi ce-i serveşte mai bine unui spion, mai ales în cazul în care e capabil, dacă nu o reţea de priviri şi cuvinte pe jumătate pronunţate în şoaptă de alţi spioni? Aţi putea spune că nu-i aşa?

Pentru o clipă Giacomo fu surprins, dar emoţia dispăru la fel de repede cum apăruse. Femeia aceea părea să ştie despre el mult mai mult decât aflase el despre ea. Care, de fapt, era puţin sau nimic. Îşi spuse că trebuia cel puţin s-o respecte, dacă nu chiar să se teamă de ea, altfel ar fi riscat să comită cea mai gravă eroare din întreaga lui viaţă. Nu numai că-l aşteptase, ba mai mult, trimisese pe cineva să-l aducă la ea… Cu o perfectă precizie, pe deasupra. Nu reuşea să înţeleagă ce urma să aducă invitaţia aceea şi, după curiozitatea iniţială, începu să devină tot mai nerăbdător.

Contesa era îmbrăcată cu o rochie splendidă, gri-perlă. Decolteul, amplu şi generos, îi punea în evidenţă sânii mari şi albi. Minunatul rubin care părea să-i ia foc pe piept, reflectând sclipirile luminilor în fulgere sângerânde, şi cerceii bătuţi cu rubine mai mici exaltau acea frumuseţe agresivă, aproape felină.

Giacomo îşi simţi sângele pradă unui adevărat incendiu. Îşi lăsă privirea să zăbovească prea mult, dar, în fond, nu asta se aştepta de la el? Şi-apoi, de un lucru era sigur: nimeni nu-l considera un gentilom, aşa că de ce să se chinuie să pară unul?

Margarethe păru să nu bage de seamă privirile lui, sau poate nu lăsă să se vadă. Reluă conversaţia

de unde o întrerupsese.

— În orice caz, *signor* Casanova, dincolo de trecutul vostru recent, ceea ce mă interesează deocamdată e viitorul apropiat al Domniei Voastre. În care eu personal văd una dintre cele mai de seamă cuceriri din întreaga Veneţie.

— Adevărat? întrebă Giacomo, aproape nevenindu-i să creadă că nobila femeie ştie să vadă atât de puţin în faţa ei. M-aţi chemat pentru asta? Ca să mă informaţi că în viitorul meu apropiat va exista o cucerire amoroasă?

Margarethe făcu un gest uşor indignat cu mâna, ca şi cum ar fi vrut să îndepărteze această afirmaţie.

— *Signor* Casanova, dacă pot să-mi permit, sunteţi o mare deziluzie!

Spuse pe un ton zeflemitor, care nu-i scăpă lui Giacomo. Nu, desigur. Nu v-am chemat aici, în biblioteca palatului meu, ca să vă anunţ ceva ce e evident…

— Vă mulţumesc pentru asta, contesă, o întrerupse el. Deci, cărui lucru îi datorez plăcerea acestei invitaţii?

Margarethe suspină, ca şi cum i-ar fi vorbit unui copil. Îşi strânse buzele într-un soi de tandră bosumflare, care-i îmblânzi trăsăturile.

Giacomo se simţi răpit o dată în plus de o asemenea minunăţie. Chiar dacă ştia că Margarethe îşi perfecţionase cu bună ştiinţă expresia aceea ca să obţină efectul dorit, nu reuşi să nu se lase încântat de ea. Se lăsă deci prins, fără să-i pese de ce ar fi putut gândi ea. Mai bine să se arate slab, deci victimă a graţiilor ei, vulnerabil, fără să se ruşineze de asta. În toţi anii care trecuseră, învăţase că avariţia şi chibzuinţa în sentimente nu erau pentru el.

Mai bine să se lase în voia lor.

După o lungă pauză, Margarethe îi destăinui motivul acelei întâlniri.

— *Signor* Casanova, o să fiu succintă. Faima Domniei Voastre, meritată sau nu, e de neclintit şi

în continuă ascensiune, aşa că, dacă măcar jumătate din ceea ce se spune despre voi e adevărat, atunci intenţia mea e să vă lansez o provocare.

— O provocare? întrebă Casanova. Mărturisesc că o asemenea perspectivă mă amuză… dar, dacă-mi pot permite, de ce ar trebui s-o accept?

Contesa aşteptă o clipă înainte de a răspunde. Apoi îl privi pe sub genele lungi şi spuse ceva ce lui îi plăcu mult.

— Pentru motivul cel mai simplu cu putinţă: pentru că n-o să-i puteţi rezista.

Casanova fu sincer şocat. Era ca şi cum femeia din faţa lui l-ar fi cunoscut în profunzime. Acest lucru îl amuza şi-l surprindea în egală măsură. Iar pentru el amuzamentul şi surpriza alcătuiau un amestec preţios.

— Ei bine, spuneţi-mi atunci despre ce este vorba, ca să-mi pot da seama dacă aveţi sau nu dreptate.

Contesa nu aştepta altceva. Cu toate acestea, tăcu preţ de câteva clipe, ca o expertă ţesătoare de destine. Pentru că era evident chiar şi pentru cel mai prost dintre bărbaţi că experienţa ei în materie de contracte şi negocieri nu cunoştea limite şi înfrângeri. Spre necazul rivalilor.

Dar Casanova nu se temea de aşa ceva. Lua viaţa cum venea, asta era arma lui câştigătoare, inconştienţa care i se citea în ochi într-un fel oarecum magic. Şi cu ea ar fi înfruntat provocarea.

— Fie, deci! cedă contesa. Îl cunoaşteţi pe Niccolò Erizzo?

Giacomo se gândi o clipă, numele îi spunea într-adevăr destul de mult.

— Bineînţeles. Familia e nobilă, şi Niccolò e un bărbat cu pofte multiple.

Dorinţa lui de putere e cunoscută, dacă nu legendară, prieteniile lui, numeroase, flerul său politic, remarcabil, dar, la urma urmei, nu e altceva decât un jefuitor de epave, al cărui scop e doar

umplerea buzunarelor proprii cu ce mai rămâne din Veneţia.

— Da, evident, e un mod de a-l defini, dar nu despre el vreau să vorbesc acum. Vedeţi, *signor* Casanova, Niccolò Erizzo posedă un bun mult mai preţios decât banii şi mult mai formidabil decât puterea: o are pe Francesca, o fiică blândă şi inocentă, cu ochii verzi şi părul roşcat, care va ajunge foarte curând la vârsta măritişului.

Giacomo zâmbi maliţios.

— Cred că încep să înţeleg ce vreţi să-mi propuneţi.

— Aşteptaţi înainte de a striga victorie, *signor* Casanova. Ce vreau să vă propun nu e nici mai mult, nici mai puţin decât ce aştept de la Domnia Voastră: să o seduceţi pe Francesca şi să-mi aduceţi o dovadă a virtuţii ei pierdute, odată ce aţi cucerit-o. Credeţi că veţi reuşi?

— Şi eu ar trebui să vă accept provocarea şi neplăcerile care ar urma, doar pentru că mi-o cereţi voi? Nu vi se pare că exageraţi, *madame*?

— Nu, *signor* Casanova, continuă contesa, ascunzând cu greu un zâmbet.

Veţi accepta pentru că, dacă veţi reuşi în această mică acţiune, un adevărat fleac pentru un seducător cu o asemenea faimă, ei bine, mă veţi avea pe mine drept recompensă.

— *Pe voi*? întrebă Casanova, ridicând o sprânceană într-un gest de mirare neîncrezătoare.

Povestea începea să devină interesantă.

— Chiar aşa! Şi să nu-mi spuneţi că nu găsiţi propunerea asta ca având o oarecare valoare.

— Mă simt măgulit, doamna mea. Şi… surprins?

Era stupefiat de atâta agresivitate făţişă. Femeia asta îl cumpăra cu un troc. Dacă se gândea bine, ideea de a fi folosit nu-i făcea nici o plăcere, dar, în acelaşi timp, exista în propunerea ei ceva atât de neobişnuit şi de bizar, încât o făcea să fie unică.

— A, da? Şi de ce? întrebă contesa.

— Ei bine, pentru că simplul fapt de a vă face curte ar fi pentru mine un motiv de deosebită bucurie, aşa că a vă obţine ca premiu pentru o cucerire atât de uşoară cum se anunţă a fi cea a Francescăi Erizzo îmi pare aproape înfrângerea însăşi a plăcerii.

— Trebuie să auziţi şi a doua parte a provocării.

— A! Mai e ceva?

— Dacă, din întâmplare, nu veţi reuşi să o seduceţi pe Francesca, nu numai că nu veţi primi nici o recompensă, ci veţi accepta fără discuţie ideea de a nu mă mai putea avea niciodată.

— Deci trebuie să reducem totul la hazard?

— Nu, *signor* Casanova, conchise Margarethe. Să spunem că aş vrea să am încredere în voi. Mă bazez pe calităţile Domniei Voastre pentru a obţine curând acea noapte de plăcere care va înflăcăra şederea mea în Veneţia.

Credeţi sau nu, sunt o femeie obişnuită să obţină ce vrea, aşa că aveţi grijă să nu mă dezamăgiţi, *signor*. Doriţi o cafea? Prăjituri?

Şi Margarethe lăsă cuvintele să alunece în aer, ca şi cum ar fi fost o încheiere distrată, chiar puţin vulgară.

Femeia aceea era incredibilă. Tocmai i se oferise pe tavă, şi acum îi propunea prăjituri? Desigur, era austriacă, o femeie pragmatică şi foarte directă, dar, în atâţia ani de aventuri şi de adversităţi ale destinului, Giacomo nu fusese niciodată atât de şocat. Pe de altă parte, era un om de lume, şi dacă fiinţa aceea atât de fascinantă voia să-i sugereze un dublu premiu fără să ceară nimic în schimb, ei bine, atunci îi convenea de minune.

Fără îndoială că exista ceva dedesubt, dar, cu puţin timp şi cu întrebările potrivite, ar fi dat de capătul poveştii ăleia şi, pe deasupra, ar mai fi putut şi să se distreze.

Şi, la urma urmei, nu era distracţia sarea şi piperul vieţii? Cel puţin a vieţii lui?

Aşa că, fără să-şi obosească prea mult mintea, cedă. Deocamdată. Şi acceptă propunerea acelei femei extraordinare.

— Evident, răspunse. Accept cu plăcere cafeaua dumneavoastră.

5

Zago

După întâlnirea cu Inchizitorul de Stat, Zago încercase să-şi organizeze cât mai bine reţeaua de spioni. Iar ticălosul ăla era în stare să angajeze multe priviri rapace. Pentru unul ca el era o joacă de copii. Bătrâni marinari, trântori, bărbieri, valeţi, servitoare, gondolieri şi căldărari, cu toţii erau la dispoziţia lui. Dintr-un motiv foarte simplu: îl temeau.

Pentru că Zago era unul dintre acei încăpăţânaţi oameni din popor care, în parte din vocaţie, în parte pentru slujba pe care o avea, îşi construiseră o reputaţie de tot respectul. Iar reputaţia aceea îl făcuse preţios, ba chiar indispensabil deselor şi întunecatelor uneltiri ale lui Pietro Garzoni, devenind astfel executantul lor.

De altfel, un trecut ca dragon în regimentul de cavalerie al armatei veneţiene pe uscat îl învăţase, în materie de război şi tortură, mai mult decât ar fi fost de ajuns pentru două vieţi. Avea prea puţină importanţă faptul că dezertase ulterior, ajungând la închisoare, adevărul e că profunda cunoaştere a armelor şi a subtilei arte de a înşela făcuseră ca, în repetate ocazii, să se dovedească a fi un element preţios şi necesar.

Aşa că, atunci când Pietro Garzoni devenise Inchizitor de Stat, trimisese să-l caute, pentru că îl considera un om perfect la nevoie, în stare să se mişte ca un peşte în fluviul mâlos al politicii. Iar într-o Veneţie divizată între familii şi fracţiuni, în care oportuniştii erau la ordinea zilei şi unde favorurile unuia sau altuia dintre cei care contau se

schimbau ca briza mării, Zago era apreciat, fiind înzestrat cu o fidelitate ce mergea mână-n mână cu şantajul şi ierarhiile puterii.

Garzoni făcuse în aşa fel încât să-i garanteze o locuinţă decentă şi o rentă mai mult decât satisfăcătoare, dar îi ceruse în schimb discreţie şi devotament absolut. Era suficientă o singură ezitare şi l-ar fi retrimis, cât ai clipi, la Piombi.

În momentul acela Zago se afla în cartierul Santa Croce, într-o veche magazie abandonată, pe care o cumpărase recent şi care părea perfectă pentru scopurile sale, nu prea transparente şi virtuoase, de fapt.

Ţinea în mână un cleşte ruginit şi avea imprimat pe chipul palid un zâmbet plin de cruzime. Lăsa să-i scape puţine cuvinte printre dinţii stricaţi, săgetându-l doar cu privirea sa turcoaz pe nefericitul care-i căzuse-n gheare.

— Hai, Candian, spune-mi ce ştii!

Fără să mai adauge ceva, învârti cleştele sub nasul nenorocitului.

— Altfel, pe Dumnezeu' meu, îţi smulg cei trei colţi care ţi-au mai rămas în gură.

În faţa lui se afla un bărbat gras şi roşu la faţă. Din cămaşa pătată şi descheiată îi ieşea o burtă albă, care tremura împreună cu proprietarul ei ori de câte ori acesta auzea un cuvânt.

— *Ss… signor* Casanova, se bâlbâi, o intrat imediat după apusul soarelui în palat…

— Şi dup-aia?

— Dup-aia o ieşit după cel puţin două ore, dom'le.

Zago îşi deschise braţele. Ce dracu' făcuse atâta timp? Seducătorul ăla de doi bani avea o relaţie cu frumoasa austriacă? Sigur, tot ce se poate, dar, din câte-şi amintea, contesa era prea şireată ca să-şi facă de lucru cu oricine.

Trebuia să existe un alt motiv. Poate cei doi puneau la cale ceva împotriva Veneţiei, dar aceasta părea o ipoteză cât se poate de previzibilă.

În plus, Giacomo Casanova era urmărit, iar el era destul de inteligent încât să-şi dea seama de asta. Dacă ar fi avut într-adevăr ceva de pus la cale cu una dintre cele mai mari personalităţi ale nobilimii austriece, ar fi fost un prost să se afişeze cu asemenea prietenii.

Nu, altceva trebuia să fie.

— Îmi confirmi că e vorba de palatul aflat în proprietatea contesei von Steinberg?

— Da, dom'le.

— Ştii ce ai de făcut acum, nu-i aşa?

— Tre' s-o urmăresc pe donşoara Gretchen.

— Gretchen, deci. Perfect. Mai vine în măcelăria ta, nu-i aşa, Candian?

— D… da, da, bolborosi nefericitul.

— Bravo, Candian. Încearcă atunci să descoperi ceva în plus. Zi-le copiilor tăi să se caţere pe ferestre, să intre în casă, să facă tot ce pot. Sau, data viitoare, ştii ce fac cu burta aia a ta, nu-i aşa?

— Da, dom'le.

— A, da, uitasem că eşti totuşi… măcelar.

Candian dădu instinctiv din cap, de parcă ar fi vrut să-l asigure pe Zago că va acţiona cu şi mai mult zel decât înainte.

— Mulţumeşte-i lui Dumnezeu că nu-ţi scot dinţii deci.

În timp ce spunea asta, Zago se gândi că vorbise prea mult. Detesta s-o facă. Îi plăceau tăcerile, sau cel mult clipocitul apei în canale. Şi se trezea, fără să vrea, pierzându-şi vremea cu discursuri stupide, condimentate cu ameninţări, ca să-l facă să vorbească pe imbecilul ăla blestemat.

Îi era dor de armată. Desigur, faptul că lucra pentru Garzoni îi asigura o oarecare bunăstare, ba chiar o abundenţă deloc neglijabilă, dar faptul că trebuia să dea instrucţiuni, să culeagă informaţii şi să profereze ameninţări îl obosea teribil.

— Bine atunci, zise. Poţi să pleci, dar nu uita: aştept de la tine informaţii mai precise, sau, pe cuvântul meu de fost dragon al armatei veneţiene,

data viitoare o să folosesc cleştele ăsta ca să-ţi smulg limba.

Lui Candian aproape că nu-i venea să creadă. Dădu din cap, bătându-se în piept ca şi cum l-ar fi durut.

— Dom'le, da, dom'le Zago, o să stau cu ochii deschişi, v-o promit.

După care îşi vârî cămaşa în pantaloni şi se târî nesigur spre uşă.

„Idiotule“, se gândi Zago, „ar fi bine s-o faci, că altfel oraşul ăsta o să aibă nevoie de un nou măcelar.“

6

Pânza destinului

Giacomo ridică ochii şi văzu cerul nopţii spuzit de stele. Apoi îşi întoarse privirea spre apă: mii de punctişoare argintii se reflectau în oglinda nemişcată a canalelor.

Era ca şi cum ar fi avut două ceruri la dispoziţie: cel de deasupra lui şi întinderea verde-albăstruie a lagunei. Nu exista nici un oraş cu două astfel de bolţi şi, în ciuda nenumăratelor ei defecte, Veneţia rămânea un sipet de absolută şi unică splendoare.

Zâmbi. Contesa Margarethe von Steinberg îi lansase cea mai bizară provocare pe care o auzise vreodată. Ştia că ascundea capcane şi înşelătorii, dar, dintr-un anumit punct de vedere, tocmai acelea erau provocările care-i plăceau şi-l ispiteau să ducă la îndeplinire acţiunile cele mai nebuneşti şi mai nesocotite şi, tocmai de aceea, romantice.

În adâncul inimii simţea că nu se predase încă. Nu renunţase încă la dragoste pentru a se dedica puterii şi prestigiului. La urma urmei, nu-i păsa chiar deloc: era un om liber, şi asta era mai mult decât suficient. Nu avea stăpâni sau domni, protecţia lui consta în femeile care-l iubeau şi în oraşul acela pe care-l cunoştea pe de rost şi care de

multe ori îi oferise adăpost între zidurile şi canalele sale.

Nu va renunţa să trăiască. În ciuda invidiilor şi a exilurilor, în ciuda tuturor problemelor, printre care şi cea financiară – obiceiul lui păcătos de a cheltui toţi banii pe care-i avea la dispoziţie –, viaţa era minunată, şi Serenissima, cea mai bună complice pentru aventurile sale.

Se lăsă legănat de Canalul Grande.

Un prieten îi lăsase o veche barcă la San Tomà, şi el făcuse din ea una dintre multele sale case plutitoare. Astfel, dacă devenea necesar, era întotdeauna gata de plecare. Ei, poate nu chiar aşa: câteva dintre acele vechi ambarcaţiuni erau atât de hârbuite, că s-ar fi scufundat după doar câteva noduri. În realitate, era un simplu mod de a avea mai multe case şi, în acelaşi timp, nici una. Dar şi un mod de a evita să prindă rădăcini. Însă lui îi convenea aşa; ştia cât se poate de bine că, de când pusese piciorul în Veneţia, inchizitorii îl urmăreau, aşteptând momentul în care va comite o greşeală.

Nu intenţiona să le dea satisfacţie, deci trebuia să se mişte în vârful picioarelor, lucru care nu-i reuşea deloc. Aşa că va accepta orice avea să vină, fiind prea impulsiv ca să-şi calculeze mişcările. Exista undeva un destin al lui deja scris, trebuia deci să-l înfrunte deschis, fără teamă. N-ar fi reuşit să-l schimbe, o ştia bine, şi poate de data asta ar fi pierdut pentru totdeauna. În întâlnirea cu Margarethe von Steinberg simţea că există o adiere de fatalitate, o senzaţie de ineluctabil pe care n-ar fi reuşit s-o explice, dar care era atât de precisă, încât devenea aproape tangibilă.

Briza îl înfioră. Inspiră mirosul de sare, în timp ce sub rafalele de vânt părul lung i se unduia ca nişte şerpi rebeli.

Apoi simţi o mână pe piept, nişte degete subţiri, buze avide şi moi, dinţi care i se înfigeau înfometaţi în ceafă.

Se întoarse.

Gretchen.

Era în faţa lui, complet goală. Splendidă.

Giacomo se lăsă în voia sărutărilor ei.

Îi prinse chipul între mâini, îşi aşeză buzele pe ale ei, apoi muşcă. Ieşi puţin sânge, în timp ce ea încerca deopotrivă să scape de foamea lui şi să se lase pradă ei.

El o sărută ca şi cum ar fi fost pentru ultima oară, iar Veneţia ar fi trebuit să ia foc în momentul acela.

Singuri, pe puntea vechii bărci, uniţi într-o îmbrăţişare de bucurie animalică şi pasiune pură, cu luminile dansând pe apele întunecate ale canalului şi palatele ocrotindu-le întâlnirea. Putea fi ceva mai frumos de atât?

Giacomo nu credea să fie posibil.

7

Francesca

Exista în tablourile acelea ceva poetic şi în acelaşi timp senzual, ceva fantastic şi eroic, ca şi cum prin pictură maestrul ar fi dat iluzia magiei.

Realitatea era, în operele sale, reflexul şanjant şi totuşi fidel al perfecţiunii.

Francesca simţea că se pierde printre culorile acelea: nuanţele de albastru erau atât de intense că o ameţeau, cele de roşu erau flori de carne, iar ocrul părea să incendieze figurile.

Giambattista Tiepolo nu era numai un pictor extraordinar, era un magician, un iluzionist, un vrăjitor în stare să strângă în pensulă şi în culori toată fantasmagoria artei, ca să o restituie pe pânză, de parcă o mână superioară ar fi condus-o pe a sa. Când îl însoţise pe tatăl ei în atelierul maestrului, pentru Francesca fusese ca şi cum ar fi contemplat un colţ de paradis.

Iar acum avea privilegiul de a fi pictată de un asemenea artist. Se spunea că pictura lui era atât de invadată de pasiune, încât devenea de-a dreptul periculoasă.

Francesca îşi simţea sufletul zburând, în timp ce încerca să rămână nemişcată, chiar dacă stătea aşa de câteva ore bune. Dar, chiar şi în suferinţa aşteptării, exista atât de multă graţie, şi supliciu, şi viaţă în stilul maestrului, încât se simţea copleşită. El era cel care o picta pe ea? Sau ea era de fapt cea care îl contempla în timp ce picta?

Lumina aurie intra pe marile ferestre ale uriaşului hexafor[3] de pe faţada principală a palatului Erizzo, ca un fluviu aerian care inunda salonul cu tavan înalt, bogat decorat cu stucaturi şi fresce.

Maestrul hotărâse să capteze imaginea ei în mijlocul acelui extraordinar salon, îmbrăcată în cea mai bună mătase de Damasc şi inundată de o ploaie de lumină.

În timp ce o privea, cu chipul lui de pasăre de pradă ce devenea uneori feroce din cauza expresiei sălbatice a ochilor, Tiepolo lucra cu sârg la tablou. O făcea însă într-un contrast absolut cu expresia chipului, cu o graţie şi o linişte aproape filozofică, de parcă pictura ar fi fost în stare să ţină în frâu tumultul inimii sale.

Energia aceea ascunsă, ce părea să se reverse într-o flacără lichidă şi invizibilă, aprindea inima Francescăi.

Tiepolo îi ceruse să se aşeze într-o poziţie neobişnuită şi senzuală, cu bustul uşor înclinat în faţă, ca să-şi arate sânii albi şi rotunzi, o poză provocatoare, ba chiar nepotrivită, dar care ei îi plăcea foarte mult, pentru că-i reflecta caracterul rebel şi pasional, care nu-şi făcea probleme pentru etichetă şi bune maniere, nesocotind cerinţele tatălui său, nobilul Niccolò Erizzo.

Francesca continuă să stea nemişcată, cu zâmbetul ei luminos, dar intrigant, exact cum îi ceruse Tiepolo, deşi se simţea cu adevărat obosită: corsajul o sufoca, iar mânecile strâmte păreau s-o muşte. Simţea balenele strângându-i talia, ca un instrument de tortură.

Fusta de mătase de un albastru strălucitor, amplă, cum cerea moda timpului, era într-un splendid contrast cu buclele ei roşu-mahon, o cascadă de aramă topită.

Maestrul îi ceruse favoarea de a nu purta perucă. O cerere neobişnuită, chiar extravagantă, deoarece peruca era considerată un accesoriu necesar, cu atât mai mult într-un portret. Dar Tiepolo nu era desigur faimos prin gândirea lui clasică, iar cererea aceea demonstra felul său de a fi împotriva regulilor.

La început Francesca fusese surprinsă, dar apoi apreciase alegerea pictorului: contrastul dintre albastrul marin al rochiei şi nuanţele părului ei, care amintea de roşul din picturile antice, era tot ce poate fi mai îndrăzneţ şi pasional.

Pietro Garzoni era neliniştit. Nu, mai rău, era îngrijorat. Zago îl informase despre întâlnirea ce avusese loc între Casanova şi contesa Margarethe von Steinberg. Ticălosul ăla părea să fi rămas mult timp în palatul nobilei doamne. Multe erau ipotezele ce puteau fi formulate în legătură cu asta, dar contesa avea o faimă de femeie virtuoasă şi hotărâtă, neobişnuită cu proastele moravuri, aşa că Garzoni spera ca răspunsul să fie cel pe care-l ascundea în colţişorul cel mai tainic al minţii sale. Şi pe care n-ar fi îndrăznit să-l admită decât la momentul potrivit. Niciodată altcândva.

Dar nu putea fi sigur de nimic. Trebuia deci să aştepte în continuare, cu speranţa că povestea aceea nu va ieşi la lumină, căci altfel, aproape sigur, ar fi declanşat un scandal internaţional.

Ultimul lucru de care avea nevoie Veneţia.

Pe de altă parte, găsea insuportabil să nu fie la curent cu ceea ce-şi spuseseră cei doi. El care, prin definiţie, era întotdeauna informat despre tot, trebuia să accepte acum o incertitudine cu atât mai periculoasă cu cât era încărcată de posibile consecinţe dezastruoase.

Drept rezultat imediat al furiei care-l stăpânea, Garzoni îşi petrecuse noaptea aproape fără să

închidă ochii şi, după un mic dejun frugal, ieşise în grabă. Îi trecuse prin minte că ar fi putut să-i interzică lui Casanova s-o întâlnească pe contesa von Steinberg, tocmai pentru că legea interzicea frecventarea persoanelor străine. Şi totuşi, o voce îi şoptea să n-o facă. Cu atât mai mult cu cât n-avea dovezi cu care să demonstreze ceva. Şi, în orice caz, spera ca din discuţia aceea să rezulte în cele din urmă un avantaj pentru el.

Dar n-avea timp acum pentru unealta aia inutilă de Casanova. Chestiuni mult mai importante, de care depindea însăşi soarta Republicii, îl chemau în casa doctorului Giovanni Spinelli, un tânăr capabil, isteţ, medic dintre cei mai buni. Graţie extraordinarei înclinaţii pentru arta pe care o studiase la universitatea din Padova, Spinelli reuşise să urce atât de sus, încât devenise medicul personal al dogelui. Aparţinea însă unei familii care-şi câştigase rangul datorită banilor şi care fusese deci admisă în rândul nobilimii din Veneto doar graţie acestora, folosiţi ca să umple casieria Republicii după dezastruosul război din Pelopones.

Inchizitorul ar fi putut pretinde ca medicul să vină la el acasă sau, şi mai bine, la Palatul Ducal, dar nerăbdarea şi curiozitatea, vechile sale slăbiciuni, îl obligau să-şi dorească veşti proaspete încă de la primele ore ale dimineţii.

Ajuns în faţa locuinţei lui Spinelli, în Piaţeta del Pestrin, din cartierul Cannaregio, Garzoni nu ezită să bată cu inelul de fier fixat pe uşă.

Îi deschise un servitor, pe cât de cocoşat pe atât de suspicios şi nepoliticos, care-l conduse într-un mic salon cu lampadare excesive, încărcate de ciucuri de sticlă şi lumânări, cum nu-şi amintea să fi văzut vreodată.

Doctorul Giovanni Spinelli îl aştepta în picioare, trăgându-se de ciocul negru care-i împodobea bărbia.

— Excelenţă! exclamă, cât mă onorează prezenţa dumneavoastră în umila mea locuinţă!

— Las-o baltă, doctore, spuse Garzoni pe un ton repezit. Ştim perfect amândoi de ce mă aflu aici, aşa că fără salamalecuri şi spuneţi-mi repede ce se întâmplă.

Spinelli păru stânjenit, tuşi nervos, accentuând tensiunea deja palpabilă, apoi spuse ce ştia.

— Excelenţa Sa, dogele Veneţiei e încă slăbit, *signore*.

Pietro Garzoni făcu o grimasă, dar ştiau amândoi că nu era altceva decât un gest de circumstanţă.

— Adevărat?

— Aşa e. În încercarea de a linişti momentele de delir ale Excelenţei Sale, i-am aplicat o cataplasmă. Dogele se află într-o stare de extremă prostraţie, oscilând între faze de extenuare absolută, în care se întâmplă chiar să leşine, şi altele de agresivitate fără motiv.

— Fir-ar să fie! Deci nu şi-a revenit încă?

— Nu, Excelenţă… Se poate spune că e atât de departe de o revenire, încât insist categoric să nu fie nici măcar ridicat din pat.

— Sunteţi sigur, doctore Spinelli? Pentru că e evident că oraşul suferă din cauza absenţei sale. Cu toate astea, nu putem să împingem Veneţia în haos numai pentru că Francesco Loredan a ajuns umbra lui însuşi.

— Înţeleg, Excelenţă!

Garzoni clătină din cap, în timp ce un zâmbet, de data asta autentic, îi imprimă pe chip o expresie diabolică.

— Cui îi datoraţi rapida şi vertiginoasa dumneavoastră carieră, doctore Spinelli?

Medicul nu ezită nici măcar o clipă.

— Domniei Voastre, Excelenţă.

— Bine spus, doctore, sublinie inchizitorul. Şi cui, dacă îmi e permis să întreb, i-aţi jurat credinţă?

— Tot Domniei Voastre, Excelenţă.

— Da, Spinelli, chiar aşa. Aveţi grijă să vă aduceţi aminte asta, ca nu cumva să aveţi ezitări.

Garzoni făcu o pauză, subliniată cu un suspin.

— Amintiţi-vă că Veneţia are nevoie de o conducere puternică şi inflexibilă, căreia să nu-i fie teamă să aplice într-o manieră severă legile şi pedepsele.

Spinelli dădu din cap. Simţi un fior pe şira spinării, dar nu lăsă să se vadă, chiar dacă nimic nu-l înfricoşa mai mult decât bărbatul din faţa lui.

Nu avea niciodată o idee clară despre până unde puteau ajunge complexele planuri concepute de mintea lui.

— Deci, ca s-o spunem pe şleau, amintiţi-vă că atâta vreme cât Loredan va continua să zacă în pat, cariera mea va continua să progreseze, iar împreună cu ea şi a dumneavoastră.

Spinelli rămase pentru o clipă stupefiat.

— Aţi înţeles? îl strânse cu uşa Garzoni.

— Ce anume sugeraţi, Excelenţă?

— Doctore Spinelli, eu nu sugerez, eu ordon.

— Desigur, Excelenţă.

— Ceea ce vreau e să se facă în aşa fel încât Francesco Loredan să se simtă confortabil timp îndelungat între aşternuturile din comodul său pat.

Veneţia începe să se obişnuiască să-l ştie absent, şi o nouă ordine, puţin câte puţin, îşi găseşte echilibrul.

— O nouă ordine politică, Excelenţă?

Garzoni îi aruncă medicului o privire, pe care la fel de bine ar fi putut-o îndrepta spre o maimuţă.

— Există oare un alt fel de ordine, într-o situaţie ca aceasta?

— Sigur că nu, Excelenţă.

Spinelli se blestemă pentru încetineala cu care gândea.

— Atunci, la treabă, doctore! Şi nu uitaţi, munca dumneavoastră să ştie dicta timpul de vindecare al dogelui. Să fie lentă, chiar foarte lentă, şi dacă din întâmplare nu va apărea nici o îmbunătăţire, atunci o vom considera o fatalitate neaşteptată… Am fost clar?

— Cât se poate de clar, Excelenţă.

Pietro Garzoni zâmbi.

— Foarte bine, atunci. Şi asta e rezolvată.

Apoi, fără să mai aştepte, se răsuci pe călcâie şi se îndreptă spre uşă.

8

Un bal mascat

— O să fie o petrecere minunată, Francesca, cea mai frumoasă dintre toate, zâmbi fericită Laura. Părinţii mei o să facă un lucru extraordinar, sunt sigură de asta. O să ia parte toată Veneţia, şi vor fi prezenţi mulţi oaspeţi străini. O să ne distrăm, ai să vezi! Se zice că va veni şi… ştii la cine mă refer, nu-i aşa?

Francesca o privi surprinsă: nu, chiar nu ştia. Cum ar fi putut? Era atât de departe de lucrurile mondene, ea, îngropată printre cărţi şi tablouri, cele două mari pasiuni ale sale, încât pur şi simplu habar n-avea cine e persoana la care făcea aluzie Laura. Nu voia să-şi dezamăgească prietena, care-i era atât de dragă, dar nu ştia ce să răspundă.

Îşi umplu privirea cu verdele strălucitor care exploda în grădina Palatului Contarini dal Zaffo, pierzându-se în viziunea aceea extraordinară. Apoi admise:

— Nu, Laura, chiar că nu ştiu…

Prietena ei izbucni în râs.

— Cum se poate?! Să nu-mi spui că nu ştii că s-a întors! Toată Veneţia vorbeşte despre asta!

— Ei bine, eu nu ştiu, aşa că spune-mi tu.

Vocea îi trădă o uşoară notă de exasperare.

Laura pufni.

— Fir-ar să fie, Francesca, uneori nu eşti deloc amuzantă! exclamă apoi râzând. Şi adăugă imediat: Glumesc! Vorbeam, evident, de Giacomo Casanova. Pare că s-a întors acasă, după ce a stat mult timp la Viena.

Casanova. Numele îi trezi curiozitatea.

— Tu l-ai văzut vreodată? întrebă. Se spune că e atât de frumos şi de fermecător…

— Eu nu l-am întâlnit niciodată, dar mama are o adevărată slăbiciune pentru el. Dacă numai jumătate din ce povesteşte e adevărat, trebuie să cred că e vorba despre un bărbat unic: pasional şi curajos, nonconformist, libertin, cu ochi minunaţi şi părul lung, negru. Iubeşte literatura şi poezia şi a văzut toată lumea… Iar femeile, Francesca, femeile cad pur şi simplu la picioarele lui. Pare că ştie toate genurile de jocuri amoroase. Cât despre trucurile seducţiei, ei bine, se zice că le stăpâneşte pe toate. Ce zici, nu-i formidabil? Dar mai e ceva!

— Cu adevărat?! Mai mult decât ai spus până acum?

Francescăi nu-i venea să creadă.

— Chiar aşa. Cu ocazia petrecerii, mama, femeie rafinată şi de o inteligenţă subtilă, s-a gândit să le ceară oaspeţilor să vină mascaţi.

Gândeşte-te, va trebui să-i ghicim trăsăturile, fără să-l putem vedea la faţă.

La fel va fi şi pentru el, evident… Nu-i minunat? Visez să-l pot întâlni.

Francesca clătină din cap şi frumoasele ei bucle roşcate fluturară în aer.

— Nu înţeleg tot entuziasmul ăsta pentru un bărbat pe care nici măcar nu-l cunoşti. Şi dacă vei descoperi că e mai puţin fermecător decât se spune? Și dacă va fi o dezamăgire?

— Uf, Francesca, cât eşti de plictisitoare! izbucni Laura. Înseamnă că voi încerca să-l înţeleg singură…

— N-am vrut să te supăr, se grăbi s-o îmbuneze Francesca, mă întrebam doar ce sens are toată pălăvrăgeala asta despre Casanova, dar nu vreau să te dezamăgesc, dimpotrivă, mă bucur mult de invitaţie… Poate că bărbatul acesta va şti să scoată la iveală trăsături care, în mod normal, nu aparţin genului masculin. Deja faptul că citeşte şi că a

călătorit îl face să devină cea mai bună partidă posibilă, având în vedere ce oferă oraşul acesta.

— Hai, Francesca, nu exagera! Veneţia e o asemenea fantasmagorie de culori şi forme…

— Nu mă refeream, desigur, la asta, Laura, se corectă Francesca. Veneţia e minunată şi sublimă. Nu, voiam să spun că, deşi este încă oraşul cel mai frumos din lume, Tiepolo, Goldoni, Canaletto, Casanova, reprezentanţii ei fascinanţi nu sunt puşi în valoare… Uneori mă gândesc că mama îşi uită fiii cei mai buni.

— Artiştii şi aventurierii, Francesca… desigur!

— În schimb, taţii noştri şi nobilii parcă n-ar avea altceva de făcut decât să încerce cu disperare să urce treptele scării sociale, ca să intre în graţiile vreunui politician şi să ajungă… să ajungă… cine ştie unde, de fapt?! Şi oricum, cui îi pasă de asta?

— Iată de ce mă bucură atât de mult petrecerea pe care o vom da, Francesca. Mama e atentă să pună în valoare tot ce au mai bun arta şi cultura veneţiană. Desigur, eu nu sunt obsedată ca tine de filozofi şi literaţi, de pictori şi muzicieni, dar nu te teme, o să-i avem invitaţi şi pe ei, în număr cât mai mare. La urma urmelor, *Casin degli Spiriti*[4] e aici, la doi paşi, nu-i aşa? Şi nu acolo se întâlnesc oare intelectualii şi artiştii? Iar eu caut aventura, Francesca, şi emoţiile puternice… Doar ştii că sunt mult mai frivolă decât tine, spuse Laura izbucnind în râs.

— Chiar ai dreptate, zise Francesca, începând şi ea să râdă. Ştiu că sunt plictisitoare câteodată, iartă-mă.

— Nu-i nimic. Uneori mă gândesc că logodnicul tău e prea trist. Mă tem să nu-ţi facă rău.

Când se gândi la Alvise Zaguri, bărbatul cu care într-o bună zi va trebui să se mărite, privirea Francescăi se întunecă.

Alvise făcea comerţ cu piei fine[5] şi activitatea sa era în plină dezvoltare, chiar dacă nu putea fi socotită încă înfloritoare. Dar era doar o chestiune

de timp. Tatăl fetei, Niccolò, îl considera o excelentă partidă, pentru că ar fi putut să-i asigure o viaţă tihnită şi onestă.

Alvise era fără îndoială un om de afaceri atât de atent, încât ar fi putut fi considerat avar. Pentru că, în ciuda câştigurilor generoase, trăia într-un mic palat lipsit de decoraţiuni şi steme. Cât despre farmec şi aventură, ei bine, aici era cu adevărat puţin de spus. Francesca îl simţea departe, ca pe acele Americi despre care auzea tot felul de poveşti. Dacă ar fi trebuit să caute un cuvânt care să-l definească, ar fi găsit unul singur: insuportabil.

Laura înţelese mult prea bine melancolia prietenei sale, pentru că schimbă vorba.

— După cum spuneam, se grăbi să reia discuţia, eşti doar pierdută în lumea ta. Dar, peste câteva zile, şi lumea ta va fi prezentă la petrecere. Nu eşti mulţumită?

Francesca păru să-şi revină.

— Cum aş putea să nu fiu? Eşti întotdeauna atât de drăguţă cu mine! E un adevărat privilegiu să te am ca prietenă.

— Nu spune prostii, zise Laura, apărându-se cu modestie. Ştii doar că eu sunt cea care-i mulţumeşte lui Dumnezeu pentru prietenia ta; poate reuşeşti să vâri un pic de bun-simţ în bostanul ăsta gol al meu.

Spunând asta, făcu gestul de a-şi ciocăni capul cu degetele îndoite, atingându-şi buclele aurii, în timp ce ochii albaştri explodau de lumină şi buzele i se întindeau într-un zâmbet.

— Dar trebuie să mă crezi când îţi spun că, dintre toate stelele de pe firmamentul iubirii şi al literelor, al artei şi seducţiei, cea mai strălucitoare e cea a lui Giacomo Casanova.

— Fie, acceptă Francesca. Atunci va trebui să-i dăm jos masca şi să-i furăm o sărutare.

Laura bătu din palme de bucurie, obrajii i se îmbujorară şi dinţii perfecţi străluciră din nou într-un zâmbet candid, ca nişte perle sub valul coraliu al buzei.

— Şi poate şi ceva în plus, adăugă cu o notă de maliţiozitate nerăbdătoare. Vivat! exclamă apoi fericită. Tocmai asta voiam să te aud spunând, micuţa mea impertinentă, dar va trebui să fim foarte atente, să nu mergem prea departe… căci Alvise s-ar putea supăra, iar Casanova, la urma urmelor, e un mare ticălos.

— Nu e oare acesta motivul pentru care ne place? adăugă Francesca, deschizând evantaiul ca să-şi răcorească faţa.

Soarele de după-amiază ardea fără milă.

— Ai dreptate, spuse Laura, iar ochii îi străluceau de încântare, în timp ce-şi odihnea privirea pe corolele galbene ale florii-soarelui. Am hotărât deci. Va trebui să-l descoperim pe seducător şi să-l întrecem în îndrăzneală.

— Ai cuvântul meu, promise Francesca. Şi-acum, după ce mi-ai smuls jurământul acesta, dacă nu te superi, aş vrea să mă mut la umbra chiparoşilor, ca să mă apăr puţin de soare.

— Permisiune acordată, răspunse prietena ei şi, spunând asta, sări în picioare, după care, ridicându-şi fustele, începu să alerge nebuneşte pe mica alee acoperită cu pietriş alb.

— Fii atentă să nu cazi, nebunatico, strigă Francesca în urma ei.

Apoi clătină din cap şi o urmă.

9

Pregătiri

Dragul meu Giacomo,

Sper că Viena nu v-a obosit prea tare şi că Veneţia a ştiut să vă primească în braţele ei, aşa cum merită un bărbat cu inteligenţa şi pasiunea dumneavoastră.

Tocmai pentru a vă elogia faima şi multele voastre virtuţi, mi-am permis să organizez, peste zece zile, o petrecere în palatul nostru din Cannaregio.

Îmi imaginez că nu veţi vrea să lipsiţi, pentru că, nici nu mai trebuie spus, prezenţa dumneavoastră va fi steaua cea mai luminoasă a sărbătorii. Cu scopul de a garanta anonimatul şi discreţia pe care persoana dumneavoastră le merită, mi-am permis să cer ca masca să fie obligatorie.

În felul acesta veţi putea fi prezent, fără să fiţi deranjat de maimuţoii care ar vrea, cu inevitabila lor prezenţă, să strice atmosfera şi să vă întunece strălucirea, dragul meu prieten şi campion. Şi, de altfel, cum s-ar putea ca o petrecere demnă de un asemenea nume să nu aibă printre invitaţii ei sufletul cel mai profund al libertăţii şi al nonconformismului pe care oraşul nostru, de-acum bolnav şi obosit, a ştiut să-l reveleze?

Vă informez că nu veţi fi singur şi că am hotărât să reunesc, dacă vor accepta, toate marile spirite care străbat încă străzile doamnei noastre de apă şi marmură: mă gândesc la Giambattista Tiepolo, fiul său a pictat de curând frescele dintr-o sală a palatului nostru, şi apoi Giovanni Antonio Canal, Carlo Goldoni şi Francesco Guardi, Baldassare Galuppi şi Giuseppe Tartini. În sfârşit, aş vrea să fie cu toţii prezenţi, chiar dacă, evident, nu se ştie dacă vor accepta. Mă bazez totuşi pe buna reputaţie pe care am ştiut să mi-o construiesc puţin câte puţin în cercurile de artişti şi intelectuali.

Însă, aşa cum am spus, eu şi, îmi permit să adaug, toate damele din Veneţia, vă aşteptăm pe voi.

Să nu mă dezamăgiţi, Giacomo, n-aş putea suporta una ca asta.

Prin urmare, vă salut, cu speranţa de a vă revedea curând.

Infinit a dumneavoastră şi pentru totdeauna prietenă,

Caterina Contarini dal Zaffo

Scrisoarea era aşezată la vedere, pe masa de scris din birou.

— Nu-mi place s-o spun, prietene, dar invitaţia asta, chiar dacă e una călduroasă şi tentantă, s-ar putea să fie o capcană involuntară.

Matteo Bragadin era sincer îngrijorat.

Giacomo se întorsese la Veneţia doar de câteva zile şi deja scrisorile admiratoarelor şi invitaţiile curseseră în palatul lui ca un şuvoi de hârtie. De fapt, sosirea lui fusese anunţată de protagonist însuşi, sau mai bine zis de aura de legendă care părea să-l preceadă oriunde se ducea.

— Când a sosit? întrebă Giacomo.

— Acum opt zile.

— Deci petrecerea e…

— Poimâine.

— Fir-ar să fie, abia dacă o să am timp.

— Să faceţi ce, dacă pot să vă întreb?

— Să-mi procur o mască şi nişte haine potrivite.

— Se vede că nu mă ascultaţi deloc.

— Dragă prietene, ştiu ce gândiţi şi vă mulţumesc pentru grijă, spuse Giacomo, cu adevărat recunoscător bătrânului nobil care n-o ducea prea bine, pentru continua grijă pe care i-o purta.

Dar zarurile erau aruncate. Nu putea să lipsească de la un asemenea eveniment. Dimpotrivă, ar fi trebuit să-şi facă o intrare triumfală. Şi nu doar atât, trebuia să născocească ceva de neuitat. Fără să mai pună la socoteală faptul că, dacă ar fi avut un pic de noroc, ar fi putut-o întâlni şi pe tânăra domnişoară Erizzo şi ar fi reuşit astfel să pună bazele planului prin care intenţiona să câştige pariul cu contesa von Steinberg. Timpul trecea, şi el n-avea deloc intenţia să-şi piardă reputaţia.

— Nu pot lipsi, Matteo, ştiţi asta, ar fi ca şi cum aş admite că mi-e frică.

— Cel puţin promiteţi-mi că nu veţi comite imprudenţe.

— Asta nu pot să promit, dar voi încerca să înfrunt numai riscuri…

Minore.

Matteo Bragadin clătină din cap: când Giacomo vorbea astfel, se întâmpla întotdeauna ceva incredibil.

— Vă rog, Giacomo, gândiţi-vă bine.

— Am hotărât deja. Cel puţin banii câştigaţi în serviciul habsburgilor vor servi la ceva, nu mai vreau să profit de resursele voastre financiare.

— Care, drept să spun, sunt tot mai limitate.

— Tocmai. Aşa că, în afară de aurul austriac, trebuie să mai născocim ceva.

— Ce anume?

— Mă gândeam la o şedinţă de spiritism.

— Aţi înnebunit?

— Ei, de ce nu?

— Pentru că, spuse exasperat Bragadin, mai lipseşte doar să fiţi acuzat de vrăjitorie, şi sunteţi terminat. Şi eu odată cu voi.

Giacomo se gândi.

— De acord, dragă prietene. Am văzut că printre scrisori sunt două ale unor dame mai în vârstă, care îmi cer să le acord atenţie şi să le furnizez elixirul tinereţii eterne, acel inocent amestec pe care-l pregătesc şi care are meritul de a perpetua frumuseţea, spuse zâmbind. Cu două flacoane aş putea câştiga atât cât vă serveşte ca să vă descurcaţi încă o lună. Şi atunci voi putea folosi banii habsburgilor pentru o haină potrivită, pantofi noi şi o mască.

— Chiar nu există o altă metodă? îl întrebă Bragadin, cu vocea slabă.

— Nimic care să poată funcţiona. Dimpotrivă, ar fi mai bine să dau fuga la doamne cu cele două flacoane, astfel încât să rămân în graţiile lor.

Matteo Bragadin suspină. Nu era entuziasmat de soluţie, dar cămara era goală, palatul său se dărâma, iar el era prea înaintat în vârstă ca să-şi inventeze o altă carieră. Existau modestele venituri provenite din slujba lui de membru al Consiliului Minor, dar nu erau suficiente pentru a garanta un trai decent. În plus, de când devenise protectorul lui Giacomo

Casanova, aproape toţi cei care contau în Veneţia îi întorseseră spatele.

— Fie, lăsă el să-i scape. N-o să mă opun acestei ultime drăcovenii.

Faceți ce credeţi, dar fiţi convingător. Şi fiţi atent să nu intraţi într-un viespar. Am auzit spunându-se că Inchizitorul Negru, Pietro Garzoni, va face de data asta totul ca să vă prindă. Gărzile de cartier şi sticleţii patrulează pe străzi zi şi noapte, aşa că fiţi atent, Giacomo. Toată Veneţia ştie că v-aţi întors, şi jumătatea furioasă pe voi, cea masculină, visează să vă agaţe de un zid ca pe un fluture într-un insectar.

— Am înţeles, am înţeles, voi fi atent… promit, dar lăsaţi-mă să mă distrez puţin, bine? Nu sunt în nici un pericol, fiţi sigur. Orice ar face Garzoni, nu va reuşi nici măcar să se apropie de mine. Am un avans considerabil.

— Dacă ziceţi voi…

— Dragă prietene, acum vă las, dar promit să mă întorc învingător până la apus, i-o tăie scurt Casanova.

Spunând asta, schiţă o plecăciune şi imediat după aceea se întoarse, fluturându-şi în aer mantia uşoară.

Odată ieşit din Palatul Bragadin, îşi înfundă tricornul pe cap, astfel încât gărzile, soldaţii şi spionii să nu-l recunoască prea uşor. Urma să ia gondola lui Bragadin până la Palatul Contarini dal Zaffo, cu gândul să-i propună donei Caterina o idee care, dacă ar fi fost pusă în practică, ar fi putut să facă petrecerea memorabilă.

10

Cei Zece

Sala de Consiliu a Celor Zece din Palatul Ducal era inundată de soarele de dimineaţă. Marile vitralii proiectau raze luminoase, care păreau să însufleţească picturile lui Giovanni Battista Ponchini, Paolo Veronese şi Giambattista Zelotti.

Împreună, alcătuiau o operă unitară, formată din douăzeci şi cinci de tablouri, prinse în tavan şi decorate cu aur. Marmura pavimentului strălucea de parcă ar fi fost sculptată în chihlimbar.

Locul acela era o manifestare absolută a puterii veneţiene, un recipient extraordinar, care închidea în el o asemenea măreţie şi tradiţie, încât era greu de crezut că toată splendoarea aceea putea fi conţinută într-un singur loc. Şi totuşi, strălucirea aceea era perfectă pentru sarcina deosebit de înaltă pe care trebuia s-o îndeplinească: de a găzdui autoritatea guvernamentală care răspundea la numele de Consiliul celor Zece.

În zilele acelea, instituţia era chemată să ia decizii, chiar dacă nu întrunea condiţiile, întrucât lipsea dogele, obligat să stea în pat din cauza gravei boli care îi măcina sănătatea. O asemenea situaţie deschidea calea intereselor şi poftelor uneia sau alteia dintre familiile nobile aspirante la viitoarea învestitură dogală. Şi, desigur, nu se putea crede că exista un real echilibru de putere între casele nobiliare. Era evident că formala egalitate se dusese în realitate pe apa Sâmbetei, de când familiile schimbaseră etalonul de evaluare a bogăţiei şi a puterii, cu trecerea de la activitatea comercială la proprietatea funciară, şi deci de la profit la rentă.

Nu mai contau comerţul şi banii, ci vilele, palatele, moşiile şi terenurile.

Un fapt cu atât mai incredibil, dacă era raportat la însăşi natura unui oraş construit pe apă. Latifundiarul şi pământul înlocuiseră comerţul, iar vechile ierarhii erau în parte schimbate. Cei care nu ştiuseră să profite la timp de oportunitatea de a acapara proprietăţi erau acum destinaţi să dispară. Iar familia lui Pietro Garzoni nu era, evident, printre cele mai dotate în acest sens. Era deci necesar ca el să conducă un joc de alianţe, promiţând avantaje pe care, cel mai probabil, cu greu ar fi reuşit să le garanteze.

Tocmai din aceste motive, Inchizitorul Negru încercase de la bun început să conducă el însuşi bătălia împotriva lui Casanova. Individul acela reuşea să catalizeze ura şi invidia multor persoane de vază. Avea însă câţiva prieteni influenţi, nu atât Bragadin, bătrânul senator cu calităţi modeste, cât „cei doi Marchi": Marco Dondolo şi Marco Barbaro. Erau reprezentanţii a două dintre cele mai de vază familii ale Serenissimei, formidabile aliate cu cel care, din mii de motive, se număra printre oamenii cei mai puternici ai Veneţiei: Alvise IV Giovanni Mocenigo.

În lipsa unor averi sau proprietăţi tot atât de importante, Garzoni trebuise să acţioneze de nevoie ca de bunăvoie, să aleagă un duşman comun şi să facă o posibilă înţelegere cu alţii, în disperata cursă pentru dogat. Dar Mocenigo n-avea nevoie de asemenea tertipuri pentru cucerirea coroanei ducale. Fără a mai ţine cont de faptul că dispunea de infinite sume de bani, graţie rentelor funciare, şi asta îi asigura o putere de a corupe aproape nemăsurată asupra nobililor scăpătaţi, care în vremurile acelea nenorocite, trăind cu nesiguranţa zilei de mâine, erau din ce în ce mai mulţi.

Pietro Garzoni ştia că trebuia să fie convingător, pentru că nu avea dovezi. Pe de altă parte, ameninţarea era evidentă.

Îşi muşcă buzele, văzând că Mocenigo şi Grimani păreau să fie negri de supărare, într-un evident contrast cu ziua aceea splendidă. Totuşi nu mai putea amâna. Aşteptă doar ca ceilalţi membri ai Consiliului, care se opriseră pentru a sta de vorbă în anticameră, în Sala Busolei, să intre şi să se aşeze în jilţuri.

Apoi porni la atac, lucru care-i reuşea cel mai bine.

— Signori ai Consiliului, începu, iertaţi, rogu-vă, faptul că intervenţia mea nu respectă protocolul, dar nu doresc să mai amân o chestiune de maximă urgenţă.

Mocenigo ridică o sprânceană, dar Garzoni nu-l băgă în seamă. Îşi puse mâna pe eşarfa neagră care garnisea toga roşie şi continuă.

— Aţi auzit probabil de întoarcerea la Veneţia a acelui individ periculos care răspunde la numele de Giacomo Casanova. Un om pe care-l blamez cu toate puterile pentru comportamentul său desfrânat, pentru şarlatania şi violenţa care caracterizează stilul său de viaţă. Ei bine, stimaţi colegi, am aflat de la câţiva dintre spionii mei că respectivul individ a întâlnit-o de curând pe contesa Margarethe von Steinberg, nobilă austriacă de rang foarte înalt. Nu ne e dat să ştim ce şi-au spus, dar este evident cât de plină de consecinţe, potenţial periculoase, e o asemenea întâlnire. Ştim sigur că de curând Casanova a lucrat pentru serviciile secrete austriece, chiar dacă nu putem s-o demonstrăm, şi e limpede că o ulterioară inerţie din partea noastră ar fi mult mai periculoasă, pentru că i-ar lăsa pe cei doi să pună la cale ceva ce ar putea fi fatal pentru Veneţia.

Mocenigo pufni.

De data asta Garzoni reacţionă.

— Înţeleg că aceste lucruri pot fi plictisitoare pentru unii…

Dar nu reuşi să termine fraza.

— Regret că trebuie să-i amintesc Inchizitorului Negru, aici de faţă, îl întrerupse Mocenigo, că, în ciuda fluviului de cuvinte, nu e în stare să arate nici o dovadă sau document care să probeze acuzaţiile sale. Greşesc poate?

Există mărturii aduse de capii cartierelor?

— Nu, răspunse Garzoni.

— Comunicări sau denunţuri secrete, lăsate în gurile de leu[6]?

— Nici.

— Deci, dragul meu Garzoni, deşi sunt de acord cu voi în privinţa pericolului reprezentat de Casanova, vă întreb ce intenţii aveţi? Fiindcă *rebus*

sic stantibus[7], îmi pare evident că avem mâinile legate.

Inchizitorul de Stat trase aer în piept, impunându-şi să fie calm. Trebuia să acţioneze cu precauţie, dacă voia să obţină rezultatul pe care şi-l propusese.

— Stimate coleg, voi aveţi perfectă dreptate, fu el de acord.

Mocenigo aprobă cu un aer de superioritate.

— Cu toate acestea, reluă Garzoni, mă văd obligat să vă rog să-mi acordaţi atenţie. Casanova îşi face jocurile şi, oricât de nesăbuite şi de veleitare vă pot părea, după părerea mea, ele ascund un desen precis. În orice caz, lăsând la o parte faptul că există sau nu un proiect criminal pentru răsturnarea actualei ordini constituite, rămâne problema faptului că atitudinea lui va suscita aproape sigur iritare şi confuzie în sferele înalte. Şi dacă la toate astea adăugaţi boala dogelui…

Fu momentul în care şi alţi membri ai Consiliului începură să ciulească urechile.

Grimani tuşi nervos. Dandolo strănută. Morosini interveni, spunând cu voce tare ceea ce gândeau cu toţii.

— Şi voi ce ştiţi despre asta, Pietro Garzoni?

— Signori, continuă Inchizitorul de Stat, este bine ştiut faptul că dogele Francesco Loredan suferă de o boală incurabilă. Acum, lăsând la o parte bârfele, chiar azi doctorul Spinelli, medicul său personal, mi-a confirmat că starea de sănătate a Excelenţei Sale e precară. Doctorii se străduiesc să-i aline suferinţele, dar, în ciuda cataplasmelor şi compreselor, situaţia nu pare să se îmbunătăţească.

— Cum se face că voi ştiţi toate lucrurile astea, şi noi nu? insistă Morosini ofensat.

— Pentru că e de datoria mea, în calitate de Inchizitor de Stat, să fiu la curent cu tot ce poate reprezenta o ameninţare la siguranţa Republicii. De aceea vă întreb: ce anume poate fi mai periculos decât întoarcerea lui Casanova, în contextul stării

de sănătate precare a dogelui Loredan? Nu vedeţi oare şi Domniile Voastre cât de explozivă e situaţia pe care v-am ilustrat-o cu puţin înainte?

Mocenigo trase adânc aer în piept. O lumină răutăcioasă sclipi pentru o clipă în ochii lui profunzi şi negri, dar dispăru la fel de repede cum apăruse.

Îşi prinse bărbia între două degete, aşa cum făcea atunci când punea la cale vreo drăcovenie.

— Garzoni, vă aduceţi aminte că, ori de câte ori aveţi o bănuială cu privire la un posibil pericol pentru siguranţa Serenissimei Republici, prima dumneavoastră datorie e să-i înştiinţaţi pe ceilalţi doi Inchizitori de Stat, pe cel Roşu şi pe cel Negru, adică pe Stefano Gritti şi pe Giulio Morosini? Nu-i aşa, oare?

Cei doi îi aruncară o ocheadă ostilă lui Garzoni.

— Desigur, conveni acesta, dar întoarcerea lui Casanova mi-a fost adusă la cunoştinţă numai ieri-seară, aşa că mi-a fost imposibil să-i informez mai devreme. Din moment ce ceilalţi doi inchizitori sunt aici de faţă, m-am gândit să vă pun pe toţi la curent cu ultimele ştiri.

— Bine, atunci. O să iau drept bună această ultimă afirmaţie. Ce anume sugeraţi?

— Ceea ce vă cer este să-mi acordaţi maximă libertate în această chestiune. Cer deci sprijinul celor doi inchizitori şi al reţelei lor de spioni.

— Nu e nici o problemă… Vreau să spun că s-a întâmplat deja în trecut, spuse Morosini.

— Şi mai doresc să acordaţi acestei situaţii prioritate absolută. Gărzile şi capii de cartier, Quarantia criminal[8], spionii: toţi trebuie să fie în alertă. Aşa încât imediat ce Casanova va comite orice faptă care contravine legii, să-l putem expedia numaidecât la închisoarea Piombi, împiedicându-l astfel să comită ceva şi mai grav.

— De acord, dar nu uitaţi că nu trebuie să existe nici cea mai mică bănuială de *fumus persecutionis*[9], nu vreau arestări arbitrare sau lipsite de fundament.

Amintiţi-vă întotdeauna că o parte din oraş îl adoră şi că are prieteni puternici, observă cu o oarecare asprime Mocenigo.

Garzoni îşi drese vocea. Cum să nu-şi amintească!? Avea prieteni chiar şi în Consiliul celor Zece!

— Vă rog să înţelegeţi că tot ce v-am spus e spre binele nostru. Oprindu-l cu anticipaţie, aş vrea să-l împiedic să comită ceva mai grav. Prevenţia înainte de toate. Fără să mai punem la socoteală faptul că nu-mi sunt necunoscute nici calităţile, chiar dacă discutabile, ale acestui om. Şi că nu exclud posibilitatea de a le folosi în favoarea noastră în viitor.

— Bine atunci, conchise Mocenigo. Veţi avea sprijinul nostru, al tuturor.

Cei Zece vor ţine ochii deschişi asupra lui Giacomo Casanova. Şi-acum, putem continua cu ordinea de zi, vă rog?

11

Petrecerea

Francesca privea spre cer, imitându-i pe toţi cei care-şi ridicaseră ochii într-un murmur general.

Parcul Palatului Contarini dal Zaffo era o adevărată splendoare, o inimă verde şi pulsând de viaţă. Lampioane, lumânări şi vase cu jăratic aruncau limbi de foc în aerul întunecat al serii, şi sute de dame, de oameni bogaţi, de artişti şi de persoane de vază, cu toţii îmbrăcaţi în hainele lor cele mai bune, făceau conversaţie sau, graţie anonimatului asigurat de măşti, flirtau, cum era obiceiul. Sorbeau din cupele de cristal delicioase vinuri albe, cu efervescenţă filigranată.

Dar ceva le atrăsese brusc atenţia tuturor şi transformase fiecare cuvânt într-o şoaptă înăbuşită.

Deasupra lor, o funie albă se întindea de la turlele ascuţite ale palatului, la acoperişul clădirii vecine. Şi, pe funia aceea, un bărbat îmbrăcat cu o

splendidă redingotă de culoarea cobaltului şi o mască neagră mergea cu picioarele goale, suspendat în aer. Nu avea nici un sprijin, în afară de un baston pe care-l ţinea în mâini, aplecându-l când într-o parte, când în cealaltă, ca să-şi menţină echilibrul.

Francesca nu mai văzuse niciodată aşa ceva. Inima-i tresări în piept.

Bărbatul acela sfida cu bună ştiinţă moartea, pentru că nu avea nici o formă de protecţie: corzi, sfori sau curele de ajutor. Era suspendat la cincizeci de coţi de la pământ, înarmat doar cu curaj şi o temeritate fără egal. De ce o făcea? Din dispreţ faţă de pericol? Din spirit de aventură? Din vanitate? În mintea ei, întrebările năvăleau una după alta, în timp ce sutele de invitaţi se strângeau într-un strigăt mut care urca în gâturi şi nu voia să iasă, înăbuşit de teama de a nu dăuna concentrării totale pe care o merita fapta aceea.

Funambulul ajunsese la jumătatea drumului. Aici păru că ezită, că aproape vrea să se oprească.

O femeie nu mai rezistă şi strigă: „Fiţi atent, Giacomo!“ Apoi izbucni într-un plâns tăcut, chipul ei proaspăt şi drăguţ înroşindu-se de lacrimi, în timp ce machiajul i se prelingea negru pe pometi.

Laura se apropie de Francesca şi îi strânse mâna.

Funambulul îşi reluă drumul aerian, aproape plutind în cer. Apoi, încet, dar fără să trădeze vreo teamă, ajunse la celălalt capăt al funiei. Atunci, mulţimea care umplea deja parcul explodă într-un strigăt eliberator şi întrun ropot de aplauze.

Casanova, pentru că nu putea fi decât el în spatele măştii, făcu o plecăciune elegantă, apoi le aruncă trandafiri albi doamnelor care-l priveau răpite din pavăza verde pe care o oferea grădina.

Dispăru foarte repede, cu agilitatea unei pisici, intrând pe una dintre ferestrele Palatului Contarini dal Zaffo.

Fusese un spectacol fantastic. Provocarea îi impresionase pe spectatori.

Toate doamnele ar fi putut fi acum ale lui. Nu că ar fi avut nevoie, dar fusese o lovitură de maestru, un gest care va rămâne de neşters în amintirea celorlalţi. Nu fusese deloc simplu, se gândi Giacomo, în timp ce, într-unul dintre saloanele palatului, un valet îl ajuta să-şi încalţe pantofii eleganţi, cumpăraţi chiar în ziua aceea într-o prăvălie de pe podul Rialto.

Era sigur că va reuşi să ducă la bun sfârşit acrobaţia, pentru că destul de mult timp frecventase la Praga o companie de artişti ambulanţi care dădeau asemenea reprezentaţii. Veneau din Transilvania, şi unul dintre ei, un funambul, îi devenise prieten. Şi aşa, luni întregi, discutaseră mai întâi, apoi încercaseră de mai multe ori împreună, deoarece Giacomo se încăpăţânase să înveţe arta aceea faţă de care simţea o curiozitate şi o admiraţie incredibile.

Ceea ce tocmai realizase fusese cât se poate de hazardat, dar fiorii şi exaltarea simţite ulterior i se părură atât de preţioase, încât dori să repete experimentul cât mai repede cu putinţă.

Se simţea viu, cum nu mai fusese niciodată înainte. Reuşise să ducă la bun sfârşit nu numai ceva incredibil, dar şi tangibil şi concret: mersese pe o funie. Câţi bărbaţi ar fi putut face aşa ceva?

Când coborî scările palatului, ajungând în atrium, şi de acolo în curte, ţinându-şi pelerina neagră şi masca pentru a-şi asigura anonimatul formal care părea şi mai fabulos acum, când toţi ştiau sau îşi imaginaseră cine putea fi autorul unui gest atât de nebunesc şi de curajos, Caterina Contarini dal Zaffo i se aruncă de gât, apoi îşi scoase *moretta*[10], o ridică pe a lui şi-l acoperi de sărutări.

— Giacomo, aţi fost incredibil! îi şopti plină de bucurie.

Petrecerea va fi cu adevărat de neuitat. Cu o zi înainte, când Giacomo îi propusese nebunia aceea, în primul moment rămăsese interzisă, apoi însă acceptase cu mult entuziasm, gândindu-se la cât se

va vorbi în anii ce aveau să vină despre un asemenea eveniment extraordinar. Fusese egoistă, desigur, dar numai puţin, pentru că Giacomo o asigurase imediat de priceperea lui în acea artă particulară. De altfel, era şi un spadasin încercat, şi avea un trup atletic şi subţire, cine dacă nu el putea reuşi într-o asemenea încercare?

Auzind cuvintele Caterinei, Giacomo se apără:

— Da' de unde, frumoasa mea prietenă, a fost o joacă de copii. Mai degrabă eu trebuie să vă mulţumesc pentru că l-aţi făcut posibil!

Caterina se înroşi sub *moretta*, cu care-şi acoperise din nou chipul, şi îşi duse evantaiul la pieptul care părea gata-gata să explodeze, strâns cum era în corset.

Când Casanova se aplecă să-i sărute mâna, simţi că ia foc. După care, când îşi reveni, bărbatul acela extraordinar îşi puse din nou masca şi dispăru în mijlocul mulţimii de invitaţi.

Mister şi stupoare. Inefabilul Casanova. Chiar dacă, în costumul acela de culoarea cobaltului n-ar fi trecut deloc neobservat. Până şi în el exista o magie, un suspin al infinitului, care nu puteau decât să cucerească.

Două doamne, neasemuit de frumoase, se ţineau strâns de mână, nevenindu-le încă să creadă ce văzuseră cu puţin înainte.

Giacomo se îndreptă spre ele. Sigur, multe dame se apropiară de el, iar el fu atent cu toate, schimbă replici, împărţi mângâieri, însă avea ochi doar pentru cele două tinere din mijlocul grădinii. Una, cu nişte adorabile bucle blonde şi o rochie neagră, cealaltă, cu lungi cârlionţi roşii ca focul şi o rochie albă ca zăpada.

Ea era cea care-i atrăsese atenţia în mod deosebit, imediat cum o văzuse.

În sufletul său îşi dori să fie Francesca Erizzo.

12

Diavol şi cobalt

Când Casanova îi luă mâna, Francesca simţi că leşină. Exista ceva în comportamentul acelui bărbat, căruia nu-i vedea totuşi chipul, ceva atât de elegant şi în acelaşi timp profund viril, că-i tăia respiraţia.

Vocea lui răsună gravă şi întunecată din cauza măştii care-i ascundea chipul.

— Doamna mea, nu vă cunosc, dar n-am cuvinte să-mi exprim admiraţia.

Şuviţele voastre de păr sunt flăcările inimii mele, cele care, în timp ce mergeam pe frânghie, mi-au aprins frica, transformând-o în cenuşă. Vă rog să acceptaţi acest mic dar ca un omagiu pentru frumuseţea dumneavoastră, care e tulburătoare chiar şi ascunsă de detaliile întunecate ale unei măşti stupide.

Spunând asta, Giacomo îi întinse mâna în care se materializase un trandafir de un roşu atât de intens, încât părea el însuşi miezul iubirii.

Francesca luă trandafirul, simţindu-se emoţionată şi tulburată. Dar îşi aminti pe cine avea în faţa ei. Poate că bărbatul acela le vorbea astfel tuturor femeilor. De fapt, era idolul lor. Era suficient să te uiţi în jur, ca să vezi cum fiecare dintre ele fremăta sub mască, ascunzându-şi propriile sentimente, în spatele evantaiului pe care-l mişca uşor.

— Nu cred că sunt specială, îi răspunse cu un firicel de voce, dar pe un ton ferm: sinceritatea şi spiritul rebel câştigaseră. De ce să mă doriţi tocmai pe mine, când puteţi avea orice femeie la picioarele voastre? îl întrebă, ţinându-şi *moretta* cu mâna.

Giacomo nu se aştepta la un răspuns, dar îi dădu imediat replica. În ciuda cuvintelor sale, exista în tânăra aceea ceva minunat şi greu de definit.

— Sunteţi singura căreia i-am oferit un trandafir roşu. Pentru toate celelalte, albul iubirii spirituale va fi suficient.

Era riscant, o ştia, dar, în sinea lui, simţea că tânăra aceea era Francesca.

Insistă, deci. Dacă avea dreptate, premiul său ar fi devenit mai puţin îndepărtat. De fapt, dracu' să-l ia de premiu, fata aceea era mult mai frumoasă decât îşi imaginase vreodată.

— Puteţi măcar să-mi spuneţi numele Domniei Voastre? o întrebă. La urma urmei, voi îl cunoaşteţi pe al meu. Aşa voi putea să-l întipăresc în sufletul meu şi să-l repet în infinita plictiseală a zilelor ce vor veni, amintindu-mi zâmbetul… Cel puţin o să-mi fie de ajutor.

Laura, care rămăsese vrăjită şi fără cuvinte din cauza acelei declaraţii, se îndepărtă, lăsându-i singuri.

— Adevărul, *signor* Casanova, e că, dacă v-aş dezvălui numele, modestul meu credit faţă de voi ar dispărea cât ai clipi din ochi.

— Din ce motiv spuneţi asta? Ce v-am făcut, în afară de a fi gentil cu Domnia Voastră?

Întrebarea aceea inocentă îşi făcu efectul. Pentru că, brusc, Francesca îşi dădu seama că fusese prea dură.

— Sunteţi un bărbat fermecător, să nu mă înţelegeţi greşit, dar ar trebui să ştiţi mai bine decât mine că albastrul cobalt e culoarea diavolului şi că funambulul, care în echilibristica lui între cer şi pământ uneşte două elemente opuse, e şi el contaminat de diavolerie. Cum aş putea oare să am încredere într-un bărbat care se prezintă la cea mai frumoasă petrecere a anului într-un mod atât de sinistru?

În ciuda cuvintelor dure, Casanova înţelese că fata pronunţase frazele acelea cu o binevoitoare bucurie.

Poate ea era cea care se juca de fapt cu el?

— Doamna mea, ştiu că nu merit încrederea dumneavoastră, am făcut multe ca s-o pierd înainte de a începe… Nu vă cer decât o şansă! Ce aveţi de pierdut…

Francesca?

Giacomo încercase să creadă în destin. Nu era sigur, şi totuşi spera c-o avea în faţa ochilor chiar pe Francesca Erizzo. Dacă instinctele nu-l înşelau, ar fi prins doi iepuri dintr-o lovitură. Pe de o parte, ar fi început s-o seducă pe fiinţa aceea divină, pe de alta, ar fi avut-o pe contesa von Steinberg.

Desigur, mai exista ceva care complica această splendidă ecuaţie, şi anume faptul că se simţea atras într-un mod irezistibil de fata cu părul ca focul. Şi asta îl tulbura. Dar se va gândi mai târziu la lucrul acesta. Deocamdată voia să înţeleagă dacă avusese noroc.

Judecând după tăcerea stânjenită în care căzuse adorabila sa interlocutoare, părea să fi nimerit.

— Cum de ştiţi numele meu, signor Casanova?

Giacomo îşi simţi inima plutind de fericirea triumfului.

— Simplă intuiţie, minunata mea prietenă, îi răspunse, luându-i mâna într-a sa.

Francescăi nu-i era de ajuns explicaţia asta, dar nu insistă. Simţi o căldură ciudată în timp ce degetele lui puternice îi atingeau palma, aceleaşi degete care, cu câteva minute înainte, strânseseră bastonul cu care sfidase golul. Ar fi vrut să se retragă, dar nu reuşea, reţinută de o magie tăcută.

În momentul acela Laura se întoarse. Şi alungă stânjeneala… dar şi vraja.

— Signore, spuse, aţi socoti nepotrivit dacă v-aş cere să ne povestiţi cum de aţi învăţat arta funambulismului?

În timp ce vorbea, Laura îşi scoase *moretta* şi-şi dădu capul pe spate, izbucnind într-un hohot de râs cristalin. Obosise să se ascundă.

Francesca o imită.

Din spatele măştii, ochii lui Casanova, de culoarea acvamarinei, scânteiară.

— Nici o mască nu poate rezista în faţa unor dame atât de minunate care au curajul să renunţe la anonimat… Mai ales în faţa unui ticălos ca mine.

Şi spunând asta, Giacomo îşi scoase pelerina neagră şi masca albă.

— Mă întrebaţi deci de funambulism?

Laurei îi scăpă un nou chicot ştrengăresc. Francesca însă continuă să-l cerceteze cu nişte ochi ce păreau stropiţi cu smaralde.

— Vedeţi, doamnele mele, mi-am promis mie însumi că nu voi ceda niciodată în faţa şantajului de a renunţa să fiu ceea ce sunt, cu atât mai puţin pentru cine ştie ce privilegiu fără mare importanţă.

Giacomo se opri ca şi cum ar fi vrut să-şi cântărească bine cuvintele.

Apoi adăugă:

— Atitudinea aceasta nu mi-a adus niciodată mulţi prieteni, şi de aceea m-am trezit de multe ori că, fără să vreau, a trebuit „să-mi iau zborul“, ca să spun aşa. În timpul uneia dintre recentele mele peregrinări am ajuns la Praga, un oraş minunat, plin de cafenele şi saloane, de pieţe şi turnuri, şi mai ales în plină renaştere, dacă ne gândim că exact la sfârşitul secolului trecut a fost devastat de un incendiu. Există în oraşul acela o atmosferă ce pulsează atât de mult de viaţă şi ferment, că deseori în pieţele sale se pot afla artişti de stradă, negustori ambulanţi, actori, comici şi chiar şi funambuli. Cel pe care l-am întâlnit acolo venea din ţinutul aflat dincolo de păduri, din Transilvania.

— Adevărat?

Laura căscă ochii ei mari, albaştri.

Giacomo făcu un gest amuzat.

— Desigur! Avea părul lung şi negru, o mustaţă pe oală şi un trup slab şi sprinten. Era agil ca o pisică, în stare să se caţere până în vârful turnurilor şi al clopotniţelor, doar ajutându-se cu mâinile şi picioarele, şi era un maestru în arta funambulismului. Se numea Dan.

— Şi de la el aţi învăţat mult, după cum am văzut azi, sugeră Francesca.

— Aşa e…

În timp ce stăteau de vorbă, Giacomo observă cu coada ochiului un bărbat ciudat, a cărui prezenţă nu prevestea nimic bun. Părul lung, de un blond cenuşiu, şi faţa slabă confereau fiinţei lui un aer neplăcut, Avea umerii largi, de soldat, şi o aură de ticălos. Chiar şi ascunşi de mască, ochii săi turcoaz trădau un interes mult prea evident pentru Casanova.

Nu era timp de pierdut.

— Conversaţia cu două doamne atât de frumoase impune o discreţie mai mare. Mă veţi judeca drept nepoliticos, dacă v-aş ruga să ne mutăm la mezanin, în sala cu frescele lui Tiepolo? întrebă pe neaşteptate.

Şi, fără să mai aştepte răspunsul, îşi puse masca şi dispăru.

Laura rămase cu gura căscată, iar ochii i se umplură de stupoare şi admiraţie. Francescăi i se păru că visează.

Cele două prietene se priviră în ochi şi, zâmbind, se îndreptară către atrium, traversând minunata grădină plină de oaspeţi celebri, deveniţi dintr-odată anonimi după apariţia lui Giacomo Casanova.

13

Un tânăr impertinent

Într-o clipă, Giacomo ajunsese aproape de intrarea în Palatul Contarini dal Zaffo. Evitase cu eleganţă dame şi bărbaţi importanţi, în ciuda faptului că toţi ochii erau îndreptaţi spre el.

Bărbatul cu părul cenuşiu se luase după el, şi era clar că voia ceva. Un spion?

Alerga deja spre scară, când cineva îi bară drumul, lovindu-l cu umărul.

Dincolo de manierele elegante, Casanova era înalt şi bine făcut, aşa că, fără să vrea, îl răsturnă pe maimuţoiul care i se postase în faţă, trimiţându-l la pământ.

Tânărul, pentru că asta era, se prăbuşi pe pietrişul alb, murdărindu-şi redingota şi jiletca de praf. Se ridică imediat şi, smulgându-şi masca, îndreptă degetul spre Casanova.

— Voi, urlă cu o voce aspră şi neplăcută, voi, dragul meu domn, îmi sunteţi dator cu o explicaţie!

Femeile se apărară de urletele acelea, deschizându-şi evantaiele.

Gentilomii cei mai curajoşi le făcură scut cu propriul corp.

Giacomo nu mai voia să piardă timpul, cu toate astea zâmbi şi-i răspunse bădăranului ăluia.

— Adică?

Celălalt continuă pe tonul polemic şi răutăcios pe care începuse.

— Trebuie să-mi explicaţi de ce aţi inoportunat-o pe logodnica mea!

— Despre care logodnică vorbiţi? întrebă Giacomo, nereuşind să-şi ascundă o sinceră expresie de surpriză.

— Mă refer la Francesca Erizzo, dragul meu Casanova, pentru că intenţiile voastre sunt clare.

— Credeţi-mă, dragul meu domn, ea nu mi-a spus nimic despre voi. Dar, la urma urmei, cine sunteţi?

— Alvise Zaguri, negustor de piei fine! răspunse celălalt sec.

— O, ce grozav…, îi scăpă lui Casanova. Piei fine! Chiar aşa? Fascinant argument! Ei bine, dragul meu Zaguri, mă tem că trebuie să vă las, pentru că, în ce mă priveşte, atmosfera acestei petreceri devine apăsătoare. Sper că nu vă supăraţi…

Giacomo vru să-l depăşească pe Zaguri, care, departe de a-l lăsa să treacă, îşi apropie capul de el şi îi şopti mârâind:

— Nu se termină aici, dragă Casanova.

— Sunt la dispoziţia dumneavoastră cum şi când vreţi, dar acum, dacă-mi permiteţi, afaceri urgente mă cheamă.

Încheind astfel, Giacomo făcu o plecăciune elegantă şi-şi reluă drumul pe scări.

Cu coada ochiului, văzu că lângă bărbatul cu părul slinos, de un blond cenuşiu, apăruseră alţi trei bandiţi, şi acum toţi patru se îndreptau spre el. Se grăbi deci să urce scara şi, ajuns în sala de la mezanin, închise uşa în urma lui.

Le găsi acolo pe Francesca şi pe Laura. Cele două tinere îl priveau cu o oarecare nelinişte.

— Repede! exclamă Giacomo. Trebuie să ajung pe acoperiş.

Laura rămase interzisă, dar Francesca nu-şi pierdu prezenţa de spirit.

— Pe aici, spuse, arătând spre o uşă aflată pe latura dreaptă a sălii.

— Da, adăugă Laura aproape instinctiv.

Giacomo nu aşteptă să i se spună de două ori.

Între timp, cineva începuse să bată cu pumnii în uşă.

— Deschideţi! se auzea strigând.

Dar Giacomo era deja în cealaltă sală, şi apoi în cea de lângă ea. Le privi pentru o clipă pe Laura şi pe Francesca care-l însoţeau într-o manieră splendidă şi neobişnuită. Pe buzele roşii ale celei din urmă depuse cel mai fugitiv sărut cu putinţă.

— Casanova…, murmură Laura.

Francesca însă nu spuse nimic.

— Mă voi întoarce, promise bărbatul, mângâind-o pe Laura pe obraz.

Apoi sări pe prima treaptă a unei scări strâmte, şi de acolo, pe o altă rampă, de unde ajunse cât ai clipi din ochi pe acoperişul Palatului Contarini dal Zaffo.

Între timp, pumnii continuau să lovească cu putere în uşa sălii de la mezanin.

Giacomo alergă pe creasta acoperişului. Auzi vocile şi zgomotele făcute de gărzile de cartier care năvăleau în sală. Bocănitul cizmelor pe trepte, mârâitul înjurăturilor, plesnetul ordinelor, şi toate

zgomotele acelea se amestecară într-un vârtej de strigăte întrerupte.

Când ajunse la capătul acoperişului, făcu un salt incredibil.

Simţi vântul plesnindu-i obrajii şi noaptea, înţesată de focuri şi de lampioane, îmbrăţişându-l. Picioarele-i înotară în gol şi se pregăti pentru impact. Se adună în grabă şi atenuă căderea cu un salt.

Se trezi în picioare, cu câteva zgârieturi doar, în timp ce ţiglele alunecară şi căzură, spărgându-se cu un zgomot sec de pietrele caldarâmului.

Nu se opri.

Trebuia să pună o distanţă cât mai mare între el şi cioclii ăia. Probabil că Inchizitorii de Stat se mişcaseră extrem de repede. E adevărat că nu făcuse nimic să-şi ascundă sosirea, dimpotrivă, cum zicea Matteo Bragadin, întoarcerea sa la Veneţia fusese nu doar aşteptată, ci şi sărbătorită ca un eveniment deosebit de plăcut. Iar întâlnirea cu contesa Margarethe von Steinberg nu trecuse cu siguranţă neobservată.

În timp ce se gândea la toate astea, Giacomo făcu un al doilea salt, aterizând pe un alt acoperiş. De data asta, în atenuarea căderii, îşi juli o mână. Roşul sângelui străluci în lumina unui lampion. Dar putea să se simtă deja în siguranţă. Se adăposti în spatele unui horn înalt, aşteptând ca, la o distanţă de două acoperişuri, gărzile să-şi facă apariţia pe creasta acoperişului Palatului Contarini dal Zaffo, rămânând cu buzele umflate. Era puţin probabil să-l descopere, ascuns cum era printre umbrele nocturne, luminile difuze ale lampioanelor şi marele horn în spatele căruia se adăpostise.

Cu toate astea, ce auzi nu l-ar fi ajutat să doarmă prea bine.

La început, doar câteva exclamaţii pline de uimire. Apoi, ascultând mai atent, distinse cât se poate de clar şi cuvintele.

— Ne-a scăpat, Illustrissime, spuse unul dintre ei.

— Părea o furie, dom'le Zago, adăugă un al doilea zbir.

— Ţi-am spus să nu-mi pronunţi numele, idiotule!

Ultima voce aparţinea probabil bărbatului slab, cu părul lung şi slinos.

Lui Giacomo i se păru că-l vede, cu mutra aia ascuţită de câine pe care o avea probabil sub mască, în timp ce-şi fulgera oamenii cu ochii injectaţi de nebunie. Vocea reflecta perfect felul acela al său de a fi, neglijent şi neplăcut în acelaşi timp: semăna cu zgomotul dinţilor sparţi.

— Să coborâm! ordonă bărbatul. Aici nu mai avem ce face. E sigur că omul nostru n-a stat să ne aştepte. A luat cineva numele imbecilului care i s-a pus în cale?

— Toni? mârâi primul. Tu ar fi trebuit s-o faci, îţi aminteşti?

Drept răspuns, Toni scoase un grohăit.

Giacomo nu auzi prea bine ce urmă. Fu o ceartă. În cele din urmă auzi un urlet şi o bufnitură, ca şi cum un fruct copt ar fi căzut pe pământ, spărgându-se într-o baltă de zeamă şi pulpă.

Cineva murmură: „Illustrissime…“ pe un ton plin de oroare şi spaimă.

— Cu atât mai rău pentru el, hârâi vocea aceea oribilă, de neconfundat.

Pentru cine greşeşte faţă de mine, nu există o a doua şansă.

Giacomo privi în jos.

În mijlocul străzii, se afla cadavrul unui gardian de cartier, cu creierul împrăştiat făcut zob.

O pată mare de sânge strălucea în lumina unei tăvi cu jăratic.

14

Prima scrisoare

Dragul meu signor Casanova,

Au trecut doar câteva zile de la întâlnirea noastră, şi îmi lipsiţi deja, n-aş şti să vă explic de ce, drept să spun. Poate de vină e magia provocării sau, dacă aş vrea să fiu cinstită până la capăt, încasarea premiului, care e atât al meu, cât şi al vostru. Pot să vă spun ceva? Veneţia e magnifică, evident, dar atât de plictisitoare uneori: petrecerile, recepţiile, intrigile, de acord, dar lipseşte pasiunea.

Noroc că aţi venit! Şi aţi tulburat puţin apele, recunosc. Ştirea despre echilibristica dumneavoastră, trebuie s-o spunem, a făcut înconjurul oraşului, şi acum nu se mai vorbeşte despre altceva, aşa că vedeţi, bunul meu prieten, dacă nu altceva, cel puţin îmi ţineţi companie, chiar şi în absenţă.

Trebuie totuşi să vă îndemn stăruitor spre un mai mare pragmatism. Cum se poate? Aţi întâlnit-o pe micuţa Erizzo, şi n-aţi cules încă fructul interzis?

Ei, signor Casanova, mă aşteptam la mai multă iuţeală din partea dumneavoastră: la urma urmei, Francesca e doar cu puţin mai mult decât o adolescentă.

Una dintre tinerele care, fără urmă de dubiu, o să se topească după voi şi deci una dintre florile atât de uşor de cules, încât cucerirea e ca şi înfăptuită.

Dar voi nu! Voi tergiversaţi, vă pierdeţi în caraghioslâcuri şi alergări pe acoperişurile oraşului, vă place să vă îmbrăcaţi cu o redingotă albastră-cobalt, ca să experimentaţi apoi arta diavolului, aşa cum este în realitate funambulismul. Şi cât de temerar este deci să vă pierdeţi vremea cu activităţi care riscă, doar când sunt numite, să vă aducă o condamnare pentru erezie şi eversiune? Ştiţi foarte bine că anumite veşti au nevoie doar de o clipă ca să facă înconjurul oraşului.

Vă spun asta doar pentru a vă atrage atenţia cât de imprudent este comportamentul vostru. Dacă asemenea informaţii ar ajunge la urechile

Inchizitorilor de Stat, ei bine, daţi-mi voie să vă spun că n-aş mai paria nici măcar un creiţar pe viaţa dumneavoastră.

Fiţi prudent, prietene!

Şi pragmatism, insist! Timpul e scurt, iar inima mea e în tumult, aşteptând să vă aibă în patul meu. Sau trebuie, poate, să cred că propunerea mea nu vă mai interesează? Vreau să sper că nu-i aşa, refuzurile îmi sunt teribil de nesuferite.

Curaj deci, grăbiţi-vă să duceţi la bun sfârşit această practică amoroasă şi întoarceţi-vă la mine. Şi încetaţi să vă mai creaţi probleme: la Cantina do Mori aţi spart trei capete, la Palatul Contarini dal Zaffo, după grozava dumneavoastră apariţie, n-aţi găsit nimic altceva mai bun de făcut decât să vă procuraţi ura tânărului Alvise Zaguri, amorezat de micuţa Erizzo. Trebuie să fiţi mai atent, prietene, discreţie şi şiretenie, vă rog!

Vă aştept deci în curând învingător! Vă promit că vom sărbători triumful vostru în modul cel mai plăcut cu putinţă. Între timp simţiţi-vă liber de a cere de la Gretchen orice doriţi: eficienţa şi competenţa ei sunt impecabile.

N-aţi putea să vă aflaţi pe mâini mai bune, credeţi-mă.

În aşteptarea veştilor de la voi, cele mai bune urări şi noroc, Margarethe von Steinberg, contesă de Tirol.

— Nu pierde vremea contesa von Steinberg, nu-i aşa? întrebă Giacomo, învârtind între degete scrisoarea pe hârtie de pergament.

— Nu-şi poate permite. Altfel n-ar fi femeia care este.

— Sigur, îmi imaginez.

Giacomo tăcu o clipă. Şi în ziua aceea, Gretchen era de o frumuseţe tulburătoare.

Dar nu era oare Francesca cea care-i răpise sufletul? Nu ştia să spună exact. Frumoasă, desigur, dar atât de tânără şi de neştiutoare! Exista însă ceva

în ea, în privire, în hotărârea din voce, care nu-l lăsase indiferent. Se tot gândea la asta încă din seara trecută, aşa că acum imaginea autentică pe care o avea în faţa ochilor i se părea uşor decolorată.

Desigur, Gretchen era o femeie adevărată, şi felul acela al ei de a fi atât de elegant şi în acelaşi timp senzual avea efect asupra lui. De fapt, trebuia să-i mulţumească stelei lui călăuzitoare pentru că-l ajutase să întâlnească o femeie atât de atrăgătoare.

Era clar că doamna contesă aştepta un răspuns. În timp ce Giacomo măsura salonul cu paşi mari, gândindu-se la ce să-i scrie, Gretchen luă loc pe divan. Ţinea între degetele subţiri, de culoarea alabastrului, o splendidă căniţă de porţelan.

Imediat cum sorbi din ciocolată, buzele i se colorară în maroniu. Fără să-şi facă prea multe probleme, Gretchen îşi trecu de mai multe ori limba peste buze.

Lui Giacomo nu-i scăpă gestul acela de o sublimă maliţiozitate. Simţi cum sângele îi clocoteşte în vene. Ca şi cum nu i-ar fi fost suficientă atâta îndrăzneală, Gretchen îşi întredeschise buzele umede şi muşcă dintr-un biscuit cu portocale, de un galben intens. O făcu într-o manieră şi mai provocatoare, cu aluzii lacome.

Giacomo îşi impuse să fie calm şi atent. Nu trebuia să se lase distras. Nu în felul acela, cel puţin.

— Am impresia că măcelarul nostru se interesează puţin cam prea mult de voi, spuse Gretchen.

— Poftim?

Giacomo nu era sigur că înţelesese bine.

— Azi-dimineaţă am fost la măcelar. În timp ce mă servea, spunând vrute şi nevrute, a lăsat să-i scape, într-un mod destul de stângaci, trebuie să spun, câteva întrebări despre şederea veneţiană a contesei. La început nu i-am dat importanţă, dar

apoi mi s-a părut cu adevărat insistent. Oraşul acesta are prea mulţi ochi şi prea multe urechi pentru gusturile mele.

— Bine ați venit la Veneţia, frumoasa mea prietenă. Deci până şi măcelarul se interesează de voi. Ei bine, Gretchen, dacă-mi pot permite un sfat, schimbaţi-l. Nu mai cumpăraţi de la el.

— Aşa o să fac.

— Contesa, reluă el, pare să fie informată până şi despre lumea vrăjitoriei. Lucrul ăsta mă surprinde destul de mult.

— Ei, din punctul acesta de vedere, simt că…

Frumoasa austriacă păru să ezite.

Giacomo o privi insistent. Era irezistibilă.

— Vă rog, vorbiţi, scumpa mea Gretchen, sunt numai urechi.

Gretchen bău o altă înghiţitură de ciocolată caldă şi densă. Delicioasă.

Apoi păru să ezite, nehotărâtă, de parcă s-ar fi întrebat dacă să rămână credincioasă propriei stăpâne, sau mai degrabă să se lase în voia formidabilei atracţii pe care o simţea pentru bărbatul din faţa ei.

— Mă simt obligată… spuse pe un ton precaut, să vă pun în gardă…

— Faţă de cine?

— Faţă de contesă, izbucni.

Lui Giacomo nu-i venea să creadă ceea ce tocmai auzise, dama de companie a contesei îl punea în gardă faţă de însăşi stăpâna ei? Lumea înnebunise dintr-odată?

Lucrul acesta avea totuşi un farmec pervers.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Ce am spus, Giacomo. Ştiu că sunteţi un bărbat de lume, deci mai mult decât obişnuit să ocoliţi pericolele cu o adevărată artă. Dar contesa e o femeie periculoasă, credeţi-mă, şi acum, când am înţeles că vrea să se folosească de voi pentru vreuna dintre intrigile ei obscure, nu pot decât să vă sugerez să fiţi atent.

— O, nu pot să spun că nu sunt surprins, nu întru totul, cel puţin, dar ce anume vă face să credeţi că e aşa? Şi de ce, la urma urmei, riscaţi pentru mine?

— Voi îmi plăceţi, Giacomo. De ce s-o neg? Sunteţi un bărbat curajos şi cu suflet bun, în ciuda gurilor rele care se obosesc în fiecare zi să vă insulte.

Cu atât mai rău pentru ele! Ştiu că nu pot să vă am… e imposibil, îmi dau seama. Cum aş putea pretinde să ţin pentru mine un seducător ca voi? Un bărbat atât de fascinant, care cu un simplu pocnet din degete ar putea să aibă la picioarele lui toate femeile din Veneţia? Dar ştiu că nu mi-a plăcut deloc modul în care contesa mi-a înmânat scrisoarea. Când mi-a dat-o, n-a uitat să sublinieze că ar fi trebuit să vă înveţe buna creştere, şi era o lumină întunecată în privirile ei. Nu v-aş spune asta, dacă nu mi-aţi fi cu adevărat drag, şi mărturisesc că n-am decât de pierdut şi nimic de câştigat. Nu jucaţi partida asta, Giacomo, vă rog. Riscaţi să vă coste scump.

— Gretchen… Gretchen dragă, vă mulţumesc pentru sinceritate, dar nu vă temeţi: nu e chiar atât de simplu să-şi bată cineva joc de mine.

— Nu mă îndoiesc, dar promiteţi-mi că veţi ţine cont de ce v-am spus.

— Aşa o să fac, fiţi sigură. Şi vă mulţumesc pentru sinceritate şi pentru cuvintele frumoase, pe care nu le merit. Chiar mai puţin însă merit să riscaţi pentru mine…

— Giacomo, nu spuneţi asta nici măcar în glumă.

— Noi doi o să fim buni prieteni. O să avem grijă unul de altul, fără să aşteptăm nimic mai mult decât ne putem da, îi propuse, cu sinceritate. Aţi fi de acord?

Ochii cenuşii ai lui Gretchen străluciră pentru o clipă.

— Nu cer mai mult.

După ce puse cana şi farfurioara pe măsuţa de alături, Gretchen se lăsă pe divan cu un gest

îmbietor.

Giacomo se apropie şi începu s-o acopere de sărutări.

— Şi scrisoarea? îl întrebă ea într-o manieră prefăcut inocentă.

— Scrisoarea o să aştepte.

După ce se desprinsese de ea, Giacomo o privi îndelung. Ştia că Gretchen îl dorea, şi tocmai de aceea o lăsă să-l mănânce din ochi.

Apoi se apropie din nou şi începu să-i şoptească la ureche ademeniri irezistibile.

Poate nu era îndrăgostit de ea, dar în clipa aceea o găsea mai frumoasă ca oricând.

— Sunteţi minunată, Gretchen! Vă jur că mintea unui bărbat ar putea s-o ia razna din cauza chipului vostru.

Femeia îl privi cu ochii ei mari, strălucind de o lumină intensă şi specială.

Casanova se oglindi în irişii ei, răpit de atâta drăgălăşenie, ca şi cum stelele acelea cenuşii ar fi putut povesti, tăcute, tot tumultul din sufletul lui Gretchen.

Şi, în timp ce ea se abandona mângâierilor lui, cu pieptul ce i se înălţa cu putere în palpitaţia respiraţiei, Giacomo luă de pe noptieră o bomboană de ciocolată.

— Le fac la Legnago, şopti. Se numesc „sfârcurile lui Venus“ din cauza formei şi a gustului lor deosebit. Cred că e bomboana perfectă pentru o femeie atât de frumoasă ca voi.

Apoi, fără să mai aştepte, i-o apropie de gură.

La început Gretchen se prefăcu puțin că opune rezistenţă, strângându-şi buzele, dar Giacomo împinse uşor, făcându-le să se deschidă ca nişte petale.

Gura ei se umplea încetul cu încetul cu bomboana aceea rotundă şi dulce.

Giacomo simţi un val de plăcere. Gretchen era atât de incredibil de expusă voinţei lui şi îi satisfăcea capriciile cu o complicitate atât de

profundă, încât făcea şi mai intensă dorinţa aceea care, asemenea unui val de foc, lua naştere în el.

Când ciocolata dispăru în gura lui Gretchen, el o legă la ochi cu o eşarfă albă de batist.

Apoi începu s-o dezbrace. Încet de tot. Gustând fiecare moment.

Gretchen era complet goală.

Simţea respiraţia lui Giacomo, răsuflarea lui caldă pe piele, mâinile care o cercetau într-o furtună de mângâieri arzătoare.

O făcuse să îngenuncheze şi îi legase mâinile la spate cu o panglică de mătase.

Cu capul ei frumos sprijinit de perne, Gretchen era complet la dispoziţia lui Giacomo, şi tocmai în asta consta plăcerea pură. Se simţea sclava acelui bărbat, dominată până în străfundurile fiinţei ei, expusă şi gata să accepte orice i-ar fi făcut.

Când fâşiile reci ale cravaşei lăsară primul semn pe fesele ei fremătând de voluptate, plânse.

De gratitudine.

Şi când a doua lovitură o atinse din nou, îşi muşcă buzele. Când din tăietura subţire ieşi sânge, simţi o beatitudine şi mai intensă, pentru că era îmbibată de durere.

El o lovi din nou. Şi din nou.

În timp ce inima-i bătea nebuneşte, Gretchen simţi fiori de plăcere revărsându-i-se în trup, ca şi cum o maree ar fi acoperit-o pe neaşteptate şi ar fi ridicat-o pe creasta unui val uriaş.

Se deschise spre el şi mai mult. Îl dorea ca viaţa şi moartea împreună. Se agită nerăbdătoare, pregătită să-l primească şi să-l învăluie într-un foc lichid.

De-abia atunci Giacomo o penetră.

Brusc, fulgerător, fără milă.

Dar în momentul acela terminase deja.

Restul nopţii fu extaz şi delir.

15

Ruşine

— Fir-ar să fie, copilă! Îţi dai seama ce faci?

Roşu la faţă, cu peruca strâmbă, după ce-şi vârâse mâinile în ea de disperare, şi vocea spartă de neîncredere, nobilul Niccolò Erizzo era într-o stare demnă de toată mila. Dacă l-ar fi văzut cineva în clipa aceea, ar fi putut foarte bine să-l considere nebun, pentru că asta părea fără doar şi poate.

Dădu un şut colţarului, care, ca prin minune, nu se rupse.

Francesca stătea în faţa clavecinului, iar degetele-i zburau pe clapele negre şi albe. În după-amiaza aceea exersase îndelung două sonate de Domenico Scarlatti şi le găsise fantastice. Acum însă cearta asta îi strica toată ziua. Era sigură.

Nu se ascunse în faţa privirii pline de furie a tatălui, mâniindu-l şi mai mult pe nobilul Erizzo.

Fiica lui îndrăznea să-l sfideze? După tot ce făcuse pentru ea?

— Nu-ţi permit să distrugi o căsătorie avantajoasă dintr-un capriciu, m-ai înţeles? Nu vreau să mai aud numele individului ăluia! Nu mă obliga să-ţi interzic s-o mai frecventezi pe mucoasa aia de Contarini!

Francesca nu mai reuşi să-l suporte. Îşi respecta tatăl, dar îi răspunse cât se poate de hotărât. Nu-i era frică de el. Nu-i fusese niciodată.

— Tată, nu mă puteţi obliga să mă mărit cu Alvise Zaguri împotriva voinţei mele. Îl detest, e un bărbat arogant şi prost, îndrăgostit de el însuşi şi de bani. N-am făcut nimic rău, doar am participat la o petrecere la care se afla jumătate din Veneţia. Era normal ca şi Casanova să se afle acolo.

Lui Erizzo nu-i venea să-şi creadă urechilor.

— Cum îndrăzneşti să-mi vorbeşti pe tonul ăsta? Şi de când eşti tu cea care decide ce e mai bine pentru tine? Dacă ar mai trăi sărmana ta mamă…

— Mama îmi voia binele! Nu e drept să-mi impuneţi un bărbat pe care nu-l vreau nicidecum.

Era prea mult.

Niccolò Erizzo se apropie de fiica lui şi, înainte să-şi dea seama ce face, îi dădu o palmă.

Capul fetei căzu spre spate, ca şi cum ar fi fost atins de un bici. Durerea fu arzătoare, dar umilinţa, de nedescris.

Imediat ce-şi dădu seama ce făcuse, tatăl se înroşi.

— Francesca… spuse cu un firicel de voce, dar nu reuşi să termine fraza.

— Sper că sunteţi mulţumit de felul în care mi-aţi arătat dragostea pe care mi-o purtaţi. Acum, dacă-mi daţi voie, mă retrag.

Spunând asta, Francesca se ridică în picioare. Într-o tăcere de plumb, ajunse la uşă şi ieşi.

Erizzo o privi, ţinându-şi strâns o mână cu cealaltă, fără să scoată o vorbă.

Îşi terminase toate cuvintele.

Francesca se aruncă pe pat.

Îşi simţi lacrimile pe obrajii în flăcări. Cuvintele tatălui îi făcuseră rău.

Obosise să nu însemne nimic. Ca şi cum sentimentele ei puteau fi vândute în piaţa din Rialto, ca orice bucată de stofă.

Nu era drept.

Gândul îi fugi la seara de dinainte. Fusese atât de frumos! Pentru prima oară, întâlnise un bărbat cu adevărat fermecător. Un funambul, un acrobat, un călător, un seducător înnăscut, un bărbat de acţiune, un cozeur strălucit: Giacomo Casanova era toate astea la un loc, ba chiar mai mult! E normal ca femeile să-şi piardă minţile după el. Inegalabila lui frumuseţe era chiar ultima dintre calităţile sale.

Revăzu trandafirul pe care i-l dăruise. Îl pusese într-o vază cu apă. Îi veni în minte felul în care o privise el şi cum îi bătuse inima în clipa în care îl văzuse pentru prima oară, în timp ce înfrunta o provocare aproape imposibilă.

Casanova era un rebel, e clar că Veneţia se temea de el. Era tot ce oraşul nu voia. O spusese chiar el:

nu va ceda niciodată în faţa şantajului de a renunţa să mai fie el însuşi, mai ales pentru cine ştie ce avantaj de doi bani.

Era atât de mult orgoliu în fraza aceea, încât înspăimânta. Acesta era adevărul: Veneţia se temea de Casanova, şi de aceea Inchizitorii de Stat, şi toţi spionii şi gărzile de cartier îl urmăreau.

Îl admira din tot sufletul. Şi, admirându-l, alungă gândurile negre şi dezamăgirea provocată de tatăl ei. Era pe cale să înfrunte o provocare periculoasă, dar nu va sta să-şi privească viaţa distrugându-se în numele convenţiilor sociale şi al obsesiilor paterne. Ştia cât de mult o iubea tatăl ei şi îl iubea şi ea pe el. Dar, de când murise mama, nu mai era acelaşi. Şi dacă pe de o parte putea să-l înţeleagă, pe de alta se simţea dezamăgită pentru felul în care reacţionase: sufocând-o, obligând-o la o viaţă de puşcăriaşă. O făcea ca s-o protejeze, desigur. Dar în grija aceea a lui exista atâta aroganţă şi înverşunare, încât Francesca rămânea interzisă. Tatăl ei cultiva absurda pretenţie de a o vedea sub un clopot de sticlă, promisă acelui bărbat şters care era Zaguri. Nu putea şi nu reuşea să-l ierte.

Ştia însă că trebuie să se ferească de Casanova. Era cât se poate de clar ce mult se iubea pe sine însuşi, şi aerul acela al său de erou romantic putea să se dovedească a fi doar o faţadă de convenienţă. Şi totuşi, exista în el ceva decadent şi eroic în acelaşi timp, ceva care te orbea. Era ca şi cum în spatele ochilor săi de un albastru acvamarin se ascundea un foc, o foame de viaţă şi de emoţii care-i ardea inima şi sufletul şi care ar fi făcut-o să freamăte de viaţă, dacă i s-ar fi dat măcar o posibilitate.

De aceea îi era recunoscătoare lui Casanova: de când apăruse, se simţea vibrând de pasiune. Şi înţelesese că va lupta pentru a fi ea însăşi, fără să cedeze în faţa nici unui şantaj. Cu orice preţ.

Îşi şterse ochii cu dosul mâinii. Se apropie de măsuţa de toaletă, lăcuită în albastru. Era una dintre

acele *chinoiserie* veneţiene atât de dragi mamei sale.

Se privi în oglindă: văzu o tânără care se apropia de marginea prăpastiei care era viaţa şi căreia îi era frică să-şi ia zborul, ca să-i simtă voluptatea.

Nu va mai fi aşa niciodată.

Niciodată, îşi repetă.

Reflectat în oglindă, văzu clavecinul său preferat, în colţul cel mai îndepărtat al camerei. Existau trei în tot palatul, dar Francesca ceruse ca cel puţin unul să fie pus în camera ei. Nu-i păsa de acustica imperfectă şi de aşezarea neobişnuită. Iubea instrumentul acela atât de mult, încât voia unul cât mai aproape posibil de ea. Iar tatăl ei, care, la urma urmei, încerca s-o facă fericită, îi făcuse pe plac.

Îşi odihni ochii privind minunatele decoraţiuni şi trandafirii pictaţi pe capac. Se aşeză în faţa lui. Inspiră adânc. Apoi apăsă uşor cu degetele pe clape. Se auzi un sunet de argint şi cristal, un şuvoi lichid de note care dansau în aer, după cum degetele ei alergau zvelte pe claviatură.

În ziua aceea iubise piesele lui Scarlatti, dar acum avea nevoie să se piardă în prima sonată pentru clavecin a lui Benedetto Marcello. Simţea în opera marelui compozitor veneţian toată magia şi infinita iubire pentru oraşul său. Era ca şi cum Veneţia ar fi respirat prin muzica aceea divină. Iar Francescăi nu-i ajungea niciodată. *Largo*, din prima parte, care se deschidea apoi în zâmbetul din *allegro* până la a exploda în avântul adorabil din *presto*, liniştindu-se din nou puţin în final. Notele păreau să se înşiruie într-o magie furată timpului, iar sonata părea o bătaie de aripi a eternităţii.

Melodia aceea reuşea s-o facă să zâmbească din nou. Iar în eleganţa sa vibrantă şi în veselia care păreau să se ascundă în ea, Francesca simţea esenţa şi grandoarea sufletului compozitorului. Era ca şi cum, prin intermediul acelor note, i-ar fi vorbit şi i-ar fi povestit despre libertatea la care se ajunge prin muzică, o fereastră fantastică într-o viaţă făcută din

obligaţii şi sarcini în serviciul Serenissimei. Era, într-un fel, ca şi cum însăşi viaţa lui Benedetto Marcello ar fi fost sinteza Veneţiei: celebrat şi închistat în fastul vieţii politice, dar genial şi în stare de a elibera energii extraordinare prin artă şi, în special, prin muzică.

Şi totuşi, şi în acel moment, în anii aceia dificili în care devenise atât de evident imobilismul său, disperata nevoie a nobilimii de a se perpetua vorbind despre Iluminism şi despre *Philosophes*, doar pentru că aşa impunea eticheta, dar fără să accepte forţa lor explozivă şi inovatoare, ei bine, chiar şi atunci Veneţia, asemenea lui Benedetto Marcello, lăsa să-i scape scântei de geniu şi de curaj, iar una dintre ele se numea Giacomo Casanova.

Gândurile astea îi dădură curaj.

În timp ce se apropia de finalul piesei muzicale, Francesca se gândi că există încă speranţă. Trebuia să se lase în voia acelui fluviu impetuos care se numeşte viaţă, fără să se dăruiască primului venit, ci luptând pentru sentimentele şi pasiunile care o făceau să-şi simtă sângele clocotind şi focul alergându-i în vene.

Se simţi fericită.

Şi în timp ce termina sonata, îi mulţumi lui Benedetto Marcello pentru că o salvase încă o dată.

16

Răspunsul

Draga mea contesă Margarethe von Steinberg,

Am citit cu infinită plăcere misiva dumneavoastră, care denotă încă o dată forţa şi hotărârea de care dispuneţi, ceea ce nu face decât să sporească imensa dorinţă pe care o simt de a vă cuceri inima, şi nu numai. Mă bucur că modestele mele acţiuni au făcut înconjurul oraşului şi sper că, dacă vor exista consecinţe, ele să mă ajute să arunc fum peste adevăratul meu obiectiv.

Nu vă faceţi proleme în legătură cu neghiobul acela de Alvise Zaguri, care nu e altceva decât un negustor de piei fine. Voi şti să gestionez situaţia în maniera cea mai potrivită. Cât despre mica Erizzo, fiţi sigură, am pus deja o temelie solidă pentru a o prinde pe fată în plasa mea.

Câtă nerăbdare, însă! Mă bate gândul că sunteţi nu numai hotărâtă, ci şi infantilă, ca şi cum aţi fi nerăbdătoare să primiţi cât mai repede ceea ce doriţi. Fie deci, voi încerca să scurtez timpul cât mai mult posibil. Dar lăsaţi-mi măcar câteva zile pentru mica mea satisfacţie de a o seduce pe Francesca Erizzo.

Îmi însuşesc critica cu privire la funambulism şi culoarea albastru-cobalt, dar asta nu-i decât poveste, basm, simfonie fantastică, doar dacă, desigur, cuvintele Domniei Voastre nu lasă să se înţeleagă mai mult decât vreţi să spuneţi, şi deci trebuie să mă aştept din partea dumneavoastră la un joc dublu… Dar, drept să spun, nu vreau să cred deloc aşa ceva. Să fiţi oare atât de meschină, încât să-i informaţi pe Inchizitorii de Stat cu privire la recentele urmări ale aventurii mele? Sigur că nu! Sunteţi o femeie puternică, fermecătoare şi, vreau să cred, leală! De altfel, dacă ne gândim bine, spionii veneţieni i-au informat deja pe Pietro Garzoni şi pe ceilalţi inchizitori despre asemenea fapte. Nu există nimic care să-i scape lui Garzoni, iar un fapt eclatant ca fenomenul funambulismului se află cu siguranţă deja în atenţia lui. Şi a celor trei Savi all'Eresia[11], însărcinaţi să rezolve chestiunile religioase.

Mai aveţi puţină răbdare şi fiţi încrezătoare, dragă prietenă. Socotesc că voi cuceri inima tinerei Erizzo în scurt timp. Doar câteva zile încă, pentru a-i intra definitiv în graţii şi a găsi ocazia de a mă elibera de nătărăul acela de Zaguri, care, după câte văd, tinde s-o însoţească şi să-i stea în coaste chiar şi când ea ar vrea să fie cât mai departe posibil.

Sărmanul, îmi pare un pic rău pentru el!

În orice caz, veţi avea în curând veşti de la mine.

Până atunci, consideraţi-mă, vă rog, pasionatul şi credinciosul vostru admirator,

Giacomo Casanova

Stând în picioare în vastul salon cu pereţii acoperiţi de tapiserii, lui Margarethe aproape nu-i venea să-şi creadă ochilor. Rupse scrisoarea în mii de bucăţele, care se împrăştiară pe marmura pavimentului.

Lăsă apoi pentru o clipă la o parte furia şi, pentru a se calma, zăbovi cu privirea pe splendidele divane şi pe scaunele cu picioare *cabriolet*, apoi pe cele două *trumeaux* gemene din lemn de trandafir, cu decoraţiuni aurii şi oglinzi externe. Îi plăcea să se înconjoare de superbe bibelouri şi de mobile preţioase: îi odihneau mintea şi îi permiteau astfel să-şi recâştige sângele rece şi luciditatea necesare pentru a-şi atinge scopurile.

Iar în momentul acela avea cu adevărat nevoie să facă asta.

— Câtă neobrăzare, spuse în cele din urmă. *Signor* Casanova nu străluceşte deloc prin eleganţă. Totuşi, recunosc că are un oarecare curaj în a mă sfida cu un asemenea sarcasm. Atunci, de acord. La momentul potrivit o să ştiu să-l surprind şi, drept vorbind, acest fel al lui de a fi spiritual îl face din anumite puncte de vedere şi mai dorit. Ce credeţi, Gretchen? Ce idee vaţi făcut despre aventurierul nostru veneţian?

În timp ce rostea aceste cuvinte, contesa von Steinberg îşi întoarse spre chipul damei sale de companie ochii care păreau nişte smaralde ascuţite.

Irişii ei aruncau fulgere.

— Pot să spun că e un bărbat capabil şi că, fără nici o îndoială, n-o va dezamăgi pe Excelenţa Voastră.

— Sunteţi cu adevărat sigură, copila mea?

Un văl de gheaţă din vocea contesei o făcu să se înfioare. Nu ştia cum ar putea fi posibil, dar se temea că Margarethe bănuieşte ceva, ba şi mai rău, că înţelege sentimentele ei pentru Giacomo Casanova.

— Ezitaţi? Tocmai voi? o îmboldi contesa. Aţi devenit oare mută aşa, dintr-odată?

— Nu, nici vorbă, se grăbi s-o asigure Gretchen. Dar, dacă am înţeles bine, *signor* Casanova a avut câteva probleme neprevăzute. E clar că are nevoie de încă vreo câteva zile.

— Adevărat? O uşoară suspiciune păru să-şi facă drum printre cuvintele contesei. Şi voi cum de ştiţi asta?

— Vorbele circulă, *madame*, şi Casanova face tot ce-i stă în putinţă să le alimenteze, pentru că din confuzie şi din multiplicarea bârfelor îşi extrage forţa pentru a-i depista pe cei care-l vânează. Dar Excelenţa Voastră trebuie să mai afle şi că de mai multe ori mi-a mărturisit absoluta sa pasiune pentru voi.

Margarethe păru şocată. Dar şi oarecum măgulită.

— Şi când v-a spus asta?

— Chiar ultima dată, când i-am înmânat scrisoarea la care a răspuns acum.

— Sunteţi sigură?

— Îmi aduc aminte perfect.

— Şi care au fost cuvintele sale?

Gretchen se prefăcu a se gândi o clipă. De fapt Giacomo nu-i spusese nimic despre contesă. Dar intrase deja în joc, aşa că trebuia să meargă până la capăt.

— A spus că-i plac spiritul neîmblânzit al Domniei Voastre şi apriga senzualitate ce vibrează neliniştită în corpul vostru, inventă ea pe loc.

— Chiar aşa!?

Contesa ridică o sprânceană.

— Desigur, confirmă Gretchen, agăţându-se de afirmaţia aceea ca de o ancoră de salvare. De altfel,

nu e oare Casanova un bărbat cu un caracter puternic şi neînfrânat? E normal să recunoască în voi o femeie nu numai frumoasă, ci şi fermecătoare şi hotărâtă.

Margarethe zâmbi.

— De acord. De altfel, cam aşa ceva scrie şi în scrisoare, spuse cu o oarecare condescendenţă. Vreau să cred ce îmi spuneţi. Dar sper ca data viitoare să fie chiar el cel care-mi spune asemenea vorbe. În faţa ochilor mei, eventual.

Privirea şi vocea i se îmblânziră. Gretchen avu senzaţia că reuşise să-şi potolească stăpâna. Îi era cât se poate de clar ce sarcină nu numai ingrată, dar şi periculoasă avea. Se mişca pe o lespede de gheaţă şi trebuia să fie foarte atentă să nu i se spargă sub picioare.

Ideea cu complimentul, chiar dacă încropit pe loc cum putuse mai bine, se dovedise a fi o soluţie destul de potrivită. Cu atât mai mult cu cât fusese confirmată de cuvintele pe care Giacomo le scrisese în scrisoare. Dar câtă vreme va reuşi să iasă din încurcătură în felul ăsta? Şi până când stăpâna va ignora slăbiciunea ei pentru Casanova? Sau poate o înţelesese deja şi se juca cu ea de-a şoarecele şi pisica?

Imediat ce contesa o anunţă că se va retrage în camerele ei, Gretchen respiră uşurată.

În timp ce Margarethe ieşea din salon, rămase să privească începutul furtunii de vară care se abătea asupra Veneţiei.

Fulgere brăzdau cerul. Gretchen ieşi pe balcon şi respiră parfumul ploii de iulie care cădea cu picături preţioase, împrospătând aerul blând şi călduţ al lagunei.

Se gândi la Giacomo şi-şi ascultă inima, hrănind sentimentul ce-i creştea puternic în piept şi pe care nu reuşea să-l controleze. Ştia că nu va putea fi niciodată al ei. Chiar dacă prietenia lor mergea bine înainte, nu-i era de ajuns. Habar n-avea cum ar fi putut continua, nu exista, la drept vorbind, nici o

posibilitate, dar să te mulţumeşti cu ce ai e oricum mai bine decât să renunţi la tot. Nu putea să înţeleagă cum reuşise bărbatul acela să pătrundă atât de adânc în sufletul ei, ca şi cum ar fi fost o boală de care nu te poţi vindeca.

Rămase pe loc uitându-se la ploaie, sperând că va reuşi să-şi domolească tumultul sentimentelor, ca şi cum lacrimile reci ale stelelor ar fi putut să-i potolească tulburarea. Dar nu reuşi. Suspină, simţind gustul amar al geloziei şi-al amărăciunii.

O să-l protejeze, îşi spuse. De el însuşi şi de toţi cei care-i voiau răul. Nu reuşea să înţeleagă cât de puternic era în el sentimentul de autodistrugere căruia îi dădea frâu liber, uitând că inconştientul lui curaj era cauza tuturor necazurilor pe care le avea.

Dar nu era oare acela motivul pentru care devenise un simbol?

Gretchen îşi împreună mâinile, privind Canal Grande, luminile marilor lampadare ale palatelor, faţadele minunate, focurile care luminau apele, profilurile întunecate ale gondolelor şi ale bărcilor care tăiau valurile.

În timp ce contempla oraşul care aluneca încet în somnul acelei nopţi de vară, simţi lacrimile brăzdându-i obrajii.

17

Către un duel

Gondola aluneca încet şi languros pe apa verde a Canalului dei Barcaroli.

În dimineaţa aceea, lumina soarelui era orbitoare. Aerul molatic şi cald era răcorit de o briză uşoară, mai bine primită ca niciodată.

Giacomo stătea comod, abandonat pe scaunul tapiţat cu catifea violet, bucurându-se de legănarea veselă a apei. Era unul dintre momentele în care reuşea să nu se gândească la nimic, pierzându-se printre deliciile Veneţiei.

Se bucură la vederea Podului Cuoridoro, care apărea la orizont.

Părăsise de puţină vreme Palatul Barbaro, iar Marco, protectorul şi prietenul său, fusese atât de amabil, încât insistase ca unul dintre gondolierii familiei să-l ducă oriunde ar vrea.

Sărmanul Marco! Era cât de poate de riscant pentru el să-i fie prieten. Pe de altă parte, exista ceva între ei, un soi de comuniune de idei şi gusturi care depăşea simpatia reciprocă. Era şi stimă, şi respect, şi iubire pentru rebeliune. Dacă n-ar fi existat Marco Barbaro, Matteo Bragadin şi Marco Dandolo, viaţa lui ar fi fost în pericol, îşi spuse.

Şi totuşi, Cei Zece se încăpăţânau să creadă că ei patru aveau un proiect subversiv, care urmărea să distrugă Veneţia. Nutreau gândul nesănătos că ei ar practica ştiinţele oculte. Şi toate astea pentru că el se dedicase, în trecut, lecturii câtorva volume damnate, pe care apoi le arsese, ca să evite eventualele probleme, şi pentru că din când în când se servea de serul lui pentru eterna tinereţe împreună cu damele mai bătrâioare, ca să le câştige favorurile. Dar erau simple glume, minciuni inocente, care le pasionau pe femeile nobile şi-i permiteau lui să-şi vâre în buzunar câţiva ţechini.

Ipocriţi blestemaţi!

Giacomo zâmbi. Odată ajuns aproape de locul în care staţionau gondolele, se întoarse către Toni, gondolierul casei Barbaro, îi mulţumi cu un gest al capului şi sări afară, îndreptându-se către cartierul Castello.

Abia avu timp să ajungă în piaţa San Moisè şi s-o ia pe strada către Palatul Erizzo, când o voce arogantă îl apostrofă obraznic.

— Ce noroc, *signore*, chiar pe voi vă căutam!

Nici nu reuşi să-şi întoarcă privirea, că simţi cum o mănuşă de piele îl plesneşte de două ori peste obraz.

Se întoarse. În faţa lui se afla imbecilul de la petrecere. Cum îl chema?

Era scris în răspunsul pentru contesă. Zaguri! Se prefăcu însă că nu-l cunoaşte, deoarece ştia că, făcând astfel, îl va enerva pe interlocutor. Dacă avusese curajul să-l lovească peste faţă cu o mănuşă, cu intenţia evidentă de a-l face să accepte un duel, spera ca cel puţin să-l deranjeze cu o atitudine arogantă.

— A… spuse doar.

— Deci mă recunoaşteţi? întrebă Zaguri.

Giacomo aşteptă puţin înainte de a răspunde. O şuviţă rebelă îi căzu pe ochi.

— Îmi amintesc că v-am întâlnit, dar aş minţi dacă aş spune că-mi amintesc şi numele vostru. Cred însă că-mi amintesc că faceţi comerţ cu piei fine. Am dreptate?

— Sigur, sigur… Casanova! Zaguri pronunţă numele ca şi cum ar fi fost o insultă. Toţi vă cunosc, în timp ce nimeni nu-şi aminteşte numele meu, pentru că nu sunt faimos ca voi, nu-i aşa? Nu asta încearcă oare să sugereze uitarea dumneavoastră?

Casanova pufni. Văzu credincioşii care se grăbeau spre frumoasa biserică barocă din San Moisè. Era duminică. Speră ca ei să fie prea ocupaţi să ajungă la timp la liturghie, pentru a mai fi atenţi la ceea ce se întâmpla între el şi Zaguri.

Hotărî deci să pună capăt discuţiei aceleia inoportune.

— Hai să vorbim clar, n-am timp de pierdut. Spuneţi ce vreţi să faceţi şi să terminăm odată.

— Cum să nu, îmi imaginez! exclamă Zaguri. Vreau să vă cer un duel.

Voi, *signore*, continuă, întinzând degetul spre Giacomo, m-aţi jignit în modul cel mai teribil. Toţi au văzut cum aţi inoportunat-o pe logodnica mea.

— Păi, dacă asta e toată problema, vă repet că habar n-aveam că e logodnica dumneavoastră.

— Vreţi să spuneţi că, dacă aţi fi ştiut, aţi fi evitat s-o faceţi?

Casanova simţi o nuanţă de orgoliu în cuvintele lui Zaguri.

— Pentru nimic în lume, se grăbi să răspundă. Francesca e atât de frumoasă, încât cred că e imposibil pentru un bărbat să nu se simtă atras de ea.

Afirmaţia îl făcu pe negustorul de piei fine să caşte ochii.

— Cum îndrăzniţi… şuieră.

— Bunul meu prieten, îl întrerupse Casanova, vă accept provocarea, dacă asta doriţi. Să ştiţi însă că legea Serenissimei interzice duelurile, adăugă printre dinţi, aşa că ar fi bine să procedăm cu discreţie absolută. Aveţi deja în minte un loc? Pentru că, în caz contrar, mi-aş permite să vă sugerez vechea moară abandonată de lângă Dolo. Cum vi se pare?

Zaguri rămase teribil de surprins. Dar el începuse, aşa că nu mai putea da înapoi. Consideră cuvintele lui Casanova nimic altceva decât o fanfaronadă, numai că în vocea blestematului ăluia exista o linişte incredibilă, aproape ameninţătoare.

— De acord, zise. Aduceţi-vă secundul. O să ne batem cu spada.

— Până la prima sau până la ultima picătură de sânge?

Întrebarea îl surprinse pe Zaguri absolut nepregătit. Răspunse fără să se gândească, şi când cuvintele îi ieşiră pe gură era deja prea târziu ca să şi le retragă.

— Până la ultima.

Casanova zâmbi.

— Fir-ar să fie, înseamnă că sunteţi furios rău de tot pe mine dacă faceţi o asemenea alegere. Fie! exclamă. Până la ultima picătură de sânge! Dar acum, cu permisiunea dumneavoastră, trebuie să plec. Când?

— Mâine, cu puţin înainte să se întunece.

— Bine, fie să învingă cel mai bun. O, mănuşa dumneavoastră, şi, spunând asta, Casanova se aplecă s-o culeagă de jos, apoi, cu o plecăciune, i-o întinse lui Zaguri.

Imediat cum celălalt o luă, plecă şi el, îndreptându-se spre biserica San Martino, aproape de casa Francescăi. Dacă Alvise ar fi ştiut, ar fi fost şocat, se gândi. Într-adevăr, era multă ironie în ceea ce se întâmplase.

Un duel până la ultima picătură de sânge era ceva cât se poate de serios.

Dar nu el îl dorise.

Bărbatul acela era un imbecil. Evident că n-o să-i facă nimic, n-avea nici un chef să-şi creeze mai multe probleme cu Inchiziţia decât avea deja. Ca să nu mai vorbim despre faptul că discuţia în care fusese provocat cu mănuşa, în piaţa San Moisè, nu fusese deloc cea mai bună manieră de a trece neobservat. Singurul lucru bun era că nici Zaguri n-avea nici un interes să spună că urma să se bată în duel, dată fiind interzicerea prin lege a acestuia.

O să-i dea o lecţie. Punct.

În timp ce se apropia de Palatul Erizzo, părea că zboară.

18

Leagăn de emoţii

Ştia că ar putea-o întâlni în faţa bisericii San Martino.

Se opri să se uite la minunata faţadă din cărămizi roşii şi la persoanele care ieşeau de la slujbă. Se trase puţin deoparte, ca să nu fie văzut. Imediat ce o descoperi, însoţită de tată, care părea să vegheze asupra ei ca un vultur, începu s-o urmărească, pierzându-se printre credincioşii care se strânseseră în grupuri în faţa bisericii.

Îşi trase tricornul pe ochi şi rămase la o oarecare distanţă, dar imediat ce ea îşi întoarse capul, îi făcu un semn rapid, arătând spre o străduţă ascunsă din apropiere.

O să se depărteze de tatăl ei?

Giacomo nu ştia, dar îi dădu de înţeles că o va aştepta.

O să vină sau nu?

Aşteptarea era întotdeauna un hazard, o incertitudine preţioasă care-l făcea să se simtă viu. De fiecare dată era la fel: primele întâlniri cu o femeie îl făceau să se simtă din nou ca un adolescent. Pariul cu Margarethe von Steinberg nu făcuse altceva decât să amplifice senzaţia aceea de provocare, subînţeleasă jocului subtil al seducţiei. Dar mai era el doar un joc? Sau devenea altceva? Un sentiment, poate?

Îşi punea deja întrebarea asta de câtăva vreme. Şi dacă s-ar fi pierdut în acest sentiment ciudat, ei bine, asta e! Ce însemna, la urma urmelor, reputaţia sa? Faima de magnific seducător? Personajul acela, pe care şi-l croise pe măsură, devenea acum, pe neaşteptate, tot mai neplăcut, pentru că i se întorcea împotrivă, împiedicându-l să fie el însuşi? Poate noul el însuşi?

Ajunse pe strada care după câţiva paşi dădu într-o adorabilă piaţetă.

Aşteptă.

Nu trecea nimeni.

Zăpuşeala de iulie părea să lipească acoperişurile de cer.

Controlă fântâna din mijlocul piaţetei. Îşi sprijini mâinile pe discul de piatră de Istria şi privi înăuntru. Omul pe care-l plătise în dimineaţa aceea lăsase acolo un coş plin cu flori, aşa cum îi ceruse. Bani bine cheltuiţi, spera.

După câteva clipe, auzi nişte paşi uşori traversând în grabă strada îngustă.

Se întoarse şi o văzu.

Dumnezeule, cât era de frumoasă!

Zâmbi, gândindu-se la felul în care zilele de după fuga pe acoperişuri făcuseră ca trăsăturile acelui chip să fie mai puţin clare în memoria lui.

Încercase să remodeleze în gând chipul ei, dar reuşise numai în parte.

Revăzând-o acum, cu cascada de bucle roşcate şi cu ochii ei verzi şi adânci, rămase în extaz.

— Giacomo, spuse, ce faceţi aici?

— Nu mai puteam aştepta, răspunse el. Aş fi înnebunit!

Se apropie şi îi sărută mâna, apoi gâtul, apoi buzele, apoi…

— Giacomo, îl opri ea, punându-i degetele frumoase pe buze. Vreţi cumva să fiţi omorât?

El râse.

— Nu, sigur că nu. Dar de ce?

— Nu vă puteţi imagina ce a trebuit să inventez ca să scap de privirile tatei!

— Ce anume? Vreau să ştiu! exclamă Casanova.

— I-am spus că i-am promis unei prietene care locuieşte aici aproape că-i fac o vizită după slujbă.

— O idee perfectă. Nici nu mă aşteptam la altceva de la voi.

— O, sigur, asta vă amuză… zâmbi ea, apoi se întunecă la faţă. Dar habar n-aveţi ce infern e viaţa mea! Urmărită îndeaproape de tata, asediată de imbecilul de Alvise Zaguri, pentru care nu simt nici cea mai mică atracţie!

Giacomo văzu o umbră în privirea ei atât de limpede.

— Nu poate fi simplu, dar vă jur, Francesca, o să vă fac o bucurie, îi promise el.

— Într-adevăr?

— Sigur. Priviţi!

Şi o conduse spre fântâna din mijlocul piaţetei. În timp ce Francesca nu înţelegea ce se întâmplă, Giacomo începu să tragă de funie, ca să scoată coşul.

După câteva clipe, ţinea în mâini un buchet mare de trandafiri parfumaţi.

Se înclină şi i-l oferi Francescăi, care rămase cu gura căscată.

— Pentru mine? întrebă ea uimită şi fericită în acelaşi timp.

Giacomo se prefăcu că priveşte în jur.

— Nu mi se pare că văd pe altcineva pe aici. Greşesc oare? Curaj, luaţi-i, sigur că sunt pentru

voi.

Ea luă buchetul şi-l mirosi.

— Sunt splendizi.

— Aveţi dreptate, dar aproape pălesc pe lângă voi.

Francesca roşi.

— Sunteţi prea generos, Giacomo. Sau trebuie să cred că râdeţi de mine?

— Nici vorbă, Francesca. Inima mea vă aparţine din primul moment în care v-am văzut.

— Sunteţi sigur? Continui să cred că o parte din voi este sinceră, iar o alta vorbeşte urmând acordurile vanităţii.

— Într-adevăr? întrebă Giacomo, cu vocea frântă într-o notă de amărăciune neîncrezătoare.

Apoi îşi apropie chipul de al ei.

— Priviţi-mă în ochi. Ce vedeţi?

— Curaj, răspunse ea fără ezitare. Dar şi pasiune, nebunie, îndrăzneală, inconştienţă!

El dădu din cap.

— Ceea ce aţi făcut la Palatul Contarini, *signor* Casanova, a fost extraordinar: un act de curaj şi de ruptură, o probă care a şters din sufletul meu totul şi pe toţi. Ca să nu mai vorbesc despre sărutare şi despre fuga pe acoperişuri; cum aş putea să nu fiu orbită de toate astea? Şi-acum acest gest minunat!

Apoi, implacabilă, Francesca continuă:

— Dar cât e pentru mine şi cât pentru voi înşivă? Pentru nevoia aceea de a vă simţi persoana pe care toţi o aşteaptă să fie? Cât de sinceră e inima dumneavoastră?

Lui Giacomo aproape că nu-i venea să-şi creadă urechilor. Departe de a-l supăra, comentariile acelea îl puneau, fără jumătăţi de măsură, în faţa a ceea ce devenise. Era ca şi cum, pe neaşteptate, s-ar fi trezit din toropeala în care nevoia lui de a face spectacol – pentru că despre asta era vorba – părea să-l fi făcut, în ultima vreme, să decadă. Nevoia de a se face remarcat şi de a-i uimi pe toţi cu orice preţ era ceea ce-i permitea să-şi exprime o parte din el

însuşi, dar, în acelaşi timp, depăşea graniţele sincerităţii, până la a se pierde în manierism.

Iar acum Francesca, care abia dacă îl cunoştea, dar care părea să-i citească sufletul, punea întrebări perfect legitime şi, deşi atrasă de el, îi impunea o limită.

— Francesca, după cum ţi-am spus deja o dată, ştiu că nu am făcut mult ca să vă merit încrederea. Cum ar putea o tânără atât de înţeleaptă şi de specială să se încreadă într-un personaj teatral cum sunt eu? întrebă Giacomo pe un ton amar. Uite, mă auziţi? Asta e problema! Altădată n-aş fi vorbit despre mine în felul acesta… Calitatea dumneavoastră e aceea de a mă înţelege mai bine decât orice altă femeie şi de a mă face să meditez la ceea ce am devenit. A ajunge la o asemenea conştiinţă e o victorie pe care am obţinut-o zilele acestea, şi asta exclusiv graţie vouă…

— Dar eu admir totul la voi, îl întrerupse ea, v-am spus-o deja. Însă trebuie să fiu sinceră, cu voi şi cu mine însămi. N-aş putea suporta să vă pierd. Deci, dacă nu sunteţi pregătit să mă iubiţi cu toată fiinţa dumneavoastră, atunci renunţaţi. Dacă nu puteţi să mă iubiţi acum şi pentru totdeauna, te rog, lăsaţi-mă în pace.

Francesca făcu o pauză, trase aer în piept, apoi continuă:

— Gândiţi-vă bine, Giacomo, pentru că nu va exista cale de întoarcere.

Urăsc ceea ce spun, dar e spre binele amândurora, credeţi-mă.

Rostind aceste cuvinte, Francesca îi întoarse spatele şi plecă, lăsându-l cu buchetul de trandafiri roşii în mână.

El privi în urma ei, fără să scoată o vorbă.

Surprins.

Neîncrezător.

Şi fericit.

Iar faptul de a o privi, cu soarele care-i bătea în ochi, fu cel mai frumos spectacol din zilele acelea.

19

În amurg

Foarte curând Dolo se va umple de nobili. La fel, ba chiar mai mult ca Veneţia. În cursul verii, familiile nobile, şi împreună cu ele servitorimea, urma să locuiască în vilele înşirate de-a lungul râului Brenta. Vor începe petrecerile, recepţiile, şi viaţa mondenă a Serenissimei va cunoaşte un nou, policrom epicentru. Mira, Oriago, Fiesso d'Artico, Dolo şi Stra vor reprezenta un soi de centură a minunilor de-a lungul râului. Vile ca nişte palate privind spre apa cristalină a Brentei depun mărturie despre splendoarea Republicii. De data asta, pe uscat.

Dar momentul petrecerilor nu venise încă. Nu întru totul, cel puţin.

Sosit la Fusina cu gondola lui Matteo Bragadin, care-i era secund, Giacomo se îndreptase spre Dolo, atent fiind s-o facă în modul cel mai discret posibil. Mai lipsea doar ca cineva să afle în ce situaţie se afla amestecat.

Împreună cu protectorul său, la staţia de poştă, urcase într-o trăsură fără semne distinctive, care-l dusese pe malul râului Brenta.

Mintea, absorbită de aşteptarea duelului, nu reuşise să şteargă ce vedeau ochii: râul Brenta, o adevărată continuare a Canalului Grande, reflecta razele soarelui într-un soi de aur lichid, în timp ce faţadele şi frontoanele nobiliare ale vilelor desenau forme incredibile pe oglinda apei. Dincolo de mal, burgurile se înşirau unul după altul, alternând cu câmpii verzi, de o culoare atât de intensă, încât împrospătau privirea.

Odată ajunşi la destinaţie, Giacomo şi Bragadin, înfăşuraţi în pelerine negre, o porniră peste pajişti spre păduricea de plopi, dincolo de care se afla moara părăginită, aşezată pe un mic canal.

Rămaseră în aşteptare, sperând ca adversarul să fie punctual. Tricornurile şi pelerinele negre îi

făceau să semene cu nişte corbi în aşteptarea unui hoit, pe marginea câmpiei. Îşi scoaseră mantiile ude de transpiraţie din cauza zăpuşelii.

Bragadin îi aruncă prietenului său o privire, fără a îndrăzni să scoată o vorbă. Considera că povestea aia e o adevărată nebunie.

Giacomo, dimpotrivă, îşi scoase spada şi exersă câteva lovituri de atac, pentru a-şi dezmorţi picioarele, având grijă s-o facă în interiorul morii abandonate, ca să nu-l vadă nimeni.

În sfârşit Zaguri sosi, însoţit de secundul său. Avea un aspect teribil, semănând cu un om care merge în întâmpinarea morţii.

Cerul se coloră în purpuriu, norii albicioşi păreau să cadă de pe fundalul sângeriu.

Era ora crepusculului.

Când fură toţi patru în interiorul morii, cu acoperişul desfundat prin care se vedea un rotocol de cer pictat în roşul apusului, începură fără să mai aştepte.

Lamele spadelor străluciră în aer, apoi se loviră. Scântei albăstrii căzură în ploaie în timp ce Giacomo para cu uşurinţă un impetuos, dar previzibil atac al lui Zaguri.

Departe de duel, Matteo Bragadin îl ruga pe Dumnezeu să aibă grijă de Giacomo. Judecând după cum se duela negustorul, avea un teribil presentiment: simţea apropierea unei nenorociri iminente. Pe de altă parte, era perfect conştient de faptul că duelul acela nu putuse fi evitat. Dar tocmai acea fatalitate necesară îl tulbura.

În faţa lui, celălalt secund, Gastone Schiavon, negustor şi el, îşi frământa mănuşile în mâini, făcându-le cocoloş cu degetele albite.

Bragadin simţea o transpiraţie rece prelingându-i-se pe spate.

În caz de duel, legile Serenissimei prevedeau deposedarea de titlul nobiliar, confiscarea bunurilor sau exilul definitiv. Oricum ai fi luat-o, chestiunea

era puţin spus spinoasă; dacă s-ar fi aflat, ar fi fost o tragedie.

Drept care, nici unul dintre cei prezenţi nu va vorbi, indiferent ce se va întâmpla. Şi ăsta era deja un rezultat, ca să spunem aşa. Un aspect pozitiv, la care era de ajuns doar să se gândească, şi i se făcea pielea de găină, era alegerea locului. Cel puţin în această privinţă Casanova fusese prudent.

Vechea moară se afla departe de oraş, ascunsă de un pâlc de plopi. În afară de strălucirea spadelor, nimic n-ar fi dat de înţeles că, în momentul acela, pe malul Brentei avea loc un duel.

Zaguri fandă stângaci, Casanova nu se lăsă înşelat şi devie cu uşurinţă lovitura care urmă. Apoi contraatacă brusc, fandând un revers, încercă să-şi surprindă adversarul, lovind cu o mişcare ascendentă.

Lama urcă, luând prin surprindere garda joasă a lui Zaguri, care aproape îşi pierdu arma. Spada îi zvâcni în mână şi lama se întoarse, rănindu-l pe orgoliosul negustor la colţul gurii.

Sângele ţâşni puternic, mânjindu-i gulerul cămăşii albe şi stropind totul în jur.

Imediat ce văzu efectul propriei sale lovituri, Giacomo ridică braţele.

— Să ne oprim, spuse. Zaguri, toate astea n-au nici un sens.

Dar singurul răspuns fu tăcerea. Apoi, lama lui Zaguri fulgeră din nou, asemenea privirii bărbatului împins de furie şi de orgoliul rănit.

Casanova pară în gardă mijlocie.

Zaguri continua să-l atace, dar loviturile sale erau tot mai slabe, imprecise şi oarbe.

După o dublă parare, Casanova se aplecă într-o parte, fentă mai întâi, apoi atacă prin cupé. Zaguri, surprins de mişcarea aceea neaşteptată, reuşi cu greu să neutralizeze lovitura cu garda joasă, dar la următoarea întoarcere a lamei lui Casanova nu putu decât să-şi piardă spada şi s-o sfârşească dezarmat.

— Foarte bine, conchise Giacomo, nu am nici cea mai vagă intenţie de a continua nebunia asta. Vă dăruiesc viaţa. De acum înainte însă vă cer să treceţi pe cealaltă parte a drumului ori de câte ori mă vedeţi şi să staţi la distanţă. De acord?

Fără să mai aştepte răspunsul, duse sabia în gardă la piept, îşi salută adversarul şi-i întoarse spatele.

Matteo Bragadin răsuflă uşurat. Ţinând cont de felul în care începuse povestea aceea, ea se terminase cât se poate de bine.

Dar abia începuse să respire din nou, când îşi dădu imediat seama cât de puţin era dispus Zaguri să renunţe. Pentru că, în timp ce Casanova se pregătea să vâre spada în teacă şi să plece, Zaguri, cu un urlet bestial, se repezi spre el.

— Giacomo! strigă Bragadin, înainte să fie prea târziu.

Casanova, întorcându-se într-o clipă, scoase spada, şi Zaguri, din avântul cursei, intră în ea ca un om fără minte.

Lama îi străpunse pieptul, cămaşa albă se umplu de sânge.

Zaguri căzu în genunchi. Casanova îşi înăbuşi o înjurătură. Scoase spada din pieptul adversarului, dar, privindu-i faţa, înţelese că nu avea scăpare.

Fără să scoată un cuvânt, Zaguri căzu cu faţa la pământ.

Mort.

20

Jocul

Totul fusese perfect. Din locul în care se afla putuse să vadă ce se întâmplase. Casanova sosise cu un secund. Şi imbecilul acela de Zaguri făcuse la fel. Dar, în final, ieşiseră din moara părăsită doar trei.

Nemaiţinând cont de faptul că înainte de asta auzise, cât se poate de clar, un zăngănit de săbii.

Lipsea Alvise. Era mult prea uşor de intuit ce se întâmplase. Margarethe zâmbi.

Simţea o satisfacţie sălbatică dictată de faptul că-l avea la mână pe omul ei.

Casanova era terminat.

Îl omorâse pe Zaguri, şi pe deasupra într-un duel! Se luptase pentru o femeie. Minunat! Dar ce risipă imensă de energie! Fără să mai ţinem cont, şi asta o irita peste măsură, de faptul că nu era ea dama aflată în centrul unor asemenea atenţii. Nu că i-ar fi păsat prea mult, scopul întregii poveşti era cu totul altul. Maimuţoiul de Casanova nu-şi imagina nici pe departe ce plasă îi întinsese. Şi nici măcar nu se întrebase de ce, dintre toate femeile veneţiene, ea o alesese tocmai pe Francesca Erizzo.

Şi totuşi, era atât de simplu! Francesca era frumoasă, desigur, dar şi încăpăţânată, rebelă, cu capul plin de gărgăuni. Ca şi cum ar fi fost singura femeie atrăgătoare din Serenissima. Era exact lucrul pe care conta Margarethe: Francesca era perfectă pentru a prinde în plasă un bărbat ca Giacomo Casanova. Iar ideea provocării fusese o lovitură de geniu.

Nătângul nici măcar nu se întrebase care era motivul unei asemenea propuneri. Iar dacă o făcuse, nu ajunsese probabil la nici o concluzie.

Ea însă pregătea cursa aceea de multă vreme. Ştia cât de uşor se aprindea curtezanul Francescăi, unul dintre bărbaţii aceia proşti şi geloşi, gata oricând să ia foc pentru o privire greşită, o apropiere mai curajoasă, un cuvânt în plus adresat frumoasei sale. Care îl şi ura, pe deasupra. Zaguri era candidatul ideal pentru intenţiile ei. Deoarece putea fi folosit fie drept ucigaş inconştient, dacă ar fi câştigat duelul, fie drept cap de acuzare, dacă ar fi fost omorât.

Margarethe fu mândră de ea. Concepuse un plan minunat. Totul avusese loc exact cum îşi imaginase în cele mai plăcute aşteptări ale ei.

Se întinse puţin, strânsă în ţinuta de vânătoare pe care o alesese ca să se mişte mai uşor pe câmp. Dar şi ca să nu fie recunoscută. Îşi strânsese părul lung şi blond, legându-l cât putea mai bine cu o fundă de catifea albastră. Şi se îmbrăcase cu o jachetă şi o pereche de pantaloni, vârâţi în cizmele de piele lungi până la genunchi.

Îi făcu un semn lui Dragan, servitorul şi sicarul ei de origine sârbă, să o ia înainte, luminând drumul cu un opaiţ mare pe care-l luase cu el. Acum, când se făcuse deja întuneric şi când Casanova şi ceilalţi plecaseră, trebuia să ajungă la vechea moară.

Înaintară în linişte, până ajunseră la intrarea în clădirea dărăpănată.

Aerul nopţii era cald şi o deranja. Zăpuşeala din locurile acelea era o tortură pentru ea. Îi lipseau mult Bolzano şi văile înverzite ale Alpilor din Austria natală. Dar în curând se va întoarce. Câteva zile, şi blestemata aia de misiune îşi va avea inevitabilul epilog.

Intrară.

— Curaj, îi spuse lui Dragan, să găsim cadavrul.

Bărbatul scoase din geanta pe care o avea la el alte două lămpi de ulei şi, odată aprinse, lumină cu grijă locul. Le aşeză pe jos, aşa încât să formeze un triunghi, şi imediat ce lumina alungă întunericul, de altfel nu prea intens, deoarece stelele trimiteau şi ele raze prin acoperişul desfundat, fu clar unde anume îngropaseră cadavrul.

— Aici, spuse imediat Dragan. Pământul a fost răscolit de curând.

La lumina lămpilor, Margarethe văzu un pătrat mai închis la culoare de pământ bătucit.

Fără să mai aştepte, Dragan începuse deja să sape cu o lopată. Contesa îi aprecie elanul şi energia. Avea umerii laţi, pieptul larg, iar părul lung şi negru îi cădea pe faţă în şuviţe ude de sudoare. Stătu să-l privească, până când un miros imposibil de confundat începu să se răspândească în aer.

Şi acolo, sub pământ, puţin câte puţin, lopată după lopată, apăru chipul lui Alvise Zaguri.

21

San Marco

După ce se întorsese în mare grabă de la Dolo, mai întâi în trăsură, apoi la bordul unei gondole aparţinându-i lui Matteo Bragadin, Giacomo ceruse să fie lăsat la Palatul Bembo, lângă Canalul San Salvador, şi de acolo, ca un damnat, rătăcise pe străzi până când ajunse în Piaţa San Marco. Nu ştia nici măcar el de ce, poate voia doar să ia puţin aer, reflectând la deznodământul fatal al duelului.

Trăise un soi de coşmar cu ochii deschişi, la care fuseseră complici frustrarea şi căldura insuportabilă a verii aceleia nemiloase. Dar simţea că se schimbase ceva. Pariul cu contesa von Steinberg, aventura cu Gretchen, isprăvile lui funambuleşti, totul va lua sfârşit, era doar o chestiune de timp.

Omorâse un om, însă avea prea puţină importanţă cum se terminase.

Singura lui preocupare adevărată era sentimentul acela straniu pe care-l avea pentru Francesca şi pe care nu reuşea nici să-l potolească în vreun fel, nici să-l înţeleagă cu totul. Mai rău: era deja un sentiment la care nu ştia cum să renunţe. Ce se va întâmpla acum, după ce îi luase viaţa lui Zaguri?

Ea o să-l urască sau, şi mai rău, o să-l ignore mai mult decât înainte?

Clătină din cap. Mintea i se pierdu în marea întunecată a gândurilor.

Ridică ochii.

Chiar şi la ora aceea, Piaţa San Marco era atât de plină de oameni, încât fu obligat să se ascundă printre porticuri. Nu avea chef să se facă remarcat.

Faptul că fusese provocat la duel în Piaţa San Moisè fusese un teribil ghinion şi, la urma urmelor, Zaguri se comportase ca un idiot în toată regula. Ca

să nu fie recunoscut, Giacomo era obligat să poarte întotdeauna *bauta*[12].

Piaţa strălucea de zeci de focuri. Pâlcuri de beţivani, abia ieşiţi din cârciumi, înjurau în lumina roşie. Câţiva erau gata-gata să se ia la bătaie, alţii se îndreptau spre Procuraturi[13]. Vânzătorii ambulanţi de mâncare şi vin făceau afaceri de aur la ora aceea, şiruri de plebei şi nobili, amestecaţi unii cu alţii, stăteau la coadă, aşteptându-şi rândul să fie serviţi.

Grupurile de nobili şi dame, cu feţele acoperite de *baute* şi *morette*, umpleau mijlocul pieţei. De-abia ieşiţi din saloane, din bordeluri şi teatre, discutau cu voce tare, ca să fie auziţi de toţi; bărbaţii, cu aroganţa dată de sentimentul de omnipotenţă izvorât dintr-un câştig la jocul de cărţi sau, şi mai bine, de vreo plăcută întâlnire carnală; femeile, poate doar din cauza unui nou amant de-abia prins în mreje, care urma să le satisfacă necesităţile.

Doar Dumnezeu ştia care erau nevoile Veneţiei, aproape pe punctul de a se prăbuşi, sfâşiată de vicii şi de politica rapace a Celor Zece, care, profitând de un doge slab şi absent, cufundau oraşul în sforării şi intrigi. Giacomo era la curent cu faptul că nu puţine dintre nobilele dame se prostituau la bordul gondolelor nocturne care umpleau Canal Grande, obligate să-şi desfacă picioarele pentru clienţi, în timp ce peştii lor menţineau un ritm constant la vâslit ca să favorizeze actul.

Spioni şi gardieni se găseau probabil acolo în număr mare, folosiţi tocmai pentru a surprinde mişcările nobililor. Oraşul devenise un imens lupanar, goana după capturarea de veşti care-i puteau face să cadă în cursă pe cei care erau victimele raportărilor devenind o adevărată nebunie.

Cum putea el măcar să spere că va găsi o soluţie la toată povestea aia?

Văzu stoluri de prostituate tropăind cu peştii lor spre noi întâlniri. O damă îşi controla cu cochetărie

peruca, certându-şi servitorul vinovat că-i adusese cu prea mare încetineală negul din pânză pe care şi-l punea deasupra buzei.

Zâmbi, dar nu era nimic vesel înăuntrul lui. Doar marea amărăciune de a vedea cât de jos căzuse iubita lui Veneţie. Vlăguită, desfrânată, coruptă şi imobilă, în timp ce restul Europei îşi ascuţea armele. Gustând cu anticipaţie ziua în care pe Serenissima va fi scris cuvântul „sfârşit".

Marea clădire întunecată a bazilicii din fundul pieţei se profila în noapte, neliniştitoare şi teribilă. Giacomo o simţea vie, pulsând, ca şi cum în catedrală ar fi fost o inimă, şi bătăile ei ar fi traversat întreaga piaţă, ajungând până la el.

Avu clara senzaţie că le simte vibrând, aproape învăluindu-l în bătaia aceea sângerândă.

Era pe cale să înnebunească?

Giacomo cunoştea cât se poate de bine legenda întunecată a Sfântului Marcu. Poate că în momentul acela mintea îi lucra febril. Sau poate căldura aceea asfixiantă îl ameţea. Îşi şterse faţa. Era aproape imposibil să poarte *bauta*. Dar ar fi fost şi mai rău s-o scoată.

Se gândi la negustorii veneţieni care furaseră corpul evanghelistului Marcu din biserica dedicată lui în Alexandria, unde era păstrat: Buono da Malamocco şi Rustico da Torcello reuşiseră să-l scoată, ascunzând rămăşiţele sub bucăţi de carne de porc, de neatins pentru musulmani.

Şiretenia învinsese forţa.

Incendiată pentru prima dată în 976 de către poporul care se revoltase împotriva dogelui Pietro Candiano, bazilica veneţiană fusese reconstruită de trei ori, într-o infinită serie de modificări şi transformări care o făcuseră să devină o minunăţie, fruct al unui amestec de stiluri şi înfrumuseţări. Dar şi o creatură vie şi vibrantă.

Apoi înfloriseră alte legende, alte poveşti extraordinare.

În iunie 1094, când lucrările la cea de-a treia reconstrucţie erau încă în curs, rămăşiţele Sfântului Marcu dispăruseră. Oraşul plânse lacrimi amare şi populaţia îşi impuse să postească zile întregi. Mişcat de atâta iubire şi credinţă, sfântul dezvălui locul unde se aflau rămăşiţele sale pământeşti, în prezenţa dogelui, a nobililor şi a întregului popor reunit în bazilică, scoase un braţ de după un pilastru şi, pe neaşteptate, biserica se umplu de un miros suav şi minunat.

În ziua aceea începuseră sărbători de devoţiune, dogele Falier ordonase ca relicvele să fie conservate într-un sarcofag, şi pelerinii veniseră din întreaga lume să celebreze gloria sfântului. Era o poveste fascinantă şi, adevărată sau falsă, nu făcea altceva decât să demonstreze încă o dată extraordinara şi magnifica putere a ideii unei pietre vii, cum de altfel susţinea, deja în secolul al XVI-lea Andrea Palladio.

În momentul acela, Giacomo se gândi că poate nu era nebun deloc. Poate fuseseră doar frica şi furia pentru moartea pe care n-ar fi vrut s-o provoace şi pentru întâmplările din zilele care o precedaseră cele care-l făcuseră să mediteze la mizeria fiinţei sale şi a celor ca el, care-i treceau chiar acum prin faţă. Iar sfântul devenit piatră şi carne voise să-i amintească de timpul în care sensibilitatea populară era cu totul alta în faţa lucrurilor sacre.

Simţi că-i îngheaţă inima, în ciuda faptului că aerul de iulie era cald şi umed. Evantaiele înfloreau în mâinile frumoaselor doamne şi se mişcau fără încetare. Cu toate astea, o adiere de moarte sufla deasupra tuturor.

Giacomo simţi că o doreşte pe Francesca aşa cum nu dorise nici o altă femeie înaintea ei. Poate va fi ultima sa posibilitate de salvare.

Trebuia s-o aibă.

Dintr-odată înţelese că trebuia să sacrifice totul pentru ea. Chiar şi viaţa, dacă era nevoie.

Clătină din cap. Nu-i venea să creadă. Cum fusese oare posibil ca fata aceea să ajungă să-i stăpânească mintea şi inima într-o asemenea măsură, încât să-l facă să se schimbe într-un timp aşa de scurt? Se gândea încontinuu la ea, era ca şi cum ar fi fost o febră care-l devora.

Dar cu cât se împotrivea mai tare acelei puteri necunoscute, cu atât se simţea mai copleşit. Şi dacă pe de o parte se temea – acesta era cuvântul potrivit – să răspundă acelei nebunii, pe de alta simţea că a se lăsa în voia ei, o dată, o singură dată doar, ar fi fost o eliberare. Un catarsis aproape.

Deci asta era dragostea? Scânteia care-i aprindea simţurile, furându-i puţina luciditate care-i mai rămăsese?

Nu putea continua aşa, se gândi.

Şi imediat după aceea îşi dădu seama că încerca să reziste unei forţe mult prea mari.

În noaptea aceea de focuri şi bârfe rostite în şoaptă, bazilica apărea magnifică, alături de clopotniţă.

Giacomo avea inima frântă. Era mort de oboseală şi privirea i se înceţoşa.

În afara gândului de a o cuceri pe Francesca, fără de altfel să ştie cum, nu avea nici un alt plan.

O porni către Palatul Bragadin. Spera că plimbarea îi va face bine. O recompensă destul de slabă pentru rătăcirea lui de călător cu mintea confuză!

Când ajunse la coloana Sfântului Marcu, simţi că i taie respiraţia. La baza coloanei, gărzile puseseră capul unui om.

Giacomo ştia că spânzuraseră pe cineva chiar în ziua în care el se întorsese la Veneţia.

Mirosul de moarte era unul atroce, şi capul avea semne de descompunere.

Pescăruşii îl sfâşiaseră, iar acum masca aceea oribilă îl privea ca şi cum el ar fi fost cel mai laş dintre asasini.

Cineva se apropie de el pe furiş, punându-i o mână pe braţ. Lipsi puţin să nu urle; avea nervii întinşi la maximum, sudoarea-i curgea şiroaie, cămaşa i se lipea de piept. Se întoarse şi văzu o prostituată trecută şi obosită, care-i propunea un serviciu pentru câţiva ţechini.

O dădu la o parte cu un gest furios, apoi trecu dincolo de coloană, dincolo de noapte, ca să ajungă în sfârşit acasă şi să găsească puţină linişte.

PARTEA A DOUA

CONDAMNAREA

(IULIE 1755)

22

Coşmarul

Gondola înainta încet printre ceţurile lagunei. Apoi, brusc, apăru o ruină.

Se înălţa spre cer, într-o defilare de cărămizi sparte şi negre, ca o epavă zdrobită de bolta plumburie.

Îi fu frică şi se strânse într-un colţ al bărcii.

Sângele care-i curgea din nas îi murdărise cămaşa şi mâinile. Bunica Marzia încercase să i-l oprească, dar nu reuşise. Hotărâse să-l ducă la vrăjitoare. O să rezolve ea cu un descântec.

Atunci o văzuse pentru prima oară: slabă ca un ţâr, umbla strâmbă pe limba de pământ care plutea pe apa nemişcată.

Giacomo simţi un fior de frică, i se păru foarte înaltă, mult mai înaltă decât o persoană obişnuită.

Broboane de sudoare rece îi împodobiră fruntea, în timp ce pescăruşii, albi şi graşi, ţipau batjocoritor pe deasupra a ceea ce mai rămăsese din construcţia aceea infernală.

Giacomo o văzu pe vrăjitoare căscându-şi ochii mari, în timp ce Gigi, barcagiul, trăgea gondola spre mal cu ajutorul unei prăjini, legând-o de un par înfipt în apă.

Observă că vrăjitoarea avea un ochi complet alb, ca şi cum cineva i-ar fi şters irisul şi pupila, poate ca s-o orbească sau doar ca s-o facă şi mai înspăimântătoare.

— Nu-ţi fie frică, îi şopti bunica Marzia la ureche, uneori diavolul nu e chiar aşa de urât cum se spune. O să vezi că vrăjitoarea o să te ajute.

Spunând asta, luă mâna lui Giacomo şi, deschizând-o, lăsă să cadă în ea o punguţă de catifea albastră. Apoi strânse degeţelele lui dolofane în jurul ei.

Imediat ce bordura bărcii fu destul de aproape de ponton, îl prinse pe micuţ de subsuori şi-l ridică, punându-l pe scândurile de lemn.

Giacomo se trezi pe un debarcader de scânduri putrede şi mâncate de sare şi de alge. În faţa lui, la doar câţiva paşi, oribila bătrână îl privea cu singurul ei ochi bun, înroşit şi negru ca gura diavolului. Părul lung, castaniu, vârstat cu argint, îi cădea pe faţă în şuviţe murdare, iar câţiva dinţi de aur mânjeau dezgustătorul ei zâmbet, făcându-l şi mai vulgar şi fals.

Bunica Marzia îl strigă.

— Giacomo! Nu uita, dă-i vrăjitoarei punguţa de catifea. O să vezi c-o să fie totul bine.

Drept singur răspuns el se clătină, făcând scândurile să scârţâie şi înaintând cu paşi nesiguri. Sângele continua să-i curgă din nări.

Spaima îl sufoca.

Când ajunse în faţa vrăjitoarei, văzu că nu era chiar aşa de înaltă cum i se păruse la început. Femeia scoase un braţ osos din marele ei şal negru, dezvelind o mână cu unghii lungi şi brune ca rugina.

Deschise palma.

— Punga, spuse cu o voce care părea un scârţâit de oase.

Giacomo îi dădu punguţa de catifea. Pentru prima oară, îşi dădu seama că înăuntrul ei se auzea un clinchet.

Vrăjitoarea înşfăcă punguţa cu un zâmbet rapace.

— Urmează-mă, îi spuse.

Giacomo îşi întoarse privirea. O văzu pe bunică.

— Du-te! spuse ea, încurajându-l. Nu-ţi fie teamă.

Îşi mută privirea către Gigi, care stătea sprijinit de prăjină, slab ca un ţâr, înfăşurat într-o pelerină neagră şi cu o beretă mâncată de molii. Bărbatul ăla îl speria de moarte. Urcase în barcă numai pentru că era bunica Marzia să-l apere.

Se supuse.

O urmă pe vrăjitoare.

Când ajunseră la uşa turnului, auzi pescăruşii ţipând şi făcu un salt, cu nervii întinşi la maximum.

Vrăjitoarea deschise uşa de lemn, care scârţâi din balamale.

Giacomo se trezi în faţa unei adunături de sticle goale, lumânări aprinse, cranii, smocuri de ierburi uscate, opaiţe colorate şi măşti de lemn… apoi vaze de sticlă, viori fără coarde, rame goale, până şi o vârtelniţă şi un serviciu de ceai din argint, aşezat pe o masă rotundă, din lemn masiv. Peste tot vrafuri de cărţi păreau să-ţi ia aerul, făcându-l greu şi gălbui, asemenea paginilor şifonate care alcătuiau tomurile.

Giacomo căscă ochii, fascinat şi stupefiat de un asemenea spectacol.

Pentru prima oară, vrăjitoarea îl privi amuzată. Colţul gurii i se ridică într-un rânjet. Apoi, cu un gest teatral, deschise o trapă.

Îl apucă pe Giacomo şi-l aruncă înăuntru, înainte ca el să aibă puterea să strige şi să ceară disperat să-l elibereze…

Se trezi leoarcă de sudoare.

Îşi duse instinctiv mâinile la nas. Se aştepta să le vadă pline de sânge, dar erau curate şi tremurânde.

Un coşmar. Sau mai bine zis o amintire. De atunci când, copil fiind, bunica îl dusese la o vrăjitoare, la Murano, ca să-l vindece pentru totdeauna de sângele care-i curgea din nas.

Dar nu din cauza asta îi tremurau mâinile.

Îşi aduse aminte că, în urmă cu câteva ore, fuseseră pline de sânge adevărat, sângele lui Alvise Zaguri, căruia spada lui îi străpunsese pieptul.

Fusese legitimă apărare, dar nimeni nu l-ar fi crezut. Cu atât mai mult, dacă s-ar fi aflat că fusese un duel.

I se păru că simte mirosul acru al sângelui. Îşi controlă din nou mâinile, dar dosul lor, palmele şi degetele miroseau a săpun, iar el se afla într-un pat cu cearşafuri curate.

Umbra lui Zaguri îl tortura, ca şi cum ar fi fost o fantomă. Îl blestemase pentru totdeauna.

Ghinion.

Îl podidise ca o febră.

Era un presentiment. O senzaţie vagă, aproape imperceptibilă, nimic concret în care să creadă.

Spera din tot sufletul să se înşele. Şi totuşi, simţea că ceva era strâmb, al naibii de nelalocul lui şi care nu va putea fi reparat.

Niciodată.

Luase o viaţă, acesta era adevărul. Şi cu toate că o făcuse ca s-o salveze pe a sa, acum era măcinat de remuşcări.

Ar fi fost suficient să-şi răspundă că, cel puţin, o salvase pe Francesca de la nefericire? Giacomo nu credea asta. Desigur, Zaguri fusese un tâmpit, se aruncase singur în braţele morţii, şi cu toate astea ar fi preferat să-l fi rănit doar şi să se termine totul aşa.

La dracu'! Se întâmplase altfel, şi nimeni nu mai putea face nimic. O să ducă povara asta şi-o să înveţe să trăiască cu ea.

Cât despre eventualele consecinţe, ştia că Matteo Bragadin şi Gastone Schiavon aveau la fel de mult de pierdut ca şi el, dacă vreunul dintre ei ar fi vorbit. Secretul duelului era sigur şi deci scandalul murise odată cu cel care-l iscase, îşi spuse.

Bragadin!

Giacomo se gândi la vechiul său prieten. Care îl găzduise din nou în palatul său, atunci când oricine altcineva s-ar fi ferit cât se poate de mult să-i fie prieten.

Fusese o noapte plină de gânduri. Ajunsese la Palatul Bragadin după ce rătăcise ca un suflet chinuit din Piaţa San Marco până pe strada Scaletta.

Trebuia să vorbească cu Marco, să afle cum se simte. Să-i promită că va fi atent. Dar, gândindu-se la ceea ce se întâmplase, promisiunea aceea suna teribil de nelalocul ei.

Cineva bătu la uşă.

Răspunse.

Un servitor îi anunţă o vizită.

— Sunt gata în câteva minute. Spune-i să aibă răbdare, mârâi nervos.

Cine naiba putea să fie la ora asta? se întrebă cu o uşoară nelinişte.

N-avea decât să coboare şi să vadă.

23

Cobea

Când ajunse în bibliotecă, după ce se spălase şi-şi schimbase hainele, Giacomo găsi o persoană pe care nu s-ar fi aşteptat niciodată s-o vadă.

Îl recunoscu imediat după părul lung şi slinos, de culoarea cenuşii. Un miros nedefinit, dar mefitic, de parcă ar fi ieşit de curând din mormânt, îl însoţea pe individul acela cu un aspect respingător.

Imediat ce Giacomo intră, bărbatul se întoarse, etalând o redingotă tocită şi murdară şi o faţă cu barba rară şi neîngrijită. Ochii turcoaz fulgerau plini de răutate, injectaţi de o sclipire de cruzime.

Când deschise gura să se prezinte, Giacomo trebui să facă apel la întregul său *savoir-faire*, ca să evite să-l dea afară cu picioare în fund. Bărbatul îşi arătă un şir de dinţi negri şi stricaţi, iar mirosul său, atât de asemănător unei duhori de moarte, crescu în intensitate într-o manieră vertiginoasă.

— *Signor* Casanova… începu.

— Cu cine am plăcerea să stau de vorbă? întrebă Giacomo, cu scopul de a clarifica lucrurile de la bun început.

— *Signor* Casanova, numele meu este Jacopo Zago. Lucrez pentru inchizitorul Pietro Garzoni.

Bărbatul pronunţase cuvintele astea ca şi cum ar fi fost nişte vârfuri de săgeţi. Dar era nevoie de mult mai mult ca să-l sperii pe Casanova. Desigur, ţinând cont de întâmplările din ziua anterioară, graba cu care apăruse Zago era uimitoare, ba chiar îngrijorătoare.

— Şi motivul vizitei voastre? Dacă-mi e îngăduit să întreb?
— Curtoazie.
— Curtoazie? repetă Giacomo, crezând că nu înţelesese bine.
— Exact, spuse Zago. Vedeţi, *signor* Casanova, eram prezent la petrecerea din Palatul Contarini dal Zaffo, în urmă cu câteva zile.
— Îmi amintesc.
— Sigur că vă amintiţi, continuă Zago, cu o notă amuzată în voce. Şi, dacă-mi amintesc bine, aţi plecat în mare grabă, alergând pe acoperişuri.
— Exact, îl imită Casanova, nerenunţând la plăcerea de a-l lua peste picior.
Zago nu reuşi să-şi reţină un chicot de râs, pe care îl sufocă imediat cu un acces de tuse. Scoase din buzunar o batistă gălbuie şi o duse la gură, să-şi şteargă buzele.
Casanova făcu un gest de dezgust. Bărbatul acela era atât de vulgar… şi reuşea atât de bine să ridice delăsarea pe cele mai înalte culmi.
— Ar trebui să aveţi mai multă grijă de propria dumneavoastră persoană, îl atenţionă.
— Tot ce se poate, *signor* Casanova, dar… aş putea spune acelaşi lucru despre Domnia Voastră.
— În ce sens?
— Vedeţi, toate fanfaronadele pe bază de funii, funambulisme, jigniri adresate gentilomilor… Toate drăcoveniile astea sunt foarte periculoase pentru un om în poziţia dumneavoastră… nu ştiu dacă mă exprim destul de clar.
— Cât se poate de clar.
— Sper, *signor* Casanova. Vă mărturisesc că o parte din mine vă admiră.
— Într-adevăr? Giacomo ridică o sprânceană, într-un gest de neîncredere.
— Categoric. Pe de altă parte, acest temperament al vostru ieşit de sub orice control riscă să producă scandal şi dezordine în oraşul nostru, deja greu încercat de jocurile de noroc şi de vicii.

— Ce sunteţi, Zago, un soi de preot fără sutană?

— Oarecum…

Zago păru să alunge cu mâna un gând care parcă îi revenise pe neaşteptate în minte. Apoi reluă:

— Vreau să spun, *signor* Casanova, că suntem cu ochii pe voi!

— Mă ameninţaţi?

Zago izbucni în râs. Avea un râset aspru, care-ţi îngheţa sângele în vine.

Lui Giacomo îi aminti de vocea vrăjitoarei.

— Să vă ameninţ, ziceţi? Nici vorbă! Pe cuvântul meu, chiar deloc.

Sunteţi mult prea priceput să vă puneţi singur în pericol, n-aveţi cu siguranţă nevoie de mine. Nu, *signor* Casanova, problema e alta. Bâzâiţi în jurul florii greşite, şi Dumnezeu mi-e martor că mai devreme sau mai târziu o să vă prind în flagrant.

— Vreţi să fiţi mai explicit?

Zago făcu o pauză. Voia să-l lase pe Casanova să fiarbă măcar un pic.

Făcu apoi câţiva paşi. Se prefăcu că se uită la volumele de pe rafturi, privi minunatele fotolii rotunde, de o delicată culoare portocalie, şi apoi scaunele şi masa din lemn de nuc închis, cu picioare curbate.

— Nici măcar nu m-aţi invitat să iau loc, spuse cu o notă de iritare în voce. În realitate, spera să-şi enerveze interlocutorul.

Giacomo nu căzu în plasă.

— În ciuda admirabilelor voastre eforturi, nu consider această vizită una de curtoazie.

— Îmi pare rău că n-o consideraţi aşa.

— Nu divagaţi. Să ne întoarcem la oile noastre.

— Fie. Problema e, *signor* Casanova, că ceea ce faceţi zilele astea riscă să deranjeze teribil mai multe persoane.

— Fiţi mai precis… sau trebuie să cred că nu mă aveţi la mână cu nimic?

Şi că v-a adus aici, *signor* Zago, doar disperarea că nu aveţi nimic împotriva mea? Poate tocmai de

aceea staţi aici, scuipând sentinţe asupra persoanei mele, în vana speranţă că mă voi trăda, că-mi va scăpa vreo vorbă care să se întoarcă împotriva mea. Ei bine, n-aveţi decât să vă faceţi jocul, dar scutiţi-mă imediat de prezenţa dumneavoastră.

— Mă daţi afară?

— N-aţi înţeles încă? Vă demonstraţi chiar mai puţin inteligent decât vă credeam.

— N-aveţi decât să mă insultaţi, Casanova… deocamdată! Dar nu vă scăpăm din ochi! Nu uitaţi!

— Nu mă îndoiesc. Şi-acum afară, înainte să vă scot cu picioare-n fund!

Giacomo deschise larg uşa bibliotecii, invitându-l cu o rece eleganţă pe Zago să părăsească Palatul Bragadin.

Bărbatul înclină capul, privindu-l pe furiş. Lăsă să-i scape un rânjet.

Apoi, ridicându-şi fruntea, ieşi. Trecu prin anticameră şi prin holul de la intrare. Un servitor îi deschise uşa gâfâind.

Zago dispăru.

Dar ameninţările lui rămaseră plutind în aer, împreună cu putoarea infernală a dinţilor săi stricaţi.

24

Jucării stricate

O întoarse. Apoi îi mângâie picioarele, ajungând până la fese.

Ea îi simţi dantela manşetelor mângâindu-i pielea. Giacomo avea cămaşa descheiată la piept.

— Am de gând să vă mai iau o dată, îi spuse cu o voce care nu admitea vreo împotrivire.

Ea se simţi vibrând. Îi plăcea la nebunie când el o trata aşa: ca pe o curvă, ca pe o femeie de stradă.

Fără să mai aştepte vreun răspuns, Giacomo o obligă să se aplece în faţă, împingând-o în jos.

Îi vârî capul în perne.

Cu stânga îi prinse părul lung, răsucindu-l în jurul mâinii şi strângându-l în pumn, ca şi cum ar fi fost coama unei mânze capricioase.

Gretchen îi simţi mădularul întărindu-se şi crescând într-o erecţie ce pulsa lângă coapsa ei. Apoi degetele care-i mângâiau uşor clitorisul, descriind mici cercuri.

Îi atinse urechea cu limba.

Gretchen gemu.

Giacomo alunecă în ea, luând-o pe la spate, ca şi cum ar fi fost o sclavă sau un animal.

Fu însăşi esenţa plăcerii. Mişcările, la început lente, deveniră tot mai rapide, furioase, ca şi cum ar fi vrut s-o violeze, să-i provoace o durere atât de intensă, încât să-şi aducă aminte pentru totdeauna că fusese înăuntrul ei.

Încă o dată.

Gretchen se simţi marcată.

I se păru că-şi pierde minţile.

Şi terminase deja de trei ori.

Giacomo părea insaţiabil, dar şi disperat. În timp ce-o lua, începu s-o insulte. La început, Gretchen nu-l băgase în seamă şi se gândise doar să se bucure de partida aceea de sex sălbatic. Dar apoi, în timp ce el îi turtea faţa de perne, începu să simtă o uşoară nesiguranţă. Degetele lui puternice îi strângeau părul cu furie. Mai rău, aproape cu ranchiună.

Cu toate astea, Gretchen gemea uşor. Simţea o desfătare bolnavă, absurdă, şi totuşi reală. Nici unul dintre bărbaţii cu care fusese, şi erau mulţi, n-o umilise în felul ăsta. Unii fuseseră nesiguri, pentru că erau nepricepuţi, alţii aroganţi, câte unul chiar violent, dar nimeni n-o dominase cu o asemenea ştiinţă, cu cruzimea aceea atât de subtilă şi studiată în detaliu, încât să scoată la iveală nevoia ei secretă de a fi mortificată.

Giacomo o făcea să simtă plăcere, dar era o plăcere perversă. Deşi conştientă de asta, era infinit de excitată. În acelaşi timp, avea o senzaţie ciudată:

era ca şi cum Casanova ar fi vrut s-o golească, luând tot ce era în stare să-i dea, lăsând-o apoi în voia sorţii, ca pe o jucărie stricată.

Cu toate astea, voia ca el să nu se oprească.

În timp ce Giacomo termina cu un geamăt răguşit, ea începu să plângă.

Dar nu spuse nimic.

Era perfect conştientă de jocul stăpânei ei şi de regulile sale. Putea să se bucure de toată plăcerea pe care o voia, dar nu va putea avea niciodată iubirea. Giacomo nu i-o va da. Şi chiar şi plăcerea nu putea fi decât secretă.

Dacă ar fi aflat de întâlnirile lor, contesa i-ar fi jupuit pielea cu biciul.

Era clar că Giacomo nu avea pentru ea sentimente la fel de profunde ca ale ei, i-o spusese în faţă. Dacă ar fi fost vorba despre altcineva, nu era, cu siguranţă, o problemă pentru Gretchen. Fusese întotdeauna o femeie independentă, chiar curajoasă. Dar el era atât de frumos şi de irezistibil!

Nu doar părul lui negru ca smoala sau curba perfectă a umerilor largi, nici ochii albaştri sau trupul musculos, ci exact amestecul acela de autodistrugere şi romantism care-l făceau unic. Exista în Casanova o aură de splendidă decadenţă, o urmă de infinit melancolic în privire. Tot ce făcea era îmbibat de o lumină bolnavă, plină de farmec.

Ceea ce o făcea să vibreze cum nu i se mai întâmplase niciodată până atunci nu era doar faptul că putea să se lase în voia unei plăceri dezlănţuite, fără să ţină cont de nici o decenţă şi încercând mereu noi forme de perversiune, nici că el era cel mai priceput amant pe care-l avusese vreodată, ci mai degrabă magnifica senzaţie de înfrângere şi rebeliune care-i strălucea în priviri, amestecată cu o amărăciune ce nu era cu siguranţă supunere, ci o conştiinţă languroasă a ineluctabilului.

Era bărbatul cel mai fermecător şi intrigant pe care-l cunoscuse vreodată.

Dar nu putea fi al ei.

Înţelesese deja că Giacomo începea să-şi piardă minţile după Francesca.

Şi poate se întâlnea cu ea doar pentru a încerca să-şi nege lui însuşi acea atracţie.

Gândul o făcu să simtă un junghi în inimă.

Când el se desprinse, după ce o inundase cu lichidul său, Gretchen rămase nemişcată, întinsă pe burtă.

Apoi auzi cum ceva se sparge.

Se întoarse şi-l văzu pe Giacomo reflectat în marea oglindă veneţiană a consolei, străbătută de vinişoare şi crăpături. Îşi strângea pumnul însângerat; câteva schije de sticlă i se înfipseseră în încheieturile degetelor.

Ochii lui deschişi la culoare tremurau de furie în păienjenişul transparent care apăruse pe suprafaţa oglinzii.

— Nu mai putem să ne vedem, Gretchen.

Ea simţi o durere profundă şi neaşteptată.

— De ce? întrebă cu un fir de voce.

— Pentru că n-are nici un sens ceea ce facem.

— Dar nu e posibil. Chiar să vrem… ce se va întâmpla cu pariul făcut cu contesa von Steinberg? încercă ea să obiecteze.

Giacomo începu să urle.

— La naiba!

Şi, pentru prima dată, lui Gretchen îi fu frică de el.

— De-acord, adăugă puţin mai calm, de-acord. Dar trebuie să ne oprim aici.

— De ce? îl întrebă ea din nou, în timp ce lacrimile i se rostogoleau pe obraji.

— Pentru că altfel o să vă târăsc după mine în infern.

25

Interogatoriul

Pietro Garzoni ieşi din Sala Inchizitorilor de Stat. Urcă două rânduri de trepte, ca să ajungă în

încăperea de sub acoperişul Palatului Ducal. Parcurse un coridor lung. Paşii săi răsunară greoi pe pavimentul închisorii Piombi.

Trebuia să viziteze un deţinut care se afla într-una din celule. La drept vorbind nu era chiar un deţinut, ci un suspect căruia spera să-i smulgă o confesiune. De aceea hotărâse să-l închidă acolo.

Încăperile erau încinse din cauza căldurii toride, iar plăcile de plumb de pe acoperiş le făceau să devină adevărate cuptoare. Erau mult mai mari decât cele din Pozzi, aflate la parterul palatului şi constituind cel mai teribil grup de celule al închisorii.

Garzoni ajunse într-un pod larg, la capătul căruia se afla o mare uşă de fier.

Bătu cu inelul metalic prins pe uşă şi i se deschise.

Odată intrat, scena pe care o văzu fu exact cea la care se aştepta.

În colţul unei celule descoperi un pat din lemn, consumat de timp. În partea opusă, un hârdău cu capac, pentru nevoi.

În mijlocul încăperii se afla un bărbat strâns legat de un scaun. Ochii săi, plini de teroare, aruncau priviri înnebunite spre instrumentele de tortură ale lui Zago, unealta Inchizitorului de Stat, care străluceau pe o husă din piele aşezată pe o nenorocită de masă scorojită de umezeală.

Zago îşi ţinea mâna pe obraz. Părea nehotărât în legătură cu ce avea de făcut şi-şi freca degetele pe barba crescută.

Imediat ce bărbatul legat îl văzu pe Garzoni, păru a găsi un firicel de speranţă.

— Excelenţă, chiţcăi ca un şobolan, vă rog, Excelenţă, nu ştiu nimic!

Inchizitorul păru sincer surprins.

— Fir-ar să fie, spuse neîncrezător, nici n-am pus încă întrebarea şi-mi spuneţi deja asta? Hai, *signor*…, şi cu privirea îl interogă pe Zago, care

şopti numele bărbatului, ca şi cum i l-ar fi scos din gură cu cleştele.

— Zandomeneghi.

Garzoni îşi ridică privirea în tavan. De ce era Zago întotdeauna atât de mizerabil îmbrăcat şi de fără chef? Chiar şi o privire mai puţin atentă ar fi observat că vesta lui de catifea era pătată în mai multe locuri cu vin.

Cămaşa, fără volane la mâneci, avea un jabou care părea tocmai scos dintr-un horn, atât era de murdar.

Şi asta nu era totul.

Când îi văzu dinţii stricaţi, amuţi. Cum era posibil, când Garzoni avea grijă să-i trimită, în fiecare lună, o sumă frumuşică? Putea foarte bine să se ducă la un dentist! În aer ar fi fost mai puţină duhoare!

Clătină din cap şi se concentră din nou asupra bărbatului legat de scaun.

Până şi ăla, care era în mod limpede un om din popor, avea decenţa să se îmbrace cu o cămaşă curată!

— Zandomeneghi, sigur… foarte bine! Spuneam, cum puteţi să susţineţi că nu ştiţi nimic, când eu nici nu v-am pus încă întrebarea?

Pietro Garzoni se aşeză pe un taburet de lemn, apropiindu-şi faţa de cea a prizonierului.

Acesta aprobă, plin de speranţă. Afirmaţia inchizitorului era perfectă.

— Atunci suntem de acord. Totuşi, înainte de a răspunde la întrebarea pe care o să v-o pun, îmi permit să vă sugerez prudenţă. Dacă eu sau signor Zago, aici de faţă, vom avea cea mai mică bănuială că ne ascundeţi ceva, să ştiţi de pe acum că nu vom ezita să folosim instrumentele de pe masă. Eu sunt Inchizitorul de Stat şi este de datoria mea să mă asigur că iubita noastră Republică este bine apărată de o eventuală scurgere de informaţii potenţial periculoase pentru siguranţa comunităţii, indiferent

de forma pe care o poate îmbrăca, chiar şi prin omisiunea mărturisirii lor. M-am exprimat clar?

Prizonierul dădu din nou din cap, de data asta însă altfel decât înainte, deloc încrezător în viitorul său. Dimpotrivă, o umbră de absolută teroare începea să-i umple ochii.

— Foarte bine, atunci. Uite prima întrebare, *signor* Zandomeneghi.

Cunoaşteţi voi un bărbat care răspunde la numele de Giacomo Casanova?

— Vă jur pe viaţa mea că nu-l cunosc, răspunse disperat prizonierul.

— A, spuse dezamăgit inchizitorul. Sunteţi deci un duşman al nostru, Zandomeneghi?

— N… nu, sigur că nu, se bâlbâi bărbatul.

— Şi atunci de ce minţiţi?

Între timp, Zago apucase un cuţit de tranşat carnea şi se apropiase de prizonier. Flăcările roşii ale unui vas cu jăratic dansau pe lama lucitoare.

— Vă rog, vă rog, gemu disperat Zandomeneghi. Da, am auzit vorbindu-se despre el, sigur…

— Aha, în sfârşit începem să raţionăm!

— … Dar nu l-am cunoscut niciodată personal.

Zago îndreptă lama spre pieptul prizonierului, dar Pietro Garzoni îl opri cu braţul.

— Sigur, *signor* Zandomeneghi, înţeleg, nimeni nu crede că voi aţi putea fi amic cu astfel de indivizi. Totuşi, surse demne de toată încrederea ne spun că vi s-a întâmplat să-l vedeţi de curând în Piaţa San Moisè. Greşesc, poate?

— Eu… eu…

— Voi? îl zori Garzoni.

— Eu… eu… se bâlbâi din nou Zandomeneghi.

— Voi, ce? Vorbiţi odată, la naiba! exclamă exasperat Garzoni.

— Eu… nu-mi amintesc…

— Ce? Vă bateţi joc de mine, *signor* Zandomeneghi? Credeţi că puteţi să-mi povestiţi ce vi se pare? Credeţi că puteţi să-mi ascundeţi adevărul?

Zandomeneghi nu răspunse.

Zago nu pierdu vremea. Îi tăie cămaşa cu lama cuţitului: era atât de ascuţită, încât fu suficient s-o apropie de pânză, că ea se şi desfăcu în două fâşii pe piept. De-abia atinse pielea, şi o dâră de sânge începu să curgă din toracele rahitic al lui Zandomeneghi, care urlă de durere.

— Ei, hai, îl asigură Garzoni, toate astea nu vi s-ar întâmpla dacă aţi vrea să ne faceţi plăcerea de a colabora. Ştiţi bine cât de mare e puterea mea.

Credeţi cumva că am avea vreo problemă să vă tăiem gâtul şi să vă aruncăm cadavrul într-unul dintre canalele Veneţiei? Haideţi, nu fiţi prost, prietene, goliţi sacul! O să-mi fiţi recunoscător, vă garantez.

Zandomeneghi clănţănea din dinţi şi părea să fi văzut anticamera infernului. Garzoni hotărî să exploateze cât mai bine momentul acela.

— Curaj, prietene. Ştim bine că i-aţi mărturisit măcelarului Candian că laţi văzut chiar ieri în Piaţa San Moisè. De ce nu terminaţi cu farsa asta sângeroasă? Sau trebuie să-i cer lui *signor* Zago să meargă înainte şi să vă taie gâtul?

— N… nu, nu, vă rog, gemu Zandomeneghi. Vorbesc, vorbesc.

— Bine atunci, sunt numai urechi! spuse inchizitorul, făcându-i semn lui Zago să se îndepărteze. Spuneţi, bunul meu prieten.

— Chiar ieri, în Piaţa San Moisè, am văzut un om care-l plesnea pe Casanova peste obraz cu o mănuşă.

— Sunteţi sigur?

— Aşa cum vă văd pe voi acum, Excelenţă, scânci prizonierul cu un fir de voce.

— Foarte bine. Credeţi că era vorba de o provocare la duel?

— Aşa mi s-a părut.

— Şi ştiţi că duelurile sunt interzise de legea Republicii?

— D… da, Excelenţă.

— Şi-atunci de ce n-aţi denunţat fapta la şeful de cartier, sau cel puţin naţi vârât o declaraţie anonimă într-o gură de leu[14]?

— Pp… pentru că mi-a fost frică, *signore*, şi pentru că…, Zandomeneghi ezită o clipă, nu ştiu să scriu.

— A, da, sigur, spuse atunci inchizitorul. Vedeţi deci câte lucruri ştiţi?

Chiar dacă nu cunoaşteţi alfabetul?

Zandomeneghi aprobă cu ochii căscaţi de groază.

— Să continuăm. Aveţi idee care-i numele persoanei care l-a întâlnit ieri pe *signor* Giacomo Casanova în piaţa San Moisè?

— C… cred că da.

— Vreţi deci să ni-l spuneţi?

Zandomeneghi tăcu, dar imediat cum văzu ochii turcoaz ai lui Zago sclipind din nou şi buzele întinzându-i-se într-un zâmbet plin de cruzime, goli definitiv sacul.

— Se numeşte Alvise Zaguri, zise, şi face negoţ cu piei fine.

— Sigur?

— Chiar aşa! confirmă Zandomeneghi cu o nouă siguranţă în voce.

— Şi unde locuieşte negustorul ăsta?

— La… San Polo.

— Puteţi să fiţi mai exact?

— În spatele Palatului Corner, pe strada Larga, la numărul patru.

— Foarte bine, bunul meu prieten, cu adevărat foarte bine. Vedeţi că în cele din urmă era suficient să spuneţi adevărul? Acum ce credeţi că vom face?

— O s… să-mi faceţi rău, chiţcăi Zandomeneghi.

Pietro Garzoni îl privi stupefiat. Apoi izbucni într-un hohot de râs zgomotos.

— Să vă facem rău?! spuse. Dar de ce, dragul meu prieten? Credeţi poate că sunt un ingrat?

— Nu, nici vorbă, Excelenţă, se grăbi să specifice bietul om.

— Sigur că nu, *signor* Zandomeneghi. Nu suntem nişte sălbatici.

Şi, spunând asta, Garzoni îi făcu semn lui Zago să-l dezlege pe prizonier.

Unealta inchizitorului tăie sforile, eliberându-l pe Zandomeneghi, care îl privi cu ochii căscaţi.

— O, dar trebuie să facem mai mult de atât, prietene, continuă Garzoni, scoţând din buzunar o pungă de catifea pe care i-o întinse prizonierului.

Zandomeneghi o luă şi auzi un clinchet cunoscut.

— Şi adaug mii de scuze din partea mea şi mulţumiri pentru că aţi contribuit în mod decisiv la capturarea unui om periculos pentru Republică, încheie Garzoni.

— Cum… Excelenţă, e adevărat? întrebă bărbatul neîncrezător.

— Desigur, bunul meu Zandomeneghi. Îmi pare rău că nu pot face mai mult, eventual să vă dau o cămaşă nouă, dar timpul, cum se spune, e tiran.

— Glumiţi?

— Absolut deloc. Zago o să vă conducă afară de aici. Aşa că vă salut şi vă spun „La revedere“, pentru că vreau să sper că în viitor o să ne vizitaţi din nou, dacă mai aveţi informaţii despre blestematul acela de Casanova.

— Sigur, Excelenţă, spuse Zandomeneghi, căruia-i venise sufletul la loc, şi mulţumiri pentru generozitatea dumneavoastră.

— Ei, hai, să nu exagerăm. Pe curând deci, îl concedie Garzoni, făcându-i semn lui Zago să se descotorosească de individul devenit spion în serviciul său, scoţându-l afară din Piombi.

Omul său cel mai bun nu se lăsă rugat şi, după ce-l ridică în picioare pe Zandomeneghi, îl scoase, cu părere de rău, afară din Palatul Ducal.

26

Goldoni la teatru

Foaierul teatrului San Luca era plin de lume.

Cu doi ani înainte, proprietarii, familia Vendramin di Santa Fosca, reuşiseră să facă un contract cu Carlo Goldoni, smulgându-l concurenţei.

Din momentul acela, celebrul dramaturg punea în scenă în teatrul San Luca formidabilele sale comedii. De câte ori era reprezentată vreuna, indiferent care, avea întotdeauna un succes răsunător.

Cavaleri şi doamne, nobili şi servitori, paji, burghezi, hoţi, curve şi portari, şi în seara aceea toată Veneţia umplea până la refuz intrarea, găsindu-şi încetul cu încetul loc în sală şi în cele patru ranguri de loji.

În zilele acelea, Goldoni părea hotărât să scrie texte mai puţin comice şi mai meditative, nu lipsite de un anumit tragism, exact cum se întâmplase cu *Torquato Tasso*, care fusese reprezentat la Carnaval.

Publicului însă nu părea să-i placă acea schimbare de direcţie şi continua să-l celebreze şi să-i ceară, într-un pact tăcut, dar care nu putea fi ignorat, să aducă pe scenă textele acelea care te făceau să zâmbeşti şi care aveau figuri feminine drept protagoniste absolute, ca *Pamela, Dama prudentă* sau *Hangiţa*, aceasta din urmă aflându-se din nou pe scenă chiar în seara aceea.

De altfel, exact cu cinci ani în urmă, Goldoni acceptase provocarea publicului şi scrisese şaisprezece comedii într-un singur an. Acelei serii incredibile îi aparţineau câteva dintre succesele sale cele mai mari, iar spectatorii şi Veneţia toată erau atât de pasionaţi, încât păreau că nu mai sunt în stare să renunţe la ea.

Giacomo stătea în loja care-i fusese rezervată. Îi cunoştea de multă vreme pe Antonio şi Francesco Vendramin, care îi arătau o atenţie specială.

Aştepta să se lase întunericul. Luminile străluceau ca nişte stele şi făceau să lucească magnificele detalii ale acelui teatru *all'italiana*:

lemnăria, catifelele, frizele, cortina elegantă. Totul era de o strălucire care-ţi tăia respiraţia.

Giacomo era nerăbdător. Serata nu s-ar fi putut numi astfel, dacă nu ar fi obţinut ceea ce dorea. Cu orice preţ.

Doar atunci când luminile se stinseră, Antonio Vendramin în persoană conduse în lojă o femeie tânără şi frumoasă, cum nu era nici o alta în seara aceea.

Uşa se închise şi Francesca luă loc lângă Casanova.

El tăcu. Savură momentul, unic poate, în care lumina se consumă, păleşte şi lasă loc umbrei, apoi în sfârşit întunericului. Petrecu câteva clipe încercând să ghicească formele femeii: gâtul mlădios, curba perfectă a sânului, umerii splendizi şi apoi cascada aceea de păr roşcat, o flacără delicată care părea smulsă de pe o pânză de Tiţian.

Va mai putea să aibă vreodată parte de un moment ca acela? Dădu din cap, în timp ce un zâmbet invizibil i se imprima pe buze. La naiba cu seducţia şi cu jocul…

Era îndrăgostit!

Şi n-ar fi putut fi mai frumos!

Conştiinţa că aşa era îl făcu să freamăte. Se simţi viu, cu inima plină de curaj şi aventură. Ce importanţă avea dacă l-ar fi condamnat la moarte sau l-ar fi înecat în canalele Veneţiei? După darul neaşteptat pe care-l primise, ar fi putut înfrunta chiar şi damnarea eternă.

— Mulţumesc că aţi venit, iubita mea. Mi-aţi salvat viaţa, îi şopti în culmea fericirii.

Simţea că de data asta nu erau cuvinte adevărate doar pe jumătate, în parte odrasle ale voinţei de a seduce, ci ceea ce-i dicta inima. Şi depuse o sărutare delicată, abia perceptibilă, pe frumoasele ei mâini.

Francesca era fericită.

Nu s-ar fi aşteptat niciodată să se afle acolo, în momentul acela.

Aşteptarea de a-l revedea pe Giacomo o sleise. După ce cu câteva zile în urmă refuzase, chiar dacă regretând, trandafirii, inima i se frânse.

Încercase în toate felurile să pună la încercare adevăratele lui intenţii. Dar privirea pe care Giacomo i-o lăsase în ochi, când plecase, era sinceră şi valora mai mult decât o mie de promisiuni. Văzuse melancolia iubirii refuzate, alungate, şi privirea aceea, ochii aceia rămăseseră în sufletul ei.

Puţin câte puţin, zi după zi, îşi făcuseră drum în ea, asemeni ochilor unei fiare în căutarea prăzii. Astfel, odată cu trecerea orelor, încercase să inventeze ceva ca să-l vadă. Dar el i-o luase înainte, trimiţându-i în secret o invitaţie.

Giacomo îi strânse din nou mâna. Pielea lui era moale, dar strânsoarea fermă, puternică, sigură. Şi acum, în întunericul sălii de teatru, încercând să-i ghicească trăsăturile şi amestecându-şi respiraţiile, împărtăşind gesturi aproape imperceptibile, Francesca se simţea protejată şi pe de-a-ntregul cucerită.

Între timp, în faţa lor, în magia scenei începuse comedia lui Carlo Goldoni.

Francesca o văzu pe Mirandolina, apoi hanul ei, pe contele de Albafiorita şi pe marchizul de Forlipopoli, amândoi îndrăgostiţi de ea şi convinşi că o vor putea seduce: unul cu ajutorul banilor, celălalt cu titlul. Dar frumoasa hangiţă, femeie inteligentă, nu cedează nici la momeala contelui, nici la cea a marchizului, lăsându-l pe fiecare să încerce să-i câştige inima, fără să obţină însă vreodată ceva.

Francesca văzuse deja comedia aceea, tatăl ei o dusese la Teatrul Sant'Angelo din Veneţia cu doi ani în urmă, la premieră. Atunci textul o vrăjise prin frumuseţea intrigii şi mai ales prin maliţiozitatea irezistibilă a protagonistei, Mirandolina. Din ziua aceea, Carlo Goldoni devenise autorul ei preferat,

graţie talentului său de a aduce pe scenă mii de nuanţe ale sufletului feminin.

Când Giacomo, printr-o prietenă, o invitase la San Luca, cu ocazia reprezentării comediei sale preferate, Francesca nu ezitase, înţelegând o dată în plus cât de deosebit era bărbatul acela, tocmai datorită capacităţii de a-i descifra nu numai inima, ci şi mintea.

Era la sfârşitul primului act şi la începutul celui de-al doilea, când, odată cu intrarea pe scenă a cavalerului de Ripafratta, piesa lui Goldoni se aprindea pe neaşteptate: misoginia noului sosit, maniera lui de a da ordine în dreapta şi-n stânga, dar şi hotărârea Mirandolinei de a-i răspunde pe măsură, făcând în aşa fel încât bărbatul acela pe cât de misterios, pe atât de arogant să se îndrăgostească de ea. Şi din câte se vedea, replică după replică şi scenă după scenă, şiretenia, minciunile, lacrimile mai mult sau mai puţin adevărate ale Mirandolinei îşi atingeau scopul, şi puţin câte puţin rezistenţa cavalerului slăbea, acesta ajungând în cele din urmă drept în plasa frumoasei hangiţe.

În menuetul acela amoros, care culmina cu înfrângerea cavalerului, Francesca vedea toată inteligenţa unei femei fără prejudecăţi, credincioase ei înseşi şi propriei sale valori. Gestul final, prin care Mirandolina hotăra să se mărite cu Fabrizio, credinciosul valet, spre marea dezonoare a nobililor săi pretendenţi, era o concluzie surprinzătoare, în stare să rupă geometria narativă a tuturor pieselor de teatru precedente celor semnate de Carlo Goldoni.

În timp ce comedia se apropia de sfârşit, Francesca se gândi că ar fi vrut să trăiască iubirea aceea cu Giacomo Casanova. Era singura manieră de a rămâne credincioasă ei înseşi şi propriilor sale convingeri. De ce să cedeze avansurilor unor bărbaţi lipsiţi de caracter şi de pasiune, când putea avea o iubire cu cel căruia, mai mult decât oricui, îi păsa de fericirea ei?

Pierdută în astfel de gânduri, îşi întoarse privirea spre Giacomo. Fu fericită să descopere în întuneric strălucirea ochilor lui. De când o privea oare? Se înroşi. Sigur, el nu putea să-şi dea seama de asta. Sau poate da?

Giacomo păru să-i citească în adâncul sufletului.

— Francesca… şopti.

Ea îşi puse degetul arătător pe buze, ca şi cum ar fi vrut să-l facă să tacă.

Apoi, într-un impuls neaşteptat, îi acoperi gura cu o sărutare uşoară.

Uimit, Giacomo îşi simţi inima tresărind. O mângâie pe păr şi o trase spre el, prelungind clipele acelea de minunată, tăcută senzualitate. Singuri, în întunericul teatrului, şi totuşi în faţa tuturor.

Francesca simţea o excitaţie necunoscută. Fremăta, în timp ce limba ei o atingea pe a lui. Din nou şi din nou.

Apoi Giacomo se opri.

— Nu aici, iubirea mea, îi spuse, piesa e pe sfârşite. Plecaţi acum.

— Nu vreau, răspunse ea, întrebându-se totodată dacă nu cumva înnebunise.

După ce că-l sărutase, voia acum să-şi piardă şi puţina demnitate care-i mai rămăsese? Şi totuşi, fusese ceva mai puternic decât ea. Pentru prima oară în viaţă, fusese copleşită de pasiune. Şi, în loc s-o respingă, o primise cu bucurie şi fără nici o frică.

— Nu, Francesca, nu acum. Vă rog, ascultaţi-mă, obiectă Giacomo.

Găsiţi un mod să vă eliberaţi şi lăsaţi-mi un bilet în fântâna din piaţeta noastră. O să găsiţi acolo obişnuitul coş. Sunt suficiente două rânduri, fără semnătură. O să le citesc şi o să fiu unde vreţi. O să vă conduc într-un loc sigur.

— În piaţetă, aţi spus?

— Da, dar acum plecaţi sau, pe cuvânt, o să trebuiască să dăm prea multe explicaţii.

Spunând asta, o sărută pentru ultima oară cu infinită, arzătoare pasiune.

— Vă iubesc, Giacomo, spuse ea pe neaşteptate.

— Şi eu vă iubesc, Francesca. Dar acum plecaţi. Pentru binele vostru.

Ea se ridică. Se simţea nesigură, ameţită, aproape devorată de febră.

Fără să-l fi chemat, Antonio Vendramin deschise uşiţa lojii.

Francesca alunecă afară, în timp ce întunericul dispărea alungat de lumina lumânărilor, iar teatrul se umplea de ropote de aplauze.

Pe scenă, în faţa sălii, Carlo Goldoni culegea cu o plecăciune complimente, flori şi promisiuni de iubire eternă.

27

Investigaţie

— Gretchen, hai să vorbim pe şleau, nu credeţi cumva că n-am băgat de seamă cum vi s-au aprins călcâiele după Casanova, nu-i aşa? Pentru că, fata mea, un asemenea lucru m-ar face şi mai furioasă decât sunt deja!

Contesa Margarethe von Steinberg adresase întrebarea în modul cel mai rece posibil, vocea îi era tăioasă, asemenea unei lame de pumnal pe o pânză de gheaţă.

Gretchen simţi că ia foc.

— Doamna mea?! întrebă uluită.

— M-aţi auzit bine, continuă contesa, privind spre Canal Grande. Marile ferestre ale palatului erau larg deschise, şi parfumul lagunei intra prepotent, împreună cu strigătele gondolierilor, clipocitul uşor al apei, ţipetele pescăruşilor şi aromele calde ale acelui iulie incendiat de soare.

— D… dar, se bâlbâi Gretchen, încercând să se apere, voi mi-aţi spus că pot să fac ce vreau cu Casanova.

Contesa privea în continuare Canalul Grande. Apoi clătină din cap, ca şi cum ar fi spus că răspunsul nu era cel pe care-l aştepta.

— Desigur. Dar asta nu se referea la posibilitatea de a vă îndrăgosti de el!

Puteam să înţeleg o uşoară tulburare, ba chiar o oarecare atracţie, farmecul aventurierului ăluia de doi bani nu e cu totul lipsit de efecte, sunt conştientă de asta… Dar să vă pierdeţi capul pentru un asemenea bărbat, hmm, Gretchen, e cu totul altceva. Nu puteţi să v-o permiteţi, e clar? Şi-apoi, să ştiţi, aş putea chiar s-o accept, dacă iubirea nu v-ar întuneca mintea până într-atât, încât să fiţi în stare să mă trădaţi pe mine ca să-l apăraţi pe el.

După tot ce am făcut pentru voi. Greşesc oare?

Contesa se întoarse. Expresia chipului său era o mască a cruzimii: frumoasă şi mândră, nu reuşea să-şi reţină un fulger nemilos din privire, iar zâmbetul nu era altceva decât o faţadă, un văl uşor şi magnific, ascunzând monstrul care sălăşuia în ea.

— Ştiţi perfect cine sunt şi ce vreau, continuă. De aceea, vă sfătuiesc să nu vă amestecaţi în vreun fel în planurile mele, pentru că atunci n-o să am nici un pic de milă. Nici măcar pentru voi.

Gretchen încercă să spună ceva, dar contesa o făcu imediat să tacă.

— N-am terminat încă, strigă, apropiindu-se de ea. Vreţi să-l seduceţi?

Foarte bine. V-a călărit? Nimic nu mi-ar face mai multă plăcere! Dar să nu îndrăzniţi să vă îndrăgostiţi de bărbatul acela, Gretchen, sau va fi ultima greşeală pe care o veţi face în viaţa dumneavoastră, vă dau cuvântul meu! Nu vreau să vă aduc aminte unde v-am găsit. Nu eraţi decât o mică, insignifiantă, mizerabilă curvă. Acum sunteţi camerista unei nobile. Dar rămâneţi oricum servitoarea mea!

Şi, fără să mai adauge ceva, contesa lăsă să sclipească din corsajul rochiei un stilet strălucitor, pe care, apucându-l de mâner, îl apropie de ochii

fetei. Lăsă vârful de oţel să-i alunece pe obraz. Ochii îi erau invadaţi de o lumină rea.

Nu fură necesare alte cuvinte. Gretchen îşi simţi respiraţia oprindu-i-se în piept şi degetele albe ale morţii alunecând pe ea: uşoare, ascuţite, ucigătoare.

— *Madame*, spuse cu un firicel de voce, fidelitatea mea faţă de Domnia Voastră nu e compromisă de nimic şi de nimeni.

Contesa se uită lung la ea. Ochii ei o cercetară până în cele mai ascunse colţişoare ale sufletului.

Gretchen ştia că nu are nici o şansă împotriva acelei femei, a cărei voinţă fusese modelată în disciplină şi ură. Nu cunoştea detaliile, dar, stând lângă ea în decursul anilor, înţelesese perfect că avea o poziţie importantă pe lângă împărăteasa Maria Tereza a Austriei, ba mai mult, că rolul ei fusese unul fundamental. Margarethe era păstrătoarea unor sforării şi a unor secrete, a unui infern pe care ea nu putea să-l cerceteze şi de care avea intenţia să se ţină cât mai departe posibil.

Până cu puţin timp înainte, Gretchen îi urmase întotdeauna instrucţiunile, şi credinţa ei oarbă fusese răsplătită cu generozitate şi atenţie. Dar de când sosise la Veneţia şi-l cunoscuse pe Giacomo Casanova, inima i se schimbase. Părea că aventurierul veneţian îi umpluse viaţa de culori, după ce ea cunoscuse doar albul ordinii şi negrul intrigii.

Şi acum schimba o viaţă de comodităţi şi de tăceri reci cu pasiunea arzătoare, cu luminile Veneţiei şi momelile ei ascunse printre poduri şi canale.

Schimbul acela risca să o coste scump.

Contesa simţea probabil foarte bine tumultul din sufletul ei. Dar din afecţiunea pe care i-o purta sau, mai degrabă, din mila pe care alesese să i-o arate, hotărî să nu-i facă nimic. Oricum, în viitor ar mai fi avut nevoie de ea.

Încet, stiletul dispăru, strălucind încă o clipă, până când se ascunse din nou sub stofa rigidă a

corsajului.

Zago nu ştia cum să se descurce. Desigur, descoperise locuinţa lui Alvise Zaguri, dar toată povestea aia îi mirosea de la o poştă. Ba chiar avea senzaţia că se va complica şi mai mult. Iar gândul acela îl îngrijora peste măsură.

Pe de altă parte, Garzoni fusese clar: trebuiau să înţeleagă ce se întâmplase, aşa că, fără să mai aştepte, Zago o luase pe urmele negustorului de piei fine.

Ajunsese aproape de locuinţa pe care o căuta. Zaguri locuia lângă Rialto.

Nu era nevoie de un geniu ca să descopere asta, dată fiind meseria lui.

Aruncă o privire aproape, în Ca' da Mosto. Doi căruţaşi se certau, în timp ce fiecare îşi descărca propria marfă în faţa porticului de la intrare. Zburau înjurături şi blesteme, pentru că fiecare din cei doi revendica dreptul de a vorbi primul cu clienţii care comandaseră mărfurile.

Întorcându-şi privirea puţin mai încolo, Zago văzu micul palat modest al negustorului de piei fine. O faţadă aproape goală îşi întâmpina vizitatorul, o arhitectură mult mai simplă şi umilă în comparaţie cu basoreliefurile cu imagini zoomorfe din Ca' da Mosto, fără vreun ornament sau vreo stemă, doar cu o pereche de frize care împodobeau edificiul grosolan şi auster.

Zago nu se opri să-l privească. Bătu în poartă cu inelul din fier prins pe ea şi aşteptă.

Trecu destul de mult până când o servitoare cu forme mult prea generoase apăru în uşă. Avea nişte ochi mari, căprui şi şuviţe întunecate îi cădeau în dezordine pe umeri şi pe piept.

Deschisese poarta numai pe jumătate, dar lui Zago îi era suficient ce vedea.

Din păcate îşi dădu destul de repede seama că aspectul lui, nu tocmai liniştitor, nu-i va fi de ajutor în conversaţia aceea. Femeia îl privea cu ochi iscoditori.

— *Signor*? întrebă fără ezitare cu o voce aspră şi neplăcută, care contrasta în mod ciudat cu trăsăturile plăcute ale chipului ei şi cu silueta plină. Ce doriţi?

— Doamnă, mă numesc Jacopo Zago, răspunse el, schiţând o plecăciune, în disperata încercare de a face o bună impresie. Îl caut urgent pe stăpânul vostru, *signor* Alvise Zaguri, ca să vorbesc ceva cu el.

— Motivul? întrebă femeia, ridicând o sprânceană, fără să se tulbure câtuşi de puţin.

— Vin din partea Inchizitorului Negru al Republicii Serenissime. Avem nevoie să vorbim cât mai curând cu…

— Am priceput, i-o tăie scurt femeia. Dar vedeţi, ’celenţă, chestia ie că stăpânu’ meu nu-i aici.

— Şi aveţi idee unde e?

— Aş vrea io.

— Nu ştiţi?

— Chiar deloc. A ieşit în urmă cu două zile şi nu m-a informat de nimic.

— Şi comportamentul ăsta vi se pare normal?

Femeia deschise braţele, dar nu-şi schimbă expresia. Zago ar fi vrut s-o ia la palme. Şi ar fi făcut-o, dacă n-ar fi trezit bănuieli. Exista în femeia aia o asemenea aroganţă obtuză, că-i venea greu să se stăpânească.

— ’Celenţă, s-a mai întâmplat deja de alte ori, da.

Lui Zago îi scăpă un gest de furie. Nu-i mergea nimic bine. Sperase să rezolve problema aia cu o singură plimbare, dar se dovedise a fi doar o iluzie.

Se prefăcu că nu-i pasă.

— Bine, bine, i-o tăie scurt. Ştiţi, cel puţin, cine poate avea informaţii despre el? Nevastă-sa? Un tovarăş de afaceri? Un prieten?

— Domnu’ Alvise Zaguri locuieşte singur. Io-s singura persoană care-l slujeşte, da’…

Zago era pe punctul s-o strângă de gât pe femeia aia, dar se abţinu, pentru că după tonul vocii

înţelese că mai era ceva.

— Dar? o încurajă.

— Dar domnu' Gastone Schiavon ar putea avea mai multe informaţii decât mine.

— Aţi putea să-mi arătaţi casa lui?

Femeia păru să şovăie.

Din moment ce nu reuşea să-i dea încredere, Zago încercă să-i arunce o privire de ură totală, ascunsă sub o cortină de răceală.

Dar încă o dată femeia nici nu-l băgă în seamă. Apoi, în sfârşit, se hotărî.

— Îl găsiţi la magazinul lui, pe malul Canalului degli Schiavoni, lângă Porta della Paglia. Da' io nu v-am zis nimic.

Fără să mai aştepte, femeia închise brusc poarta, făcându-şi o favoare ei înseşi, dar şi lui Zago, căruia nu i-a părut desigur rău după compania ei.

28

O uneltire periculoasă

Dragul meu Casanova,

Mă întristează să constat că lentoarea dumneavoastră nu e întrecută decât de îngâmfarea dumneavoastră. Şi ce e mai rău, aflu din mai multe surse că v-aţi predat celei mai proaste dintre iubiri. Nu vă mai recunosc! E suficient deci chipul proaspăt al unei fetişcane, ca să ajungeţi pur şi simplu într-o stare de larvă? Pentru că de zile întregi aştept veşti bune şi în schimb, departe de a mi le da, staţi ascuns ca un hoţ printre canale, fără să vă obosiţi să-mi furnizaţi nici cea mai mizerabilă dintre informaţii.

Ce dezamăgire!

Nu m-aş fi aşteptat niciodată să fiu tratată în felul ăsta. Pe de altă parte, încerc să văd latura bună a poveştii ăsteia. Adică, faptul că, astfel stând lucrurile, am câştigat pariul şi trebuie deci să mă consider dezlegată de orice promisiune, dată fiind neputinţa dumneavoastră. Onoarea mea e salvată,

deci faima dumneavoastră, atât de nemeritat câştigată, nu poate fi decât falsă.

Vă mai dau două zile, dar o fac deja doar din compasiune, din mila pe care o simt pentru cel învins, dar şi pentru că, poate, nu mi-ar displăcea să dau o notă de culoare cenuşiei mele şederi veneţiene.

Speram să-mi bucuraţi zilele, dar v-aţi risipit în povestea asta cu puţină glorie şi puţină distracţie. Şi tocmai eu am fost cauza tuturor lucrurilor!

Zâmbesc la gândul că mi-am pierdut timpul cu un asemenea pariu. Dar asta e!

Dacă nu vă văd peste două zile, consider provocarea definitiv câştigată, şi voi avea grijă să răspândesc vestea despre cât de mizerabil aţi pierdut.

Altceva n-am de spus.

A dumneavoastră Margarethe von Steinberg

Giacomo ţinu câteva clipe scrisoarea în mână. Lăsă să-i scape un zâmbet amar. Îl obosea deja acea corespondenţă inutilă. În lumina recentelor întâmplări, toată povestea cu pariul i se părea fără sens şi îndepărtată, în afară, desigur, de dramaticele implicaţii care avuseseră loc. Împături scrisoarea şi o vârî în buzunarul vestei; nu voia să-şi strice ziua.

Stătea aşezat la o măsuţă din Piaţa San Marco, în timp ce razele de soare se întindeau leneşe pe acoperişurile palatelor.

Scoase din buzunar două *aldine*[15] din tipografia lui Aldo Manuzio pe care le adusese cu el şi le răsfoi cu delicateţe paginile. Îi plăcea să simtă hârtia sub degete, era una dintre senzaţiile care aveau puterea să-l însenineze.

Îşi plecă privirea asupra celor două mici volume pe care le ţinea în mână.

Se uită la elegantele caractere cursive, cele mai elegante pe care le văzuse vreodată. Observă apoi rafinata marcă tipografică a lui Aldo Manuzio: ancora şi delfinul, deasupra numelui ALDVS.

Libelli portatiles in formam enchiridii era scris pe coperta aldinelor, cărticele portabile de ţinut în mână, marea intuiţie a lui Aldo Manuzio.

Casanova zâmbi, gândindu-se la marele tipograf din Lazio, adoptat de Veneţia. Cât de recunoscător îi era pentru faptul că putea ţine în buzunarele redingotei operele lui Horaţiu, de care nu se despărţea aproape niciodată.

Conform legendei, se părea că Manuzio îl sfătuise pe Bartolomeo d'Alviano, marele căpitan general al trupelor veneţiene, să nu se despartă niciodată de clasicii latini, tipăriţi în format mic, în timpul campaniilor sale militare.

Absorbit de asemenea gânduri, Giacomo comandă o cafea şi se bucură de răcoarea oferită de umbra porticului de la Procuraturile Noi.

Florian era, în vremea aceea, cea mai incredibilă cafenea. Pentru o clipă, Casanova observă venaturile din lemnul mobilelor. Apoi, ochii îi fură atraşi de reflexele strălucitoare ale luminii de vară pe argintul tăvii şi al tacâmurilor.

Faţa de masă albă mirosea a lavandă. Casanova îşi duse cana la buze, savurând cafeaua cu o aromă puternică şi dulce. Era un ritual la care nu putea renunţa, felul său de a-şi dărui o plăcere în plus.

Chiar dacă, la drept vorbind, nu prea mai avea multe lucruri de care să se bucure: moartea lui Zaguri, pariul cu contesa von Steinberg, acum iremediabil pierdut, vânătoarea pe care i-o pregătea inchizitorul Garzoni, cu speranţa de a-l prinde o dată pentru totdeauna. Nici nu ştia ce e mai teribil.

Dar, dacă se gândea bine, toate nu erau decât incidente în minunata poveste de dragoste pe care în sfârşit soarta se hotărâse să i-o dăruiască.

Matteo Bragadin, care venise să-l întâlnească, nu părea să fie de aceeaşi părere. Chiar şi în splendoarea acelei după-amiezi, nu înceta să-i aducă aminte de responsabilităţile pe care le avea şi de riscurile care-l pândeau.

Dar lui Giacomo nu-i păsa. Ba chiar ar fi vrut să-i ceară să înceteze, dar nu putea să fie nepoliticos cu binefăcătorul său. Aşa că îl asculta cu răbdare, acceptându-i perplexităţile ca pe singura neplăcere a unei zile de altfel perfecte.

— Aţi găsit ceva în fântână? întrebă.

Bragadin pufni. Chipul îi trăda o expresie între oboseală şi exasperare.

Vechea perucă jumulită nu-l ajuta să-şi ascundă un aer umil şi puţin speriat.

— Giacomo, nu puteţi continua în felul ăsta. O să sfârşiţi prin a fi omorât, credeţi-mă.

— Pentru atât de puţin?

— N-aş zice.

— Şi de ce, mă rog?

— Gândiţi-vă că dacă cineva ar fi descoperit ascunzătoarea aia şi ar fi dat peste biletul pe care-l am în mână…

Giacomo zâmbi uşor.

— Dar nu s-a întâmplat asta, nu-i aşa, bătrâne?

— Mă întreb cum reuşiţi?

— Cum reuşesc ce?

— Să fiţi atât de fericit. Dar am răspunsul.

— A, da? Şi care e?

— Infantila dumneavoastră inconştienţă.

— Aveţi probabil dreptate, prietene. Dar tocmai prin ea am de gând să trăiesc.

Bragadin îşi ridică privirea spre cer, ca şi cum ar fi avut de-a face cu un nebun.

— Mă temeam că o să spuneţi asta.

— Aţi vrea să-mi daţi ce aţi găsit?

Fără un cuvânt, bătrânul senator scoase din buzunarul redingotei tocite un bileţel bine împăturit.

Casanova îl luă. Îl desfăcu şi citi în grabă conţinutul.

Mâine voi fi liberă. Tatăl meu va pleca din oraş cu afaceri, până în ziua următoare. N-o să pot ieşi. Urcaţi-vă pe acoperişul palatului vecin, luaţi cu voi o funie şi legaţi-o de horn. De acolo, să coborâţi

până la lucarnă va fi simplu pentru un funambul ca voi. O voi lăsa deschisă.

Aştept veşti.

Casanova zâmbi. Francesca învăţa repede.

Chemă un chelner în livrea.

Când acesta fu lângă el, îl întrebă:

— Aveţi o pană şi călimară? Trebuie să scriu ceva.

Fără să scoată o vorbă, chelnerul dădu din cap şi dispăru, ca să se întoarcă după câteva clipe cu tot necesarul pentru a scrie un roman întreg.

Casanova era un client fidel şi apreciat de către proprietari, care erau gata să-i satisfacă orice cerinţă. Doar el şi Carlo Goldoni se bucurau de un asemenea privilegiu.

Giacomo îi mulţumi dând din cap. Luă pana, înmuie peniţa în călimară şi scrise în grabă răspunsul.

Voi fi acolo.

Nu adăugă nimic altceva. Mai bine să nu lase prea multe urme.

Imprudent, da, dar sinucigaş, nu.

După care îi încredinţă chelnerului pana şi călimara şi-şi întoarse privirea spre Matteo Bragadin.

— Ascultaţi, îi spuse, trebuie să vă mai cer o favoare.

Zâmbi, dându-şi seama că simţea o plăcere secretă în a-l chinui pe sărmanul lui prieten, căruia îi datora atât de mult.

Dar într-un anumit sens ştia că între el şi nobilul Bragadin exista un joc şi că, în ciuda pufnetelor, dojenilor şi plângerilor continue, faptul că era mereu pus la încercare îl făcea pe prietenul său să se simtă viu.

Cu siguranţă mai viu decât cea mai mare parte a veneţienilor.

29

Implicaţiile unui pariu

Suprafaţa oglinzii era atât de netedă şi de transparentă, încât părea o lespede de gheaţă. Era atât de mare, încât părea că vrea să ascundă, cu strălucirea ei, somptuosul perete acoperit cu draperii aurite. O ramă impunătoare făcea oglinda să pară şi mai preţioasă. Lemnul smălţuit cu praf aurit era bogat încrustat, iar deasupra ramei, un cap de leu părea să privească salonul cu ochi de prădător.

Aşezată în faţa oglinzii, Margarethe von Steinberg se privea. Îi plăcea ce vedea: buclele aurii, conturul roşu al buzelor, pielea albă ca zăpada, privirea aruncând fulgere.

Dar oricât ar fi fost de mulţumită de aspectul său, nu putea să spună acelaşi lucru despre expresia feţei, care trăda îngrijorare.

Nu ştia dacă putea să aibă încredere în Gretchen.

Ar fi putut s-o ucidă. Şi după aceea?

Trase adânc aer în piept. Gândul acesta îi aminti încă o dată cât de mult îl ura pe Casanova şi cât de greu i-ar fi fost să găsească o altă fată la fel de eficientă, conştiincioasă şi atentă.

Nu. Va risca.

Giacomo era atât de prins de jocurile lui stupide, de micile egoisme ale iubirii, încât n-ar fi putut să-şi imagineze niciodată care erau realele implicaţii ale pariului pe care-l acceptase.

Plasa era pe punctul să se închidă.

Blestematul ăla de veneţian habar n-avea de viesparul în care intrase.

Zâmbi.

Era încă foarte frumoasă, se gândi, aruncând o altă privire spre oglindă.

Apoi îşi întoarse privirea către tavan, lăsând-o să plutească pe candoarea stucaturilor, alternând cu decorul în culori vibrante şi intense care narau miturile dionisiace. Pentru o clipă, păru răpită de imaginea sublimă de deasupra capului ei.

Apoi, cu părere de rău, se desprinse din contemplarea acelui spectacol care o fascina întotdeauna şi se duse la masa de scris cu intarsii şi decoraţiuni în aur şi argint.

Privi scrisoarea pe care o terminase de scris cu câteva clipe înainte. O reciti. Ca să vadă dacă ceea ce scrisese dezvăluia fidel toate progresele făcute în acele zile. Folosise cuvinte cifrate, astfel încât textul, dacă ar fi căzut dintr-o nenorocire în mâini duşmane, ar fi părut fără sens.

Draga mea prietenă,

Vă scriu această scrisoare fiind sigură că vă dau veşti care vă vor umple sufletul de bucurie şi speranţă.

Cavalerul de Roccabruna merge înainte în a urzi intriga, exact cum a fost stabilit. El a presat pe cine trebuia, astfel încât Duşmanul Nostru, cel care trebuie să ajungă să putrezească în închisoarea de la Gorgone, are deja zilele numărate. Nu cunoaşte încă realele mele intenţii în detaliu, dar cred că deja le-a intuit.

În ceea ce mă priveşte, am executat planul, urmând instrucţiunile voastre. Pisicuţa a ajuns prizonieră în sac şi Negustorul de vreo câteva zile nu mai poate să o apere.

Cavalerul de Roccabruna va şti să-l dea la o parte şi pe Ceasornicar, aşa cred. Nu poate fi o treabă prea complicată, dacă e adevărat, cum se zvoneşte, că sănătatea acestuia e foarte şubredă şi că până şi medicul său nu pare să aibă prea mari speranţe cu privire la viitor.

Dacă, aşa cum cred, cavalerul de Roccabruna va şti să scape de Duşmanul Nostru graţie probelor pe care i le voi furniza, şi astfel făcând îi va trage la fund şi pe cei mai importanţi dintre Taţi, din cauza compromiţătoarei lor prietenii cu el, ei bine, n-am nici o îndoială că, în sfârşit, mult dorita Gorgonă va fi a dumneavoastră.

Voi mai aştepta puţin până atunci, să mă asigur că totul merge cum trebuie.

Cu speranţa de a vă putea prezenta cât mai curând omagiile mele, vă transmit încă o dată salutările mele cele mai respectuoase

A dumneavoastră slujitoare,

După ce împături scrisoarea, contesa aşteptă ca ceara de sigiliu să se topească la flacăra uneia dintre lumânările care străluceau în faţa ei. Lăsă apoi să cadă câteva picături dense şi roşii pe hârtie, sigilând astfel plicul.

Scoase un clopoţel de aur din sertarul central al mesei de scris şi sună, rămânând în aşteptare.

Nu trecu mult până când în salon apăru Dragan Lukic. Deşi era obişnuită să-l aibă aproape, Margarethe trebui să admită că exista ceva în el care o speria încă. Şi în acelaşi timp o atrăgea.

Dragan era un bărbat cu un aspect neobişnuit, care părea că fusese adus pe lume de întuneric, atât de negru îi era părul, lung până pe umeri, încadrându-i trăsăturile marcate ale chipului palid. Se îmbrăca numai în negru, ca şi cum ar fi vrut să sublinieze acea senzaţie stranie de apartenenţă la nişte forţe obscure. Un rânjet îi ridica încontinuu buza, sub mustăţile mari, pe oală.

Margarethe îl privi. Ştia că Dragan o idolatriza. Aşa că, în prezenţa lui, nu trăda nici cea mai mică ezitare şi se arăta mereu trufaşă şi intangibilă.

Totuşi era perfect conştientă de cât de periculos era Dragan.

Şi poate tocmai în asta consta farmecul de a avea alături un om de pază ca el: ideea că nu reuşise să-l îmblânzească total, gândul că exista în el ceva atât de sălbatic şi de instabil care, dacă ar fi răbufnit, l-ar fi transformat într-o maşinărie mortală. Dragan ar fi făcut orice să-şi apere stăpâna şi s-ar fi folosit de cruzimea lupului şi de şiretenia corbului pentru a duce la bun sfârşit o asemenea sarcină.

— Dragan, spuse contesa, am voi o sarcină de cea mai mare importanţă.

Bărbatul încuviinţă în tăcere.

— Dacă scrisoarea asta ar ajunge în mâinile cui nu trebuie, cel mai probabil aş fi pierdută. Faceţi deci în aşa fel încât să străbateţi drumuri puţin umblate, călătorind noaptea. Dacă cineva ar vrea să vă împiedice să mergeţi mai departe, vă cer ca o favoare personală să-l ucideţi. Am încredere totuşi că proverbiala dumneavoastră atenţie la detalii e cea mai bună garanţie pentru succesul acestei operaţiuni.

— Unde trebuie să merg?

— O să depuneţi această scrisoare în mâinile împărătesei Maria Tereza de Austria. Să n-o daţi nimănui altcuiva. Îmi promiteţi?

Dragan dădu din cap.

— Nu pot să vă spun mai mult. Pentru siguranţa dumneavoastră, a mea şi a persoanei pe care tocmai am amintit-o, care este, evident, lumina către care cu toţii trebuie să privim. Nu cred că trebuie să mai adaug ceva, nu-i aşa?

— Desigur, doamna mea.

— Bine. Plecaţi deci. Nu e nici o clipă de pierdut.

Dragan Lukic făcu o plecăciune. Apoi se îndreptă spre uşă, lăsându-se înghiţit de acelaşi întuneric care părea să-l fi generat cu câteva clipe mai devreme.

Margarethe rămase pe gânduri.

Zarurile erau aruncate. Urzeala diabolicei sale maşinaţiuni se răspândea violentă şi nemiloasă, asemenea unui morb care infectează şi distruge totul.

Nu numai că l-ar fi distrus pe Casanova, dar, cu puţin noroc şi cu vicleşugurile potrivite, va reuşi să facă în aşa fel încât Veneţia să cadă în mâinile Austriei. Şi fără să fie trasă nici măcar o lovitură de tun.

Era suficient doar ca persoana însărcinată să arunce sămânţa buruienii să-şi ţină promisiunea pe care i-o făcuse reginei sale.

Nu avea însă prea multă încredere în bărbatul acela. Din câte ştia, era devorat de ambiţie şi gata oricând să-şi trădeze până şi patria. De altfel, era vorba despre o treabă murdară şi nu puteai pretinde să ai de partea ta pe cineva cu principii măreţe.

Acum nu mai avea altceva de făcut decât să aştepte rezultatul acelei maşinaţiuni.

Cu puţin noroc, în curând Veneţia va deveni austriacă.

30

Chin şi dorinţă

În Sala Inchizitorilor de Stat, Pietro Garzoni era chinuit de nesiguranţă.

În faţa lui, Zago îl privea cu ochi goi şi o expresie dezolată. Făcuse tot ce putuse, dar nu era de ajuns.

— Deci nu l-aţi găsit?

— Excelenţă, prăvălia era închisă.

— Şi sunteţi sigur că blestematul ăsta de Gastone Schiavon ştie ceva?

— Aşa susţinea menajera lui Alvise Zaguri.

— *Cel care a fost* Alvise Zaguri, sublinie inchizitorul cu un gest de dezgust.

— Îmi permit să-i aduc aminte Excelenţei Voastre că deocamdată nu avem nici o certitudine în legătură cu moartea negustorului de piei fine, observă Zago, sperând să redimensioneze proporţiile insuccesului său.

Dar fu şi mai rău. Garzoni părea că nici nu aştepta altceva.

— Fir-ar să fie, Zago, ce dracu spuneţi? E evident că omul nostru i-a închis gura blestematului ăluia imbecil. Altfel, cum să fi dispărut? Nimeni nu mai ştie nimic despre el. Şi, ca să vezi, minunatul lui amic dispare şi el!

— Vă înţeleg dezamăgirea, Excelenţă… În orice caz, am fost până pe Canalul degli Schiavoni, aproape de Ponte della Paglia…

— Şi ce-i cu asta? Poate vreţi să fiţi avansat? Puteaţi să mergeţi până la capătul lumii, din partea mea! Puţin îmi pasă de peregrinările voastre.

Rezultate, Zago! Iar voi nu-mi aduceţi. Povestea asta se complică în fiecare zi tot mai mult şi nu reuşim să-i dăm de capăt!

Inchizitorul izbi cu pumnul în masă, făcând să se clatine sticla de lichior de pe ea.

— Casanova s-a întâlnit cu o contesă austriacă. Complotează oare împotriva noastră? Nu ştim! A provocat la duel un negustor de piei fine… l-a omorât? Ar fi perfect, la naiba, dacă am putea s-o demonstrăm! Dar nu putem. Avem doar petreceri, umblat pe sfoară, o fugă pe acoperişuri, o cameristă care poate ştie ceva. Pentru numele lui Dumnezeu, nu-i suficient, înţelegeţi asta? Cum credeţi că aş putea eu să mă înfăţişez Consiliului cu o asemenea simfonie de falimente? De ce, după părerea dumneavoastră, fac toate astea? Hm? Ştiţi sau nu?

— Excelenţa Voastră, îmi imaginez, pentru că vă stă la suflet Veneţia şi nu suportaţi ca venirea maimuţoiului de Casanova să provoace confuzie…

— Confuzie pe naiba! Zago, imaginea completă! Nu vedeţi imaginea completă, proiectul mai amplu, perspectiva! Cum, n-aţi înţeles încă? N-aţi înţeles de ce, în Consiliu, am susţinut cu toate puterile necesitatea de a-l opri pe Casanova? De ce am vrut să subliniez prietenia lui Mocenigo, Dandolo şi Barbaro cu seducătorul ăla de doi bani? Pentru că, dacă o să-l pot închide la Piombi sub acuzaţia de vrăjitorie şi omucidere, nu numai că am scăpat de cea mai mare nenorocire care s-a abătut asupra Veneţiei în ultimul an, dar o să pot demonstra şi că cei care-i sunt prieteni azi, mâine o să fie duşmanii iubitei noastre Republici. Pentru că s-au arătat îngăduitori şi solidari cu un om care e duşmanul înverşunat al acestui oraş! Deci?

În ochii lui Zago apăru o sclipire de ură. Fusese întrerupt pentru a doua oară, iar el detesta să nu-şi poată termina frazele, ca să nu mai vorbim despre faptul că toată avalanşa aia de întrebări îl înnebunea. Nu putea suporta să fie tratat ca un idiot, cum făcea Pietro Garzoni în momentul ăla, uitându-se la el ca şi cum ar fi fost un retardat mintal. Îşi reveni însă imediat, pentru că ştia perfect cât de intensă ar fi fost furia Inchizitorului Negru doar dacă ar fi bănuit o asemenea nesupunere în ceea ce-l priveşte.

Dădu din cap răbdător şi răspunse la întrebarea pe care Garzoni i-o pusese cu un aer triumfător.

— Deci îi veţi pune într-o lumină proastă pe duşmanii Domniei Voastre.

Le veţi slăbi prestigiul în Consiliu.

— Desigur, Zago, desigur. Şi cu cât mai eclatant va fi triumful nostru, cu atât mai teribil va fi falimentul celor care azi se arată prietenii unui eretic şi asasin, chiar şi doar permiţându-i să facă ce vrea el la Veneţia. O să câştig voturile care-mi trebuie. Şi cu dogele în starea în care se află… ei bine, nu-i nevoie să vă spun ce s-ar putea întâmpla.

Iată deci imaginea completă, proiectul mai amplu: Garzoni aspira să pună mâna pe dogat. Acum era clar. Nu-i păsa nici cât negru sub unghie să-l aresteze pe Casanova, ca rebel şi distrugător al ordinii publice, voia doar să-l folosească pentru a ştirbi imaginea şi prestigiul duşmanilor săi şi pentru a întări alianţele cu cei care l-ar fi recunoscut drept campion al moralităţii şi al dreptăţii. Dacă Giacomo Casanova n-ar fi fost acuzat de omucidere, vrăjitorie, erezie şi orice altceva, nu putea fi condamnat. Iar dacă nu era condamnat, n-ar fi putut fi niciodată vârât în închisoare. Ca urmare, niciodată Garzoni n-ar fi putut să-i facă de ruşine şi să-i demaşte pe cei care-i erau prieteni, asumându-şi rolul de apărător al Republicii.

Iar asta, evident, dubla miza.

Şi dimensiunile unui eventual faliment.

Era într-adevăr o problemă importantă.

Zago ridică din sprânceană. În ceaţa nesiguranţei i se păru că vede în sfârşit o lumină. Poate exista o soluţie.

Pentru Dumnezeu! Fusese un imbecil că nu se gândise mai repede.

— Excelenţa Voastră, vă înţeleg perfect supărarea. Totuşi, poate nu e totul pierdut.

Garzoni îl privi intens pe executorul planurilor sale.

— Sunt numai urechi, zise, dar vă avertizez că dacă vreţi să-l băgaţi la închisoare pe bunul lui prieten şi protector Matteo Bragadin, care probabil ştie ceva, vă spun încă de pe acum că n-am nici o intenţie s-o fac. Nici măcar eu nu sunt atât de puternic încât să justific arestarea unui senator al Republicii pe baza unei simple bănuieli.

— Nu asta aveam în minte. Şi totuşi voi vreţi probe. Vă folosesc pentru a-l condamna pe Casanova şi, în consecinţă, pentru a-i slăbi pe cei care-i sunt prieteni.

Inchizitorul se mulţumi să dea din cap.

Zago, încurajat, îşi continuă raţionamentul.

— Ei bine, îmi dau seama doar acum că, în străduinţa noastră de a interoga potenţiali informatori, am ignorat, cel puţin eu, tocmai persoana care ar putea să fie soluţia tuturor problemelor noastre.

— Adică?

— Camerista contesei! La dracu', o fi ştiind unde se ascunde Casanova şi care e motivul lungii întrevederi cu stăpâna ei. O s-o interoghez şi o să încerc să aflu, într-un fel sau altul, toate informaţiile posibile. Sunt sigur că o să descopăr ceva care v-ar putea fi util.

La auzul acestor cuvinte, în ochii lui Pietro Garzoni se aprinse o lumină răutăcioasă. Dădu iarăşi din cap. Raţionamentul lui Zago era perfect.

— Mi se pare o idee bună. Să acţionăm în direcţia asta, deci. Şi acum plecaţi, conchise

Inchizitorul Negru, cu fiecare clipă care trece, succesul nostru se îndepărtează. Trebuie să obţinem rezultate bune imediat!

— Fără îndoială, Excelenţa Voastră. Vă las, deci.

Fără să mai adauge ceva, Zago se îndreptă spre uşă şi ieşi.

Imediat cum îl văzu plecând, inchizitorul se ridică. Începu să măsoare cu paşi mari sala. În ciuda tuturor celor spuse, ştia că-i ascunsese lui Zago mare parte din planul său real.

De altfel, nu-şi putea permite să mărturisească deschis care-i erau adevăratele intenţii.

Oricât îi era de credincios, Zago n-ar fi înţeles. Probabil nimeni n-ar fi înţeles, dar, de altfel, nu exista o altă soluţie. Familia lui era puternică…

Însă nu suficient. Nu într-atât încât să-i permită să devină doge. Era nevoie de o intervenţie externă. Cineva sau ceva care să schimbe complet cărţile de joc.

Iar povestea cu Casanova era doar primul pas către un plan mai ambiţios.

Veneţia era a opta minune a lumii, dar era şi obosită, agonizantă, prostrată de peste un secol de nebunie şi de absenţa regulilor, consacrată unui etern carnaval negru, care o vârâse cu forţa într-o rochie vulgară, transformând-o în propria-i curtezană.

Garzoni era obosit de parodia aceea de republică, de zbaterea aceea disperată, înainte de a se îneca poate pentru totdeauna. De multă vreme avea în minte ceva mai bun. Sigur, va trebui să accepte compromisul, cineva ar fi putut chiar striga că e o trădare, n-avea nici o îndoială în privinţa asta, dar era vorba doar de a accelera un proces în curs de desfăşurare, de a pune capăt unei dezagregări progresive. Exista mai multă demnitate în a se stinge pentru totdeauna decât în a pâlpâi în întuneric, cu o lumină slabă şi palidă.

Pasul următor pentru a atinge acel obiectiv era să-i dea de ştire celei care se arătase în toate şi cu

totul o prietenă. Într-o scrisoare pe care o primise chiar în dimineaţa aceea, Maria Tereza de Austria îi confirmase ceea ce bănuise până în acel moment. Şi anume că Margarethe von Steinberg era de partea lui.

Aşa că o va aviza să-i ordone damei ei de companie să iasă pentru a îndeplini comisioane de o oarecare importanţă. Spre înserat ar fi fost perfect.

Şi astfel, sarcina lui Zago ar fi mai simplă, iar acţiunea lui de urmărire, un succes sigur.

31

Sărutări şi umbre

Când Giacomo o sărută pe buze, Francesca simţi că leşină. Pericolul, excitarea, minciunile, penumbra, liniştea nopţii erau detalii care păreau să alcătuiască o fantezie de mister şi surpriză, un amestec atât de puternic încât amplifica dorinţa şi-i fura simţurile.

Goală, în braţele lui, se simţea protejată, iubită cum nu fusese vreodată, cuprinsă de o fericire necunoscută şi năvalnică. Giacomo reprezenta tot ceea ce visase vreodată. Şi-apoi ochii aceia ai lui de culoarea acvamarinului, vii, strălucitori îi dăruiau fiori de plăcere când era deasupra ei. Îi ţinea întredeschişi, ca pe nişte lame de gheaţă arzătoare. Frumuseţea lor era imposibil de descris; Francesca ar fi vrut să se înece în ei.

Aşa fusese de la început, era sigură, de când îl văzuse pentru prima oară în parcul Palatului Contarini dal Zaffo. Le simţise încă de atunci magnetismul, puterea irezistibilă, chiar şi în clipa aceea, în timp ce-i fixa, orice alt lucru își pierdea importanţa.

Îi simţi mâinile mângâindu-i spatele, apoi buzele atingându-i sfârcurile întărite.

Apoi, pe neaşteptate, o penetră.

Francesca strigă.

Ţipătul acela provenea din străfundul fiinţei sale, ca şi cum Giacomo i-ar fi dezgolit sufletul.

Îi bău lacomă sărutările, cu picioarele întinse ca nişte corzi, în timp ce mişcările lui deveneau tot mai impetuoase şi buzele înfometate se uneau cu ale ei o dată, de două, de trei, şi apoi încă şi încă.

Bazinul lui Giacomo se izbea de al ei într-un dulce conflict, în timp ce el o poseda acum într-o manieră languroasă, lentă, prelungind plăcerea fiecărei mişcări într-o clipă de eternitate. Ea era Ierihonul, era Cartagina, era Roma, era un oraş incendiat, prădat şi supus voinţei unui cuceritor invincibil.

Francesca îi intrase în vene ca un foc devorator, şi Giacomo se pierdea înăuntrul ei, cum nu credea că ar fi fost vreodată posibil. Orb şi surd în faţa lumii, se lăsa în voia plăcerii, se pierdea în ea. Abia respirând, uită ranchiuna, şi frica, şi gândurile, naufragie şi se lăsă purtat de valul fierbinte care-l înconjura, ridicându-l pe leagănul acelei iubiri absolute.

O auzea şoptind „da", cu o dorinţă atât de arzătoare, încât părea să nu se sature de el, gemând şi strângându-l cu picioarele ei suple şi atât de bine făcute.

Când o auzea repetând acea silabă simplă, Giacomo simţea că de fapt chemarea ei era un lanţ rafinat, care îl va lega într-o splendidă sclavie.

Pentru că Francesca era iubire şi blândeţe deopotrivă, fiinţa cea mai frumoasă pe care o văzuse sau atinsese vreodată.

Iar acea continuă repetare a dorinţei ei făcea să crească plăcerea lui Giacomo, care continuă asaltul până când, cu o îmbrăţişare, o trase deasupra lui, în timp ce ea îi şoptea la ureche tulburarea şi plăcerea ei deopotrivă.

La un moment dat o văzu încordându-şi spinarea ca o trestie în bătaia vântului şi abandonându-se cu un ultim strigăt sălbatic orgasmului, în care aproape în aceeaşi clipă se pierdu şi el.

În cele din urmă rămaseră unul lângă celălalt, ţinându-se de mână, cu ochii închişi şi căldura trupurilor contopindu-se cu noaptea umedă de iulie.

Picături de sudoare ca nişte perle se legănau pe pielea albă şi alunecau pe inul cearşafurilor.

Ceva o speria în întunecimea nopţii aceleia de vară. Poate nu fusese prudent să iasă, dar stăpâna ei îi încredinţase o sarcină.

La început nu ştiuse ce să creadă. Gretchen încerca să-şi petreacă cea mai mare parte a timpului în afara casei, astfel încât să aibă posibilitatea de a scăpa de controlul contesei. Era tot ce i se putea întâmpla mai bun. Îi era frică să rămână în palat, chiar dacă Margarethe nu-i arătase în nici un fel intenţia de a o ucide, sau poate n-ar fi făcut-o niciodată, într-o simplă şi cinică optică de pură convenienţă.

Pe strada aceea îngustă, învăluită de întunericul aproape perfect, ţinând în mână un felinar care arunca o lumină slabă în jur, auzi un pas târşâit în spatele ei, ca şi cum o reptilă ieşită din lagună ar fi început s-o urmărească, dornică să-şi satisfacă o foame îndelung reprimată.

De două ori privi în spate, încercând să descopere o siluetă, o umbră, spectrul unui om. Dar, în ciuda efortului, ochii ei nu văzură decât golul.

Când dădu colţul, auzi murmurul lent al canalului vecin, mirosul înţepător al apei nemişcate, legănatul uşor, aproape imperceptibil al lagunei, şi din nou târşâitul uşor şi înspăimântător al paşilor. Îşi întoarse din nou capul, dar nu văzu nimic. Grăbi pasul, o luă la stânga, ajunse într-o piaţetă, apoi apucă pe o stradă la dreapta.

În mintea ei gândurile se învârteau ca nişte păsări înnebunite, un vârtej de imagini şi fragmente de nelinişte. Revăzu chipul lui Giacomo când o posedase prima oară, auzi propriile-i gemete în timp ce-l ruga să continue şi apoi refuzul său, cuvintele care negau pasiunea care-o cuprinsese, şi o profundă senzaţie de angoasă îi cotropi sufletul.

I se păru că aude un scârţâit.

Frica îi puse aripi la picioare.

Îşi dădu seama că făcuse rău acceptând să iasă la ora aceea. Înnebunise oare? Dacă ar fi fost atacată, cui i-ar fi cerut ajutor?

Simţi cum strada se îngusta din ce în ce mai tare, de parcă ar fi condus-o în mijlocul fricii sale, care părea acum să se strângă în jurul ei asemenea tentaculelor unei imense caracatiţe.

Se sprijini, istovită, de faţada unui palat.

Nu ştia unde se afla.

Se rătăcise.

Broboane de sudoare i se adunau pe frunte. Privirea i se întunecă pe neaşteptate atunci când auzi o voce neplăcută şi haină şoptindu-i ceva la ureche. O voce care părea să aparţină unei fiinţe aduse pe lume de însuşi întunericul acelei nopţi de iulie.

— Draga mea Gretchen, mă simt obligat să vă spun că sunteţi în mâinile mele acum.

O duhoare de carne stricată îi izbi nările. O mână rapace îi acoperi faţa, astupându-i gura, o lamă rece îi atinse gâtul.

Apoi nu mai simţi nimic.

32

Magazia

Era o adevărată frumuseţe. Chiar şi unuia ca el, de obicei în stare să-şi controleze instinctele, femeia aceea îi apărea infinit de atrăgătoare.

Dar nu putea ceda unor asemenea ademeniri. De aceea, se obligă s-o considere drept ceea ce era: o posibilă ameninţare pentru Republică, o spioană a Austriei, ba chiar mai rău, servitoarea celei care, de neatins în propriu-i palat, uneltea împotriva Veneţiei.

Se constrânse să ignore ochii aceia gri, cu o lumină clară şi tăioasă, părul rebel care-i făcea ovalul feţei şi mai seducător.

Alungă asemenea gânduri clătinând din cap, ca şi cum ar fi trebuit să se elibereze de un roi de muşte obraznice.

— Vă ştiu numele, îi spuse pe un ton sec.

Vorbele sunară ca o sentinţă. Pentru Zago, să fie zgârcit cu vorbele nu fusese niciodată mai important ca acum. Ştia că vocea ei ar fi fost o altă armă de seducţie, aşa că merse drept la ţintă.

— Am doar o întrebare pentru voi: cu cine se vede Giacomo Casanova?

Se limită el să spună.

Femeia stătea cu braţele legate de spătarul unui scaun de lemn. Ridică spre el o privire rănită, ca şi cum situaţia aceea de prizonierat n-ar fi fost decât o altă lovitură a destinului care de multă vreme se îndârjea împotriva ei.

Amărăciunea din minunaţii ei ochi îşi făcu efectul.

Ca şi cum ar fi vrut să se apere de privirea aceea tristă, Zago o îmboldi:

— Vorbiţi!

Dar Gretchen părea să şovăie. Dacă n-ar fi fost expresia chipului ei, Zago ar fi putut crede că avea intenţia să-l sfideze, dar exista în ea ceva ce nu reuşea să descifreze.

Gretchen aşteptă ca ochii să i se obişnuiască cu lumina slabă a lumânărilor, încercând să măsoare, pe cât îi era posibil, spaţiul din jurul ei, dar fără să găsească detalii folositoare. Se aflau într-o magazie, acolo unde lui Zago îi plăcea să-şi conducă interogatoriile, şi, în afară de mucegaiul de pe pereţi, o masă mizerabilă de lemn şi o pereche de scaune, nu era nimic altceva de descoperit.

— Unde mă aflu? şopti Gretchen cu vocea răguşită şi spartă de frică.

— Nu sunteţi voi cea care pune întrebările, spuse Zago, clătinând din cap. Curaj, răspundeţi la ce v-am întrebat.

Gretchen păru să-şi dea seama de prezenţa lui doar atunci, de parcă ar fi fost oarbă până în clipa

aceea. Suspină.

— De ce ar trebui?

Lui Zago îi scăpă un rânjet.

— Pentru că altfel aş fi obligat să vă distrug frumuseţea asta de chip.

— Dacă vi se pare că mă puteţi ameninţa…

Înainte să termine, Zago îşi scosese cuţitul din teacă. Lama ascuţită străluci la lumina lumânărilor şi, o clipă după aceea, Gretchen o simţi încă o dată atingându-i gâtul.

Apoi auzi vocea lui Zago zgâriind aerul şi simţi din nou mirosul de moarte care ieşea din gura agresorului ei.

Aproape că ameţi.

— Dacă îmi tăiaţi gâtul, n-o să mai aflaţi chiar nimic, spuse cu o notă de dispreţ.

— N-aveţi idee cât de mult pot să vă ţin în viaţă înainte de a vă omorî, răspunse el lapidar.

Apoi, ca şi cum ar fi vrut să dea mai multă greutate ameninţărilor sale, se prefăcu că se retrage şi o lovi brusc cu dosul palmei. Purta pe degete nişte inele de fier care-i tăiară pielea feţei.

Gretchen simţi o durere sfâşietoare, în timp ce capul îi cădea pe spate din cauza violenţei cu care fusese lovită. Dâre roşii se întinseră pe pielea ei albă, iar sângele începu să curgă năvalnic.

Când fu în stare să vorbească din nou, nu-şi schimbase deloc atitudinea.

— Dumnezeule, cât de ticălos sunteţi!

Fără să înţeleagă de ce, Zago se roşi. Era ca şi cum vorbele ei l-ar fi lovit în străfundul fiinţei sale. Nu reuşi să-şi explice motivul, dar, privind-o pe femeia aceea atât de frumoasă, de lipsită de apărare, de rănită, avu o senzaţie complet nouă, în faţa căreia era total nepregătit.

Se simţi un mizerabil. Pentru prima oară în viaţa lui, avu dureroasa senzaţie a ceea ce devenise: un gunoi uman, un măcelar gata să folosească violenţa faţă de cei mai slabi.

Nu reuşi să-şi explice emoţia neaşteptată care-l copleşise cu toată forţa acelor câtorva cuvinte, lovindu-l ca un vânt îngheţat.

Simţi că i se face frig.

Frică.

Dezgust.

Şi amestecul acela deranjant de senzaţii venise cine ştie de unde, întorcându-i stomacul pe dos. Se clătină. Îşi duse mâna la stomac şi trebui să se sprijine de masă ca să rămână în picioare. Apoi îşi ridică din nou capul şi o privi pe Gretchen.

Dumnezeule, cât era de frumoasă! Chiar mai frumoasă acum, când sângele îi împurpura obrazul.

Înţelese că, în ciuda tuturor eforturilor pe care le făcea, nu va reuşi să rămână lucid. Imaginea ei îl împiedica să acţioneze cum ar fi vrut. Era important să ia măsuri, înainte ca Gretchen să-şi dea seama de asta, ca să nu prejudicieze posibilitatea de a obţine informaţiile necesare.

O s-o lase să putrezească acolo, se gândi. Fără apă şi mâncare. Între timp, poate el va reuşi să se sustragă acelei senzaţii ciudate care, cu o violenţă şi o cruzime neaşteptate, îl făcuseră să înţeleagă ce era.

— O să rămâneţi aici, conchise cu o voce aproape tremurătoare, şi în curând o să vi se dezlege limba.

Fără să mai aştepte ca ea să-i răspundă, se îndreptă spre uşă şi o trânti în urma lui.

Avea nevoie de aer.

33

Zori plini de speranţă

Se făcuse ziuă. Culori sidefii intrau pe ferestre.

Francesca îl privea. Ochii ei de culoarea smaraldului străluceau de o lumină rară, devenită mai intensă din cauza iubirii şi a pasiunii care aprinseseră clipele petrecute împreună.

Giacomo zâmbi. Nu dormise, dar nu petrecuse niciodată o noapte mai frumoasă ca aceea.

Acum însă, odată cu primele limbi cenuşii care sfâşiau ultimul întuneric al mantalei nocturne, se apropia vremea să plece. Niciodată o despărţire nu fusese mai amară. Ar fi vrut să mai rămână cu Francesca, dar nu era posibil.

— Trebuie să plec, spuse cu părere de rău.

Ea tăcu, însă privirea îi exprima mai mult decât o mie de cuvinte. Apoi spuse cu sinceritate:

— Nu vreau.

— Nici eu.

— Te iubesc, Giacomo.

— Şi eu te iubesc, dar tocmai de asta nu pot să mai rămân.

— De ce? Ce s-ar putea întâmpla? Sunt fiica unui patrician veneţian şi…

— Tocmai de asta nu puteţi să vă însoţiţi cu un om de nimic ca mine, o întrerupse el cu amărăciune. În plus, îi sunteţi promisă altuia, adăugă, înnegurându-se la gândul a ceea ce făcuse.

Din laşitate şi egoism, nu-i mărturisise încă Francescăi că este asasinul lui Zaguri. Ştia că, dacă ar fi vorbit, ar fi riscat s-o piardă, şi nu putea să-şi permită. Atâta timp cât Francesca nu ştia nimic, putea s-o iubească, chiar dacă pe ascuns, departe de toţi, atent ca nimic să nu se afle. Nu cerea altceva decât să poată sta cu ea. Pentru prima oară, simţea că ţine cu adevărat la cineva şi că vrea să apere iubirea aceea, dar şi s-o apere pe ea.

— Nu simt nimic pentru bărbatul acela, e vulgar şi violent, n-o să mă mărit niciodată cu el.

Pentru o clipă, cuvintele ei îi îndulciră amarul din suflet.

— Tatăl vostru nu e de aceeaşi părere.

— Of, la dracu' cu tata! — De data asta îl întrerupse ea. — Nu poate hotărî singur viitorul meu. N-o să mă dăruiesc niciodată unui bărbat ca Zaguri, mai bine mă spânzur.

Casanova îi prinse mâinile. I le uni, apoi le sărută.

— Nu mai spune asta niciodată, Francesca! Aş fi în stare să ucid pe oricine nu v-ar dori fericirea.

— Într-adevăr? întrebă ea, cu o expresie indefinibilă, între zâmbet şi plâns, în timp ce reflexele zorilor aprindeau palide străluciri în ochii ei verzi.

Giacomo dădu din cap în semn că da.

Şi niciodată o adeverire nu fu mai sinceră decât aceea.

— Să fugim, sugeră ea.

— O vreţi cu adevărat?

— Desigur, spuse Francesca.

— Sunteţi sigură că n-o să vă pară rău? N-aş putea să vă ofer nimic mai mult decât vântul vagabonzilor şi spiritul aventurii.

Giacomo ştia că e puţin, prea puţin pentru o viaţă împreună.

— Nu cer nimic mai mult, răspunse ea convinsă.

Iar în vocea şi pe chipul ei era o seriozitate atât de profundă, încât părea de-a dreptul tandră. Ochii îi deveniră luminoşi, într-o privire plină de speranţă şi promisiuni.

— Cunoaşteţi ceva mai frumos pe lume?

Casanova zâmbi. Poate era adevărat. Poate exista o posibilitate, o soluţie la povestea aia blestemată.

Ce naiba mai avea de făcut la Veneţia? Nu găsise oare deja tot ce căutase? Îşi iubea oraşul, dar o iubea şi mai mult pe Francesca.

Barca! San Tomà!

Putea să ridice ancora şi să plece. De pe Canal Grande putea să ajungă la Giudecca. Şi de acolo să iasă pe mare. Atunci ar fi fost salvaţi. Şi împreună.

— Poate reuşim! îi spuse. Dar trebuie să faceţi exact cum vă spun.

Francesca deschise larg ochii, neîncrezătoare.

Ar fi putut deci să fugă? Nimic n-ar fi bucurat-o mai mult.

— Nu trebuie decât să spuneţi, iubitul meu.

Giacomo păru să ezite, apoi o întrebă:
— Când se întoarce tatăl vostru din călătoria de afaceri?
— Foarte curând.
— Atunci avem puţin timp la dispoziţie. — Giacomo se gândi o clipă, apoi spuse: Veţi veni singură. La San Tomà. Acolo unde e ancorată barca mea.
Nu veţi avea bagaje. Veţi spune că vreţi să faceţi o plimbare la apusul soarelui.
— De acord. O să mă aşteptaţi acolo?
— Bineînţeles! Unde altundeva aş putea merge fără voi?
— De ce la apusul soarelui? vru ea să ştie.
— Pentru că apoi se va face noapte şi va fi mult mai uşor să-i înşelăm pe oamenii de la vamă pe întuneric.
— Înţeleg.
— Sunteţi sigură că vreţi s-o faceţi? o întrebă din nou.
— Mă mai întrebaţi? Giacomo, tot ce contează e să fiu cu voi.
Casanova oftă.
Francesca păru să ezite:
— Nu vreţi să fugiţi cu mine?
Pe chipul ei păru să se aştearnă o amărăciune infinită.
— Glumiţi? Aş merge cu voi până la capătul lumii, Francesca. Din clipa în care v-am văzut, inima mea bate numai pentru voi. Voi sunteţi aerul pe care-l respir, cântecul ciocârliilor, dimineaţa. Voi sunteţi Veneţia, ziua şi noaptea mea, prima mea bucurie, ultimul meu gând înainte de a adormi…
Zâmbetul reapăru învingător în ochii fetei.
— Va trebui să fim prudenţi, insistă el. Acum însă trebuie să plec. Ne vedem peste două zile, pe puntea bărcii mele, la San Tomà.
— Cum o s-o pot recunoaşte?
— O să fiu pe covertă.
— Lăudat fie Isus!

— Şi-acum, spuse Giacomo, luându-şi cămaşa şi ridicându-se, e mai bine să plec.

Într-o clipă fu în picioare. Îşi îmbrăcă pantalonii, ciorapii şi pantofii. Cu o panglică de mătase albastră îşi legă părul într-o coadă de cal, apoi îşi luă redingota.

Făcu o plecăciune, zâmbind.

Francesca aplaudă uşor, fără zgomot. Nu voia ca servitorii să bată la uşă.

Giacomo se apropie. Îi luă faţa între mâini şi o sărută pe buze.

34

Amărăciune

Gretchen era sfârşită.

Rămăsese mai mult de o zi fără apă şi fără mâncare. Nimeni nu va veni s-o elibereze. Dimpotrivă, s-ar putea spune că moartea ei va fi o mare uşurare pentru toţi.

La început voise să nu spună nimic din ceea ce ştia, dar acum nu mai era chiar atât de sigură. Ce ar fi câştigat, dacă tăcea? Contesa, orice ar face, va scăpa basma curată. La fel şi gâsculiţa aia de fată din cauza căreia pierduse iubirea vieţii ei.

De ce să le protejeze?

Trebuia să se gândească la ea însăşi.

Nu mai avea chef să fie o simplă carte în jocul altora. Să nu conteze niciodată. Să fie obligată să-i înţeleagă mereu pe alţii, când nimeni nu făcea nimic pentru ea.

Aşa i se ducea viaţa. N-o lega nimic de oamenii aceia, care nu ezitaseră nici măcar o clipă să ia, fără să dea nimic înapoi niciodată.

O ura pe contesă. Şi pe Francesca Erizzo. Singurul pe care nu putea să-l urască era Giacomo. Ar fi vrut, dar nu reuşea, era ceva mai puternic decât ea. Dacă el ar fi dorit-o, chiar şi doar pentru o ultimă dată, n-ar fi ezitat să se arunce la picioarele lui.

Iată adevăratul motiv pentru care tăcuse. Nu voia să-i facă rău. Giacomo era cel mai bun lucru care i se întâmplase vreodată. Fusese cu ea, îi dăruise plăcere. Pasiune. Afecţiune. Şi când a înţeles că, făcând asta, o punea în pericol, alesese s-o protejeze. De asta o îndepărtase de el. De asta tăcuse.

Dar acum trebuia să încerce să iasă din situaţia asta.

Va spune ce ştie. Şi apoi va folosi singura armă care-i mai rămăsese: frumuseţea. Nu-i scăpase faptul că, în ciuda aspectului său înspăimântător, bărbatul acela ezitase nu o dată înainte de a o lovi. Observase o lumină ciudată în ochii lui, o senzaţie de nesiguranţă, care cerea doar să fie hrănită ca să devină pasiune.

Putea încă să câştige, se gândi.

O să-l seducă. O să facă apel la sentimentul lui de pietate, satisfăcând în acelaşi timp propria ei dorinţă de revanşă.

Va face din bărbatul acela arma ei.

Când Zago se hotărâse să coboare din nou în magazie, găsise o femeie complet diferită.

Amărăciunea pe care o citise în privirea ei dispăruse, şi o lumină îi scânteia în ochii mari, gri. Se temu din nou că se va pierde în faţa ei.

Se apropie cu un urcior de apă proaspătă în mână. Fără s-o elibereze, umplu un pahar şi îi dădu să bea. Chiar şi la lumina slabă a lumânărilor îi văzu gâtul alb, superb, buzele roşii, ude.

Simţi că-l apucă din nou ameţeala. În ciuda zilei care de abia trecuse, pentru el totul era ca prima dată.

Tăietura de pe faţă îi făcea frumuseţea şi mai sălbatică.

Femeia îl privi. Şi, înainte ca el să deschidă gura, îi vorbi cu vocea aceea care părea să-l vrăjească.

Zago aproape leşină în leagănul acela indefinibil, subjugat de timbrul ei răguşit şi seducător.

— Mulţumesc, *signor*. O să vă spun tot ce vreţi să ştiţi.

Zago dădu din cap.

— Dar trebuie să-mi promiteţi că, dacă o să vorbesc, îmi veţi cruţa viaţa.

— Vă jur, răspunse el.

Şi în timp ce spunea asta, se întrebă ce naiba îşi pusese în cap. Îşi pierduse oare minţile? Chiar dacă ar fi vrut, nu putea s-o cruţe.

Dacă i-ar fi auzit cuvintele, Pietro Garzoni l-ar fi jupuit de viu. Cum putea şi să-şi imagineze că n-o va ucide? Dacă n-ar fi făcut-o, ea ar fi spus totul într-o bună zi. Iar el ar fi ajuns la închisoare. Asta în cel mai fericit caz.

— Ştiu la ce vă gândiţi, continuă femeia, privindu-l cu ochii ei magnetici, dar vă promit că, dacă mă lăsaţi în viaţă, voi face tot ce doriţi.

— Tot? o întrebă Zago, fără să ştie ce spune.

Ea dădu din cap în semn că da.

Zago lăsă să-i scape un suspin. Se comporta ca un idiot. Dar putea şi să retracteze tot ce spusese. Cu siguranţă n-ar fi fost pentru prima oară. Aşa că îi dădu toate asigurările, sperând să aibă apoi destulă tărie să-i taie gâtul.

— Aşa cum v-am spus, vă dau cuvântul meu, spuse şi o privi ca şi cum el ar fi fost prada, lipsit de apărare sub privirea aceea seducătoare.

— Mă numesc Gretchen Fassnauer, începu ea. Sunt dama de companie a contesei Margarethe von Steinberg, una dintre femeile cele mai puternice aflate în slujba Mariei Tereza a Austriei. Diplomată şi spioană. De curând a primit sarcina de a-l elimina pe Giacomo Casanova, vinovat de a fi provocat neplăceri naţiunii căreia îi aparţin. E singurul ei interes în această poveste.

De aceea, stăpâna mea a conceput un plan diabolic. L-a provocat pe veneţian să seducă o tânără aparţinând uneia dintre cele mai bune familii ale Serenissimei: Francesca Erizzo.

— Şi de ce ar face-o? o întrebă precipitat Zago, care, cuvânt după cuvânt, înţelegea tot mai puţin din povestea aceea atât de încâlcită.

— Deoarece ştia că logodnicul fetei, un gelos negustor de piei fine, n-ar fi apreciat deloc asta.

— Alvise Zaguri?

— Exact.

— Cel pe care Casanova l-a provocat la duel.

De data asta Gretchen fu cea surprinsă.

— Ştiţi?

— Credeţi sau nu, dar am informatorii mei.

— Îmi imaginez, zise ea, revenindu-şi imediat în fire, altfel n-aţi putea să mă ţineţi aici prizonieră.

La auzul acelor cuvinte pronunţate într-o manieră atât de curajoasă, Zago păru să se trezească pentru o clipă din soiul acela de vrajă în care căzuse din cauza ei.

— Draga mea Gretchen, îi zise, spuneţi-mi ceva ce nu ştiu, sau voi fi din nou obligat să vă torturez.

Dar cuvintele acelea nu-i dădură nici o satisfacţie. Cu numai două zile înainte, le-ar fi pronunţat cu toată bucuria arogantă de a putea pune în practică cele mai infame planuri ale sale, însă în momentul acela i se păru că cineva vorbea pentru el, ca şi cum adevăratul Zago îl asculta dintr-un punct îndepărtat al magaziei pe bărbatul care se încăpăţâna să întrebe şi să răspundă.

— San Tomà, mărturisi în sfârşit fata. Casanova îşi duce cuceririle pe o barcă ancorată la San Tomà. Mergeţi acolo şi nu cred că veţi avea probleme să faceţi rost de dovezile care vă sunt necesare.

— La ce faceţi, mai exact, aluzie?

Dar Gretchen nu intenţiona să spună nimic mai mult.

— Folosiţi-vă fantezia. Veţi găsi cu siguranţă ceva.

Zago ridică o sprânceană.

— Sunteţi sigură că bastardul acela le duce acolo pe femeile pe care le păcăleşte?

Drept răspuns, Gretchen îl arse cu privirea.

— M-a dus şi pe mine.

— Şi aţi fost a lui?

Zago îşi auzi propria voce ridicându-se cu indignare şi furie, un amestec inexplicabil, ca şi cum brusc ar fi hotărât să apere onoarea acelei femei care îi vrăjise inima.

— Voi ce credeţi? întrebă ea cu vocea frântă.

Apoi începu să plângă.

Plânsul acela avea un înţeles cu totul special pentru Zago.

Rămase împietrit. Neputincios în faţa unei scene la care n-ar fi crezut niciodată că ar putea să fie martor.

Pentru prima oară, se gândi, avea ocazia să facă ceva bun. Va răzbuna onoarea acelei femei, frumuseţea aceea trădată şi pângărită.

Şi l-ar fi omorât pe blestematul de Giacomo Casanova.

35

Noaptea le surâde ticăloşilor

Pietro Garzoni se hotărâse să petreacă o noapte liniştită. Stătea în biblioteca lui, contemplând cotoarele aurite ale volumelor perfect aliniate pe rafturi.

Printre paginile cărţilor găsea pacea pe care nu-i era dat s-o simtă în orele zilei. Inchizitorul nu era un bărbat înclinat spre plăceri şi mondenitate, dimpotrivă, îşi interpreta rolul într-o manieră draconică, fără să cedeze vreodată vanităţii şi viciului. Până şi în privinţa hranei era cumpătat, iar în seara aceea mâncase, cu puţin înainte, o supă uşoară, îngăduindu-şi numai câteva fructe proaspete la sfârşitul mesei.

Când i se întâmpla să cedeze gândurilor murdare, nu ezita să-şi mortifice trupul, iar ciliciul îi muşcase şoldurile chiar şi de curând, ca o avertizare constantă pentru comportamentul corect pe care trebuia să-l aibă.

Singura plăcere căreia inchizitorul îi ceda cu bucurie era cea a lecturii.

Până într-atât încât de-a lungul anilor colecţionase un număr infinit de volume.

Reuşise asta datorită legătoriilor şi tipografiilor veneţiene, chiar dacă, prin număr şi calitate, erau la vremea aceea doar umbra superbului vis care fuseseră cu o sută cincizeci de ani în urmă.

Clătină din cap la gândul rolului decisiv pe care Congregaţia *dell'Indice*[16] îl avusese în acel crepuscul al tipografiilor din Serenissima. Nu era desigur un mister faptul că administraţia pontificală a Bisericii Catolice favorizase într-o manieră cât se poate de explicită tipografii romani, nici că Spania se adresase dintotdeauna tipografiilor flamande. Rugăminţile şi insistenţele multor intelectuali reuşiseră, cu anii, să potolească duritatea măsurilor dispuse de Congregaţia *dell' Indice*, dar nu fuseseră în stare să împiedice declinul superbei arte veneţiene care era tipărirea de cărţi.

Cu toate acestea Garzoni reuşise, prin tipografi de încredere, editori şi intelectuali, să strângă o mică avere de care era cât se poată de mândru.

Îi plăcea să treacă în revistă caracterele aurite care ieşeau în evidenţă pe cotoarele cărţilor. Exact ca în momentul acela. Simţea o plăcere aproape fizică în a atinge pielea lucioasă a coperţilor, răsfoind apoi paginile albe şi groase şi inhalând mirosul intens care aproape îl ameţea. Îşi lăsa privirea să alunece printre iniţialele historiate. Ochii îi străluceau la vederea imperceptibilelor abraziuni pe cotorul vreunui volum, şi verifica cu buricele degetelor starea legăturii.

Decameronul lui Giovanni Boccaccio, *Oratio de hominis dignitate* de Pico della Mirandola, *Comedies, Histories & Tragedies* de William Shakespeare, *Arta războiului* de Niccolò Macchiavelli, *Dialog despre cele două mari sisteme ale lumii* de Galileo Galilei, şi apoi *Proze în care se vorbeşte despre Latina Vulgară* de Pietro Bembo,

Curtezanul de Baltassare Castiglione. Titlurile defilau în faţa ochilor săi şi, deşi le cunoştea pe de rost ordinea, inchizitorul se bucura, pentru că îi plăcea ca fiecare lucru să se afle la locul lui, într-o ordine de el prestabilită şi mereu aceeaşi.

Şi apropo de ordine, se gândi, în curând va reuşi să creeze o nouă ordine politică, la care aspira. Cu puţin noroc şi putere.

Era cufundat încă în visurile de glorie, când un valet îi anunţă vizita lui Jacopo Zago.

La auzul numelui, inchizitorul oftă. Dar dacă zbirul lui îndrăznise să-l deranjeze până şi în liniştea casei, avea probabil un motiv întemeiat. Aşa că-i făcu semn valetului să-l introducă pe oaspete şi se aşeză pe un fotoliu de lemn sculptat, lăcuit în roşu şi cu margini aurite. Îşi aşeză coatele pe braţele fotoliului, cu degetele încrucişate, într-o atitudine solemnă. Era poziţia sa preferată când trebuia să stea de vorbă cu Zago.

Ştia că trebuie să se aştepte de la el la o totală lipsă de respect pentru etichetă şi, într-adevăr, imediat cum îl văzu cu părul vâlvoi, ochii turcoaz injectaţi şi gura cu dinţii negri care-ţi dădea frisoane, îşi duse mâna la frunte, coborând privirea, ca şi cum ar fi vrut să evite imaginea aceea greţoasă.

— Serviţi un biscuit, bunul meu prieten? întrebă, arătând spre o tavă pe care erau aşezaţi frumos nişte biscuiţi subţiri şi galbeni. Am şi lichior de ouă cald.

Îşi dori ca Zago să accepte, sperând cu disperare că în felul acesta va reuşi să înlăture pentru un moment putoarea care-i ieşea din gură, cu aromele dulci ale biscuiţilor veneţieni.

Surprins, dar evident înfometat, Zago înşfăcă un biscuit, îl înmuie în bolul cu lichior cald şi-l vârî în gură.

— Excelenţă, spuse cu gura plină, am veşti bune.

Inchizitorul ridică ochii spre tavan. În sfârşit, o schimbare. Doar privindu-l, intuia că Zago reuşise într-adevăr să ajungă la un rezultat decisiv. Îl

interogă din priviri, nerăbdător, în timp ce omul lui își îndesa în gură alți doi biscuiți de pe care picura lichiorul, mânjindu-se la gură într-o manieră dezgustătoare.

— Dama de companie, spuse. O am pe dama de companie a contesei austriece.

Un fulger traversă privirea inchizitorului. Deci stratagema lui funcționase? Contesa îi ascultase sfatul? Cu două zile în urmă îi sugerase să-i ordone fetei să iasă pentru a face câteva cumpărături.

— Și…? îl îndemnă inchizitorul.

— Și mi-a dezvăluit misterul.

— Aha! Acum faceți un efort și dezvăluiți-mi-l și mie, spuse Garzoni ușor iritat.

Nu suporta economia aia de cuvinte. Nu într-un moment ca acela.

— Contesa e spioană austriacă.

— Aha!

— Și a fost însărcinată să-l elimine pe Casanova.

— Adevărat?

— Adevărat.

— Și cum crede că va reuși?

— Provocându-l, spuse laconic Zago, care, surprinzător de pofticios, înmuie un alt biscuit în lichior și-l devoră.

— Povestiți-mi tot! Acum! Sau, pe cuvântul meu că vă trimit direct la închisoare, tună exasperat inchizitorul, care se săturase de frazele spuse pe jumătate.

Zago mestecă biscuitul. Îi trebui o eternitate, în timp ce Garzoni era pur și simplu pe punctul să-l strângă de gât. Apoi se hotărî, în sfârșit, să golească sacul.

— Contesa știa că Giacomo Casanova va accepta provocarea de a o seduce pe tânără fiică a unui nobil venețian foarte cunoscut: Niccolò Erizzo.

Bănuia și că atențiile seducătorului nu vor scăpa logodnicului fetei.

— Alvise Zaguri.

— Exact. Bărbatul care l-a provocat la duel pe Casanova. Îmi imaginez că nobila austriacă a sperat că-l va omorî în duel.
— Dar, după cum se pare, nu s-a întâmplat chiar aşa.
— Tocmai.
— Dar Zaguri a dispărut.
— Bănuiesc că a fost omorât, observă Zago, înşfăcând un alt biscuit.
— A, observ cu plăcere că v-aţi schimbat părerea în legătură cu asta.
Rămâne faptul că deocamdată nu putem s-o dovedim.
— Da. Şi totuşi dama de companie a contesei mi-a mărturisit că Giacomo se întâlneşte cu Francesca la San Tomà.
— La San Tomà?
— Acolo ţine ancorată o barcă atât de păduchioasă, încât nu trezeşte bănuieli nimănui.
— Şi e barca în care-şi consumă întâlnirile amoroase cu frumoasa Erizzo?
— Aşa se pare.
— Bine atunci. O să facem în felul următor.
În timp ce se aprindea ticluindu-şi planul, inchizitorul se ridică în picioare.
— Voi, Zago, tună, veţi aştepta să-şi ducă porumbiţa pe barcă. Vă postaţi la San Tomà, până când îl vedeţi apărând. Zi şi noapte, nu-mi pasă cât timp.
Staţi acolo încontinuu, începând de acum. Când o să fiţi sigur că-i aveţi în pumn, interveniţi împreună cu patru gardieni de cartier care vor fi la dispoziţia dumneavoastră.
— Excelenţă, răspunse Zago din nou cu gura plină, sunt gata s-o fac…
Dar ce acuzaţie îi aducem lui Casanova? Cu siguranţă nobilul Erizzo n-o să fie fericit să descopere că fiica lui s-a încurcat cu un seducător de cea mai joasă speţă, dar acest fapt, oricât ar fi de nepotrivit, nu constituie un delict.

— Evident, Zago. Mă aşteptam la observaţia asta. Şi, adaug, până când nu vom fi în stare să dovedim omorul, admiţând că a avut loc vreodată, vom avea mâinile legate.

Zago dădu din cap, chiar dacă nu înţelegea unde duce ideea lui Garzoni.

— E deci necesar să avem consumarea unui delict şi dovezile necesare ca s-o demonstrăm. Spun bine?

— Mai bine nu se poate, aprobă zbirul.

— Ei bine, ce-aţi zice dacă aţi putea găsi pe barca domnului Casanova dovada vinovăţiei sale privind delictul de erezie?

— Că ar fi minunat. Mă întreb doar cum am putea avea un asemenea noroc.

— Norocul se face, prietene.

Şi, fără să mai adauge ceva, inchizitorul se apropie de unul dintre rafturile marii sale biblioteci. Scoase două volume şi un fascicul de manuscrise.

— Când îl veţi surprinde pe Casanova, veţi face în aşa fel încât să găsiţi pe barca lui aceste două volume şi manuscrisele pe care vi de dau acum.

Vor fi mai mult decât suficiente pentru a obţine condamnarea lui pentru erezie. Îl vom azvârli pe Casanova la Piombi, şi de acolo n-o să mai iasă.

Zago ridică o sprânceană, neîncrezător.

— Adevărat?

— Vă îndoiţi de mine?

— Nu mi-aş permite niciodată aşa ceva, Excelenţă… spuse Zago cu deferenţă. Numai că nu înţeleg.

— Nu vă plătesc ca să înţelegeţi, bunul meu Zago. Voi fi totuşi mai clar: *Orlando furioso* de Ludovico Ariosto şi *De virtute morali* de Plutarh sunt cărţi puse la index, interzise, considerate purtătoare de erezii. Dar şi mai condamnate sunt manuscrisele pe care vi le încredinţez. În interiorul lor se află simulări de magie numite *Clavicula lui Solomon, Talismanele, Cabala* şi *Zecor-ben*. Nu va trebui decât să le lăsaţi să cadă în barca lui

Casanova, prefăcându-vă că le-aţi găsit acolo, ca să aveţi suficient material pentru a dovedi o acuzaţie inatacabilă. Acum e totul clar?

Zago îl privi uluit.

— Vă întrebaţi probabil de ce asemenea scrieri se află în posesia mea?

Pentru că e de datoria mea să cunosc ce e interzis, ca să-l pot distinge de ce e permis. Evident că nu veţi scoate o vorbă despre acordul nostru. La timpul potrivit, când veţi găsi aceste texte în barca lui Casanova, voi avea grijă să fie supuse examinării celor trei Înţelepţi privind Erezia, aşa încât să pot exprima o acuzaţie formală care ne va permite să obţinem o condamnare. În plus, dacă vom lega acest delict de comportamentul desfrânat al lui Casanova, vom avea o crimă împotriva ordinii publice, care, după cum ştiţi, e de competenţa mea.

La auzul acestor cuvinte, Zago păru convins. Dădu din cap.

— Bine atunci. Mergeţi şi faceţi ce v-am cerut.

Fără să mai adauge ceva, inchizitorul îşi eliberă unealta blestemată.

36

Întâlnirea

Giacomo aştepta. Avea încredere deplină în Francesca, şi totuşi simţea ceva straniu în aerul fierbinte al acelei nopţi de vară: un presentiment, o senzaţie de nelinişte, ca şi cum peste puţin timp ar fi trebuit să se împlinească destinul său.

Poate era pe punctul să iasă din scenă. Poate toată fericirea aceea era nemeritată, şi viaţa îi dădea acum nota de plată pentru ea. Omorâse un om, şi gândul acela îl chinuia, cu toate că îşi repeta la infinit că nu avusese intenţia, că fusese nevoit să se apere ca să-şi salveze viaţa.

Se uită de pe puntea bărcii la Canal Grande. Simţi un miros pătrunzător, devenit şi mai intens

din cauza arşiţei. Urca din apa calmă şi întunecată. Era parfumul lagunei veneţiene. Admiră strălucirea torţelor care iluminau canalul. Printre pâlpâiri recunoscu faţadele palatelor nobile.

Bătaia lentă a apei în partea laterală a bărcii ancorate îi legăna gândurile.

Nu le făcu mai puţin neliniştite, dar păru să le ordoneze pentru o clipă, împingându-le într-un colţ al minţii.

Fu surprins şi recunoscător când simţi o mână uşoară atingându-l şi nişte degete delicate împletindu-se cu ale lui. Se întoarse şi, ca prin miracol, văzu în faţa lui chipul iubirii.

Francesca urcase la bord. Şi îl îmbrăţişase din spate.

Fu fermecat de curajul ei. Care femeie s-ar fi aventurat pe puntea unei bărci, fără să ceară ajutor pentru a urca?

Dar ea nu era ca altele. De aceea era îndrăgostit nebuneşte de ea.

Francesca era diferită de orice altă femeie pe care o cunoscuse. Era mai bună. Unică.

— Cum ați reuşit să…

Francesca nu-i dădu voie să continue. Îl sărută impetuos. Giacomo îi simţi buzele fierbinţi şi neliniştea dispăru, alungată de pasiune şi de o iubire care făcea uşoară chiar şi cea mai insuportabilă povară.

O luă în braţe şi o duse sub covertă.

Se aflau într-o încăpere mai mare decât te-ai fi aşteptat. Un divan cu braţele fin sculptate şi lăcuite cu aur, patru mici fotolii tapiţate cu catifea roşie, o laviţă conţinând cine ştie ce secrete, o bibliotecă plină de cărţi, o masă cu picioare arcuite.

Oricine altcineva ar fi întrebat cum ajunseseră acolo, dar nu şi Francesca.

În loc să ceară explicaţii, îşi lăsă privirea să alunece pe obiectele acelea minunate care conţineau şi un discret număr de hărţi, două

tricornuri, o jachetă demodată, covoare făcute sul şi aruncate într-un colţ, câteva lămpi.

Giacomo o văzu zâmbind în timp ce se aşeza pe divan, cu o gingăşie care păru s-o lase extaziată. Şi din nou fu plin de atenţii faţă de ea. O făcea din instinct. Şi când te gândeşti că doar cu puţine zile în urmă, ea se îndoise de iubirea lui, atât de mult încât îi refuzase trandafirii. Dar acum totul era perfect.

Părea prea frumos ca să fie adevărat.

Persoana care urcase la bord trebuia să fie fără doar şi poate o femeie.

Era îmbrăcată cu o mantie lungă cu glugă, dar formele, oricât de camuflate de haine, nu puteau fi confundate.

Lui Zago îi scăpă un râset batjocoritor.

Se afla acolo de aproape o zi întreagă. Stătea la pândă ca o pasăre răpitoare. Era obosit. Epuizat. Continua să se gândească la Gretchen şi la faptul că nu ştia dacă să se îndrăgostească de ea sau s-o omoare. Imaginea ei şi căldura insuportabilă îl înnebuneau. Detesta să stea nemişcat, fără să poată face nimic. Se gândi că o să-i plătească lui Casanova cu vârf şi îndesat şi pentru asta.

Când îl văzuse sosind, lui Zago îi scăpă un suspin de uşurare. În sfârşit se va întâmpla ceva. Dar trebuise să aştepte căderea serii ca s-o vadă apărând pe fată.

Între timp, veniseră patru gardieni de cartier. Recunoscându-le uniformele, gândul îi zbură la ziua în care, nu cu mult timp în urmă, Casanova îi scăpase căţărându-se pe acoperişuri. Sau la momentul în care îl ameninţase că-l dă afară cu picioare-n fund din palatul lui Matteo Bragadin.

Nu va comite greşeala de a-l subestima. Nu de data asta. Va încheia pentru totdeauna povestea asta blestemată.

Sub mantie ascundea cele două cărţi şi manuscrisele care vor reprezenta dovada de necontestat pentru acuzaţia de erezie.

Le făcu un semnal alor săi. Fiecare strângea în mână o torţă. Înaintară împreună către malul lângă care erau ancorate mai multe gondole şi bărci.

Zago se îndreptă spre cea aparţinându-i lui Casanova.

Care cu siguranţă nu se aştepta la vizita lui. Avusese cu adevărat mult curaj să folosească o asemenea stratagemă simplă pentru a se sustrage controalelor spionilor şi ale poliţiştilor, se gândi Zago: să fii atât de expus, încât să devii invizibil, pentru că nimeni nu s-ar fi aşteptat să-l găsească tocmai pe barca lui.

Sări cu agilitate pe punte. Le făcu semn alor săi s-o ia înainte pe scara care ducea sub covertă, în timp ce el ar fi profitat de învălmăşeala produsă ca să pună cele două cărţi într-un colţ din cabină.

Când coborî scara, înţelese că seara nu se terminase încă: să-i pui cătuşele lui Casanova era mult mai complicat decât crezuse.

37

Capitularea

Când îi văzu intrând, Giacomo înţelese imediat că situaţia era disperată.

— *Signor* Casanova, sunteţi arestat! exclamă gardianul. Vreţi, nu vreţi, trebuie să veniţi cu noi.

Afirmaţia aceea sună ca un început foarte rău.

Fără să piardă timp, Giacomo o împinse pe Francesca într-un colţ. De sub un covor trase o teacă, din care scoase o spadă exact în momentul în care gardienii făceau acelaşi lucru.

— *Signor* Casanova, vă sfătuiesc…

Bărbatul nu reuşi să termine fraza, pentru că Giacomo se repezise spre el, lovindu-l în bărbie cu garda sabiei. Capul acestuia căzu pe spate, şi bărbatul se prăvăli peste cel din spatele său. Căzură împreună pe podea, într-un zgomot infernal de scaune şi alte obiecte.

Un al treilea gardian sări dintr-o parte şi atacă. Giacomo văzu o lamă strălucind şi abia avu timp să evite lovitura. Drept răspuns, spada adversarului pară în gardă înaltă. Oţelul scrâşni sinistru. Dar în timp ce bărbatul se întreba cum de reuşise Casanova să respingă atacul acela, Giacomo scosese de cine ştie unde un pistol deja încărcat şi, ridicând piedica, trăsese pe neaşteptate. Nu voia să-şi ucidă adversarul, aşa că îl lovi doar în umăr.

Gardianul urlă, scăpând spada şi ducându-şi cealaltă mână la rana însângerată.

Casanova reuşi să-l dezarmeze, împingând cu piciorul spada acestuia, care ajunse într-un colţ al cabinei.

Un nor albastru de fum umpluse spaţiul dimprejur şi bubuitura împuşcăturii părea să-i fi asurzit pe gardieni. Giacomo profită, dezarmându-l şi pe-al patrulea bărbat, pe care îl lovi în genunchi.

Între timp, Zago nu stătuse pe loc. Scosese de sub mantie cele două volume şi manuscrisele şi le vârâse între alte cărţi, pe primul raft pe care-l găsise.

Cei doi bărbaţi căzuţi pe jos se ridicaseră şi scoseseră spadele. Casanova avea pistolul descărcat, iar Francesca îl privea îngrozită.

Zago avea un om uşor rănit şi un altul lovit. Scoase spada sa napolitană, cu garda decorată în argint. Era printre preferatele sale. Îşi imprimă pe faţă cel mai sinistru rânjet cu putinţă şi rosti ordinul pe care visa de mult să-l poată pronunţa.

— Predaţi-vă! spuse. Nu aveţi nici o posibilitate de scăpare.

Şi, ca şi cum ar fi vrut să sublinieze fiecare cuvânt, ridică brusc spada, îndreptând-o către diavolul ăla de Casanova, să-l străpungă, nu alta, ca pe un sturz.

În timp ce zbirii îl strângeau pe libertin din amândouă părţile, împingându-l cu spatele la peretele cabinei, Zago i se propti în faţă.

— Haideţi, lăsaţi armele, nu aveţi nici o şansă. Lăsaţi-le şi vă salvaţi viaţa. Vreţi să i se întâmple ceva rău fetei?

Giacomo îl privi cu toată ura de care era în stare, dar Zago nu-l băgă în seamă.

— Predaţi-vă, sunteţi arestat!

— Chiar aşa? întrebă Casanova batjocoritor. Şi pentru ce anume? Pentru că m-am apărat de cinci oameni care au năvălit pe barca mea, încercând să ne omoare pe mine şi pe femeia pe care o iubesc?

Zago clătină din cap.

— N-aveţi nici o scăpare. Ştiţi foarte bine de ce sunt aici.

Fără să mai spună ceva, întinse mâna către raftul pe care, cu puţine clipe înainte, pusese volumele interzise.

Cu un zâmbet răutăcios, scoase triumfător *De virtute morali* de Plutarh şi-l flutură în faţa ochilor lui Giacomo Casanova.

— Ştiţi ce înseamnă asta? întrebă, fără să aibă nici cea mai mică intenţie de a aştepta răspunsul. Acesta e un volum considerat eretic de către Congregaţia Indexului, nu ştiu dacă m-am exprimat suficient de clar. Nu-i nevoie să mai adaug ceva.

În momentul în care l-a văzut pe bărbatul cu părul blond-cenuşiu şi dinţii stricaţi că ia în mână cartea, lansând acuzaţii absurde, Francesca n-a mai putut să tacă. Îl văzuse bine cu câteva clipe mai devreme: el fusese cel care pusese pe raft volumul pe care-l flutura acum ca o dovadă a vinovăţiei lui Giacomo.

Nu va tăcea.

— Voi, *signor*, spuse iritată, aţi adus cartea aceea şi aţi profitat de agresiunea gărzilor ca s-o ascundeţi în bibliotecă. V-am văzut, nu puteţi nega!

Zago nu făcu nici cel mai mic gest.

— Mă amuză să văd cu cât zel îl apăraţi pe candidatul acesta la spânzurătoare. Daţi-mi voie să vă spun ce cred: minţiţi ca să vă protejaţi amantul. Înţeleg, dar asta nu vă face cuvintele adevărate.

— Voi, *signor*, exclamă Francesca cu toată puterea, sunteţi cel mai mare mincinos!…

— Pe cuvântul meu, o întrerupse Zago, n-am întâlnit niciodată o tânără atât de impertinentă şi de neruşinată. Din păcate sunt cuvintele Domniei Voastre împotriva cuvintelor mele, dar eu îl am de parte mea pe Inchizitorul de Stat, în timp ce voi… uitaţi-vă la voi, sunteţi doar o fetişcană îndrăgostită de cel mai mare curvar din Veneţia.

— Asta o să vă coste viaţa, zise Casanova.

— I-auzi! spuse Zago. Mă ameninţaţi?

— Nu e o ameninţare, răspunse Casanova, e o promisiune.

— Dacă aş fi în locul vostru, mi-aş economisi o răsuflare pentru ştreangul călăului. Căci, dragul meu Casanova, ceea ce e sigur deocamdată e că voi vă faceţi vinovat de erezie pentru deţinere de cărţi interzise de Congregaţia Indexului, dacă e adevărat că pe lângă opera lui Plutarh mai ţineţi pe rafturile voastre şi astălaltă nebunie.

În timp ce rostea vorbele astea, Zago apucă şi *Orlando furioso* de Ludovico Ariosto, arătând-o apoi ca pe un trofeu.

— Ştim amândoi că n-am avut niciodată printre cărţile mele nici unul dintre cele două volume.

— Serios? Şi cum explicaţi atunci prezenţa lor? Şi ce ziceţi de astea?

Zago îi aruncă în faţă lui Casanova cele două manuscrise. Apoi, privindu-şi oamenii, insistă, în culmea satisfacţiei.

— Oare am visat toate astea, prieteni?

Printre gemete şi ezitări, gărzile de cartier îşi murmurară aprobarea. Unul dintre ei, cel mai zelos, vorbi pentru toţi:

— Nici vorbă, dom'le Zago. Vina e a lu' Giacomo Casanova, care ţine pe barca lui cărţi interzise.

Bărbatul cu dinţii stricaţi zâmbi, în extaz. Îi era de ajuns.

— După cum vedeţi, *signor* Casanova, patru gărzi de cartier sunt gata să confirme versiunea mea. Iar manuscrisele legate de *Cabala*, de *Talismane* şi alte nebunii folosite pentru invocarea diavolului o să fie piatra funerară de pe mormântul vostru!

Apoi clătină din cap.

— Ca să nu mai punem la socoteală faptul că aţi opus rezistenţă la arestare, rănind pe unul dintre oamenii mei şi demonstrând astfel că posedaţi o spadă şi un pistol şi angajându-vă într-un duel, când legile Republicii îl interzic cu desăvârşire.

— Ne-aţi atacat cu neruşinare, ce altceva ar fi putut face? strigă Francesca, pentru că nu suporta nedreptatea pe care le-o făcea bărbatul acela.

Drept răspuns la acea ultimă acuzaţie, spadele se ridicară la gâtul lui Giacomo.

— N-am făcut decât să oprim un eretic periculos. La timp! Ajunşi aici, sfatul meu, domnişoară, e să evitaţi a vă arăta complicele unui om de o asemenea factură. Vorbesc serios, spuse Zago pe un ton patern.

Lamele se îndepărtară cu o jumătate de cot de gâtul lui Casanova, care o prinse de mână pe Francesca.

— Iubita mea, renunţaţi. Nu puteţi face nimic acum. Singurul lucru pe care vreau să-l ştiţi e că am petrecut împreună cu voi momente cu adevărat demne de a fi trăite.

— O, ce cuvinte emoţionante, îl ironiză Zago. Acum, dacă binevoiţi, vă rog să ne faceţi onoarea de a ne urma la Palat; poate reuşim, în sfârşit, să punem capăt acestei ruşinoase situaţii.

Fără să mai opună rezistenţă, Casanova dădu drumul spadei, care căzu cu un zgomot sinistru pe podea. Aşeză pe masă pistolul descărcat. Întinse mâinile, iar un gardian îi puse cătuşele.

— Să nu veniţi cu mine, îi spuse în cele din urmă Francescăi, uitaţi povestea asta, nu vă lăsaţi amestecată în farsa asta tragică.

Francesca însă n-avea nici o intenţie să facă asta.

— Cum puteţi crede că o să vă las să plecaţi aşa? Vă iubesc, Giacomo!

Şi, în timp ce pronunţa cuvintele astea, se postă între el şi gărzi.

— Să nu îndrăzniţi să-i faceţi vreun rău. Casanova n-a avut niciodată cărţile astea. Voi i le-ţi pus pe rafturile bibliotecii! Aveţi cel puţin curajul s-o recunoaşteţi!

Dar nici nu termină bine, că o mână încovoiată, asemenea ghearelor de pasăre, o înşfăcă de încheietura braţului.

— Evident, nu ne-am înţeles, copila mea!

Zago îşi apropie ochii plini de răutate de cei ai Francescăi.

— Dacă veţi continua aşa, veţi fi judecată şi aruncată în închisoare! Am fost destul de clar?

Şi, în timp ce lătra cuvintele astea, miasmele ce-i ieşeau din gură umplură aerul.

Francesca simţi duhoarea morţii. Dar nu se opri. Şi îl scuipă în faţă.

Zago zâmbi, însă îşi pierduse calmul. O lovi pe Francesca cu dosul mâinii. Capul fetei zvâcni brusc într-o parte, atât de mare fusese forţa loviturii.

Văzând scena, Giacomo reuşi să se desprindă de gardieni şi sări la Zago.

Ajunseră amândoi pe masă.

Giacomo, care avea cătuşe la mâini, le folosi ca pe un bătător de carne, lovindu-l în faţă pe ticălosul care îndrăznise s-o atingă pe femeia pe care o iubea. Apoi căzură amândoi pe podea, cu un zgomot de sticlă spartă.

Nasul lui Zago era un izvor de sânge.

— Luaţi-l de pe mine, urlă.

Casanova simţi cum mâini înfuriate îl înşfăcau.

Patul unui pistol îl lovi în cap.

Brusc, lumina se făcu fărâme, lumea din jur se sparse în bucăţi şi el căzu în întuneric.

38

Acuzaţii

Aşezaţi pe jilţuri, cu perucile albe sub berete, Cei Zece tronau deasupra lui. Eşarfele negre ieşeau în evidenţă pe togile roşii, strălucitoare, ca nişte faşe de doliu: fâşii de moarte pentru omul care avusese ghinionul să ajungă la judecata lor.

Din mijlocul sălii, Casanova îi privea cu greutate. Privirea îi era înceţoşată de sânge, din cauza rănii deschise de la cap.

Se întrebă unde era Francesca. Ce se întâmplase cu ea? Nu-i păsa de viaţa lui, ci doar de aceea a femeii pe care o iubea şi care acum fusese smulsă de lângă el. Poate pentru totdeauna. Iar faptul că nu ştia unde e îi sfâşia inima.

Cu mâinile încătuşate, aşezat la o masă în mijlocul sălii, privea figurile acelor nobili patricieni care, la rândul lor, îl priveau insistent. Unii nu reuşeau să-şi ascundă părerea de rău, alţii nu-i rezervau decât o privire indiferentă, iar alţii nu se oboseau nici măcar să-şi ascundă resentimentul şi dezgustul.

În faţa lui, un singur bărbat se ridicase de pe jilţ şi se pregătea să expună faptele: Inchizitorul Negru, Pietro Garzoni.

Casanova îl cunoştea după faimă. Ştia cât e de puternic şi de ambiţios, dar până în momentul acela crezuse că-l poate întrece în viclenie.

Cât de mult greşise!

Şi totuşi nimeni nu ştia de barca lui de la San Tomà. Era sigur de asta.

Evident, cineva vorbise.

Da… dar cine?

Mintea îi rătăci într-un labirint de întrebări cărora nu reuşea să le dea un răspuns. Cine putuse să-i dezvăluie secretul? Matteo Bragadin? Nu l-ar fi trădat niciodată! Loialitatea lui era de necontestat. Vreunul dintre prietenii lui influenţi? Marco Dandolo, care-l privea acum cu o amară resemnare?

Dar cum ar fi putut să ştie? Nu era plauzibil.

Apoi, exact în momentul în care inchizitorul era pe punctul să-şi înceapă discursul, gândul îi zbură la persoana ar fi putut şti de San Tomà.

Gretchen.

Pe care, într-un mod inoportun, o dusese acolo cu doar câteva zile înainte.

Dar de ce oare, ea care-l protejase întotdeauna, ar fi putut să-l trădeze în felul acela? Poate pentru că se simţise refuzată? Poate voia să-l pedepsească pentru că o alesese pe Francesca?

Oricât şi-ar fi stors creierul, gândurile trebuiau să aştepte, pentru că vocea puternică şi arogantă a inchizitorului începu să bubuie.

— Stimaţi membri ai Consiliului, iată flagelul ce distruge Veneţia: Giacomo Casanova. E acuzat de erezie, pe lângă faptul că a opus rezistenţă la arestare. Înainte de a trece la expunerea faptelor şi la examinarea lor, conform statutului meu de Inchizitor de Stat, cer ca aici prezentul imputat să fie condus afară din aulă, pentru ca nici el să nu aibă cunoştinţă de verdictul nostru, până când nu va fi pronunţat. Cererea mea este în deplin acord cu procedurile prevăzute de Serenissima noastră Republică!

Fără ca Garzoni să mai adauge vreun cuvânt, în sală îşi făcură apariţia câţiva valeţi.

Giacomo ar fi putut să se împotrivească, dar nu mai avea putere. Simţea o durere pulsându-i în cap fără încetare. Muşchii îl usturau şi corpul părea că-i luase foc. Avea gura sigilată, ca şi cum o sferă de salivă şi carne îl împiedica să deschidă buzele. Continua să-i privească, din spatele unui văl roşu, pe Cei Zece care nu-şi luau ochii de la el.

Valeţii îl prinseră de subsuori şi îl târâră afară.

Giacomo văzu Consiliul îndepărtându-se, Cei Zece îi apăreau acum ca nişte figuri dintr-un tablou.

Când în sfârşit marea uşă se închise, auzi clinchetul unei închizători şi se trezi într-o mică încăpere întunecată şi urât mirositoare.

Într-o tăcere absolută, rămase în aşteptarea verdictului privind propria-i soartă.

Întrebările începură din nou să-i devoreze sufletul.

Dar oricât ar fi încercat să găsească răspunsurile, nici una dintre ipoteze nu reuşi să-i aline tulburarea.

Murmura numele Francescăi ca un nebun care se roagă, agăţându-se de amintirea ei ca de o ancoră de salvare.

Garzoni zâmbi. Acum totul depindea de capacitatea sa de a fi convingător. Dar dovezile aflate în posesia lui erau zdrobitoare. Continuă deci expunând cu claritate faptele.

— Astă-noapte, Giacomo Casanova a fost surprins pe o barcă, aflată în proprietatea sa, în timp ce se pregătea să consulte nişte cărţi interzise de Congregaţia Indexului.

Garzoni făcu o pauză de efect. Apoi reluă:

— Uitaţi-le aici, în faţa Domniilor Voastre.

Şi spunând asta, se apropie de o măsuţă pe care fuseseră aşezate volumele şi le ridică.

— *Orlando furioso* de Ludovico Ariosto şi *De virtute morali* de Plutarh.

Cărţi păgâne, cărţi periculoase, cărţi care se potrivesc perfect cu figura lui Giacomo Casanova. Dar, evident, nu numai aceste texte îmi susţin acuzaţia.

Mă refer în mod special, continuă luând câteva manuscrise, la aceste documente care conţin noţiuni cu privire la esenţe şi descântece folosite cu scopul de a obţine colocvii cu demonii din cele mai diverse clase şi categorii: *Clavicula lui Solomon, Talismanele, Cabala* şi, ca şi cum n-ar fi de ajuns, *Zecor-ben*[17]*!* Nu e nevoie să vă explic cât sunt de periculoase pentru ordinea publică şi principiile acestei Serenissime Republici. În plus, convocaţi de urgenţă, Legatul Pontifical, Inchizitorul şi cei Trei Înţelepţi ai Ereziei au recunoscut şi ratificat delictul cu prezenta prevedere.

Garzoni etală un teanc de hârtii de pergament care purtau sigiliul Sfintei Inchiziţii şi semnăturile membrilor colegiului competent. Într-o pasională inspiraţie de credinţă creştină agită documentul de parcă ar fi fost spada Arhanghelului Mihail.

— Ba mai mult, continuă el, Casanova a fost surprins păcătuind trupeşte cu fiica unui nobil gentilom veneţian, căreia, din pudoare şi respect, n-o să-i pronunţ numele. E inutil să vă spun că ea fusese deja promisă unui negustor de piei fine, iar despre bărbatul acela nimeni nu mai ştie nimic. Dispărut, probabil ucis, dacă-i adevărat că, aşa cum rezultă din mărturii sigure, Giacomo Casanova îl provocase la duel în urmă cu câteva zile. Apropo de asta, ataşez aici declaraţia domnului Antonio Zandomeneghi, dată în urmă cu o săptămână.

Membrii Consiliului îl priveau cu atenţie. Garzoni n-ar fi putut să-şi dorească mai mult. Aşa că, pentru a evita orice urmă de echivoc, întrecu măsura.

— Ştiu la ce vă gândiţi: că nu avem dovezi pentru asasinat. Şi aveţi dreptate, dar fapt e că textele sunt mai mult decât suficiente ca să-l considerăm pe domnul Casanova vinovat de erezie. Aşa cum a fost confirmat de sentinţa colegiului competent.

— Cine ne garantează, întrebă Mocenigo, că textele acelea au fost cu adevărat găsite pe barca aflată în proprietatea lui?

Dar Garzoni era pregătit. Ba chiar de-abia aştepta să-i fie pusă o asemenea întrebare.

— Justă observaţie! exclamă. Ca să înlătur orice îndoială, mi-am permis să strâng declaraţiile domnului Zago, căpitan al gărzilor de cartier, şi ale celor patru oameni care erau cu el şi care l-au prins pe *signor* Casanova în flagrant delict!

Şi astfel, asemenea unui abil scamator, Garzoni scoase din mânecile togii alte foi purtând mărturiile oamenilor săi. Le înşiră pe masă, alături de textele

eretice, sub privirile curioase ale membrilor Consiliului.

— Şi, pentru ca să cunoaşteţi pe deplin faptele, voi merge mai departe cu lectura mărturiei domnului Zago. Ea rezultă a fi cea mai vastă şi mai exhaustivă. Celelalte repetă în manieră fidelă, chiar dacă succint, conţinutul acesteia, şi puteţi să le verificaţi autenticitatea dacă aruncaţi o privire. Sunt aici, la dispoziţia Domniilor Voastre, pentru a putea fi consultate. Şi, aşa cum am promis, dau curs lecturii celor declarate de domnul Zago.

Mocenigo dădu din cap.

Garzoni răsuflă uşurat.

Când îşi pregătise acuzaţia, gândul că trebuia să se folosească de Zago îl făcuse să se scuture de scârbă. Cu atât mai mult cu cât în momentul în care se prezentase la el pentru a-l informa că arestarea avusese loc, Zago era îmbrăcat cu o cămaşă jegoasă, pătată în mai multe locuri, şi cu pantalonii şi cizmele pline de noroi. Un veston jerpelit completa îmbrăcămintea soioasă şi veche. Iar când Zago deschisese gura, arătându-şi dinţii negri şi împuţind aerul, Garzoni şi-i imaginase pe Cei Zece incapabili să-şi reţină exclamaţii de dezgust şi priviri pline de indignare.

Aşa încât era un adevărat noroc că, prin lege, nimeni nu era admis la procesul condus de Consiliu. Nici măcar acuzatul, ce să mai vorbim de martori?! În baza procedurii prevăzute însă, alegaţiile erau scrise şi dezbaterea era cât se poate de rapidă şi de informală posibil.

Expunerea dovezilor era cea care determina hotărârea definitivă a Consiliului şi condamnarea. În acest sens, puterea lui Garzoni era nelimitată, deoarece era Inchizitor de Stat. Cu atât mai mult în absenţa Dogelui, care, din cauza bolii, nu putuse fi prezent nici în ziua aceea. Închis în apartamentele din Palatul Ducal, Francesco Loredan era marele absent din acea tragedie, ca şi din multe altele.

Garzoni putea deci să stea liniştit. Casanova era prima piesă din angrenajul care ar fi condus la cucerirea Veneţiei. Oameni ca Dandolo, vinovaţi că-i acordaseră prietenia lor unui asemenea individ, vor ajunge în curând la cheremul lui. Ar fi putut să le ceară alianţa, sau cel puţin o ostilitate invizibilă. Şi, cu dogele devenit o fantomă, speranţele lui de a-i lua locul creşteau. Iar împreună cu ele, planul de a duce Veneţia sub egida austriacă. Pentru că, în ciuda a ceea ce credeau cu toţii, el stipulase o alianţă cât se poate de clară cu Maria Tereza, cu scopul de a obţine ajutorul ei în momentul alegerii dogelui.

Libertinul nu era, la urma urmei, decât marfă de schimb. Nimic mai mult şi nimic mai puţin. El o să-l pedepsească, aruncându-l în închisoarea Piombi, şi, în schimb, Viena îl va ajuta să găsească voturile care-i lipseau pentru a fi ales.

Dar acum trebuia să rămână lucid şi să-şi încheie expunerea, pentru a avea pedeapsa garantată.

— Voi continua deci cu lectura celor declarate de căpitanul Zago, reluă Garzoni.

Îşi drese vocea şi începu cu o expresie plină de vigoare, de parcă ar fi fost un general care le ordonă oamenilor săi să pornească la cucerirea unei redute.

— „Eu, subsemnatul Jacopo Zago, căpitan al gărzilor de cartier, declar că în data de 9 iulie a anului 1755 am efectuat un control în timpul rondului de noapte pe barca domnului Giacomo Casanova, ancorată în San Tomà.

Motivul a constat în faptul că am primit mai multe semnale despre comportamentul său la limita ereziei. În urma unei percheziţii – căreia *signor* Casanova i s-a opus prin violenţă, astfel încât unul dintre gardienii mei s-a ales cu o rană gravă la umăr, produsă de un glonţ tras de aproape – am găsit în biblioteca sa două texte considerate eretice de către Congregaţia Indexului. Ele fuseseră ascunse cu grijă printre volumele din bibliotecă,

împreună cu câteva manuscrise conţinând o serie de practici de magie.

Imediat ce i le-am arătat, indicându-le ca motivaţie a ordinului de a-l duce la Palatul Ducal, Casanova a susţinut că aceste texte îi sunt complet străine.

Totuşi, n-a fost în stare să explice provenienţa lor. Atunci m-a ameninţat cu moartea. S-a aruncat asupra mea şi a oamenilor mei, aşa încât a fost necesară folosirea forţei. Numai atunci eu şi oamenii mei am fost în stare să-l conducem pe domnul Giacomo Casanova la Palat, pentru a-i fi judecat comportamentul.“

După ce citi aproape dintr-o suflare mărturia scrisă a lui Jacopo Zago, Garzoni se opri.

— Şi declaraţia e autentică, *signor* Inchizitor de Stat? întrebă Alvise IV Giovanni Mocenigo, care părea să aibă îndoieli cu privire la vinovăţia lui Casanova.

Dar fură alţii care interveniră în locul lui Garzoni.

— Sfinte Dumnezeule, nu v-aţi dat încă seama de enormităţile făcute de acest om? Ce altceva e necesar pentru a vă convinge? întrebă Andrea Tron, cu ochii ieşiţi din orbite, incapabil să se abţină.

— Cunoaştem proverbiala dumneavoastră echidistanţă, dar cred că nu are dreptul să se manifeste într-o situaţie ca aceasta. Doar dacă nu cumva există altceva care vă leagă de el.

— Într-adevăr, Mocenigo! îl secondă Marco Foscarini, îndreptând o privire de gheaţă spre el şi spre Dandolo, aliatul său dintotdeauna. E inadmisibil să şovăim în faţa unor dovezi de o asemenea importanţă, atât de exacte încât nu îngăduie nici o îndoială. Să hotărâm cât mai repede soarta lui Casanova, dar să ştiţi încă de pe acum că eu cer să fie închis la Piombi!

Pe viaţă!

Auzind aceste cuvinte, cu toţii murmurară fraze de aprobare. Iar Marco Dandolo se feri să pronunţe

vreun cuvânt în apărarea prietenului său.

Gata! Pietro Garzoni evită să-şi arate satisfacţia, dar în sinea lui se bucura nespus. Nu va avea nici o dificultate să obţină o judecată de vinovăţie şi o pedeapsă exemplară, fără să mai ţină cont de faptul că reuşise, cu lovitura aceea de maestru, să atragă de partea sa majoritatea Consiliului, punându-l pentru prima oară pe Mocenigo în minoritate.

Nimic nu-i uneşte mai tare pe oameni decât ura. Iar pizma, invidia, sentimentele acelea ticăloase izvorâte din adâncul sufletelor lor negre erau, desigur, o armă puternică împotriva lui Casanova, dar şi împotriva facţiunii favorabile lui.

Cu dogele aflat în dificultate şi cu judecata aceea care se profila propice pentru el, Pietro Garzoni era tot mai aproape de atingerea obiectivului său.

Îi lăsă pe membrii Consiliului să se sfâşie între ei până când hotărî că era suficient.

— Iluştri colegi, în lumina rezultatelor probatorii, printre care însăşi prevederea Colegiului Judecător în materie de erezie, şi deci în virtutea a tot ce s-a spus şi dovedit, eu, Pietro Garzoni, cer condamnarea la închisoare pe viaţă a lui Giacomo Casanova, pentru acuzaţia de erezie şi un comportament care, în totalitatea lui, este periculos pentru ordinea publică a acestei Serenissime Republici.

Cuvintele sale răsunară în aulă ca nişte lame de gheaţă.

Discuţia dintre membrii Consiliului se transformă imediat într-o tăcere absolută.

Rezultatul era cel scontat.

Garzoni apărea drept omul care de la bun început crezuse în vinovăţia seducătorului aventurier, chiar şi atunci când alţii dintre Cei Zece îl priviseră bănuitor, ca să nu spunem cu amuzată condescendenţă, aproape ca pe un nebun şi un vizionar.

Dar lucrurile se schimbaseră.

Acum el era omul nou, paladinul codului moral şi al regulilor. Iar Veneţia se va schimba.

În timp ce membrii Consiliului discutau între ei, Inchizitorul de Stat se gândi că n-ar fi putut dori o victorie mai zdrobitoare.

39

Noapte de plumb

Trimiseră după el. Zago îl scoase din cămăruţa unde fusese închis. Chiar şi la lumina slabă a candelabrelor, Giacomo îi zări rânjetul negru de fiară.

Omul ăla îl ura. Iar asta era revanşa lui. La flacăra lumânărilor, părul lui căpăta nuanţe argintii, iar blestemaţii săi ochi turcoaz păreau geme incendiare.

Zago nu se deranjă nici măcar să-i spună lui Casanova care fusese sentinţa. Ce importanţă mai avea acum? Era evident că va fi vârât la închisoare.

Cu cătuşe la mâini, escortat de patru temniceri, Giacomo fu condus printr-o serie de coridoare şi încăperi. Urcă în cele din urmă o scară îngustă, la capătul căreia ajunse într-un salon vast, unde îl aştepta un gentilom îmbrăcat elegant.

Doar atunci Zago îl informă despre soarta ce-l aştepta:

— Tribunalul a formulat condamnarea. Închisoare pe viaţă, *signor* Giacomo Casanova. Aici prezentul Secretar al Signorilor Inchizitori, Domenico Cavalli, se va ocupa de şederea dumneavoastră aici. Sper că va fi una dureroasă şi plină de chinuri!

— Să ştiţi că într-o bună zi o să vă ucid. Cum am spus deja, este o promisiune, răspunse Casanova.

Zago zâmbi. Fără să mai spună ceva, se întoarse pe călcâie şi plecă. Paşii îi răsunară cu un zgomot surd pe podea.

Gardianul de la Piombi, urmat de Giacomo, escortat de patru temniceri, urcă două rânduri de

trepte, apoi intră într-o galerie, după care într-o alta, şi în sfârşit în a treia, care se termina cu o uşă închisă. Domenico Cavalli scoase un mănunchi mare de chei, vârî una în broască şi deschise.

Casanova se trezi într-un pod mare şi murdar, lung de şase braţe şi larg de două, cu o ferestruică montată atât de sus, încât era de neajuns.

Încăperea era complet goală. Crezu pentru o clipă că aceea era celula ce-i fusese destinată, dar apoi înţelese că se înşela. Căci gardianul de la Piombi traversă podul, până când ajunse la o altă uşă, îmbrăcată în fier, înaltă de aproape patru picioare şi cu un orificiu de circa opt degete în centru. Scoase o altă cheie mare din mănunchi şi o deschise.

— Intraţi! spuse, adresându-i-se lui Casanova.

Fără să mai aştepte, temnicerii îl prinseră de braţe şi-l aruncară în celulă.

În timp ce cădea pe podeaua soioasă, Casanova auzi uşa închizându-se în spatele lui cu o bufnitură.

Se făcu din nou întuneric.

Simţi din nou angoasa.

Primele lumini ale zorilor se strecurau prin ferestruica cu gratii, atât de mică încât nici un om n-ar fi putut să iasă prin ea.

Giacomo se ghemui lângă un perete şi se lăsă pradă gândurilor negre care, ca nişte monstruoase creaturi antice, îi devorau mintea.

— N-am cuvinte să-ţi spun ce cred despre tine! Sigur e că de acum înainte vei avea parte de tot dispreţul meu!

Niccolò Erizzo era furios. Întors înainte de vreme din călătoria sa de afaceri, descoperise că fiica sa venea acasă în toiul nopţii, escortată de doi gardieni de cartier. Ca o hoaţă. Ca o prostituată.

Când aflase ce s-a întâmplat, Niccolò îşi pierduse minţile.

Francesca nu reuşea să-şi stăpânească lacrimile. Dar, contrar celor bănuite de tatăl ei, motivul nu era desigur părerea de rău pentru ce făcuse.

Îl pierduse pe Giacomo. Poate pentru totdeauna.

După ce-l văzuse căzând, lovit cu patul armei şi târât afară leşinat, cu sângele care-i şiroia pe faţă, se lăsase disperată în genunchi, plângând în hohote. Ar fi vrut atât de mult să fie puternică, să le arate indivizilor ălora că va supravieţui, că ea şi Giacomo vor fi din nou împreună şi că dragostea lor va învinge.

Dar pierduseră. Fuseseră loviţi de moarte. Inchizitorul de Stat, familiile nobile ale Serenissimei, cu toţii erau îngrozitor de avizi de putere şi, pentru a o avea, controlul şi represiunea erau fundamentale. Şi cine dacă nu Giacomo reprezenta o adevărată ameninţare faţă de acea odioasă ordine constituită? Îl văzuse pe bărbatul acela oribil, cu părul lung, de un blond cenuşiu, cu dinţii negri şi un rânjet plin de cruzime întipărit pe faţă. Părea un candidat la spânzurătoare, dar lucra pentru Inchizitorul de Stat. Şi un individ ca ăla învinsese. Îşi construise acuzaţia prin înşelătorie şi trădare, el fusese cel care pusese dovezile împotriva lui Casanova, ascunzându-le în biblioteca de pe barcă. Ca să le scoată apoi la iveală triumfător. Nu fusese nimic altceva decât o farsă diabolică, un truc dezgustător, pentru a se elibera de cel mai bun fiu al Veneţiei.

Veneţia! Trădată, jignită, mânjită de oamenii aceia falşi, dispuşi la orice doar pentru a sfâşia ca nişte câini ceea ce mai rămăsese dintr-un oraş rupt în bucăţi, jefuit, condamnat la moarte. Şi pentru asta Francesca izbucnise în lacrimi.

Şi plângea încă. În casa tatălui său. Un tată care nu înţelegea, care poate nu era ca oamenii ăia, dar care se comporta asemenea lor. Un tată care, pentru a o iubi, voia s-o ţină în cuşcă.

— N-aveţi nici cea mai vagă idee despre ce s-a întâmplat, spuse neconsolată.

— Nu, desigur, cum aş putea? Şi crezi că ar putea exista vreo explicaţie?

Tu, fiica mea, surprinsă cu cel mai abject dintre perverşi! Să nu-mi spui că e vorba de dragoste! Nu cu un bărbat ca acela. Un libertin! Un curtezan…

Giacomo Casanova, cel care închide în el toată mizeria acestui sărman oraş!

— Nici nu ştiţi ce mult greşiţi, murmură Francesca.

— M-am gândit mult la tine, în timp ce eram în călătorie, mărturisi tatăl cu amărăciune. La încăpăţânarea ta, la felul în care te opui întotdeauna hotărârilor mele, la ura ta pentru Zaguri. Acum, după ce ai făcut ce-ai făcut, nu văd altă soluţie. Te voi trimite la mănăstire. Poate acolo o să te înveţe să ai mai mult respect pentru tine însăţi şi pentru alţii. Închisă într-o chilie, o să ai tot timpul să reflectezi la greşelile tale.

Francesca îşi duse mâna la gură. Era ca şi cum ar fi primit o lovitură de cravaşă. Nu, mai rău!

Mănăstirea!

Simţi că leşină. Nu reuşi nici măcar să strige.

Lumea păru să se spulbere în faţa ei.

40

Gretchen

Când înţelese că-i dezlega legăturile, Gretchen crezu că mai avea o speranţă. Încercă să se ridice, dar căzu la loc pe scaun. De cât timp nu mai mâncase?

— Apă, murmură, cu gura în flăcări.

Călăul ei îi duse o cană la buze. Gretchen bău cu lăcomie, apa îi udă gura şi i se prelinse pe gâtul alb, expus privirilor rapace ale celui care-i era temnicer.

În ciuda faptului că pe chipul ei se vedeau semnele foamei şi ale suferinţei, era tot foarte frumoasă, se gândi Zago, părea că frumuseţea ei era cu adevărat de neatins. La vederea dârei de apă cristalină care curgea pe gâtul lui Gretchen, se temu să nu-şi piardă definitiv controlul. Ştia că nu-şi poate permite aşa ceva. Simţea pentru femeia aceea

o pasiune care-l devora, dar deşi îl cuprindea o excitaţie incredibilă doar privind-o, trebuia cu orice preţ să-şi menţină stăpânirea de sine.

O să-şi refuze plăcerea, repeta obsesiv în sinea lui. Simţea că-i plesneşte mintea, atât de mare era puterea de seducţie pe care femeia aceea o exercita mai mult sau mai puţin conştient asupra lui.

Încă o dată, în timp ce ea înghiţea, potolindu-şi o sete ce părea infinită, Zago se trezi că fantezia i-o lua razna. Nu-i scăpară perfecta rotunjime a sânilor ei mari, splendida curbă a gâtului, umerii pe jumătate goi sub rochia sfâşiată. Dar poate că tăietura de pe obraz, acoperită de o crustă de sânge închegat, era cea care-l făcea să-şi piardă cu adevărat minţile.

Aproape că-i veni să întindă mâna şi să-i atingă sânii, dar se opri, făcând apel la toată tăria de care era în stare.

Când se opri din băut, Gretchen ridică ochii spre el, cu o privire plină de recunoştinţă şi de gingăşie, amestecată cu o uşoară maliţiozitate. Desigur, era puţin probabil ca tocmai într-un asemenea moment să încerce să-l seducă, dar nu asta era problema. La Gretchen, senzualitatea era ceva înnăscut, involuntar chiar, şi însăşi inconştienţa ei era cea care o făcea dorită.

Zago se simţi gol în faţa ei, complet lipsit de apărare, nepregătit pentru o asemenea privire.

Ce naiba putea să facă?

Picături îngheţate de sudoare îi udară cămaşa.

Putea oare s-o ierte? Să fugă cu ea? Să trăiască o altfel de viaţă? Pentru că asta însemna privirea ei. Promisiunea unei alte posibilităţi. Poate, măcar o dată, în loc să trăiască omorând oameni, torturându-i, umilindu-i, încredinţându-i stăpânului său, poate pentru prima nenorocită de oară în viaţa lui îi era oferită o şansă.

Va reuşi s-o accepte? Şi, dacă n-o va face, va mai avea vreodată o alta?

La gândul acela simţea că-i plesneşte capul.

Încercă din nou să scape de privirea ei. Ochii îi rătăciră printre umbrele desenate de lumina slabă a lumânărilor. Magazia lui era o ruină. La fel ca viaţa pe care o ducea.

Îndepărtă încet cana de buzele lui Gretchen.

Aproape fără să-şi dea seama, îşi vârî mâna în buzunarul redingotei.

Simţi între degete obiectul pe care-l luase cu el pentru a face ce trebuia: un rozariu mare din lemn; boabele îi umpleau palma.

O privi pe Gretchen.

Ea nu înţelese. Care erau adevăratele lui intenţii? Întrebările îi rămaseră pe vârful buzelor. O lumină de nesiguranţă îi sclipi în ochi.

Zago merse în spatele ei şi întinse mâinile, de parcă ar fi vrut s-o îmbrăţişeze.

Apoi apucă rozariul şi-l petrecu în jurul splendidului ei gât. Strânse cu toată puterea, în timp ce lacrimile îi înceţoşau privirea.

Zago plângea.

Iar rozariul tăia pielea lui Gretchen. Mâini asasine puternice şi grele o strangulau.

Gretchen simţi că i se taie respiraţia. Degetele ei zgâriau aerul în momentul în care încercă, cu o ultimă picătură de viaţă, să se elibereze. Un horcăit îi ieşi de pe buzele care din sângerii deveneau livide, mirosind a moarte.

Zago strânse şi mai tare. Boabele de lemn apăsau carnea.

Gretchen văzu lumea din faţa ei pierind încetul cu încetul, până când se prăbuşi într-o lumină neagră. Ochii i se umplură de gol, apoi nu mai reuşi să vadă nimic.

Percepu pentru o clipă chipul morţii, fără să fie pe deplin conştientă de asta, dar simţi vântul ridicându-i mantia neagră şi apoi osul rece al mâinii sale atingându-i degetele.

Exact în momentul în care muri, rozariul se rupse, şi boabele explodară într-un şuvoi de perle de lemn, rostogolindu-se pe jos. La picioarele lui

Gretchen, şi apoi pe podeaua murdară. Săltând, se îndepărtară ca nişte cioburi dintr-o imagine spartă în bucăţi.

Deasupra victimei inocente trona asasinul.

Lacrimile, singurele pe care Zago le vărsase în viaţa lui, erau picături de venin, din care inima lui putredă va bea zi după zi. Nu va uita niciodată ce făcuse, şi amintirea îl va chinui chiar şi în flăcările infernului.

Apoi zâmbi. Deoarece considera pedeapsa aceea necesară, lucrul cel mai drept care i se întâmplase vreodată.

Alesese. Şi, cu bună ştiinţă, acceptase încă o dată răul.

În timp ce o privea pe femeia aceea atât de frumoasă, căreia tocmai îi rupsese gâtul, speră că cineva va avea suficient curaj, într-o bună zi, să-i crape inima.

41

Esenţa însăşi a răului

Contesa Margarethe von Steinberg ajunsese la bazilică. Cerul îşi schimba cenuşiul şters al zorilor într-un albastru intens.

Chiar dacă la ora aceea a dimineţii Santa Maria Gloriosa dei Frari nu era foarte frecventată, din precauţie alesese o rochie oarecare şi o lungă mantie gri.

Odată intrată în biserică, rămase încântată de cele trei naosuri cu arcade ogivale. Doar pentru o clipă. Avea ceva mult mai important de făcut decât să rămână imobilă în faţa coloanelor sau a fâşiilor de lumină pură care, pătrunzând prin vitraliile absidei, inundau spaţiile.

Şi totuşi, în timp ce înainta de-a lungul naosului central, nu rămase insensibilă la o asemenea imagine, cu atât mai mult cu cât *Fecioara* lui Tiţian părea s-o observe de la înălţime. Îi fu imposibil să nu se lase vrăjită de înălţarea Mariei la cer în

agitaţia îngerilor şi tulburarea apostolilor, şi-apoi, cum putea să nu admire strălucirile neaşteptate ale pânzei, clar-obscurul profund care puneau în evidenţă contrastele dintre ceresc şi terestru?

Aceea era adevărata putere a Veneţiei, se gândi Margarethe: vraja, triumful acela de frumuseţe şi artă care aprindea în oraş mii de lumini fantastice. Nu politica, intrigile, forţa militară, flota. Ci cultura înţeleasă ca o bijuterie, comorile pline de farmec şi încântare care explodau în biserici, în teatre, de parcă acestea ar fi fost sipete de pietre preţioase. Şi nu era şi Santa Maria Gloriosa dei Frari o autentică minunăţie?

Dar alte obligaţii o solicitau acum.

Nu era timp de pierdut.

Ajunsă în apropierea transeptului transversal, se apropie de uşa sacristiei.

Bătu.

I se deschise.

Era aşteptată.

În faţa ei se afla o persoană mult diferită de cum se aştepta.

Pietro Garzoni era un bărbat solid. În ciuda faptului că peruca perfect pudrată şi redingota neagră cu galoane de aur îi dădeau un aer extrem de elegant, inchizitorul era robust, cu umerii laţi şi pieptul larg. Exact contrariul şoarecelui de bibliotecă la care se aşteptase. Exista în el o cruzime evidentă, arogantă, amplificată de ochii alungiţi şi rapace care demonstrau un caracter puternic şi autoritar.

Maria Tereza de Austria ştia să-şi aleagă oamenii, se gândi Margarethe, dat fiind faptul că tocmai el era inchizitorul chemat să ia în mână Veneţia, pentru a o domina şi obliga să se supună stăpânirii Austriei.

— Vă mulţumesc că aţi venit, contesă, spuse cu voce gravă Garzoni.

Mărturisesc că nu sunt pregătit pentru frumuseţea dumneavoastră, în ciuda faptului că aţi făcut tot ce

se poate pentru a o ascunde cu o diligenţă prudentă.

Margarethe dădu din cap, fără a trăda vreo emoţie. Nu venise în locul acesta, atât de dimineaţă, ca să se lase admirată.

— Vă mulţumesc. Credeţi că e un loc sigur? i-o tăie scurt, cu un pragmatism preocupat şi, ca şi cum ar fi vrut să sublinieze o uşoară îndoială, aruncă o privire în jur.

Aparent nu exista nimic care să reprezinte o ameninţare sau o cursă, şi totuşi, într-un oraş ca acela, unde spionii se ascundeau peste tot, începând cu confesionalele din biserici, era mai bine să fii atent.

Înţelegându-i cât se poate de bine îndoielile, Garzoni se grăbi să-i dea asigurări:

— Nu vă temeţi, sacristia este proprietatea familiei Pesaro, prietena mea dintotdeauna. Sunt persoane de încredere şi nu m-ar trăda niciodată.

— De acord. Acum vorbiţi-mi despre ceea ce ne interesează pe amândoi.

După cum mi-aţi cerut, am făcut în aşa fel încât dama mea de companie să se aventureze pe străzile veneţiene după lăsarea serii. N-am mai văzut-o de cel puţin trei zile. Lucrul acesta mă îngrijorează, pentru că nu înţeleg dacă a fugit sau dacă… mă înţelegeţi, spuse contesa.

— Bineînţeles, confirmă Garzoni.

Apoi, ca o garanţie a celei mai absolute discreţii, se apropie de uşa sacristiei şi, scoţând o cheie din buzunar, o răsuci de două ori în broască. În sfârşit, întorcându-şi privirea spre Margarethe, îşi începu propria poveste.

— Suntem singuri. Foarte bine. Mă bucur să vă cunosc în sfârşit.

Mărturisesc că, la început, când prietena noastră comună, Maria Tereza de Habsburg, nu-mi scrisese încă despre Domnia Voastră, am interpretat greşit venirea dumneavoastră în oraşul nostru. În orice caz, de câtăva vreme, totul îmi e mai clar. Ca să răspund la întrebarea pe care mi-aţi pus-o: omul

meu a urmărit-o pe dama dumneavoastră de companie A prins-o şi a dus-o în vizuina lui.

Las la o parte detaliile. E suficient să ştiţi că am descoperit unde se ascundea Casanova şi, după ce l-am surprins în timpul uneia dintre întâlnirile sale carnale cu o tânără veneţiană, aceeaşi pe care voi i-aţi pus-o în braţe cândva, cu ingenioasa stratagemă a pariului, a fost arestat…

— Sub acuzaţia de…? întrebă contesa.

— Erezie şi crime împotriva ordinii publice.

— Cu ce dovezi?

— Omul meu a găsit în posesia lui două cărţi interzise de Congregaţia Indexului şi un teanc de manuscrise conţinând simulări de practici magice şi oculte. A urmat o sentinţă de condamnare din partea Sfintei Inchiziţii.

Prevederea aceea, ca şi comportamentul lui Casanova, care reprezintă o ameninţare pentru ordinea publică a Serenissimei, s-au dovedit a fi mai mult decât suficiente. Inutil să vă spun că, pe baza acestor rezultate, a fost simplu de obţinut condamnarea la închisoarea Piombi.

— Va muri?

— Nu. Nu pot obţine pedeapsa capitală pe baza unor dovezi ca acestea, nu la Veneţia. Omul e încă iubit şi are prieteni puternici, chiar dacă această condamnare a slăbit tabăra adversă şi i-a pus într-o lumină proastă pe toţi cei care nu-l acuză în mod deschis pe libertinul acela blestemat. Dar nu e suficient. Ar fi altceva, dacă am putea să-l acuzăm de crimă. Dar ştiţi mai bine decât mine că, fără mărturisiri şi dovezi, am mâinile legate.

Contesa rămase pe gânduri.

— Şi dacă v-aş aduce capul lui Zaguri?

— Ce vreţi să spuneţi?

— Ce aţi auzit, confirmă Margarethe pe un ton sec.

Pentru prima oară, Garzoni păru tulburat. Dar cuvintele care-i scăpară nu erau destinate să-i dea satisfacţie contesei.

— N-ar fi suficient. Desigur, ar înlătura orice îndoială a faptului că omul acela a fost omorât. Dar în lipsa unei mărturisiri…

— Aş putea mărturisi eu. L-am văzut cu ochii mei pe Giacomo Casanova omorându-l pe Zaguri.

— Nici vorbă de aşa ceva, îi răspunse. Sunteţi austriacă, deci străină, şi nimeni nu v-ar crede. Casanova e venețian şi, în plus, foarte iubit. Singura posibilitate pe care o avem e să-l găsim pe secundul lui Zaguri şi să-l facem să vorbească. Dacă el ar da o declaraţie, atunci da, am putea să-l acuzăm pe Casanova de crimă şi să obţinem pedeapsa capitală.

— Atunci să aşteptăm, conchise contesa.

— Ce anume?

— Să aşteptăm ca blestematul acela să se simtă în siguranţă, convins că a scăpat basma curată.

— Cine anume?

— Secundul lui Zaguri.

— Gastone Schiavon? întrebă Garzoni.

— Exact. Mai devreme sau mai târziu, se va întoarce în oraşul lui. Să lăsăm apele să se liniştească, nu avem nici o grabă. Odată cu trecerea lunilor, omul va crede că poate să se întoarcă acasă, convins că a fost suficient să fie acuzat şi condamnat Casanova pentru erezie. Faceţi în aşa fel încât să se ştie că a fost închis la Piombi pentru erezie, şi nu pentru altceva. Să-l liniştim pe Schiavon. Între timp, Casanova va putrezi în celulă.

Voi avea eu grijă să fie supravegheate casa şi prăvălia negustorului. Când se va întoarce, o să fim acolo să-l aşteptăm. Şi o să-l prindem.

Garzoni rămase fără cuvinte. Margarethe înţelese că-l uimise. Fu fericită, voia ca el să înţeleagă cât de serioasă era pentru ea, şi pentru Maria Tereza de Habsburg, partida aceea.

— De acord atunci, conveni Inchizitorul de Stat, aşa o să facem.

— Desigur!

— Dar Veneţia?

— I-aţi câştigat de partea dumneavoastră pe câţiva dintre Cei Zece?

— Pot să spun că Marco Dandolo şi-a înfrânt ostilitatea faţă de mine, după ce a auzit ce am găsit în mâinile lui Casanova. De altfel, n-avea alternativă. Faptele erau atât de evidente… Mocenigo, în schimb, va rămâne împotriva mea, orice aş face. Dar ceilalţi sunt de partea noastră. Îl urăsc pe libertin şi mă consideră campionul unei noi direcţii morale, pe care am intenţia s-o inaugurez în acest oraş nenorocit.

— Nu avem cu ce să-l şantajăm pe Mocenigo?

— Nu ştiu. Bastardul acela pare de neatins.

— Ceva se găseşte întotdeauna. În orice caz, doar ca să fim siguri, voi face în aşa fel încât fiii lui Tron şi ai lui Foscarini să primească onoruri şi funcţii pe lângă curtea imperială, pentru a întări astfel sprijinul pe care ni-l acordă. Şi dogele?

— Boala evoluează. Dar adevărul e că şi de-ar fi sănătos, persoana lui ar fi lipsită de orice influenţă. Francesco Loredan a fost ales doar pentru a îndeplini funcţii de reprezentare. Nu la dogat trebuie să fim atenţi în momentul ăsta. Sau poate, da, numai că trebuie să ne consolidăm poziţia şi să facem în aşa fel încât, atunci când voi fi ales doge, să am puterea de a reînnoi acest rol, pentru a dobândi prestigiu politic şi la nivel internaţional, lucru care să consimtă alianţa virtuoasă pe care ne-o dorim.

— Veţi da socoteală împărătesei, să ţineţi minte asta!

— Nimeni nu va fi mai fericit decât mine, v-o garantez.

Margarethe nu crezu nici măcar un cuvânt spus de bărbatul acela, dar consideră că avea suficiente ambiţie şi aviditate încât să devină într-o bună zi un doge puternic şi şantajabil, în acelaşi timp. Era suficient să ştii să apeşi pe clapele potrivite.

— Austria va intra curând în război, adăugă inchizitorul. Sau poate greşesc?

Contesa îl privi îndelung. Cât putea să-i dezvăluie unui om ca el?

Dar Garzoni nu aşteptă răspunsul.

— Ştiu bine că, mai devreme sau mai târziu, Maria Tereza va ridica armele împotriva lui Frederic al II-lea al Prusiei, e doar o chestiune de timp.

Nu există nobil la Curte care să nu-i dea numele pe care-l merită: „Banditul din Potsdam“. Puteţi să negaţi asta sinceră fiind? Fără să ţinem cont de faptul că von Kaunitz de-abia aşteaptă să vadă Silezia restituită Habsburgilor, după ce prin tratatul de la Aachen a fost smulsă Austriei. Şi nu pot să nu admit că are dreptate. Aşa că, indiferent dacă îmi confirmaţi sau nu, simt că un conflict este iminent. În cazul în care se va întâmpla, Veneţia va fi neutră, declar asta anticipat. Dar într-o manieră care să permită s-o ajutăm cât mai bine pe împărăteasă. În această optică, în cazul în care comenzile pentru arme şi echipamente necesare armatei austriece vor fi încredinţate oamenilor care aderă la politica mea, ei bine, asta ar consimţi ca voturile să fie controlate cu mai multă uşurinţă în momentul alegerii dogelui. Desigur… imediat ce Francesco Loredan va trece în lumea celor drepţi.

În ochii contesei von Steinberg scânteie un fulger: nu exista limită în ambiţia acelui bărbat?

Dar venise momentul să încheie conversaţia.

— Dacă nu mai e nimic…

— Ne-am spus totul, conchise Garzoni. După care se apropie de uşă, vârî cheia în broască şi o răsuci de două ori.

Margarethe dădea să iasă, când Inchizitorul de Stat nu se putu abţine să nu spună:

— Dacă în viitor veţi mai avea nevoie de mine, să ştiţi că ar fi o bucurie să vă revăd.

Contesa se opri în prag. Zâmbi, dar nu era nimic luminos în privirea ei.

— Nu mă îndoiesc, dar ar fi mai bine pentru Domnia Voastră să nu se întâmple. Tot ce-mi stă

aproape moare, Excelenţă. Nu uitaţi asta!

PARTEA A TREIA

RĂZBUNAREA

(OCTOMBRIE – NOIEMBRIE 1756)

42

Chilia

Câtă nevoie avea de sărutările lui! Giacomo îi lipsea atât de mult. Cât timp trecuse?

Nu ştia.

Îngropată de vie într-o chilie umedă, îngheţată, lipsită de lumină sau de orice privelişte, Francesca pierea încetul cu încetul, anulând tot ce fusese.

La început se împotrivise ideii de a fi închisă într-o mănăstire. Când tatăl ei o încredinţase călugăriţelor Sfintei Marii a Îngerilor din Murano, crezuse că va înnebuni. Dar apoi înţelesese că numai aşa va supravieţui. Renunţând la ea însăşi. În schimb, când îşi ascultase dorinţa de libertate şi pasiune, viaţa îi răspunsese smulgându-i-le pe amândouă.

Ceruse să fie pusă în clauzură, până când, într-o zi, iubirea ei se va întoarce. Pentru că ea, spre deosebire de toţi ceilalţi, avea încredere în Giacomo.

Poate din cauza singurătăţii absolute, auzea deja, de câtăva vreme, nişte voci ciudate răsunându-i în cap şi-şi aducea aminte în mod obsesiv momentul în care omul cu părul blond ca cenuşa, cu zâmbetul negru şi dinţii stricaţi le omorâse dragostea.

La început voise să se răzbune, dar acum voinţa îi era complet anihilată.

Zăcea într-un colţ, măcinată de durere şi de postul îndelungat, cu vasul pentru nevoi, deja plin alături. Puternicul miros de urină împuţea tot aerul.

Călugăriţele o lăsaseră acolo, uitând de ea, exact aşa cum ceruse. De altfel, ştia că le scăpase de o sarcină neplăcută, atente cum erau să-şi primească rata lunară, dar deloc interesate de suferinţele sau măcar de igiena ei personală.

Însă tocmai în chinurile trupului şi în uitarea de sine, Francesca simţea deja o plăcere perversă.

Râse ca o sărmană dementă. Simţi picioarele subţiri ale gândacilor mişunându-i pe trupul ajuns piele şi os.

Urlă, nu ca să fie eliberată, ci pur şi simplu ca să-şi audă vocea acoperindu-le pe celelalte. Cele care şuşoteau în capul ei, ca şi cum ar fi fost nişte şobolani sau nişte reptile, gata să-i devoreze raţiunea cu chiţcăiturile şi şuierăturile lor.

Încercă să-şi atingă părul. I se păru un scul lânos de praf şi funingine. Îşi simţea buzele acoperite de tăieturi şi răni, şi aproape nu mai reuşea să-şi deschidă ochii, care, obligaţi la un întuneric continuu, deveniseră aproape orbi.

La un moment dat, chilia se deschise. La început i se păru că delirează, dar zgomotul cheii care se întorcea scârţâind în broască nu lăsa nici o urmă de îndoială.

Uşa de fier zgârie podeaua şi cineva intră, ţinând în mână ceea ce putea fi un opaiţ. Curând, o pată lăptoasă de lumină se întinse ca un lichid în întunericul chiliei.

— Fir-ar să fie, ce putoare! bombăni o voce aspră. Vă schimb imediat vasul, înainte ca persoana care a venit să vă viziteze să pună piciorul aici.

Fără să mai adauge ceva, persoana intrată aproape pe furiş şi care trebuia să fie una dintre călugăriţele din mănăstire, dispăru aşa cum apăruse, lăsând opaiţul să lumineze încăperea.

Francesca, chiar dacă greu, îşi obişnui încetul cu încetul ochii cu penumbra.

În sfârşit, cineva intră în chilie.

Încercă să ridice privirea, dar reuşi cu greu să distingă chipul vizitatorului. Vedea doar o siluetă incertă, care i se păru a unei femei înalte şi subţiri. Un nor de parfum intră odată cu ea, şi, doar şi pentru atât, Francesca îi fu recunoscătoare.

Totuşi, oricât se strădui, nu recunoscu deloc chipul pe care-l avea înaintea ochilor.

Victoria ei era aproape totală.

Văzând în ce hal ajunsese sărmana Erizzo, contesa von Steinberg trebui să facă apel la tot autocontrolul de care era capabilă ca să nu-i scape un ţipăt de dezgust.

O căutase un an întreg, şi-acum, graţie informaţiilor obţinute, o găsise.

Când vedea cât de tragică fusese soarta Francescăi, simţea o plăcere secretă.

Nici în visurile ei cele mai îndrăzneţe n-ar fi putut spera la atât de mult.

O ura pentru faptul că era o tânără de origine nobilă, care-şi aruncase viaţa pe apa Sâmbetei de dragul unui bărbat de nimic, dar şi pentru că-i aducea în faţa ochilor un lucru pe care ea nu-l avusese la naştere. Şi pe care-l dorise atât de mult! Nu exista un ban, o bijuterie, o rentă pe care contesa să nu le fi câştigat cu sudoarea frunţii. Sigur că şi ea era de sânge nobil, dar, încă din fragedă pruncie, nemernicul ei tată se gândise s-o lase singură şi fără nici un ban, cu titlul nobiliar drept singură avere.

Viaţa ei fusese pentru mult timp mai goală decât chilia în care tocmai intrase.

Din cauza asta o alesese pe Francesca drept posibilă pradă pentru Casanova. Totul fusese gândit în cele mai mici detalii. Iar provocarea îi servise nu numai pentru a-l prinde în plasă pe seducător, ci şi pentru a se răzbuna pe toate tinerele care avuseseră parte de o copilărie fericită, care ei îi fusese negată.

După ce-şi atinsese scopul, ideea de a-i înăbuşi Francescăi orice speranţă i se păruse irezistibilă.

Victoria ei s-ar fi putut numi ca atare cu o singură condiţie, iar pentru a o pune în practică, Margarethe nu ezitase să corupă şi să seducă pe oricine, doar ca să descopere unde dracu' era închisă tânăra.

Şi tocmai de aceea se găsea acum aici.

Văzând-o în halul acela, oricui i s-ar fi făcut milă de ea.

Dar nu şi contesei von Steinberg.

În timp ce Francesca încerca s-o recunoască, Margarethe o observa. Luă în mână *pomander*-ul. Era un splendid pandantiv de argint şi aur pe care-l purta la gât. Şi-l pusese dimineaţa, tocmai în vederea acelei vizite. Şi bine făcuse, pentru că mirosul pestilenţial de putreziciune, excremente, mucegai şi coteţ o asaltase încă din prima clipă în care pusese piciorul în chilia unde era închisă tânăra.

Esenţele de ienupăr şi de camfor o reconfortară. Apoi, cu o privire cercetătoare, măsură fără milă ceea ce mai rămăsese din fetişcana care cândva fusese amanta lui Giacomo Casanova.

Văzu o femeie cu faţa scobită, cu pomeţii obrajilor proeminenţi. O claie de păr roşu, devenită un ghem încâlcit, părea să scoată şi mai tare în evidenţă pielea albă, lividă. Ochii erau lucrul cel mai teribil: irişii verzi se decoloraseră precum aceia ai unui orb.

Francesca era îmbrăcată cu o pânză de sac. Şiruri de gândaci fugeau de pe ea, ascunzându-se în găurile din zid.

Margarethe inspiră cu putere esenţele din *pomander*. Strânse între degete micuţul recipient cizelat.

— Francesca, voi nu mă cunoaşteţi, şi totuşi trebuie să mă credeţi, pentru că vă sunt prietenă, spuse.

— Cu adevărat? întrebă tânăra cu un firicel de voce, ca şi cum cuvântul ar fi trecut ca o lamă pe o placă de cristal.

— Chiar aşa. Nu reuşesc să înţeleg cum familia dumneavoastră v-a putut abandona în felul acesta.

— Cine sunteţi? fu tot ce reuşi Francesca să spună drept răspuns.

— O veche prietenă a unui bărbat care vă e drag.

La auzul acelor cuvinte, Francesca păru să deschidă ochii mai tare.

— Giacomo…? şopti hârâind, aproape nevenindu-i să creadă ce se întâmpla.

— … Casanova, completă contesa în locul ei.

43

Discuţie despre politică

Izbucnise războiul. Prusia invadase Saxonia, fără ca măcar să facă o declaraţie formală, dar, ţinând cont de situaţie, ce altceva ar fi putut face Frederic al II-lea? În ciuda faptului că primele ciocniri nu favorizaseră Austria, nu se putea totuşi spune că regina Maria Tereza de Habsburg pierduse vremea.

Pietro Garzoni încerca să sublinieze motivele încrederii sale. În ceea ce-i privea, atât Andrea Tron, cât şi Marco Foscarini insistau asupra importanţei neutralităţii Veneţiei într-o dispută care promitea să devină un conflict de proporţii îngrijorătoare.

Cei trei se opriseră să discute la jumătatea Scării Giganţilor. Marte şi Neptun, colosalele statui de marmură albă sculptate de Sansovino, păreau să-şi râdă de cuvintele lor. Zeul războiului şi cel al mării apăreau ca nişte modele complet uitate de oamenii atât de preocupaţi să afirme importanţa faptului de a nu lua parte la conflictul care tocmai incendiase Europa.

Dar lui Garzoni nu-i păsa absolut deloc de iconografie. Ceea ce-i servea era o influenţă absolută asupra celor care, mai devreme sau mai târziu, ar fi ajuns să voteze pentru noul doge. Şi, dată fiind starea de sănătate a lui Francesco Loredan, îi convenea să bată fierul când era cald.

Din cauza asta, în ultimul an se străduise cât se poate de mult să favorizeze familiile Tron şi Foscarini, graţie înţelegerii sale cu Austria.

Nimic explicit sau evident, bineînţeles, dar o monarhie ca aceea a reginei Maria Tereza avea nevoie de arme, muniţii, ţesături trainice, produse de toate felurile, şi câteva dintre comenzile cele mai importante erau încredinţate direct marilor familii veneţiene, care – lipsite de eventuali concurenţi,

într-un regim special de monopol, devenit şi mai eficient graţie actualului conflict – profitau de orice oportunitate.

În timp ce se gândea la asta, Garzoni se bucura de palidul soare autumnal. Era un octombrie ciudat, în care zile frumoase alternau cu altele extrem de friguroase, şi faptul de a putea conversa afară, atunci când era posibil, era un privilegiu la care membrii Consiliului Celor Zece nu puteau renunţa.

Tron trecuse de patruzeci de ani și era un bărbat cu multă carismă şi putere. Fost ambasador la Viena, găsise în ultima perioadă un asemenea sprijin la Curtea austriacă, încât nu ezita să prevadă un viitor strălucitor pentru monarhia Mariei Tereza.

Cât despre Marco Foscarini, el era un bătrân înţelept, un om cu o vârstă respectabilă, care-şi menţinea o formă fizică de invidiat graţie unei vigori cu adevărat extraordinare.

— Austria nu se află într-o dificultate chiar atât de mare cum s-ar putea crede, susţinea Tron. E adevărat că Frederic al II-lea de Prusia a obţinut un prim succes la Lobositz, dar acţiunea lui, trebuie s-o spunem, e una disperată. Am mai degrabă senzaţia că asistăm la hârâiala dintre trei animale care se învârt în jurul prăzii ca să-şi împartă carnea.

Marco Foscarini îi aruncă o privire intensă.

— Spuneţi?

— Nu numai că spun, dar o şi susţin cu toată puterea. Austria, Franţa şi Rusia îi asediază regatul, nu vi se pare? întrebă Tron.

— Desigur, în ceea ce mă priveşte, sper ca Austria să câştige în final. La urma urmelor, faptul că Prusia devine o forţă de primă mărime nu ar duce la nimic bun. Dimpotrivă, ar avea un efect teribil de destabilizant. Acestea fiind spuse, oricum s-ar înţelege, poziţia noastră trebuie să fie una echidistantă, astfel încât să ne păstrăm neutralitatea, indiferent de situaţie, adăugă Marco Foscarini cu o înţelepciune ponderată.

— Vă cunoaştem convingerile, prietene, spuse Garzoni împăciuitor, şi le împărtăşim din plin.

— Da, spuse Tron. De altfel, judecând după ceea ce comercianţii noştri câştigă din vânzarea armelor, trebuie să sperăm că războiul continuă, cel puţin atâta timp cât este dus departe de noi.

— Şi aşa va trebui să fie mereu, sublinie Foscarini.

În timp ce cei trei discutau, se apropie urcând scările Alvise IV Giovanni Mocenigo.

Ca întotdeauna, chipul său avea o expresie între trufie şi superioritate, care-l enerva pe Pietro Garzoni. Îşi propuse totuşi să nu cedeze provocărilor care-i vor fi fără îndoială adresate.

Mocenigo ascultă în tăcere. Inchizitorul de Stat tocmai îşi expunea punctul său de vedere, în acord cu opiniile lui Tron şi ale lui Foscarini.

Mocenigo începu destul de repede să clatine din cap. Apoi, imediat cum găsi momentul oportun, îşi spuse şi el părerea:

— Îmi e destul de greu să cred că Austria este favorită în acest conflict.

Dimpotrivă, sunt convins că monarhii ca Anglia şi Prusia sunt mult mai bine echipate ca să câştige.

Drept unic răspuns, Garzoni izbucni în râs. Când se opri, dădu şi explicaţii:

— Pe cuvântul meu, Mocenigo, nu văd cum Frederic al Prusiei ar putea învinge. Posesiunile Mariei Tereza de Habsburg sunt de cinci ori mai mari decât ale lui, supuşii ţarinei Elisabeta sunt egali cu cei ai monarhiei austriece şi cel puţin de două ori mai mulţi decât ai Prusiei, la fel ca ai statelor germane, gata să intervină, în caz de nevoie, în favoarea Mariei Tereza. Ca să nu mai vorbim de Franţa, Suedia şi Danemarca, care s-au aliat cu Habsburgii. Aşa că, sincer să fiu, chiar nu văd cum ar putea măcar să se gândească Frederic că are vreo posibilitate de victorie. Ca să nu mai vorbim de instalarea armatei în Boemia, care a fost o lovitură strategică de geniu.

Mocenigo păru dezgustat.

— O lovitură strategică vulgară, spuse, demnă de învăţăturile unui om ca von Kaunitz.

— Tot ce se poate, răspunse Garzoni. Dar în război nu e loc pentru eleganţă şi sentimentalism. O declaraţie ambiguă din partea Mariei Tereza, privitoare la motivul pentru care a fost invadată Boemia? Poate! Dar măcelul şi jaful comise de Frederic în Silezia sunt acţiunile unui barbar, aşa încât, vedeţi, cred că acum Austria va reacţiona într-un mod care va lăsa urme.

— Înţeleg punctul vostru de vedere, Garzoni, ca şi motivul anumitor afirmaţii pe care le faceţi, spuse Mocenigo pe un ton aluziv, ce lăsa să se înţeleagă mult mai mult decât spusese.

După a nu ştiu câta provocare, Inchizitorul de Stat întrebă ofensat:

— Chiar aşa? Şi care ar fi acesta?

— Poftim? întrebă Mocenigo, aparent surprins de acea neaşteptată agresivitate.

— Motivul. Care ar fi?

— A, da, înţeleg. Vreţi deci să fiu mai explicit?

— Sigur! Aş prefera să-mi spuneţi lucrurile verde în faţă, în loc să faceţi aluzii, fără a avea curajul de a vorbi deschis.

— Bine atunci, Domnia Voastră aţi vrut-o. Motivul se datorează faptului că, prin importanta dumneavoastră reţea de spioni, aţi strâns legăturile cu Austria.

De aceea profitaţi de relaţii absolut discutabile, strânse într-o manieră nesăbuită, dacă nu chiar de-a dreptul criminală.

— Poftim?!

Lui Garzoni nu-i venea să creadă.

— M-aţi auzit foarte bine, răspunse Mocenigo pe un ton cât se poate de ferm.

Tron şi Foscarini rămăseseră interzişi.

— Daţi-mi voie atunci să vă spun ceva, zise Inchizitorul de Stat, cu toată ostilitatea posibilă. Voi aţi fost cel care a lichidat probleme de ordin public

ridicând din umeri, atunci când eu recomandam să fim atenţi la progresiva distrugere a moralei şi a obiceiurilor. Când am cerut maximă atenţie în legătură cu conduita potenţial periculoasă a unui libertin cunoscut nouă, aţi lichidat problema zâmbind, ca să vă schimbaţi apoi opinia, când am descoperit că era amestecat în practici de magie neagră. Şi chiar şi atunci vaţi încăpăţânat până şi în faţa unor dovezi zdrobitoare. Faptul că acum chiar voi sunteţi cel care îndrăzneşte să formuleze acuze, fără nici cea mai mică dovadă, mi se pare destul de bizar. Domnii Tron şi Foscarini îmi sunt martori: voi mă insultaţi!

— Da, zise Tron, adresându-i-se lui Mocenigo, într-adevăr cuvintele Domniei Voastre mi se par temerare. În plus, cu atât mai odioase cu cât nu sunt rezultatul unei cercetări atente, ci al vechii voastre prietenii cu un om pe care nimeni nu l-a suportat: Giacomo Casanova. Vă ştim convingerile, intenţia de a favoriza un curent reformist, dând grai gânditorilor revoluţionari şi posibili aliaţi ai noului curs, dar la noi nu veţi găsi uşi deschise pentru viziunea dumneavoastră, Mocenigo. Obişnuiţi-vă cu asta!

Spunând acestea, Tron îşi imprimă pe chip un zâmbet magnetic, ca să fie şi mai clar de ce parte se poziţiona.

— Nu pot decât să fiu de acord cu colegii mei, spuse prudent Foscarini, care, chiar şi în situaţiile în care putea să se impună, se folosea întotdeauna de măsură şi prudenţă.

— Fie! tună Mocenigo. De acord. Dar să nu vă gândiţi nici măcar o clipă că sunteţi de neatins!

Şi, spunând asta, se întoarse pe călcâie, coborî Scara Giganţilor şi se îndepărtă în grabă.

44

Închisoarea Piombi

În lunile care trecuseră, toate fantasmele şi fricile lui Giacomo ieşiseră la suprafaţă. Aproape înnebunise, gândindu-se la ce i se putuse întâmpla Francescăi. Nu-i păsa de nimic altceva. Unde ajunsese? Care-i era soarta?

Aflase de moartea lui Zaguri? Mai era încă îndrăgostită de el?

Noaptea visa că face dragoste cu ea, dar de fiecare dată fanteziile lui se întunecau, dispărând în funinginea coşmarului, chipul Francescăi părea să se transforme într-o mască a ororii, trupul ei perfect, alb, mlădios, devenea o trestie diformă care se sfărâma într-un nor de praf, iar între degete nu mai rămânea nimic decât fluieratul ironic al vântului.

Pescăruşi pe cer, îi auzise venind în stoluri, ţipau batjocoritor, de parcă ar fi vrut să-i aducă aminte încă o dată faptul că era închis. Zi după zi, lună după lună luptase împotriva nebuniei, hrănind un sentiment de revanşă în faţa celor care-l transformaseră într-un ţap ispăşitor, o piesă într-un joc mult mai amplu, al cărui tablou general reuşea cu greu să-l intuiască.

Faptul că devenise conştient de acest lucru îl făcuse să reacţioneze. Nu se descurajase, şi acum, în timp ce asculta ropotul ploii pe acoperiş, se gândea doar la cum să plece de acolo. Să evadeze din închisoare era singurul mod de a deveni din nou liber. Liber să respire, să-şi ducă la bun sfârşit planul de răzbunare, s-o găsească pe Francesca.

Îşi mângâie lunga barbă neagră care-i încadra faţa. Crescuse deasă şi îl ajuta să mediteze când o atingea. Semăna probabil cu un naufragiat, se gândi. Dar nu era momentul să-şi facă probleme pentru felul cum arăta, dat fiind faptul că lumea îl închisese într-o cuşcă şi aruncase cheia.

Evaluă situaţia. Fusese întemniţat în podul Palatului Ducal. Numele de Piombi[18] se datora faptului că acoperişul nu era din ardezie, şi nici din

ţigle, ci din simple plăci de plumb, largi de circa trei picioare pătrate şi groase de patru-cinci degete.

Din cauza felului în care erau aşezate celulele, nu exista nici un mod de a urca sau coborî din închisoare, fără a trece prin Sala Inchizitorilor de Stat.

Din acest motiv, nici nu se gândea să fugă prin interior.

Cheile de la celule se aflau în posesia secretarului închisorii, care le înmâna în fiecare dimineaţă temnicerului. Celulele erau în număr de şapte, dintre care trei orientate spre miazăzi, iar patru spre miazănoapte. Streaşina care se întindea de-a lungul şi sub acoperişul primelor dădea spre curtea palatului, cealaltă se termina perpendicular pe Canal.

Giacomo privi celula, zări hârdăul pentru nevoi, fotoliul pe care, la insistenţele sale, i-l aduseseră gardienii, şi iubitele sale cărţi, care-l ajutaseră să nu înnebunească în zilele acelea de detenţie, împrăştiate pe jos în grămezi dezordonate. Lângă ele strălucea stiletul pe care reuşise să şi-l procure într-un mod rocambolesc.

După primele luni, temnicerii îi acordaseră o jumătate de oră de plimbare în vastul pod care constituia anticamera celulei. În clipele acelea zilnice de răgaz, observase câteva obiecte care i-ar fi putut fi de folos dacă ar fi plănuit o evadare. În primul moment, atenţia îi fusese atrasă de o laviţă pe care zăceau teancuri de hârtii şi pene de scris. Zărise apoi o bucată de marmură neagră, strălucitoare şi curată, pe care o luase fără să fie văzut, iar la întoarcerea în celulă, o ascunsese sub haine.

După-amiezile curgeau una după alta, la fel şi jumătăţile de oră petrecute în pod, şi, într-o bună zi, Giacomo a băgat de seamă un vechi zăvor de fier ruginit, abandonat lângă un morman de mobile vechi. Îl luase şi-l ascunsese sub faldurile redingotei tocite deja.

Odată ajuns în celulă, îşi aduse aminte de bucata de marmură şi începu să frece zăvorul de piatră. În câteva săptămâni, reuşise să-l ascută şi, făcându-i un vârf, îl transformă într-un soi de stilet, perfect pentru ce avea în minte.

Încetul cu încetul, săpase în podea un orificiu destul de mare încât să se strecoare prin el. Îl ascunsese trăgând deasupra fotoliul. Sfărâmase bine molozul, transformându-l în praf, şi-l împrăştiase, în timpul plimbărilor prin pod, în spatele vechilor mobile sau grămezilor de registre.

Din păcate, în timpul unei percheziţii, temnicerii descoperiseră orificiul şi-l transferaseră pe Giacomo într-o altă celulă. În momentul acela, bănuielile privind o posibilă evadare a sa fuseseră confirmate, iar controalele se înmulţiseră.

Noroc că Lorenzo, temnicerul care se ocupa de el, nu găsise stiletul. Şi nici Secretarul Inchizitorilor de Stat, Domenico Cavalli. Încercase şi el să descopere dacă Giacomo ascunde ceva. În zadar.

Acum, când celula lui era percheziţionată în fiecare zi, nu mai putea să sape nici un orificiu.

Dar noul plan de evadare era deja conceput. Rămânea o singură problemă: singur n-ar fi reuşit să fugă. Avea nevoie de un complice, de cineva care să nu fie bănuit că ar vrea să evadeze. Îi va da lui stiletul. În felul acesta, în timpul nopţii, omul ar fi reuşit să găurească tavanul propriei celule. De acolo, târându-se în interspaţiul de sub acoperişul palatului, ar fi putut să ajungă la tavanul celulei lui Giacomo şi să-l perforeze. Casanova ar fi ieşit prin acel orificiu şi împreună ar fi putut găuri acoperişul într-un anumit punct, dând la o parte plăcile de plumb, pentru ca apoi să coboare în exterior şi să fugă.

Exista un prizonier la Piombi cu care comunica prin scrisori vârâte în coperţile cărţilor. Se numea Marino Balbi şi era un călugăr somascan[19].

Modul în care schimbau informaţii era cât se poate de simplu: unul dintre ei îi cerea gardianului

să ceară împrumut o carte de la celălalt şi folosea apoi coperta ca pe un soi de plic, în care puteau fi introduse mesaje.

Ar fi fost oare posibil să folosească o carte pentru a-i trimite celuilalt stiletul? Fuga lui depindea de asta. Desigur, părea un plan disperat, cu puţine şanse de succes, dar ce altceva putea face, dacă nu să sfideze pe faţă pericolul? Încă o lună în închisoare şi o va lua razna, ajungând oricum să moară în cele din urmă. Aşa că merita s-o facă în stil mare. Nu de alta, dar dacă ar fi fost omorât în timpul evadării, numele lui ar fi însemnat din nou ceva. Poate vreun suflet milostiv i-ar fi spus Francescăi, oriunde s-ar fi aflat, despre gestul lui.

N-ar fi fost oare o moarte demnă? Decât să stea să putrezească acolo ca un vierme, măcinat de aşteptare şi de dorinţa de a-şi recâştiga libertatea, ca s-o revadă într-o bună zi?

45

Disperarea

Margarethe von Steinberg aşteptase îndelung momentul acela. O privea pe Francesca nespus de duios şi se prefăcu întristată s-o vadă în situaţia aceea.

— *Madame*, ce vă tulbură? o întrebă tânăra.

Contesa nu răspunse.

— Vă rog, vorbiţi. O prietenă a lui Giacomo e prietena mea. Singura care mi-a mai rămas.

— Sunteţi un înger, draga mea, îşi continuă contesa von Steinberg teatrul, şi asta face ca rolul meu să fie şi mai dificil.

Un presentiment păru să-şi facă loc în chilia Francescăi. Neliniştea se manifestă pe neaşteptate, de parcă ar fi fost generată de umbra sângerie pe care opaiţul o arunca pe pereţii întunecaţi şi plini de igrasie.

— Vorbiţi, spuse hotărâtă fata.

Era sigură că vizita aceea pe cât de ciudată, pe atât de neaşteptată era preludiul unei tragedii iminente.

Contesa păru să-şi găsească în sfârşit curajul.

— Mă numesc Gretchen Fassnauer, minţi ea, şi vă aduc, cu moartea în suflet, ultimele dorinţe ale lui Giacomo Casanova. Nu cred că e important acum să vă spun cum l-am cunoscut, e suficient să ştiţi că tot timpul în care am vorbit cu el, n-a făcut altceva decât să vă pronunţe numele. Din cauza prieteniei profunde care ne leagă, n-am ezitat să dau curs celei mai ingrate dintre sarcini…

În timp ce vorbea, Margarethe îşi dădu seama că Francesca izbucnise în lacrimi.

Era un plâns tăcut, dar atât de dureros, încât contesa îşi simţi, poate pentru prima oară, inima înduioşându-se pentru o clipă. Dar îşi reveni imediat şi continuă:

— Chiar în momentul în care vă vorbesc, Giacomo Casanova e mort, executat pentru uciderea lui Alvise Zaguri. Înainte de a înfrunta eşafodul, m-a rugat să vă spun că o să vă iubească întotdeauna şi că singura sa durere e că n-o să vă mai poată revedea pe acest pământ…

Margarethe se opri, lăsând, plină de perfidie, ca vorbele ei să pătrundă ca nişte lovituri de cuţit în trupul slab şi neputincios al Francescăi.

Tânăra se aplecase înainte, de parcă vestea aceea ar fi rupt-o în două.

Claia ei murdară de păr roşu se desfăcuse, căzându-i pe faţă într-un păienjeniş de foc. Pielea ca de alabastru îngălbenit părea gata să plesnească la lumina opaiţului.

Se lăsă să cadă, fără să scoată o vorbă, întorcându-se în întunericul din care, pentru o clipă, crezuse că va ieşi.

— *Madame*, e timpul să plecaţi, spuse o călugăriţă, deschizând uşa.

— Îmi pare rău, draga mea, avu din nou neobrăzarea să spună contesa Margarethe von

Steinberg.

Luă opaiţul şi ieşi, în timp ce călugăriţa încuia cu cheia uşa chiliei.

Francesca rămase la pământ. Plânsul îi îneca ochii. Inima îi era sfâşiată de o durere metalică.

— Giacomo, şopti cu ultimele forţe. Se agăţă de numele acela încă o dată, ştiind bine că până şi speranţa se făcuse praf şi pulbere.

— Giacomo! Giacomo! Giacomo! repetă din ce în ce mai tare, până când numele deveni un urlet. Împotriva lumii care o însemnase ca pe ultima dintre prostituate, împotriva celor care complotaseră, făcându-i rău şi ucigând un sentiment atât de curat şi de sincer, împotriva Veneţiei, care-i omorâse iubirea vieţii.

Strigătele ei se izbiră de ziduri şi continuară toată noaptea, făcând să tremure pereţii chiliei.

Nimeni nu vru s-o audă.

O lăsară acolo, până când nu mai avu voce să strige.

Până când, extenuată, începu din nou să vegeteze în întuneric.

Învinsă.

Pentru totdeauna.

46

Revelaţii

După mai bine de un an se întorsese. Considera că apele se calmaseră.

Activităţile sale comerciale fuseseră în bună parte compromise, dar cel puţin nu-şi vârâse capul în ştreang. Ceea ce era mult mai bine decât ar fi putut spera.

Casanova fusese închis la Piombi, iar judecând după acuzaţiile sub care ajunsese acolo, nimeni nu bănuia faptele întâmplate cu adevărat.

Gastone Schiavon deschise uşa locuinţei. Concediase toţi servitorii în ziua în care plecase, aşa că nu se aştepta să găsească ordine în casă.

Curtea era într-o stare mizerabilă. Cu plante uscate şi moarte în ghivece.

Cu marmura incrustată de gerul acelei toamne ce părea a fi deja iarnă.

Schiavon urcă scara care ducea la etaj. Lumina felinarului pe care-l ţinea în mână tremura uşor. Ajuns sus, răsuci cheia în broască, uşa se deschise şi salonul îl întâmpină. Mobilele erau acoperite cu pânze de in, de parcă ar fi fost obiectele regelui fantomelor. În faţa lui se afla marele şemineu. Un suflet caritabil lăsase lemne pe vatră, pregătite pentru a fi aprinse.

Puse mâna pe butuci. Erau ca prin minune uscaţi. Găsi iasca, îi dădu foc cu flacăra de la felinar şi o aruncă peste lemne. Curând, focul începu să se ridice cu limbi portocalii.

Imediat ce flăcările luminară sala, Gastone descoperi surprins că un bărbat stătea pe unul dintre fotoliile din salon.

Fu atât de şocat, încât aproape făcu un salt înapoi.

Ca şi cum i-ar fi intuit surpriza, bărbatul îşi ridică privirea, scoţându-şi tricornul vechi şi cârpit şi ducându-l la piept. Părea că trebuie să mulţumească cuiva.

La lumina focului, Gastone Schiavon văzu nişte ochi turcoaz extraordinar de luminoşi şi reci, care-l ţintuiau în destinul lui chiar înainte ca individul să înceapă să-l acuze. Ba mai rău, omul se ridică în picioare, înălţându-se în toată considerabila sa statură. Avea părul blond-cenuşiu, atât de deschis la culoare, încât părea de argint.

Zâmbetul său diabolic fu cel care-i dezvălui adevăratele intenţii.

— Cine sunteţi? întrebă Schiavon cu voce tremurătoare.

— Cine credeţi că sunt? răspunse individul uşor ambiguu.

— Un hoţ sau un tâlhar.

— Şi dacă aş fi cu adevărat, credeţi că v-aş fi aşteptat aici, în casă?

La întrebarea aceea, Schiavon nu ştiu să răspundă.

Bărbatul clătină din cap şi-şi aşeză tricornul pe fotoliu.

— Habar n-aveţi de câtă vreme vă aştept, spuse laconic.

Vorbea fără chef, ca şi cum i-ar fi venit greu s-o facă.

Gastone Schiavon tremura. Şi teroarea deveni chiar mai teribilă în momentul în care omul scoase o spadă strălucitoare, trecându-i-o pe sub nas.

Simţi vârful rece al metalului pe mărul lui Adam.

Privirea bărbatului păru să ia foc. Poate era reflexul flăcărilor din şemineu, poate plăcerea pe care o simţea să-l aibă la cheremul său, dar, fără să fie nevoie de cuvinte sau de explicaţii, Schiavon înţelese că individul acela se bucura să-i facă rău. Aspectul său era cel al personajului rău dintr-un roman de doi bani. Nu că el ar fi fost un cititor pasionat, dar îşi amintea că simţise o oarecare plăcere când aflase aventurile erotice ale unei fetişcane al cărei nume nu şi-l amintea… Fanny… Fanny nu ştiu cum. Iar individul pe care-l avea în faţă părea un adevărat concentrat de perversiune şi depravare, începând de la dinţii oribili şi respiraţia infectă, care împuţise aerul imediat cum deschisese gura.

— Ce vreţi să faceţi? murmură Schiavon cu un fir de voce.

Vârful spadei continua să fie îndreptat spre gâtul lui, şi din cauza spaimei îi era şi mai greu să vorbească.

Bărbatul rânji.

— Mă numesc Jacopo Zago, spuse, şi sunt căpitanul gărzilor de cartier, reprezentantul Inchizitorului de Stat al Serenissimei Republici Pietro Garzoni.

Schivon înghiţi în sec. I se părea că are nisip în gură. Saliva nu reuşea să coboare. Îşi simţi greaţa urcând până la ochi.

— Sunteţi arestat, spuse Zago. Puteţi alege să mă urmaţi de bunăvoie sau să lăsaţi ca spada mea să hotărască. Ce preferaţi?

În timp ce pronunţa aceste cuvinte, îşi învârti de două ori spada în aer, desenând o cruce imaginară. Dublul şuierat fu ca o prevestire a morţii.

Gastone Schiavon nu avea cu siguranţă nevoie de un asemenea îndemn.

Ridică mâinile.

— N-am nici cea mai mică intenţie să opun rezistenţă. Îmi permit doar să vă întreb două lucruri. Primul: vreau să ştiu cum aţi intrat aici; şi al doilea: de ce anume sunt acuzat?

Zago dădu din cap, ca şi cum s-ar fi aşteptat la cele două întrebări.

— Mi se pare normal. Vă răspund imediat.

În timp ce vorbea, se apropie de fereastră şi deschise obloanele.

— Cineva a lăsat fereastra deschisă. N-a fost chiar atât de complicat să ajung până la ea. În ceea ce priveşte sarcinile mele şi motivele arestării voastre, ei bine, iată-le, spuse scoţând din buzunarul redingotei sale soioase un plic pe care-l aruncă pe masă.

Schiavon îl luă. Avea pe el sigiliul Inchizitorilor de Stat. Rupse ceara, care i se sfărâmă între degete. Deschise plicul şi citi.

Când termină, înţelese că nu avea nici o speranţă.

Zago etală obişnuitul său rânjet oribil.

— După cum vedeţi, trebuie să vă conduc la Palatul Ducal, pentru ca Inchizitorul de Stat să vă interogheze. Veţi depune mărturie cu privire la faptele care au avut loc în faţa dumneavoastră şi despre care aţi evitat în tot acest timp să furnizaţi informaţii vitale pentru Serenissima Republică.

În timp ce-l asculta, Schiavon scoase din buzunar o batistă de mătase şi îşi acoperi nasul. Era stropită

cu apă de colonie, şi mirosul pătrunzător şi uscat reuşi pentru o clipă să alunge duhoarea lui Zago.

— De acord, spuse, nu văd cum aş putea să mă sustrag.

— Nu puteţi, desigur, îi aminti călăul său cu o strălucire în priviri. Iar dacă-mi permiteţi, *signor* Schiavon, adaug că sunteţi un laş, dacă e să vă compar cu o damă cu care am avut de-a face de curând. Nici nu ştiţi ce satisfacţie îmi dă faptul de a vă conduce la Inchizitorul de Stat.

Spunând asta, Zago pocni din degete.

— Haideţi, e timpul s-o luăm din loc!

Schiavon îşi privi salonul şi înţelese că nu-l va mai vedea niciodată.

Aşteptase, sperând să-şi salveze cel puţin viaţa, dacă nu şi averea. Dar, de când asistase la blestematul ăla de duel, destinul său fusese pecetluit.

Aruncă o ultimă privire la masă, la focul din şemineu, la fotolii. Oftă.

Apoi se îndreptă încet spre uşă.

47

Planul

Giacomo spera să funcţioneze.

Era hazardant, desigur, dar toată viaţa lui fusese aşa. Şi, de altfel, nu avea altă şansă.

Aşa că îi ceruse lui Lorenzo, paznicul care se ocupa de el, să-i restituie lui Marino Balbi o biblie. Lectura ei îl ajutase mult, spusese. Conţinea nişte ilustraţii splendide, care-l făcuseră să se simtă mai liniştit în zilele acelea de închisoare.

Gardianul păru satisfăcut de explicaţie şi îi promisese că va duce cartea.

Ca o măsură de siguranţă, Casanova ceruse ca împreună cu Biblia să-i fie dusă lui Balbi şi o farfurie plină cu macaroane acoperite cu parmezan şi unt topit, pentru că dorea să-i mulţumească celui

care fusese atât de amabil cu el şi-i împrumutase cartea aceea minunată.

Nici în această privinţă gardianul nu avusese nimic de obiectat.

Ideea, în aparenţă bizară, a farfuriei de macaroane nu era lipsită de logică. Giacomo ştia cât de pofticios era Lorenzo. Vederea untului topit şi a brânzei de pe macaroane l-ar fi făcut să stea cu privirea lipită de farfurie şi ar fi fost poate mai puţin atent să controleze cartea folosită pe post de tavă.

Foarte probabil n-ar fi dat nici o atenţie cotorului Bibliei şi, spera, nu-şi va da seama de stiletul ascuns acolo.

Giacomo ţinea pumnii strânşi. Dacă Lorenzo i-ar fi înmânat cu adevărat volumul, Balbi s-ar fi trezit în mână cu instrumentul potrivit pentru a pune în aplicare planul de evadare pe care-l stabiliseră, scrisoare după scrisoare, în ultimele zile: să sape, să iasă prin tavan, să traverseze podul până deasupra celulei lui Giacomo şi să-i găurească tavanul. Odată ajunşi amândoi în pod, ar fi putut să forţeze plăcile de plumb ale acoperişului, şi, odată ieşiţi afară, ar fi ajuns pe creasta acoperişului de la Palatul Ducal. Şi atunci ar fi fugit împreună, în toiul nopţii.

Dar certitudinea, învăţase Giacomo, nu aparţinea acestei lumi. Ştia că Balbi alesese noaptea pentru a acţiona. A doua zi era Sărbătoarea Tuturor Sfinţilor[20] şi edificiul, de la apusul soarelui încolo, avea să fie pustiu. Nu hotărâseră la întâmplare momentul evadării. Totul fusese studiat până în cele mai mici detalii.

Acum trebuia doar să spere că Balbi va avea încredere în planul său şi că îşi va menţine promisiunea de a-l elibera. Dar ceva îi spunea că se va întâmpla contrariul. Pe de altă parte, Marino Balbi fusese întotdeauna un om de cuvânt, un călugăr vesel şi comunicativ, cu slăbiciuni care-i aminteau mult de ale lui, din moment ce ajunsese la Piombi pentru că lăsase gravide trei femei. Fapt

care lui Giacomo i se păruse mai curând un merit decât o vină, însă deoarece Veneţia se afla în mâinile unui grup de vigilenţi oameni de putere, gata oricând mai degrabă să cenzureze decât să predice libertatea, ei bine, nu prea aveai de ce să te miri.

Casanova era cufundat în gânduri, numărând orele care-l despărţeau de noaptea aceea, când îi fu anunţată o vizită.

Vestea îl găsi total nepregătit. În multele luni petrecute în închisoare, nimeni nu venise să-l vadă. Cine putea fi?

Curând, zăvorul fu tras şi uşa se deschise. În faţa lui apăru silueta elegantă a lui Alvise IV Giovanni Mocenigo.

Giacomo îl privi cu surprindere şi admiraţie, pentru că omul politic care se afla în faţa lui se număra printre cei mai autoritari şi eleganţi din Serenissima Republică. Iar modul rafinat în care se îmbrăca părea să-i amplifice prestigiul şi credibilitatea.

Peruca impecabilă şi imaculată contrasta într-un mod unic cu ochii negri şi profunzi. Mocenigo era îmbrăcat cu o jachetă dintr-o stofă moale şi rafinată, cu manşete sobre, sub care se vedea o splendidă vestă de mătase brodată cu pietre preţioase şi nasturi de aur. Ciorapi tot de mătase şi pantofi eleganţi completau ţinuta sa ireproşabilă.

Privindu-l, Giacomo simţi că-l invidiază. El, care avea probabil aspectul unui sălbatic, el, care nu mai avea nimic în afară de propria-i inteligenţă, cu care spera să reuşească să fugă din locul acela blestemat.

Alvise IV Giovanni Mocenigo nu părea dispus să piardă timpul. După o înclinare scurtă a capului, de parcă ar fi intuit curiozitatea uimită a prizonierului, intră direct în subiect.

— *Signor* Casanova, vă întrebaţi probabil care e motivul vizitei mele. Vă înţeleg. E suficient să ştiţi că am fost întotdeauna împotriva condamnării

Domniei Voastre, dar nu suficient de puternic pentru a o evita.

Giacomo era sincer uimit.

— E adevărat ce spuneţi? Îmi vine greu să vă cred, Excelenţă. Familia dumneavoastră e cea mai importantă din Veneţia, şi dacă nici măcar Domnia Voastră n-aţi reuşit să împiedicaţi un lucru ca acesta înseamnă că iubita noastră republică e pierdută, spuse cu un zâmbet amuzat şi amar deopotrivă.

— Mai aveţi încă putere să glumiţi! Trebuie să recunosc, *signor* Casanova, aveţi mult curaj. Dar nu despre inegalabila dumneavoastră valoare am intenţia să vorbesc în seara asta. Ci mai degrabă vreau să vă avertizez cu privire la o problemă care-mi stă la suflet şi care ar putea să vă facă mai multă dreptate decât credeţi.

Misterul se adâncea tot mai tare. Giacomo vru să afle mai multe.

— Fiţi mai clar, vă rog.

— Cred că Pietro Garzoni are legături cu Casa de Austria, pentru a face în aşa fel încât Veneţia să devină o provincie a regatului Mariei Tereza.

Făcând asta, el ar obţine dogatul la care râvneşte atât de mult şi ar garanta astfel un guvern filo-austriac, fără să fie tras nici măcar un foc de flintă.

Casanova deschise larg ochii. Dar Mocenigo nu terminase.

— Ce mă împinge să fac asemenea afirmaţii? Mai multe lucruri. În primul rând, sosirea în oraş, în urmă cu destul de multă vreme, a contesei Margarethe von Steinberg. Dar o cunoaşteţi deja, nu-i aşa? În al doilea, arestarea Domniei Voastre. În felul acesta, Garzoni a înlăturat suspiciunile în legătură cu propria-i persoană: denunţând o crimă pe care n-aţi comis-o, a condus o cruciadă în favoarea decenţei şi a moralităţii – iar în privinţa asta, comportamentul vostru, dragul meu Casanova, a fost întotdeauna smintit –, câştigând noi aliaţi şi în acelaşi timp putându-şi continua planurile nestânjenit. În al treilea rând, cu banii pe care

Austria le va permite negustorilor noştri să-i acumuleze datorită comerţului cu arme şi echipamente pentru trupele sale – apropo de asta, vă informez că Europa se află în război –, Garzoni îşi va lărgi încetul cu încetul cercul de fideli. Ştiţi foarte bine de câte voturi are nevoie ca să câştige în caz de alegeri dogale…

Casanova nu rezistă imboldului de a întrerupe fluviul acela de cuvinte.

— De acord, Europa se află în război. Dar Veneţia?

— Veneţia se menţine pe o poziţie de oportună neutralitate. Însă, după cum am spus, nu se fereşte să facă afaceri cu una dintre părţile implicate.

— O! Sunt sincer uimit să vă aud rezumatul. Îmi pare rău că nu am înţeles nimic de la bun început, pentru că aş fi evitat închisoarea, spuse Giacomo cu o notă de amară ironie.

Apoi adăugă:

— Considerând însă că nu ştiu nimic din ce-mi dezvăluiţi, vă întreb unde vreţi să ajungeţi?

Mocenigo dădu din cap:

— Vă spun imediat, şi-şi continuă analiza. Ştiţi perfect cât de complexă este procedura de vot pentru alegerea dogelui. Cei treizeci din Quarantia[21] vor alege un *ballottino*[22], apoi nouă dintre cei treizeci vor intra în Consiliul Major, din care vor alege patruzeci. Cei patruzeci vor fi reduşi la doisprezece, care la rândul lor vor vota alţi douăzeci şi cinci. Aceştia din urmă vor coborî la nouă încă o dată, pentru a alege patruzeci şi cinci.

Aceştia, reduşi la nouă, îi vor numi pe cei patruzeci şi unu de electori efectivi ai dogelui. De ce vă recapitulez toate astea? Deoarece e evident faptul că, dacă vrea să se impună, Garzoni va trebui să cumpere voturile unui mare număr de persoane… Şi asta mă duce la ultimul punct.

— Care anume? întrebă Giacomo.

— Cel care îmi spune că, dată fiind starea de sănătate extrem de precară a dogelui Francesco

Loredan, Garzoni trebuie să se grăbească dacă vrea să aibă şanse de izbândă. În cazul în care iubitul nostru doge s-ar prăpădi, cum mulţi presupun, Inchizitorul de Stat ar fi pregătit să-i ia locul. Acesta e punctul patru al reconstituirii mele. Aşa că, *signor* Casanova, am venit să vă propun un pact.

Giacomo căscă ochii mari. Acum înţelegea. Sentimentul că fusese un pion într-un joc mult mai mare devenea o certitudine. Contesa Margarethe von Steinberg îşi jucase minunat partida, iar el căzuse în cursă ca o muscă în pânza păianjenului, atât de copleşit de propria-i nevoie de a-i uimi pe alţii, încât îşi subestimase adversara. Fusese un idiot! Chiar dacă, în acelaşi timp, datorită ei cunoscuse iubirea. Iar pentru Francesca, merita să sufere tot ce i se întâmpla acum.

Răspunsul său fu unul precaut.

— Mă întreb de ce ar trebui să accept un pact, când mă aflu închis în locul acesta oribil de mai bine de un an.

Mocenigo avu o sclipire în ochi.

— De ce ar trebui să acceptaţi? Pentru că, graţie a ceea ce am să vă spun, aţi putea redeveni cine aţi fost.

— Şi cine am fost, după părerea Domniei Voastre?

— Un libertin, un rebel, un spirit măreţ! Bunul meu Casanova, după cum am spus de la bun început, nu vă sunt duşman. Dimpotrivă, admir felul în care vă trăiţi viaţa, chiar dacă dezaprob anumite bravade ale voastre. Dar cine altcineva, dacă nu voi, reprezintă azi mai bine sufletul Serenissimei? O republică niciodată supusă, independentă, în stare să creadă numai în propriile-i forţe şi să reuşească să revoluţioneze lumea, graţie îndrăznelii şi prezenţei sale de spirit. Aşa că, de ce să nu găsesc un mijloc pentru a ajuta un om ca voi?

Giacomo nu părea convins. Tocmai descoperise că fusese folosit pentru un plan diabolic. De ce s-ar încrede în omul acela?

— Nu înţeleg de ce vă aşteptaţi ca, după tot ce mi s-a întâmplat, să am încredere în Domnia Voastră, spuse nu fără un uşor resentiment.

— Înţeleg, suspină Mocenigo. E mai mult decât normal să fiţi neîncrezător. Şi totuşi, cred că ar trebui să ascultaţi ce am să vă spun. Nu vă cer să acceptaţi acest pact cu ochii închişi, vă rog totuşi să luaţi în considerare condiţiile pe care vi le propun.

— Vă ascult, răspunse Casanova fără prea multă convingere.

— Foarte bine. Atunci: ştim sigur că aveţi intenţia să evadaţi cât mai curând posibil…

— Ştim? De ce vorbiţi la plural?

— Şi Marco Dandolo e alături de mine. Nu toţi v-au abandonat, credeţi-mă.

— Vestea aceasta îmi dă curaj. Deci prietenia e încă o valoare la Veneţia?

Dar spuneţi-mi, ce intenţii aveţi? îl întrebă Giacomo.

Se feri să comenteze afirmaţia lui Mocenigo, cum că el urma să evadeze în curând. Simţi cum îngrijorarea i se cuibăreşte tot mai tare în suflet. Dacă dorinţa lui era atât de evidentă, ce posibilităţi concrete de succes ar putea avea planul său de fugă?

— Nu vă putem ajuta să evadaţi, dar vom face în aşa fel încât în următoarele ore să nu se afle nimeni în palat, folosindu-ne de faptul că e Noaptea Tuturor Sfinţilor. Dacă veţi profita de acest lucru, eu şi Dandolo vom avea grijă încă de pe acum să vă lăsăm cai odihniţi la Mestre şi un alt schimb, unde îmi spuneţi voi. Ne obligăm şi să depozităm chiar azi, la un om de încredere al Domniei Voastre, suma de două sute de ţechini. În felul acesta evadarea va fi mai uşoară. Nu exclud, desigur, faptul că Garzoni poate să ia contramăsuri, ba chiar am neplăcuta senzaţie că pune la cale un plan ca să vă condamne la moarte.

— Un motiv în plus să ies de aici, răbufni Casanova.

— Evident. Cum vă spuneam, nu exclud faptul că Garzoni şi-a alertat spionii şi zbirii, punându-i să vă urmărească şi să vă ia gâtul. Asta n-am cum s-o împiedic. Dar să contribui la succesul evadării voastre, să-i amplific ecoul şi să vă dau posibilitatea de a vă putea întoarce într-o zi la Veneţia, asta vă pot garanta.

— Puteţi lăsa primul schimb de cai la hanul *Alle Campane* din Mestre?

— Desigur.

— Şi al doilea, împreună cu săculeţul cu ţechini, la staţia poştalionului din Treviso? Cea care se află imediat după ce ieşi din oraş, lângă ziduri, pe strada del Terraglio?

— Evident.

— Şi ce vreţi în schimb? Pentru că, vedeţi, nu există ceva la care să ţin mai mult decât la posibilitatea de a mă întoarce într-o zi la Veneţia, dar ştiu că tot ce-mi spuneţi nu e cu siguranţă fructul unui act de libertate. De prea multe ori în viaţă am plătit dublu ceea ce credeam a-mi fi dăruit din prietenie.

Mocenigo zâmbi.

— Condiţia pe care v-o pun n-ar trebui să vă fie deosebit de neplăcută.

— Credeţi?

Giacomo nu era deloc convins.

— Vă cer s-o găsiţi pe contesa Margarethe von Steinberg, care, din câte ştiu, se pregăteşte să se întoarcă în Tirol. La Bolzano, mai precis. Odată găsită, va trebui să faceţi în aşa fel încât să-i smulgeţi o confesiune în legătură cu planul conceput împreună cu Garzoni. Nu vă cer nimic altceva.

Giacomo zâmbi amar.

— Sigur, spus aşa, pare simplu.

— Casanova, să vorbim pe şleau. Nu-i problema mea cum veţi procura o asemenea confesiune. Vă puteţi folosi toate talentele în care sunteţi maestru, chiar dacă, evident, contesa e cea care v-a tras pe

sfoară de la bun început… spuse zâmbind. În orice caz, sunteţi de acord cu mine că azi numele vostru nu valorează nici doi bani. În timp ce, cu ajutorul meu, veţi fi din nou eroul Veneţiei. În acelaşi timp, cu puţin noroc, poate într-o bună zi veţi reuşi să vă întoarceţi în oraş. Ceea ce aş vrea să vă fac să înţelegeţi este că, din acest moment, veţi lucra pentru Serenissima Republică în calitate de agent secret. Iar prima dumneavoastră misiune va fi să evadaţi din această închisoare.

Giacomo rămase pe gânduri. La urma urmelor, era cea mai bună propunere pe care o primise în ultimele cincisprezece luni. Plină de necunoscute, începând cu evadarea. Mocenigo nu putea să-i ofere nici o certitudine, dar se angaja să-i creeze condiţiile cele mai bune. La urma urmei, fără el unde ar fi găsit cai şi bani? În fond, bărbatul acela îi oferea pe tavă o şansă de reabilitare în ochii Veneţiei. Iar posibilitatea de a se întoarce într-o zi în iubitul său oraş era lucrul care conta cel mai mult. Cum altfel ar fi putut s-o regăsească pe Francesca? Dacă se mai afla cumva acolo…

Riscă o întrebare.

— Excelenţă, mă întrebam… ştiţi cumva ceva despre Francesca Erizzo?

— Nu cred că înţeleg…

— Tânăra care era cu mine în noaptea în care am fost arestat.

— A, da, înţeleg. Casanova, nu ştiu ce soartă a avut. Dar, în mod discret şi cu grijă, aş putea să mă informez. De altfel, dacă veţi fi agent secret al Republicii, cum sper, nu numai că va trebui să ne auzim, dar şi să ne vedem, evident în afara graniţelor Serenissimei. Într-o bună zi, cum spuneam, veţi putea să vă întoarceţi aici şi, eventual, să vă regăsiţi iubita.

Lucrul acesta schimba totul.

Giacomo încuviinţă printr-o mişcare a capului.

— De acord atunci, spuse convins, voi face ce-mi cereţi. Dar am nevoie de o scrisoare de garanţie,

ceva scris, care să mă autorizeze să fiu ceea ce spuneţi.

— Uitaţi-o aici, e pregătită deja. Ţineţi-o întotdeauna asupra dumneavoastră şi nu veţi avea probleme. Toate uşile vă vor fi deschise.

Mocenigo scoase din buzunar un plic pe care era sigiliul de plumb al dogelui şi i-l întinse.

Casanova luă documentul, rupse sigiliul şi deschise plicul. Despături foaia de pergament şi citi cele două rânduri scrise cu o caligrafie frumoasă: *În numele şi pe contul meu şi pentru binele Serenissimei Republici a Veneţiei, purtătorul prezentei a făcut ce a făcut.*

Francesco Loredan, CXVI Doge al Veneţiei

Scrisoarea purta semnătura originală a dogelui. O autorizaţie precum aceea era valoroasă ca aurul. Giacomo o puse la loc în plic şi o vârî în buzunarul redingotei aşezate pe un fotoliu.

— V-aţi gândit la toate, nu-i aşa? Bine, spuse. Sunt de acord.

— Minunat. Putem să ne strângem mâna? Cum se face între gentilomi?

Drept răspuns, Giacomo îi întinse mâna dreaptă. Mocenigo i-o strânse cu o energie care părea să dea vigoare speranţelor libertinului.

— Atunci, conchise membrul Consiliului Celor Zece, vă las, dorindu-vă tot norocul posibil pentru ceea ce vă aşteaptă.

Casanova dădu din cap.

O clipă mai târziu, Mocenigo bătu în uşa celulei.

I se deschise.

Îşi întoarse capul, aruncând o ultimă privire prizonierului, şi ieşi.

Casanova începu să aştepte venirea lui Marino Balbi.

48

Fuga

Imediat după apusul soarelui, Casanova auzi nişte lovituri puternice în tavan. Spera din tot sufletul ca nu numai închisoarea, ci şi întregul palat să fie cu adevărat pustii, altfel şi cel mai surd dintre oameni ar fi auzit loviturile acelea.

Dar zgomotul încetă în scurt timp. În sfârşit, într-un nor alb de var, apăru chipul vesel şi rumen al lui Marino Balbi.

Giacomo nu reuşi să-şi reţină un gest de bucurie. Luă funia pe care o făcuse tăind fâşii cearşafurile, pânza saltelei, prosoapele şi înnodând fâşiile una de alta, ca să fie cât mai lungă posibil. O răsuci, îşi vârî braţul în ea şi o aşeză pe umărul drept. Pe stângul purta o legătură cu cămăşi, pantaloni, redingota şi pălăria.

După care, fără să mai piardă timpul, trase fotoliul în dreptul orificiului şi se urcă pe el. Balbi îşi întinse mâinile, şi Giacomo le prinse. Apoi, împingându-se cu picioarele în fotoliu, ieşi repede prin tavanul celulei. De acolo, ajutat de tovarăşul său şi sprijinindu-se pe braţe, reuşi în sfârşit să stea în patru labe pe tavan şi să se târâie înainte.

Îl urmă pe Balbi până când, împreună, ajunseră într-un punct unde, împungând cu stiletul, îşi dădură seama că lespezile acoperişului erau stricate, aşa încât, cedând mai uşor la lovituri, începură imediat să vibreze.

Continuară până când reuşiră să facă bucăţi grinda din lemn. Atunci apăsară cu stiletul pe marginea uneia dintre lespezile de plumb şi, unindu-şi forţele, fură în stare s-o ridice. Apoi o dădură la o parte, pentru a obţine o deschidere destul de mare, prin care să poată trece.

Giacomo se asigură încă o dată că funia improvizată pe care o ţinea pe umărul drept se află la locul ei, la fel şi legătura cu haine de pe umărul stâng. Apoi ieşi pe acoperiş, urmat de călugăr.

Imediat ce se ridică în picioare, Veneţia îi apăru magnifică în lumina lunii, dar nu se lăsă distras de spectacolul acela.

Avea două posibilităţi şi trebuia să hotărască în grabă.

Prima era să coboare pe partea care dădea direct în Canal. El şi Balbi ar fi ajuns înot pe malul celălalt, dar după aceea, uzi leoarcă, ar fi trebuit să caute adăpost până cel puţin în zori, riscând să fie recunoscuţi şi închişi din nou.

A doua impunea să coboare în curtea interioară, în care însă, noaptea, patrulau gardienii.

Ca şi cum i-ar fi ghicit gândurile, Marino Balbi lăsă să-i scape câteva vorbe deloc încurajatoare:

— Nu putem coborî pe partea dinspre curte din cauza gardienilor. Cât despre Canal, am risca să ne rupem gâturile alunecând pe lespezile de plumb. Aţi avut o idee grozavă, ce să zic! spuse pe un ton ironic, manifestându-şi din plin frustrarea.

Casanova se abţinu cu greu să nu-l arunce de pe acoperiş.

— Prietene, răspunse, făcând apel la toată răbdarea de care era în stare, în felul acesta nu mă ajutaţi deloc. În loc să-mi înşiraţi motivele posibilului nostru eşec, mai bine să găsim împreună o soluţie. În primul rând, pentru a avea o imagine mai clară a situaţiei, trebuie să încercăm să urcăm.

Şi, fără să mai adauge ceva, Giacomo înfipse stiletul în şanţul dintre două lespezi, după care, agăţându-se cu mâna liberă şi cu un picior, dădu să urce.

— Şi-acum? Mă lăsaţi aici? se lamentă călugărul.

Casanova îl privi peste umăr şi oftă. Nevenindu-i în minte nimic mai bun, îi spuse:

— Prindeţi-vă de cureaua mea.

Să ajungă pe creasta acoperişului fu o acţiune titanică. Giacomo trebui să facă apel la toată energia pe care o mai avea, deoarece, pe lângă propria-i greutate, trebuia s-o suporte şi pe cea a lui Marino Balbi. Dar, puţin câte puţin, după ce trecuse de cincisprezece sau şaisprezece lespezi de plumb, reuşi să ajungă la destinaţie. În timp ce Balbi se agăţa şi el de muchia pantei, Casanova, eliberat de

greutatea tovarăşului său, îşi trecu cu uşurinţă un picior peste creasta acoperişului, aşezându-se călare pe ea.

Broboane de sudoare rece îi acopereau faţa. Câteva picături căzură pe plumbul lespezilor. Respiraţia întretăiată şi oboseala îi umpleau pieptul de o căldură care părea un foc viu.

În spatele său, Balbi părea să se roage la Dumnezeu.

Dar lui Giacomo rugăciunile nu-i erau de nici un folos. Îi scăpă însă printre dinţi o înjurătură când văzu pălăria lui Balbi alunecând pe partea dreaptă a acoperişului şi rostogolindu-se dincolo de margine, până în canal.

— Aţi avut noroc, spuse Giacomo, că n-a căzut pe partea stângă, căci ar fi ajuns direct în mijlocul curţii! Vreţi să fim spânzuraţi? Fiţi mai atent!

Balbi părea ruşinat, dar nu suficient încât să tacă din gură:

— Ghinion, blestemat de ghinion, e un semn clar de piază rea, se lamentă el.

Giacomo nu-i răspunse şi începu să se mişte pe creasta acoperişului, înaintând puţin câte puţin cu prudenţă. Avea de gând să exploreze cele două laturi ale acoperişului înclinat, ca să înţeleagă care ar fi fost soluţia pentru evadarea aceea începută cu stângul.

— Aşteptaţi-mă aici, îi spuse lui Balbi, încerc să găsesc o cale de ieşire.

După un timp, care i se păru infinit, ajunse pe marginea acoperişului. O pâclă uşoară îl învăluia într-o fantomatică mantie impalpabilă, care, chiar dacă-l ascundea privirilor gardienilor, nu-l liniştea prea mult.

Situaţia i se păru disperată, până când, explorând pentru a nu ştiu câta oară latura acoperişului care dădea spre Canal, i se păru că vede o lucarnă la circa două treimi din planul înclinat.

Nu putea fi o celulă a închisorii, pentru că se afla la o înălţime prea mică faţă de Piombi, deci trebuia

să corespundă unei mansarde sau unui apartament din Palatul Ducal.

Riscă deci şi-şi dădu drumul pe planul înclinat, până ajunse la lucarnă.

Coborârea fu surprinzător de uşoară, datorită lespezilor de plumb devenite alunecoase din cauza pâclei. Vederea canalului de dedesubt îl făcu să simtă fiori pe şira spinării.

Ajuns aproape de lucarnă, se opri pe micul ei acoperiş. Se prinse de marginea lui, şi aplecându-se înainte, aruncă o privire. Descoperi un grilaj de fier, larg cu ceva mai mult de două picioare, care proteja geamurile unei ferestre.

În timp ce se gândea la ce avea de făcut, auzi sunetul grav al clopotului de la San Marco bătând ora exactă. Îşi aduse aminte că era Ziua Tuturor Sfinţilor. În timp ce bătăile continuau, începu să scoată cu stiletul rama de lemn care înconjura grilajul lucarnei. Lovi cu atâta violenţă, încât reuşi să scoată grilajul din suport. În clipa aceea, să spargă geamul fu o joacă de copil, chiar dacă se tăie în mai multe locuri la mâini.

Giacomo reflectă şi se convinse că ar fi fost posibil, cu puţin noroc, să-şi dea drumul cu ajutorul funiei improvizate, de la lucarnă până pe podeaua mansardei.

Fără să mai piardă alt timp, începu să se caţere încă o dată până pe creasta acoperişului, apoi înaintă cu grijă până la locul în care-l lăsase pe Balbi.

Călugărul nu era un om de aventură. Imediat cum îl văzu, începu să-l întrebe plin de amărăciune unde dispăruse.

Casanova i-o tăie scurt.

— Cred că am găsit o soluţie. Acum urmaţi-mă şi să încercăm s-o ştergem de aici.

După ce-şi recuperă legătura cu haine, Giacomo avu nevoie doar de câteva minute ca să se întoarcă de unde venise, dându-şi drumul încă o dată pe acoperiş în jos. Nu acelaşi lucru se putea spune

despre Balbi, dar, după un timp destul de lung, ajunse şi el, în sfârşit, la lucarnă.

— Acum, spuse Casanova, uite ce vom face. Voi vă veţi coborî prin lucarnă, în timp ce eu, aici afară, voi fi contragreutatea, pentru că nu ştiu cum altfel să asigur funia. Mă voi ţine de lespezile de plumb. Voi vă veţi lega de celălalt capăt şi, coborând puţin câte puţin funia, o să vă ajut să ajungeţi pe podeaua mansardei.

Balbi făcu ochii mari:

— Doar nu credeţi că…

— Dacă preferaţi să cobor eu primul, spuneţi-mi… deşi n-am idee cum veţi reuşi să vă descurcaţi singur în continuare.

— Şi voi? întrebă Balbi într-o zvâcnire de altruism.

— Habar n-am încă. Dar o să inventez ceva. Hai, curaj, intraţi pe lucarnă, îl încurajă Giacomo, care avea drept unic scop să scape de tovarăşul acela de aventură, pe cât de inutil, pe atât de iritant. Fără să mai piardă timpul, apucă funia, o trecu pe sub subsuorile şi peste pieptul lui Balbi, ca să-l asigure cât mai bine.

— Şi… dacă n-o să funcţioneze? întrebă tot mai şovăielnic călugărul.

— Vă spun că va funcţiona, îl îmboldi Casanova exasperat. Acum sprijiniţi-vă cu coatele pe acoperişul lucarnei, apoi intraţi cu picioarele pe fereastră.

Tremurând din toate încheieturile, dar împins de la spate de atâta insistenţă, călugărul îşi dădu drumul pe micul acoperiş, în timp ce Giacomo îi susţinea greutatea, înfăşurându-şi în jurul braţelor celălalt capăt al funiei şi rămânând sprijinit de lespezile de plumb.

Când, în sfârşit, Balbi fu în interiorul ferestrei până la subsuori, Casanova aşteptă să se întoarcă, prinzându-se cu putere de ceea ce mai rămânea din rama lucarnei.

— Acum daţi-vă drumul, spuse, vă ţin eu.

În timp ce Balbi cobora, Casanova lăsa funia încetul cu încetul, în aşa fel încât celălalt să nu cadă brusc.

Când călugărul atinse podeaua, îşi desfăcu tacticos funia, pe care Casanova o trase în sus. Apoi se aşeză, frânt de oboseală. Picioarele îi tremurau din cauza efortului, muşchii îl dureau, simţea că aproape îi luau foc.

Rămânea o singură problemă: n-avea nici cea mai vagă idee cum să-l urmeze pe Balbi. De ce să fixeze funia. Privi în jur, dar nu văzu nimic potrivit. Aşa că porni, într-un echilibru precar, să cerceteze partea de acoperiş pe care n-o explorase încă. În scurt timp dădu peste o terasă aflată sub lucarnă, unde cineva lăsase o scară.

Îi veni o idee.

Ajuns pe terasă, înnodă de scară un capăt al funiei, pe care şi-o înfăşurase între timp în jurul umărului, şi, urcând din nou spre lucarnă, începu s-o desfăşoare.

Se aşeză călare pe acoperişul lucarnei şi trase de scară, care începu încet să urce în direcţia lui. Când reuşi s-o aducă lângă el, o prinse de un capăt şi încercă s-o vâre pe fereastră.

Cu o teribilă dezamăgire, văzu că se înclina, intrând doar până la a şasea treaptă, şi încastrându-se în rama ferestruicii.

Înjură în şoaptă.

Se afla deja de cel puţin o oră pe blestematul ăla de acoperiş şi nu reuşise încă să găsească o soluţie.

Deşi era dezamăgit, mai făcu o încercare. Ţinându-se bine, încercă să coboare de pe acoperişul lucarnei şi, ridicând capătul scării, începu s-o împingă ca s-o facă să intre complet prin deschizătură.

Făcu un efort formidabil. Muşchii păreau să-i ardă sub pielea brobonită de sudoare. Era la capătul puterilor.

Exact în clipa în care scara intrase aproape până la ultima treaptă, îşi pierdu echilibrul şi, punând un

picior greşit, alunecă.

În clipa aceea, scara căzu în mansardă.

Giacomo simţi cum alunecă până la marginea acoperişului, în timp ce încerca în zadar să se prindă cu degetele de lespezile de plumb. Când totul părea pierdut, îşi aminti de stilet, îl scoase din buzunar şi-l vârî în spaţiul dintre lespezile de plumb, înfigându-l cu toată forţa care-i mai rămăsese.

Şi, în sfârşit… se opri.

Rămase bălăbănindu-se cu picioarele în gol, în timp ce jos, sub el, vedea canalul întunecat şi urât mirositor.

Se încredinţă lui Dumnezeu.

49

Precauţii

Inchizitorul de Stat privi flacăra sângerie a lumânărilor. Camera era exact cum o ceruse: un pat mare şi comod, cu lenjerie proaspăt spălată. Îi serviseră un minunat pateu cu legume, şi acum, pentru noapte, avea un program mai mult decât interesant.

Totul mergea cât se poate de bine. Contesa plecase în iubitul ei Tirol, Zago i-l adusese pe Gastone Schiavon, care făcuse o mărturisire completă în legătură cu duelul. Încă nu dezvăluise faptul că Giacomo Casanova îl ucisese pe Zaguri, dar două zile la Pozzi[23] aveau să-l ajute să-şi împrospăteze amintirile. Şi atunci el ar fi obţinut confesiunea cu ajutorul căreia putea să-l pună la zid pe duşmanul lui de moarte, cerând, în sfârşit, transformarea pedepsei cu închisoarea în pedeapsa capitală.

Adio, Casanova!

Fusese informat de tentativa lui de evadare de la Piombi. Dar fusese descoperit la timp. Considera că era imposibil ca libertinul să încerce din nou. Însă

era mai bine să fie atent, ca nu cumva să fie prins pe nepregătite.

Îşi pusese deci oameni în toate staţiile maritime şi de poştă pe uscat. În special, îi ceruse lui Zago să patruleze cu câteva gărzi la Mestre, pe lângă hanul *Alle Campane.* Dacă, eventual, Casanova şi-ar fi făcut apariţia, lucru destul de improbabil, l-ar fi primit aşa cum merita.

Pietro Garzoni era liniştit, simţea că luase toate măsurile necesare. Aşa că voise să respecte tradiţia şi plecase din Veneţia împreună cu ceilalţi doi Inchizitori de Stat, cum făceau întotdeauna în cele două zile: Sărbătoarea Tuturor Sfinţilor şi Ziua Morţilor. El se retrăsese la Dolo, la un han care-i plăcea pentru că avea mâncare bună, iar hangiul nu refuza niciodată să-i trimită în cameră pe una dintre fetişcanele alea de la ţară, cu forme generoase şi doritoare să facă o bună impresie bărbaţilor ca el, satisfăcându-le toate dorinţele, chiar şi cu riscul de a se transforma în nişte veritabile curve.

Şi era exact tipul de activitate cu care Pietro Garzoni se delecta în acel moment.

La urma urmei, *semel in anno licet insanire*[24], îşi repeta mereu. Şi aceea era singura dată pe an în care până şi un Inchizitor de Stat, de obicei cumpătat şi cuminte, se lăsa în voia plăcerilor cărnii.

Zago tocmai ieşise din grajdul unde el şi oamenii lui îşi lăsaseră caii.

Insistase ca murgul lui să primească o dublă raţie de nutreţ. Îi fusese suficient să-l vadă vârându-şi capul frumos în iesle.

Nu era deosebit de mulţumit că se afla acolo. Hanul *Alle Campane* nu era desigur un colţ de paradis. Era o bombă de mâna a şaptea, în care se serveau cel mai mizerabil peşte şi cel mai prost vin din zonă, din cauza unui păduchios de hangiu bătrân şi zgârcit, căruia i se potrivea perfect numele: Caia, calicul, adică. Zago nu ştia motivul, dar omul ăla părea să simtă o adevărată plăcere să-

şi chinuie clienţii. Însă pentru că acolo se afla prima staţie de poştă după debarcaderul din Mestre, hanul era mereu plin.

În disperata încercare de a face cumva să-i treacă mai repede timpul, Zago intrase şi se aşezase la o masă cu cei doi tovarăşi ai lui.

Primul era înalt şi slab ca un ţâr, cu un păr roşu şi scurt ce părea de câlţi.

Perfid şi răzbunător, era de o răutate înnăscută, care cu anii îi adusese porecla de Desio[25], pentru capacitatea lui de a provoca scandal când ceva nu mergea cum trebuie sau, mai degrabă, când hotăra să se agaţe de cineva.

Cel de-al doilea avea obrajii moi şi burta proeminentă, părul castaniu, lung şi ochii mai negri decât cerneala. Era robust, cu umerii laţi, şi părea puternic ca un cal de tracţiune.

Zago îi ordonă să iasă. Dacă trebuiau să fie cu ochii în patru, urmărind pe toţi cei care intră şi ies, nu era o idee bună să stea acolo ca să bea vin şi să le pipăie pe fetele care serveau la mese.

— Băiete, du-te afară! îi spuse el iritat. Trebuie să controlăm debarcaderul, bărcile ancorate, călătorii şi aventurierii care ajung aici şi merg direct la grajduri. Ce credeai… că te-am adus la un chef?

Uriaşul se ridică în picioare, fără să zică nici pâs. Făcu un semn cu capul, se întoarse pe călcâie şi se îndreptă spre ieşire.

— E-un frig de crapă pietrele! observă Desio.

— Aşa-i, fu de acord Zago. Cred c-o să mă duc să-mi încălzesc mâinile la foc. Ai aflat ce au de mâncare?

— Ciorbă de fasole.

— Nimic altceva?

— Poenta e musso[26].

— Bine. Comandă din amândouă pentru mine. Şi o sticlă de Raboso[27].

50

Palatul Ducal

Trebuia, cu orice preţ, să reuşească.

Ţinând strâns stiletul, Giacomo apela la ultimele sale puteri pentru a urca din nou până la lucarna în care reuşise, în cele din urmă, să vâre blestemata aia de scară, singura lui posibilitate de salvare. Dar, ca să obţină asta, fusese cât pe-aci să se omoare.

Începuse să sufle un vânt rece. Rafalele îngheţate îi biciuiau faţa. Mâinile pline de zgârieturi îl usturau din cauza frigului.

Închise ochii pentru o clipă, apoi cu un zvâcnet al bazinului reuşi să se ridice. Respiră adânc, trupul lipit de lespezile de plumb, alunecoase ca nişte oglinzi de gheaţă, se înfioră. La fel ca mai devreme, înfipse stiletul în spaţiul dintre două lespezi şi, apucând cu mâna liberă una dintre ele, îşi începu încetul şi lungul urcuş către lucarnă.

Fu un adevărat calvar. I se părea că înaintează două picioare şi cade înapoi trei. Şi totuşi, după tot infernul acela, ajunse din nou în dreptul lucarnei. Mai urcă puţin, în aşa fel încât să se aşeze pe acoperişul ferestruicii.

Atunci se întoarse pe spate şi rămase nemişcat preţ de câteva clipe.

Respiră adânc. Nu-şi aducea aminte să fi fost vreodată mai obosit.

Cu vocea slăbită din cauza efortului, îl strigă pe Balbi. Spera să mai fie încă acolo.

Cu nespusă uşurare, călugărul răspunse aproape imediat.

— Casanova! Unde dracu aţi fost?

Giacomo îşi promise să-l strângă de gât pe individul ăla imediat ce va avea ocazia.

— Ați asigurat scara? Pot să cobor?

— Aproape m-a omorât când a căzut. Dar acum e totul în regulă. Vă aştept.

— Atunci vin imediat!

Se opri să-şi tragă sufletul. Apoi, exact aşa cum făcuse tovarăşul său de aventură, începu să se

târâie, folosindu-şi forţa braţelor şi ţinându-se de lespezile de plumb. Dibui cu picioarele deschiderea lucarnei. Când reuşi să găsească prima şi cea de-a doua treaptă a scării, pe care între timp Balbi o sprijinise de peretele mansardei, îşi întinse mâinile spre rama de lemn a ferestruicii, încercând să nu se taie în sticlă. Nu reuşi întru totul, dar cel puţin avea de ce să se ţină. Mai întâi cu un braţ, apoi cu celălalt. În cele din urmă, se întoarse. Să coboare scara fu o joacă.

În clipa în care simţi că atinge podeaua fu cuprins de o bucurie infinită.

— În sfârşit! exclamă. Nu mai puteam.

Aproape fără să-şi dea seama, îl îmbrăţişă pe călugărul care împărtăşise cu el nebunia aceea. În cele din urmă, istovit, se aşeză jos şi adormi.

Se trezi după un timp, pe care n-ar fi ştiut să-l estimeze, dar cele câteva raze firave şi palide care pătrundeau prin lucarnă arătau că zorile erau aproape.

Chiar dacă nu iluminau mansarda, răspândeau totuşi o lumină diafană, care-l ajută pe Casanova să se orienteze.

Nu era timp de pierdut. Acum că reuşise să intre în palat şi se odihnise un pic, avea intenţia să plece de acolo cât mai curând posibil.

Înaintă pe pipăite, până când i se păru că întrezăreşte o închizătoare.

Apăsă pe clanţă, dar uşa nu se deschise, fusese probabil încuiată din exterior. Atunci vârî stiletul şi, cu câteva lovituri bine ţintite, reuşi să forţeze închizătoarea.

Se treziră într-o galerie. Erau acolo şi câteva nişe, în care Giacomo zări nişte caiete. Ajunseseră probabil în Sala Arhivei.

Aproape că începu să alerge, atât de mare era dorinţa de a părăsi palatul acela blestemat, care părea că seamănă mai mult cu un labirint decât cu reşedinţa unui doge.

Ajunse la o nouă uşă. Apăsă pe clanţă, iar de data asta avu noroc. Se repezi în încăpere. Auzea ecoul paşilor lui Balbi în spatele lui. În faţă văzu nişte trepte. Coborî prima rampă. După ce trecu pe lângă o mică sală de baie, coborî următoarea rampă şi ajunse în faţa unei uşi de sticlă, cea a Cancelariei Ducale. Descuiată şi ea. Printre perdelele de muselină, date puţin la o parte, intrau palide raze de lumină. Giacomo văzu birourile de lemn sculptat, dintre care unul acoperit de ştampile şi sigilii. Zări un obiect de fier rotund, cu mâner din lemn, folosit pentru găurirea pergamentelor.

Îl luă.

Ajuns în faţa unei alte uşi, apăsă pe clanţă, încercând s-o deschidă, însă de data aceasta nu avu noroc.

Vârî stiletul în broască, dar nu reuşi s-o forţeze. Începu atunci să lovească uşa cu obiectul de fier pe care-l găsise în Cancelarie. Nu-i păsa de zgomot, voia doar să plece de acolo cât mai repede.

— O să ne audă toată lumea! strigă Balbi, cu vocea transformată din cauza disperării.

— Nu-mi pasă, îi răspunse Giacomo. Singurul lucru pe care-l vreau acum e să ies de aici. Dacă cineva o să ne audă şi o să ne ducă din nou în celulă, asta e! Cel puţin o să pot spune că am încercat.

Încurajat de cuvintele sale, Balbi îi smulse stiletul din mână şi începu să izbească în lemnul uşii cât putea de tare.

În curând reuşiră să facă o gaură atât de mare, încât călugărul putu să treacă dincolo. Casanova îl împinse, şi Balbi ajunse în cealaltă parte.

Imediat după aceea, tras de tovarăşul său, care-l apucase de braţe, Giacomo făcu la fel. Se treziră întinşi pe jos, dar depăşiseră obstacolul.

Imediat cum se ridicară în picioare, o luară la fugă spre următoarea încăpere. Un coridor, încă nişte trepte, şi se aflară în faţa marii uşi a Scării Regale, care era de fapt o poartă cu întărituri de

fier, mare cât cea a unui oraş. De data asta nici stiletul, nici obiectul din fier nu le mai erau de nici un folos.

— Gata, spuse Giacomo. Nu avem nici o posibilitate s-o deschidem. Tot ce putem face e să aşteptăm să ajungă servitorii care mătură palatul şi, imediat cum deschid, să încercăm să ne strecurăm afară fără să fim văzuţi.

— Dar e o nebunie!

— Ajunge! exclamă sfârşit Casanova. Sunteţi cel mai rău tovarăş de aventură pe care-l puteam avea. Nimeni nu vă obligă să veniţi cu mine.

Dacă vreţi, puteţi foarte bine să vă lăsaţi arestat şi să vă întoarceţi în celulă!

Singura favoare pe care v-o cer e s-o faceţi după ce fug eu. Pretind prea mult?

— Nu, dar…

— Atunci să ne îmbrăcăm cu hainele bune, o să sărim mai puţin în ochi.

Apoi vedem ce se întâmplă.

Desfăcu legătura cu haine pe care o purtase pe umăr şi, după ce şi le scoase pe cele pline de sânge şi aproape făcute ferfeniţă, îşi luă pe el o cămaşă albă cu dantelă, ciorapi de mătase, pantaloni şi o redingotă frumoasă. Apoi îşi puse pălăria brodată cu fir de aur, împodobită cu o pană albă. Luă hainele vechi şi urcă până la Cancelarie. Acolo le aruncă într-un colţ întunecat.

Se întoarse.

Atunci îi veni în minte cea mai bună idee pe care ar fi putut-o avea.

Îmbrăcat cât se poate de bine, se apropie de o fereastră şi o deschise. Zări câţiva pierde-vară care se învârteau prin curtea palatului şi care, văzându-l, se întrebară cine e.

Unul dintre ei, poate cel mai îndrăzneţ, îl întrebă:

— ’Celenţă, de ce sunteţi acolo? Poate custodele Andreoli nu ştia de Domnia Voastră şi v-a închis înăuntru?

Casanova avu o licărire în ochi. Stratagema lui funcţionase.

— Chiar aşa, prietene. Mă întrebam… Aţi putea merge să-i spuneţi să vină să mă elibereze?

— O fac imediat ’celenţă.

Şi bărbatul dispăru.

Casanova închise fereastra şi se întoarse în încăpere. Abia dacă avu timp să-şi aranjeze pălăria şi să-şi acopere cât mai bine zgârieturile cu o faşă improvizată, ruptă dintr-o batistă, când custodele îşi anunţă sosirea cu un mare zgomot de chei învârtite în broască.

În scurt timp, Casanova şi Balbi se treziră faţă în faţă cu un bărbat slab, cu o privire iscoditoare. Dar Giacomo nu pierdu timpul cu explicaţii sau saluturi. Cât ai clipi din ochi, ieşi pe uşă şi ajunse la Scara Giganţilor, între statuile albe ale lui Marte şi Neptun. Coborî treptele şi, odată ajuns la Poarta della Carta[28], traversă Piaţa San Marco.

Fără să se uite înapoi, opri prima gondolă care trecea şi sări la bord.

În timp ce Balbi îl imita, Giacomo se uită la gondolier.

— La Mestre, spuse zornăind puţinii ţechini pe care-i avea în buzunarul redingotei.

Omul dădu din cap şi începu să vâslească plin de energie.

51

Santa Maria del Rosario

Gondola înainta rapid. Giacomo privea palatele nobiliare defilând prin faţa ochilor săi.

Pentru prima oară, îşi dădea seama că pleca din Veneţia. Poate pentru totdeauna. Când îşi va revedea oraşul? Când o va revedea pe Francesca?

Numai când se gândea la ea, simţea că i se rupe inima. Chiar dacă Mocenigo îi atribuise rolul de agent secret şi de spion în slujba Serenissimei, ceea

ce simţea plecând în felul acela din oraşul său şi de lângă iubirea sa era o senzaţie amară de exil.

Nu exista nici o victorie în fuga aceea. Da, sigur, se va vorbi puţin despre el, dar ce putea însemna o firimitură de faimă în comparaţie cu ceea ce i se luase?

Însă nu voia să se lase pradă melancoliei şi tristeţii. După atâta ghinion, soarta îi zâmbise şi era în sfârşit din nou liber. Chiar dacă nu putea fi sigur de nimic, nu credea însă nici că ar fi fost imposibil să ajungă la Bolzano.

Dacă nu altceva, cel puţin existau nişte cai odihniţi şi două sute de ţechini care-l aşteptau.

Dacă şi-ar fi putut măsura emoţiile, cea mai teribilă dintre toate ar fi fost puternica dorinţă de răzbunare care i se cuibărise în suflet. Şi asta îl speria.

Pentru că îşi dădea seama că femeia aceea îl schimbase. Poate pentru totdeauna.

Margarethe von Steinberg!

Îi luase totul, lăsându-l îndrăgostit şi departe de toţi. Detesta să se simtă atât de vulnerabil, de slab, dat la o parte. Din cauza asta visa acum ca, odată linse rănile, să-i smulgă femeii ăleia inima.

Fusese un idiot să accepte provocarea şi-şi jucase rolul în cel mai prost mod cu putinţă, subestimând-o şi neînţelegând că Margarethe, departe de a fi atrasă de el, în realitate îl ura şi nu ezitase să-i sacrifice pe Francesca şi pe Zaguri ca să-şi atingă propriul scop.

Şi Gretchen? Ce s-o fi întâmplat cu frumoasa Gretchen? Cruzimea contesei n-avea limite. Dacă ar fi fost necesar, n-ar fi ezitat nici o clipă să renunţe la dama ei de companie.

Dacă Margarethe reuşise să-l îmbrobodească în felul acela, cu siguranţă ştia şi despre ei doi, despre iubirea lui Gretchen pentru el, despre faptul că-şi trăiseră pasiunea în maniera cea mai liberă şi mai păcătoasă cu putinţă. Şi hotărâse probabil ca Gretchen să plătească scump faptul că a înşelat-o.

Contesa distrusese vieţile a cel puţin trei persoane, ca şi cum tot ce atingea ar fi fost destinat să moară sau să se stingă puţin câte puţin.

Şi, într-adevăr, faptul că fusese învestit de către Mocenigo cu rolul de spion era cel mai bun lucru care i se putea întâmpla.

I-ar fi permis să-şi plătească datoriile.

Dumnezeule, cât de mult dorea asta!

Între timp, gondola trecuse de vamă, ajungând rapid pe Canalul Giudecca. Giacomo nu reuşea să-şi dezlipească privirea de la faţada bisericii Santa Maria del Rosario, care se oglindea în apele limpezi şi reci ale lagunei. Vederea statuilor celor patru virtuţi cardinale îi producea mereu acelaşi efect.

Prudenţa.

Dreptatea.

Tăria.

Cumpătarea.

Ştia că n-o are pe nici una dintre cele patru.

De aceea se simţea binecuvântat de dragostea pe care i-o purta Francesca.

Pentru că nu o merita câtuşi de puţin.

O văzu pe Gretchen în faţa lui. Cu sânii strânşi într-o rochie verde-deschis, pielea albă, părul în vânt, ca o coroană de copac toamna, cu ochii arzători, ca şi cum ar fi fost geme în flăcări.

Privirea aceea îl atinse. Îl acuză.

Se prăbuşi într-o prăpastie de vinovăţie şi păcat.

Ar fi vrut s-o atingă, dar, când se apropie de ea, ceva îl împiedică s-o facă. O durere atât de puternică în abdomen, încât îl încovoie. Se simţea devorat de febră şi de un tremur interior ascuţit, ca şi cum o lamă fierbinte i-ar fi torturat viscerele.

Lacrimi îi şiroiau pe obraji.

Se auzi cerând iertare.

Şi deşi o făcu o dată, de două, de trei, de o sută de ori, ea continua să-l privească în acelaşi fel.

Nu înceta. În ciuda scuzelor, a cuvintelor sale, ea nu înceta. Şi nu va înceta niciodată.

Ar fi vrut să fie cu ea. Dar era prea târziu! Văzu un inel negru apărând pe gâtul lui Gretchen.

Auzi sunetul boabelor de lemn care se rostogoleau fără încetare pe podea.

Şi zgomotul acela îi umplu urechile, până când simţi că-i plesneşte capul.

Urlă. Nu servi la nimic.

Se aşeză în genunchi, rugându-se la ea, o icoană păgână, zeiţa iubirii.

Dar boabele continuau să se rostogolească.

Către el. Până când i se loviră de genunchi.

Culese unul.

Şi… nu-i veni să creadă ce vedea.

Un glob ocular însângerat îl fixa.

Urlă din nou, scăpându-l pe jos.

O privi pe Gretchen.

Continua să se uite la el. Dar avea două mari, imense găuri negre în loc de ochi.

Stele de sânge în jurul orbitelor goale.

Zago se trezi brusc, leoarcă de sudoare. Ud, ca şi cum ar fi stat în ploaie.

Îşi duse mâna la brâu, căutând pistolul. Degetele strânseră patul armei, simţiră inciziile şi incrustaţiile în argint şi sidef. Dar, oricât ar fi strâns în mână arma, ca pe o relicvă, nu-i era de nici un ajutor.

De când o omorâse pe Gretchen, în fiecare noapte era la fel. Nu reuşea să doarmă din cauza acelui coşmar, ca şi cum ea l-ar fi deocheat, un blestem care-l persecuta, aducându-i aminte ce făcuse.

Ar fi putut convieţui cu el, dacă oroarea aceea nu i-ar fi alungat somnul şi n-ar fi făcut să-i tremure picioarele. Se simţea nervos, neliniştit, nesigur.

Şi nu putea să-şi permită asta. Când îl arestase pe Schiavon, totul mersese ca pe roate. Aspectul său fusese suficient să-l sperie pe maimuţoiul ăla. Dar ce se va întâmpla dacă cineva va încerca să-i reziste?

Devenise bărbatul care era dintr-un motiv foarte simplu: acolo unde alţii îşi puneau întrebări, el nu ezita. Făcea ceea ce trebuie, fără să aştepte, fără să se întrebe de ce. Şi încetul cu încetul hrănise un demon care-l luase de mână şi-i arătase minunile lucrului făcut cum trebuie.

Dar acum totul se schimbase.

Şi în fiecare dimineaţă era tot mai rău.

Se ridică în picioare. Dormise îmbrăcat în camera pe care o rezervase la han. Se duse la fereastră şi trase obloanele. Văzu zorile sfâşiind cerul.

Se îndreptă spre uşă.

O deschise şi coborî scările.

În încăperea principală, câţiva clienţi luau un mic dejun rapid. Nu avea timp să facă la fel. Trebuia să-l schimbe pe Mascio, care supraveghease strada şi debarcaderul în timp ce el dormea.

Speră să nu apară Casanova.

Pentru că, pentru prima oară, cu unul ca el şi-ar fi riscat pielea.

52

Hanul *Alle Campane*

Giacomo coborâse din gondolă cu toată cutezanţa cuiva care se simte liber. Îl plătise pe gondolier în timpul călătoriei, aşa că sări pe mal şi se îndreptă în grabă către hanul *Alle Campane*. Îl cunoştea pe bătrânul Caia şi, în ciuda faptului că nu-i era foarte simpatic, îl considera un om de cuvânt.

Aşa că, dacă Mocenigo nu-l minţise, urma să afle caii promişi în grajdul hanului, prima staţie de poştă pe drumul care ducea de la Mestre la Treviso.

Giacomo voia să plece imediat la Treviso şi să-şi tragă acolo sufletul, după ce pusese o oarecare distanţă între el şi Piombi. Tot la Treviso ar fi găsit şi punga cu cei două sute de ţechini.

Trebuia să nu piardă timpul şi să evite să fie recunoscut. Se baza mai ales pe faptul că în închisoare îşi lăsase barba să crească, iar din cauza asta avea mai degrabă aspectul unui corsar decât al unui gentilom.

Dacă, din întâmplare, s-ar fi aflat pe acolo vreunul dintre zbirii Inchizitorului de Stat, ar fi avut avantajul de a nu fi recunoscut imediat.

Pentru a completa travestirea aceea improvizată, îşi scoase pălăria, o aruncă pe crengile golaşe ale unui copac şi îşi desfăcu părul lung, legat cu o fundă albastră de catifea, lăsându-l pe umeri, cum ar fi făcut un pirat sau un scandalagiu.

Se gândi că avea o înfăţişare atât de ciudată, încât poate că era în siguranţă.

În spatele lui, Marino Balbi gâfâia. Dar şi călugărul ar fi fost bun la nevoie. Probabil că gărzile şi zbirii căutau un bărbat singur, iar ei erau doi.

— Acum, spuse Casanova, orice ni se spune, lasă-mă pe mine să vorbesc.

— D… de acord, se bâlbâi călugărul, un pic de frică, un pic de oboseală.

Fără să mai aştepte, Casanova o luă pe strada principală.

Vedea deja hanul în faţa lui.

Dumnezeule, cât era de frig! Aerul era foarte rece, iar pe stradă nu se vedea ţipenie de om. Dacă s-ar fi întâmplat să apară cineva, ar fi venit din direcţia aceea. Nu exista un alt drum.

Se va duce să bea o ciocolată caldă. Cu mult zahăr. Numai cât s-o bea, şi se va întoarce din nou afară, dar cel puţin se va bucura de un pic de căldură.

Probabil că în timpul nopţii îngheţase şi câmpiile din jur erau acoperite de promoroacă. Câţiva copaci obosiţi îşi întindeau ramurile goale spre cerul plumburiu.

Da, se gândi Zago, aşa o să facă. Cu atât mai mult cu cât singurul viciu pe care-l avea erau

dulciurile. Doar o ciocolată, şi va ieşi din nou afară. Ba, dacă se gândea bine, o să comande şi o felie din pâinea dogelui. Era desertul lui preferat, îl făceau la Vila Dogelui, în Polesine, de când Silvestro Valier locuise acolo. Era o prăjitură delicioasă, făcută cu unt şi ouă şi garnisită cu smochine, miere şi nuci, puţinele fructe produse de pământul acela aspru şi nepervertit care era Polesine. Zago iubea mult locurile acelea şi, de câte ori putea, se refugia la Fratta sau la Arquà, să se răsfeţe în ritmul lent al unei vieţi pe care rareori şi-o putea permite.

Hotărî să se ducă să ia micul dejun.

Casanova intră în grajd. Într-un miros de urină, printre baloturi de fân, doi clienţi jucau o partidă de zaruri.

Giacomo porni în căutarea unui grăjdar liber. Găsi unul care era aproape un copil, numai piele şi os, dar cu o privire impertinentă. Chiar prea impertinentă.

— Băiete, trebuie să iau doi cai. Am aici un document care atestă autorizarea mea, spuse arătând scrisoarea semnată de Loredan, purtând pe ea sigiliul dogelui.

Când văzu stema, băiatului aproape nu-i veni să-şi creadă ochilor.

— 'Celenţă, sigur. Cre' că-s ăia doi, că mi-or cerut să pun şeile azi-dimineaţă, uite-i, zise arătând spre un roib cu părul lucios şi perfect ţesălat şi spre un rotat mai mic, dar cu un aspect robust şi sprinten.

— Foarte bine. Eu iau roibul, bătrâne, îi spuse Casanova lui Balbi, fericit să ţină pentru el un cal atât de frumos, dar şi mai fericit pentru că măcar de data asta nu întâmpinase probleme.

Dar, evident, lucrurile nu puteau merge atât de bine.

Exact în momentul în care urcă în şa, îl zări la intrarea în grajd pe bărbatul cu părul blond-cenuşiu şi dinţii negri. Umbla în sus şi-n jos, înalt şi dezarticulat, ca şi cum ar fi avut ceva personal cu

ziua în curs, dar, dacă te uitai bine, îi puteai observa privirea atentă, ca a unui uliu gata să se arunce asupra prăzii.

Casanova înţelese că trebuie să se mişte iute. Cu puţin noroc, nu fusese încă recunoscut, aşa că, odată urcat în şa, îi făcu semn lui Balbi să facă la fel.

— Grăbiţi-vă, îi şuieră printre dinţi, şi pregătiţi-vă s-o porniţi în galop.

Fără să aştepte să i se spună de două ori, călugărul urcă şi el, cu o oarecare greutate, în şa.

Exact la timp.

Pentru că Zago îşi aţintise privirea rapace asupra lui Casanova. Se fixară preţ de o clipă. Apoi Giacomo îşi întoarse privirea, prefăcându-se că-şi verifică şaua. Îşi dădu seama, cu uşurare, că Mocenigo sau altcineva pentru el, se gândise la toate, cum o demonstrau cele două cutii de lemn, care, odată deschise, dădură la iveală o pereche de pistoale cu ţeava ghintuită şi patul din lemn şi sidef.

— *Signore*… spuse între timp bărbatul cu dinţii negri, îndreptându-se spre el rânjind.

Poate îl recunoscuse.

Giacomo nu pierdu timpul. Scoase un pistol din cutie şi dădu pinteni calului. Roibul o porni în galop.

Zago urlă din toţi rărunchii:

— Desio, Mascio, la mine! Casanova e-aici! şi încercă să se retragă din drumul calului, care o pornise la galop ca un fulger.

Giacomo apucă arma de ţeavă, şi în clipa în care trecea pe lângă zbir, încercă să-i dea o lovitură cu piciorul în cap.

Zago reuşi să se ferească în ultima clipă din drumul calului, dar lovitura îl ajunse cu toată forţa, în umăr, dezechilibrându-l şi aruncându-l la pământ.

Căzu cu mare zgomot în mijlocul găleţilor de nutreţ.

Calul lui Casanova, ridicând de la pământ bucăţi de bălegar şi paie, ţâşni afară din grajd, urmat de cel al lui Balbi, care părea gata să leşine, atât era de alb la faţă.

Cineva auzise strigătul lui Zago. În timp ce o lua în goană pe drumul spre Treviso, Giacomo văzu un bărbat cu părul roşu, slab ca un ţâr, îndreptând un pistol în direcţia lui. Zări scânteile şi auzi explozia. Instinctiv se aplecă în faţă, îmboldindu-şi şi mai mult calul. Glonţul nu-l atinse. Îl auzi şuierând deasupra lui. Zbirul înjură.

Avusese noroc.

Între timp, un alt bărbat, mare cât un stejar, ieşise din han, dar calul lui Casanova era deja departe. Colosul păru să-şi dea seama şi alergă spre grajd.

— Tot înainte! urlă Casanova dezlănţuit.

Balbi îl urma.

De o parte şi de cealaltă, câmpia venetă, cu pământul ei brun şi miriştile albe.

53

Drumul spre Treviso

Casanova galopa ca şi cum l-ar fi urmărit o armată de diavoli. El şi Balbi aveau un oarecare avantaj asupra urmăritorilor, aşa că puteau foarte bine să ajungă la staţia de poştă din Treviso şi să-i întâmpine cum se cuvine.

Pusese armele în cutii şi se asigurase că muniţia era la locul ei, pentru că începuse să plouă. Giacomo îşi simţea părul ud leoarcă. Era o ploaie uşoară şi cristalină, care nu-l deranja deloc, în timp ce defilau pe lângă el minunata câmpie venetă şi ogoarele arate.

Poate că vilele splendide erau cele care făceau mai suportabilă situaţia aceea deloc fericită, căci, cu arhitectura lor elegantă, dar sobră, se integrau atât de armonios în peisajul agrest, traversat de încântătoare ape verzi, pure.

Giacomo întrecuse deja câteva căruţe. Apoi un convoi de care trase de boi. Erau încărcate cu trunchiuri de stejar destinate Arsenalului[29]. Convoiul se îndrepta încet spre Treviso. Odată ajunşi acolo, oamenii vor preda lemnul hamalilor de pe râul Sile. În portul din Treviso, va fi încărcat în bărcile de transport şi dus pe apă, la Veneţia.

Lui Casanova îi trebuise destul de mult timp pentru a depăşi convoiul.

Strigase cât putuse, cerând să i se facă loc, dar era mai uşor de spus decât de făcut.

Pierdea timp preţios.

Când, în cele din urmă, reuşise, se întâlni cu o caleaşcă nobilă. O fată frumoasă, îndrăzneaţă doar atât cât trebuia, se arătase la geam şi, în ciuda ploii, îl mâncase din ochi.

Giacomo îşi întoarse capul încă o dată. Dar nu văzu pe nimeni. Spera să fi reuşit să scape de Zago şi ai lui.

Să fi renunţat? Nu-i prea venea să creadă. Poate că cel mai bun lucru era să se oprească şi să-i lase să treacă. Până când el şi Balbi ar fi reuşit să ţină un asemenea ritm? Călugărul rămăsese deja în urmă, deşi reuşea să se ţină în şa mai bine decât se aşteptase Casanova.

Când ajunse lângă Mogliano Veneto, Giacomo recunoscu vila Morosini.

În locul acela, strada mergea paralel cu râul Dese. Exact acolo îi văzu apărând pe Zago şi pe ai săi. Ba mai mult, îi văzuseră şi ei, iar acum îşi înteţeau eforturile ca să-i ajungă.

Casanova evaluă situaţia. El şi Balbi aveau încă un oarecare avantaj. În partea dreaptă, un drumeag se desprindea din strada către Treviso şi ducea spre un pâlc de tei. Fără să ezite, îşi îndreptă roibul în galop către locul acela. Ajunse repede lângă copacii îngălbeniţi de frunzele toamnei. Un covor auriu acoperea drumul.

Coborî de pe cal, prinse hăţurile şi-l legă de trunchiul unui copac. Atunci îl ajunse şi Balbi.

— Ce intenţii aveţi? îl întrebă cu vocea tremurând.

— Să scap de cretinii ăia.

— Ai înnebunit?

— Faceţi cum credeţi. Ascundeţi-vă. Dar, înainte de asta, lăsaţi-mă să văd dacă ceea ce cred e adevărat.

Se apropie de calul lui Balbi.

— Ţineţi-l nemişcat, spuse.

Se dovedi că şi Balbi avea pistoale cu cremene. Exact ca ale lui. Şi tot încărcate.

Giacomo îl binecuvântă pe Alvise IV Giovanni Mocenigo. Luă pistoalele şi le vârî la cingătoare. Apoi îi dădu o palmă calului, care ţâşni spre pâlcul de copaci, în timp ce Balbi striga de surpriză şi spaimă. Vocea i se pierdu în depărtare.

Giacomo se întoarse la calul său. Scoase celelalte două pistoale din cutii; şi ele erau încărcate. Cu armele în mână, se îndreptă spre tei, aşteptând să apară Zago şi ai săi.

Ramurile pe care atârnau încă frunze de un galben portocaliu creau o barieră naturală, care îi permitea să se ascundă de privirile celor care treceau pe drum.

Aşteptă.

I se păru că trecuse o eternitate. Sudoarea îi brobonea fruntea. Părul i se lipise de tâmple. Ridică pistoalele şi ţinti. Gurile de foc abia se zăreau printre frunzele de aur ale teilor.

În sfârşit, îi auzi venind. O vânzoleală de copite care loveau pământul drumeagului.

Încetineau. Giacomo îl văzu trecând pe Zago.

Imediat ce-l zări în spatele lui pe bărbatul uriaş, călare pe un murg tot atât de impunător, trase cu pistolul din mâna dreaptă. Glonţul porni cu un bubuit de tunet.

Un norişor albăstrui se împrăştie în aer.

Lovit în şold, bărbatul urlă sfâşietor. Căzu de pe cal şi rămase la pământ, zbătându-se de durere şi incapabil să se ridice, atât de mare îi era suferinţa.

Vocea lui aspră fu acoperită de-a doua lovitură de pistol.

O clipă mai târziu, şi zbirul cu părul roşu îşi duse mâna la umăr, în timp ce sângele începea să-i şiroiască pe haină.

Ca să economisească timp, Casanova lăsă să-i cadă pistoalele pe care le avea în mâini şi le scoase pe celelalte două de la brâu, pregătit să-i ţină în bătaia armei pe cei doi bărbaţi, care încă puteau opune rezistenţă.

Ieşi dintre copaci.

Uriaşul nu i-ar fi făcut probleme, agoniza deja. Nici roşcovanului nu-i mergea prea bine. Coborâse de pe cal şi se aşezase pe pământ, sprijinindu-şi spatele de trunchiul unui copac.

Giacomo îndreptă pistoalele spre bărbatul cu părul roşu şi spre Zago, care trăsese hăţurile. Calul său se speriase şi, după ce se cabrase nechezând puternic, se lăsase din nou pe toate patru picioarele. Zago îl obligase să se întoarcă.

Acum înainta încet spre Casanova, cu un rânjet întipărit pe chip.

— Ia te uită! spuse Zago. Cine nu moare se revede!

— Chiar aşa! Vă amintiţi de promisiunea mea?

Diavolul de Casanova, se gândi Zago. Îl luase prin surprindere cu cea mai banală dintre stratageme şi era într-un avantaj absolut. Îi aşteptase în păduricea de tei, ca să-i zdrobească. Dar cine s-ar fi aşteptat să aibă mai multe arme decât o patrulă de zbiri?

Sigur, ar fi putut scoate pistolul să-l împuşte. Dar avea două îndreptate spre el şi era aproape sigur de rezultatul acelei ciocniri dacă ar fi făcut o mişcare greşită.

Un bărbat trebuie să-şi dea seama când a pierdut. Îi rămăsese o singură posibilitate să echilibreze confruntarea aceea: să facă apel la de cavaleria lui Casanova. Dacă i-ar fi cerut dreptul la duel, probabil i l-ar fi acordat.

Merita să încerce. În cele din urmă se hotărî.

— De acord, *signor* Casanova. M-aţi uimit.

— O, mă bucur. Dacă vi se pare că veţi scăpa cu atât, habar n-aveţi ce simt pentru voi!

— Nu, evident, dar… admiţând faptul că ne aflăm într-o situaţie delicată, poate reuşim s-o rezolvăm o dată pentru totdeauna cu un duel… riscă Zago.

— De ce oare?

— Pentru că aşa se obişnuieşte între gentilomi.

Casanova clătină din cap.

— N-o să vă acord un duel, dacă asta cereţi.

— A, zise Zago, care sperase la mai multă mărinimie din partea adversarului său.

— Nu văd de ce ar trebui să renunţ la avantajul pe care l-am obţinut cu o mişcare bine calculată. La urma urmei, voi eraţi trei, şi toţi trei ne-aţi urmărit. Şi n-aş vrea să vă aduc aminte cum m-aţi condus la Piombi. Voi aţi pus cărţile acelea pe rafturile bibliotecii mele. Mi-aţi luat totul prin trădare şi înşelătorie. Şi-acum ar trebui să vă acord un duel?

Giacomo trase piedica, şi glonţul porni din pistol. Plumbul îl atinse pe Zago sub umăr, sfâşiindu-i carnea şi ieşind de partea cealaltă. Sângele ţâşni, împroşcând ca un izvor roşu.

Fumul albăstrui se ridică din ţeava pistolului.

Zago căscă ochii. Nu se aşteptase la o asemenea răceală. Încercă să rămână în şa, dar durerea teribilă îl făcu să se încovoaie. Se ghemui şi alunecă încet, până căzu pe pământ.

Nu-şi imaginase un asemenea sfârşit. Casanova se schimbase. Trăsese fără cea mai mică ezitare, fără o scânteie de nesiguranţă în ochi. Zago cunoştea privirea aceea. Aceeaşi pe care o avusese şi el, până când o întâlnise pe Gretchen.

Se târî ca un vierme pe patul de frunze care se îmbiba cu sângele lui. Îşi sprijini un picior în pământ şi încercă să se ridice, dar, când era aproape pe punctul să reuşească, din cel de-al doilea pistol al lui Casanova porni o nouă lovitură. Brusc, simţi

că-i fuge pământul de sub picioare. Glonţul îi pătrunsese în coapsă. Sfărâmând-o probabil.

Urlă de durere, cum n-ar fi crezut vreodată că poate face.

— Gentilomii se sfidează în duel, desigur, spuse Casanova. Dar voi nu sunteţi un gentilom, iar eu am încetat să mai fiu unul din ziua în care ne-aţi distrus pe mine şi pe Francesca. Acum, *signor* Zago, v-am promis că o să vă ucid, continuă Giacomo, apăsând cu talpa cizmei mâna slugii Inchizitorului de Stat, făcându-l să urle cu toată puterea pe care o mai avea. Dar, în infinita mea mărinimie, n-o voi face. Vă dau şansa să muriţi din cauza sângelui pe care-l pierdeţi, dar nu vă omor. Poate, cu un pic de noroc, reuşiţi să-i convingeţi pe zbirii ăştia să vă ajute! Şi, cine ştie, să vă întoarceţi la Veneţia. Desigur, n-o să fiţi altceva decât un sărman schilod. Dar infirmităţile vă vor ajuta să vă amintiţi ce aţi făcut. În fiecare zi a vieţii voastre.

— O să mi-o plătiţi, Casanova! murmură Zago, scuipând sânge.

Dar nu reuşi să mai spună nimic altceva. Ce noroc, se gândi. Tocmai acum, când avea în minte câteva imagini care l-ar fi făcut să sufere pe omul acela, nu reuşea să vorbească.

Îl privi cu ură. Avea dinţii negri şi roşii. O beşică de sânge i se sparse pe buzele livide.

— Economiseşte-ţi puterile, amice, continuă Casanova.

Îl ocoli şi călcă şi pe rana pe care-o avea în coapsă.

— Aaaaa…

Zago dădu afară doar un strigăt de durere.

— Vă salut deci, spuse libertinul.

Nici unul dintre zbiri nu îndrăzni să se mişte.

Casanova recuperă pistoalele, puse o pereche în cutii şi le vârî pe celelalte la brâu, sub redingotă. Desfăcu frâul calului şi urcă în şa. Dădu pinteni.

Zago îl văzu plecând, văzu copitele calului său ridicând vârtejuri de frunze.

Auzi zgomotul îndepărtându-se.

Se întoarse pe spate, în mijlocul cărării. Coroanele incendiate ale teilor se unduiau deasupra lui. Nu mai ploua. Soarele apăruse pe cer, mai luminos ca oricând, în ciuda frigului.

Se gândi cât de neasemuit de frumoasă era câmpia venetă. Prins parcă în rama crengilor roş-galbene, cerul albastru semăna cu un tablou minunat. În ovalul acela văzu chipul lui Gretchen. Zâmbea ca atunci când încercase să-l seducă.

Nu-i păsa dacă în realitate îl urâse. Vru să-şi amintească doar că ea îi zâmbise.

Îşi deschise larg braţele pe patul de frunze.

La urma urmei, era chiar o zi frumoasă în care să mori.

PARTEA A PATRA

SPIONUL

(NOIEMBRIE 1756)

54

Bolzano

Era Ziua Morţilor.

După ce scăpase de Zago şi de ai lui, Giacomo ajunsese în sfârşit la staţia de poştă din Treviso, şi acolo îl aşteptase pe Marino Balbi.

Dar fratele nu apăruse. Foarte probabil hotărâse să continue drumul de unul singur. Gândindu-se la asta, se simţi uşurat pentru prima oară în ziua aceea. Mai bine aşa. Fără el putea să se mişte mai repede.

După ce recuperase cei două sute de ţechini, se urcase din nou în şaua unui cal odihnit şi, galopând, până la apusul soarelui era deja la Bolzano.

Trăsese la un han, iar după un somn bun îşi procurase, dimineaţa devreme, adresa palatului contesei Margarethe von Steinberg.

De data asta, cel puţin, avusese noroc. Ajuns la palat, dăduse peste guvernantă. O femeie tânără şi proaspătă, plăcută fără a fi frumoasă. Iar când îi vorbise în austriaca lui imperfectă, dar care se înţelegea, explicându-i că e un negustor veneţian pe nume Alvise Zaguri şi că o căuta pe prietena sa Margarethe, fu atât de convingător, încât femeia îi deschisese poarta.

Odată intrat în curte, îi făcu câteva complimente, iar ea se înmuie. Apoi, imediat ce o văzu că cedează, scoase iute din buzunar o batistă de mătase fin brodată.

Era impregnată cu amestecul pe care învăţase să-l prepare studiind operele lui Paracelsus.

I-o apropie de faţă.

În câteva clipe, fata închise încet ochii şi se lăsă să cadă. Giacomo o susţinu.

Închise poarta cu tocul cizmei.

O luă pe fată în braţe, aproape legănând-o, şi o duse în casă, sperând că norocul va fi în continuare

de partea lui.

Trecu prin hol şi ajunse într-un mic salon. Văzu două fotolii de catifea cu spătarul din lemn fin cizelat şi o adorabilă măsuţă decorată, cu picioare curbate. Lumina pătrundea prin perdelele albastre de muselină.

Se apropie de un fotoliu şi o aşeză pe fată.

Apoi ieşi, închizând uşa după el.

Soluţia urma să-şi facă efectul pentru tot timpul de care avea nevoie ca să ducă la bun sfârşit ce-şi pusese în minte.

Sperând să nu mai fie altcineva în casă.

Bolzano era într-adevăr un oraş minunat, se gândi.

Deşi Maria Tereza intrase în război, Margarethe se simţea acolo ca acasă.

Un pic pentru că Tirolul le aparţinea Habsburgilor, desigur, dar dintotdeauna reprezentase un soi de *enclave* magică, unde diferite culturi mercantile găseau un autentic porto franco. Nu întâmplător, Registrul Mercantil era una dintre cele mai importante instituţii din oraş. Cu doar câţiva ani în urmă, câteva familii prestigioase, şi anume Hepperger, Menz şi Aufschnaiter, comisionaseră construirea Palatului Mercantil, pe Laubengasse, Strada Porticurilor. Lucrarea îi fusese încredinţată unui italian, arhitectul veronez Francesco Perotti, care concepuse o clădire cu linii sobre şi elegante, garantând o armonie perfectă cu splendida stradă.

În interior, palatul era un triumf de colonete, draperii, ornamente şi mobile fin sculptate şi incrustate, graţie talentatului Anton Katzler.

Contesa Margarethe von Steinberg ieşise de la Registru şi, după ce străbătuse Laubengasse, ajunsese în Kornplatz, Piaţa Grâului. Îi plăcea să meargă la piaţă într-o zi rece, dar luminoasă ca aceea. Un văl de zăpadă acoperea străzile şi adăuga ceva magic oraşului.

Ajunsă în Kornplatz, rămase fascinată: pe tarabe erau expuse tot felul de produse, într-o bogăţie de forme şi culori. Trecu pe lângă prăvăliile de vin şi ulei şi se opri să admire mătăsurile veneţiene şi florentine. Acela era poate singurul lucru care-i lipsea din Serenissima Republică. Dar frumuseţea oraşului Bolzano consta în faptul că aici se întâlneau negustori provenind din Austria, Veneţia, Silezia şi Confederaţia Elveţiană. Margarethe atinse ţesăturile, ca să le simtă moliciunea şi să le aprecieze strălucirea naturală.

Îşi promise să se întoarcă să cumpere câţiva coţi dintr-o mătase albastru-închis care-i atrăsese atenţia.

Îşi continuă drumul printre mesele cu fructe uscate, văzu ultimele ciuperci de sezon, stupplingen, în ciorchini de culoarea mierii etalate în coşuri, varza roşie şi ceapa albă. Trase în piept aerul acela atât de bogat în arome şi parfumuri, încât ameţi. I se păru că e din nou copil.

După zilele veneţiene, atât de intense şi îmbibate de violenţă şi intrigi, Margarethe adora să se răsfeţe cu liniştea Tirolului său.

Avea un palat magnific pe Silbergasse şi, deşi nu s-ar fi aşteptat la asta, nu-i lipsea Gretchen. În general nu se lega sufleteşte de oameni, cu atât mai puţin de servitori, aşa încât prefera să-şi rezolve singură problemele, începând cu cumpărăturile.

În Gretchen însă găsise o fată înţeleaptă, la locul ei şi cu un zâmbet molipsitor. Fusese o vreme în care era fericită s-o aibă alături. Dar apoi ceea ce se întâmplase cu Casanova o dezamăgise. Fusese suficientă o simplă provocare stupidă pentru ca Gretchen nu doar să-i ţină partea lui Casanova, ci şi să i se dăruiască în modul cel mai licenţios şi mizerabil cu putinţă. Iar Margarethe se simţise trădată.

Aşa că acum nu-i păsa absolut deloc de ceea ce se întâmplase cu dama ei de companie. Acceptase pur şi simplu ideea că n-avea s-o mai vadă.

Tocmai cumpăra o frumoasă bucată de speck, când ceva îi atrase atenţia.

Cu coada ochiului prinse umbra unei fantasme, sau cel puţin aşa i se păru.

Dar cum era posibil?

Se întoarse brusc. Nu văzu pe nimeni. Şi totuşi era sigură că tocmai zărise chipul lui Giacomo Casanova.

Nătângul acela libertin era închis la Piombi. Aşa cum Francesca era închisă la Murano, în mănăstirea Santa Maria degli Angeli.

Îşi spuse că era obosită. Probabil că emoţiile din ultima perioadă o obosiseră mai mult decât voia să admită. Îl învinsese pe campionul Veneţiei, omul care ascundea în faldurile mantiei sale cele mai diabolice şi irezistibile trucuri şi arme de seducţie, pe Giacomo Casanova. Contribuise deci într-o manieră hotărâtoare ca, la moartea lui Francesco Loredan, aflat deja cu un picior în groapă, Inchizitorul de Stat să se afle în poziţia de a fi ales noul doge al Veneţiei. Reuşise să înfrângă atitudinea rebelă şi libertină a Veneţiei, pregătind-o să devină floarea de la butoniera Austriei.

În timp ce plătea speckul, se gândi că ar trebui să se întoarcă acasă şi să se odihnească.

O luă către Silbergasse, dar, exact în colţul tarabei cu peşte, i se păru că vede din nou chipul acela. Fu o clipă doar, dar nu putea să uite părul lung, de culoarea cărbunelui şi ochii albaştri, într-o nuanţă atât de neobişnuită. I se păru că-l vede zâmbind, ca şi cum ar fi vrut să-şi bată joc de ea.

Natura râdea de ea?

Pentru că Giacomo, admiţând că fusese el, dispăruse din nou.

Nu putea fi decât imaginaţia ei.

Hotărî să se întoarcă acasă.

Era într-adevăr obosită.

55

Ultimele cuvinte

Îşi pieptănă părul lung şi blond şi apoi se privi în oglindă. Văzu o piele proaspătă încă, albă ca zăpada. Ochii verzi erau tot luminoşi, păstrând acea senzualitate languroasă care-i folosise atât de mult în trecut. Ştia foarte bine cum s-o exploateze. Nu exista bărbat în Austria care să n-o dorească. Dar de ce să fie obligată să aleagă unul, când putea să-i aibă pe toţi, ori de câte ori o dorea?

O însoţea o faimă sinistră. Se spunea că e o devoratoare de bărbaţi, că îi folosea ca pe nişte păpuşele de doi creiţari.

Zâmbi.

Aura aceea de frumuseţe şi perfidie îi convenea. Nu erau desigur dragostea sau sexul cele care o interesau, ci plăcerea pe care i-o dădea refuzul acelor prosteşti colivii sentimentale. Nu refuza să dăruiască plăcere şi s-o primească, ştia perfect cum să bucure un bărbat. Dar găsea mult mai seducătoare puterea pe care frumuseţea ei o exercita asupra lui, menuetul acela de priviri şi linguşiri care, iluzionându-l, l-ar fi obligat să facă orice nebunie pentru ea.

La urma urmei, nu fusese tocmai o asemenea strategie aceea care-l făcuse pe Casanova, cel mai teribil dintre seducători, să cadă în plasa ei?

Fusese uşor. Şi se distrase. Îi plăcuse mult mai mult decât dacă un bărbat de viţă nobilă ar fi călărit-o până la leşin.

Pentru că plăcerea pe care o dă sexul e efemeră, în timp ce conştiinţa puterii e mult mai de durată şi mai satisfăcătoare. Nu există comparaţie, îşi spuse Margarethe. Cu atât mai mult odată cu trecerea inevitabilă a anilor.

Acum era încă frumoasă, dar pentru cât timp?

Cunoştea cât se poate de bine legenda contesei Erszébet Báthory, nobila maghiară care nu ezitase să sacrifice tinere virgine pentru a se scălda în sângele lor şi a-şi păstra eterna tinereţe. Cel puţin

aşa se murmura la Curtea (imperială). Şoapte ajunse probabil şi la urechile Mariei Tereza de Austria, care promulgase, exact cu un an înainte, un Rescript asupra vampirilor, cu scopul de a nega existenţa unor fiinţe supranaturale şi de a opri nebunia păgână care se răspândea pe teritoriul dintre Ungaria şi Serbia. Se spunea că bărbaţi şi femei se sculau din morminte ca să-şi potolească setea cu sângele oamenilor din sate.

Exista ceva diabolic şi magnific la Erszébet Báthory, ceva ce, judecând după ceea ce se spunea, îi amintea de însăşi setea ei de sânge şi putere. Era o dorinţă profundă, o sete nepotolită, izvorâtă foarte probabil din nevoia de a creşte şi de a deveni puternică înainte de vreme.

În timp ce zăbovea cu gândul la seria aceea sângeroasă de zvonuri, Margarethe îşi coborî privirile, punând peria pe măsuţa de toaletă.

Când îşi ridică din nou ochii spre oglindă, îl văzu.

Îi lipi de gât lama unui pumnal. Ieşi o picătură de sânge, care lăsă o dâră stacojie pe pielea albă.

— Scoateţi o vorbă doar, şi vă tai gâtul, spuse Casanova.

— Voi! exclamă contesa, strângând din dinţi, şi în ochi îi apăru o sclipire de uimire, dar şi de plăcere totodată. (Deci Casanova nu era chiar atât de uşor de învins!) Vreţi să mă mai provocaţi?

— Pentru voi nu e decât un joc, nu-i aşa?

— Aţi înţeles, în sfârşit!

— Tocmai de-asta nu voi avea milă.

— Fiţi atent la ce spuneţi. Dacă nu reuşiţi să vă ţineți de cuvânt…

Drept răspuns, Casanova apăsă şi mai tare lama. După prima picătură căzură şi altele, iar tăietura deveni puţin mai profundă.

— Acum, spuse Casanova, uitaţi ce vreau.

Îi arătă cu privirea masa de scris care se afla în încăpere.

— Veţi scrie şi veţi semna o confesiune. Veţi povesti tot ce-aţi făcut. Veţi explica felul în care aţi încheiat un pact infernal cu Inchizitorul de Stat, Pietro Garzoni, ca să faceţi în aşa fel încât iubitul meu oraş să se supună Austriei.
— Credeţi asta?
— Pe cât cred că vă tai gâtul, dacă n-o faceţi.
— Voi sunteţi nimeni, Casanova.
— Eu sunt Veneţia.

56

Fără milă

Casanova ascunse foile de hârtie pergament conţinând confesiunea lui Margarethe în buzunarul elegantei sale redingote. Pusese pumnalul în teacă şi, ca s-o ţină la o distanţă mai mare, îşi scosese spada şi o apropiase de gâtul contesei.
N-avea încredere în ea.
O subestimase prea mult.
— Ce mai vreţi? întrebă ea. Să mă ucideţi?
— Ce altceva ar trebui să fac? După ce mi-aţi luat-o pe femeia pe care o iubeam?
— Ce ingrat! Eu am azvârlit-o în braţele voastre.
— Pentru voi Francesca era doar o piesă dintr-un joc. La fel ca mine. Ca Gretchen. Şi ca Zaguri!
— Aţi înţeles! Aşa că să nu vă imaginaţi nici măcar o clipă că sabia dumneavoastră mă sperie. V-am dat ce aţi vrut. Dacă aveţi intenţia să mă omorâţi, călcându-vă cuvântul dat, n-aveţi decât. Şi cât mai repede.
Giacomo nu se aştepta la atâta curaj şi aroganţă. Femeia aceea avea darul de a-l pune în încurcătură. Dar s-o ucidă pe ea nu era acelaşi lucru cu a trage în Zago. Era o femeie. Şi chiar dacă asta n-o făcea mai puţin vinovată şi crudă, nu reuşea să se hotărască.
O întrebă ceea ce voia cu adevărat să ştie. Habar n-avea ce va face dacă nu i-ar fi răspuns. Poate ar fi început s-o tortureze.

— Unde-i Francesca?

Contesa izbucni în râs.

Giacomo simţi cum îl cuprinde o furie năprasnică. Fu ca o maree, un val uriaş care părea să-l acopere cu totul şi să-i şteargă orice urmă de luciditate.

Închise ochii. Înainte de a lovi pentru a ucide.

Şi atunci se întâmplă.

Auzi ceva sunând. Un clopoţel.

Giacomo deschise ochii: peretele de care se sprijinea Margarethe se închidea în faţa lui.

Iar ea nu mai era.

Exact în clipa în care dispărea, Giacomo auzi un clic metalic. Probabil o pârghie, un mecanism ascuns care declanşa deschiderea peretelui.

Se repezi spre el. Căută cu mâinile. Bătu cu garda sabiei.

Până când undeva auzi o uşă deschizându-se.

Iar ceea ce văzu nu-i fu deloc pe plac.

În faţa lui se afla un bărbat cu un aspect formidabil. Mai înalt decât el, care nu era deloc scund. Avea umerii foarte laţi şi o claie de păr negru.

Trupul, impunător, era atletic şi stătea mărturie pentru cât de mult servise bărbatul acela în armata cine ştie cărui regat. La prima vedere, lui Casanova i se păru a fi ungur sau polonez, însă cruzimea sălbatică din privire îl situa undeva în Est, într-o regiune neospitalieră şi nemiloasă. Poate într-una dintre aşezările sârbe de la graniţa cu Imperiul Otoman.

Dar nu-l interesa să descopere provenienţa gigantului, din moment ce acesta părea hotărât să-i taie gâtul.

Bărbatul se proţăpi în faţa lui. Scoase din teacă o sabie elegantă, dar simplă. Poate puţin prea grea. Nu că asta i-ar fi creat probleme.

După ce o învârti prin aer, bărbatul se puse în gardă.

Giacomo făcu la fel.

Imediat ce atacă, Giacomo îşi dădu seama de forţa adversarului.

Loviturile erau date cu o energie extraordinară, şi el trebui să facă apel la toată experienţa sa de spadasin ca să respingă primele atacuri, pe cât de puternice, pe atât de precise. Lamele vâjâiau, pentru ca apoi să se lovească, încrucişându-se ca două limbi de metal, înfometate de carnea inamicului.

Casanova pară în secunda şi terţa, lamele se strânseră una în alta. Încercă să echilibreze greutatea, pentru a nu fi copleşit de impetuozitatea adversarului, apoi, eliberându-se, făcu o eschivă cu o viteză surprinzătoare şi atacă, făcând lama să săgeteze cu o mişcare repetată, care aproape găsi o breşă în garda adversarului.

Dar bărbatul acela era un luptător extraordinar. Pară atacul. Exista ceva antic, ceva ancestral în el, ca şi cum arta duelului, şi în general a luptei, ar fi fost scrisă în sângele lui.

Omul rânji satisfăcut. Dădu din cap.

— Complimente, zise.

Apoi, fără să mai adauge ceva, încercă un contraatac.

Casanova se apără în cvarta şi imediat în cvinta, în faţa unei noi lovituri a adversarului, venită cine ştie de unde.

Se opriră, privindu-se în ochi.

— Dragan Lukic, se prezentă adversarul, cu o voce întunecată ca o noapte de sânge şi orori.

— Giacomo Casanova.

Brusc, bărbatul porni din nou la atac. Fandă, dădu apoi o lovitură în diagonală, cu o linie ascendentă ucigătoare. Giacomo aproape că n-o văzu.

Reuşi s-o devieze în ultima clipă, chiar dacă nu de tot, şi lama îi tăie haina şi cămaşa. Sângele ţâşni, în timp ce rana care se deschidea, chiar dacă nu profundă, îl făcu să geamă cu dinţii strânşi.

Dar Casanova era departe de a fi învins. Se pregătise cu cei mai buni maeştri de scrimă din

Franţa şi Italia. Şi în ciuda faptului că adversarul său era formidabil, nu s-ar fi aşteptat la ceea ce urmă.

Schimbă mâna în mod repetat, încurcându-i planurile. O porni la atac, lovind într-un mod uluitor.

Pentru prima dată, Lukic fu surprins. Nu se aştepta la o asemenea mişcare. Dar lama lui Casanova merse drept la ţintă, făcându-i o rană sub coaste, mult mai profundă decât cea pe care o avea el.

Răspunzând contraatacului însă, Lukic reuşi să lovească cu atâta forţă, încât îndoi braţul lui Giacomo, făcându-l să scape spada.

Lama căzu cu un clinchet pe podea.

57

Când totul pare pierdut

Nu mai putea să joace conform regulilor.

Apucă primul lucru la îndemână şi-l aruncă în Lukic: o lampă de care bărbatul se feri, apoi masa de scris, un scaun şi, în sfârşit, o cupă de cristal care, izbindu-se de perete, se transformă într-o ploaie de cioburi transparente. Din care unul ajunse direct în ochiul adversarului său.

Lukic îşi duse mâna înmănuşată la ochi, în disperata încercare de a scoase ciobul, continuând să ţină spada în dreapta, ca să nu fie luat prin surprindere.

Oricum, coborâse garda, şi într-o clipă Casanova profită de asta. Luându-şi avânt, se aruncă asupra lui cu toată puterea.

Căzură amândoi pe podea.

Lukic urlă din cauza ciobului. Casanova fu primul care se ridică şi-i dădu adversarului un picior în rinichi. Dar Lukic reuşi să-l prindă cu picioarele, făcându-l să cadă din nou.

Din ochiul lui Lukic ieşea sânge. Gigantul se ridică în genunchi, în ciuda loviturii primite, dar

Casanova fu mai rapid şi-i aplică o serie de pumni în cap, spărgându-i buza şi nasul.

Bărbatul căzu din nou lat.

Casanova îi luă spada şi o rupse în două, după care aruncă bucăţile întrun colţ al camerei. Apoi o recuperă pe a lui, se aplecă şi o sprijini sub bărbia lui Lukic.

— N-am intenţia să vă ucid, îi spuse în austriacă. Aţi luptat bine, chiar mai bine decât mine. Dacă sunt acum în viaţă e doar o chestiune de noroc.

Aşa că uite ce-o să facem: o să rămâneţi aici, întins pe jos. Şi nu ridicaţi nici măcar un deget. Vă sfătuiesc să nu încercaţi să mă deranjaţi, căutând un mod de a mă urmări.

Celălalt îl privi cu ochiul bun încărcat de ură. Murmură ceva într-o limbă pe care Casanova n-o înţelese. Îşi imagină că era o înjurătură.

— Nu vă dezaprob, dar dacă faceţi altfel de cum v-am spus, o să fiu obligat să vă ucid.

Astea fiind spuse, se îndreptă spre patul contesei şi sfâşie cu lama un cearşaf. Făcu o fâşie destul de lungă, cu care să lege braţele lui Lukic. I le apropie unul de altul şi înfăşură în jurul lor fâşia de in. Făcu un nod dublu foarte strâns.

Procedă la fel şi cu picioarele.

— Mă înţelegeţi, nu pot să risc.

Apoi, în timp ce se îndepărta, spuse:

— Îmi pare rău, cred că o să vă pierdeţi ochiul.

Dar celălalt nu-l mai asculta. Giacomo închise uşa în urma lui.

Urlă numele Margarethei.

Şi încă o dată.

Şi din nou.

Dar, oricât striga, nu primea nici un răspuns.

Plecase cine ştie unde. Şi, odată cu ea, secretul pe care-l ţinuse pentru sine. Speranţa de a o regăsi pe Francesca depindea acum de Mocenigo.

Trebuia să dispară, şi încă repede. Era totuşi un veneţian pe teritoriu austriac. Şi până când situaţia

dintre doge şi Maria Tereza nu se clarifica, el nu putea să se simtă în siguranţă.

Mai bine să lase apele să se limpezească. Să caute un loc izolat, unde să stea o vreme.

Ungaria părea un loc potrivit în care să se refugieze. Nu era în război cu Prusia, nu formal cel puţin, deşi alianţa cu Austria era practic sigură.

Da, Ungaria era chiar un loc potrivit.

EPILOG

(NOIEMBRIE 1756)

58

Ungaria

Când îl văzu intrând în hanul din satul acela pierdut, din Ungaria, Giacomo răsuflă uşurat.

Nu era sigur că va veni. Trecuseră douăsprezece zile de când părăsise Bolzano şi nu avea nici o garanţie că bărbatul acela va veni după el.

Curierul îşi făcuse probabil calul praf ca să-i ducă veştile de la el atât de repede. Şi nici Mocenigo nu se lăsase mai prejos. Desigur, miza pusă în joc era importantă, dat fiind faptul că de confesiunea contesei depindea soarta Veneţiei.

Hanul era plin de fum. Ciorchini roşii de ardei iuţi atârnau de bârne.

Mirosul ciolanelor de porc, al grăsimii care sfârâia pe suprafaţa brună şi crocantă a cărnii puse la frigare umplea încăperea. Hangiul era un bărbat zdravăn, cu umerii mai laţi decât un bastion.

În timp ce Mocenigo se aşeza la masă, o fată cu sâni generoşi şi zâmbetul şmecher aduse două pocale din lut pline cu bere neagră. Casanova îşi lăsă privirea să se scalde într-a ei mai mult decât era normal şi fu fericit să găsească în ea un semn de înţelegere.

Imediat ce fata se întoarse la tejghea, Giacomo scoase confesiunea contesei din buzunar şi i-o dădu lui Mocenigo.

— Aveţi aici tot ce vă trebuie ca să-l prindeţi pe Garzoni, spuse.

— Foile astea par să vă ardă mâna.

— Aţi putea să nu-mi daţi dreptate?

— Nici vorbă! Să vedem, spuse Mocenigo şi, la lumina razelor de soare care pătrundeau pe fereastră, citi confesiunea.

— E în franceză.

— Văd. Şi e cât se poate de clară. Nu lasă nici o urmă de îndoială…

Mocenigo continuă să citească.

După câtva timp îşi ridică din nou privirea spre Giacomo.

— Foarte bine, spuse în cele din urmă. Şi contesa?

— A fugit.

— Îmi imaginam. Într-un anumit sens, e mai bine aşa.

— Poate că da, fu de acord Casanova. Altfel aş fi omorât-o.

Mocenigo îl privi în ochi şi înţelese că nu glumea.

— Francesca? întrebă Giacomo brusc.

Marele om politic suspină.

— Din păcate nu ştiu nimic nou. Tatăl ei a plecat. Se spune că ce s-a întâmplat i-a frânt inima. Nimeni nu ştie unde este fiica lui. Palatul Erizzo e gol, dar căutăm peste tot. Am început să căutăm în toate mănăstirile din Veneţia. Foarte probabil, Francesca a fost închisă într-un asemenea loc. Dar oricum, vă promit că, dacă a rămas în oraş, o vom găsi, e doar o chestiune de timp.

— Îmi juraţi?

Giacomo îl ţintui cu o privire care nu admitea un refuz.

— Vă jur. Aveţi cuvântul meu.

— Şi restul?

Mocenigo tuşi uşor, ca şi cum ar fi vrut să îndepărteze tensiunea care se crease.

— Cum vă spuneam, cu mărturisirea asta, Pietro Garzoni e terminat.

Dimpreună cu toată pletora lui de spioni, slugoi şi gărzi. Veneţia va fi salvată, şi totul… graţie vouă. Evident voi avea grijă să stabilesc raporturi diplomatice cu Austria, în cazul în care înlăturăm ameninţarea. De altfel, nu ne putem permite s-o avem pe Maria Tereza duşmană. Mai ales cu războiul în curs, faţă de care ne-am declarat neutri.

— Nu cer nimic mai mult, dată fiind poziţia în care mă aflu.

— Aşteptaţi înainte de a striga victorie. Încă nu ştiţi ce vreau să vă cer.

— Trebuie să-mi fac griji?

Mocenigo aşteptă câteva clipe înainte de a răspunde.

— Credeţi sau nu, faptele Domniei Voastre sunt pe buzele tuturor. Nu trece o zi fără să se vorbească despre fuga dumneavoastră de la Piombi. De fapt, se vorbeşte despre asta în toată Europa.

Se opri să observe chipul lui Giacomo.

— Apropo, vă stă bine cu barbă, adăugă.

— M-am gândit că aşa e mai greu să fiu recunoscut.

— Sunt de acord.

— Dar ce voiaţi să mă întrebaţi? vru să ştie Giacomo.

— Mă refeream la Austria. Faptul că am dejucat o uneltire nu înseamnă că trebuie să devenim duşmani. Ba chiar apropo de asta, dogele…

— Excelenţa Sa se simte mai bine? îl întrerupse Casanova.

— Da, pare că starea lui de sănătate s-a îmbunătăţit, din fericire zilele astea a reuşit să aibă puţină linişte.

— Continuaţi.

— Da. Spuneam… în lumina nenumăratelor voastre competenţe, avem nevoie să reconstruim relaţiile cu Austria. Dogele Francesco Loredan i-a promis recent Mariei Tereza implicarea Domniei Voastre în calitate de observator, într-o problemă de cea mai mare importanţă.

— Cum a putut s-o facă, ţinând cont de cele întâmplate?

— Dragul meu Casanova, nu fiţi naiv. Faptul că doar acum avem dovezile necesare pentru a demasca tentativa de lovitură de stat nu înseamnă că nu puteam s-o punem în gardă pe împărăteasă. Ştiam că veţi reuşi să procuraţi confesiunea aceea. Iar dogele a avut posibilitatea să-i spună cu anticipaţie împărătesei ce se întâmplă. Maria

Tereza, care e o femeie de lume, n-a ezitat să prindă din zbor propunerea de pace. Veneţia nu are timp de răzbunări, nu poate să-şi permită asta. De aceea, cu tot pragmatismul posibil, iată explicat motivul acestei cereri.

— Despre ce este vorba?

— Casanova, o să fiu direct. Problema e cu adevărat îngrijorătoare. Şi numai voi puteţi să-i daţi de capăt. Un om care are cunoştinţe de medicină, alchimie şi astrologie, şi căruia, în acelaşi timp, îi plac acţiunea şi intrigile, ei bine, e într-adevăr perfect pentru ceea ce vreau să spun.

— Vă învârtiţi în jurul cozii, Excelenţă.

— Aveţi dreptate.

Mocenigo dădu din cap, butonii de aur ai redingotei sale scânteiară în lumina soarelui.

— Cineva, în Moravia, căsăpeşte oamenii dintr-un sat de pe malul râului Bystřice. Cauzele unui asemenea masacru sunt total necunoscute. Dar maniera în care persoanele sunt ucise duce cu gândul la o fiară feroce sau la un om de o teribilă cruzime. Nici în cele mai urâte coşmaruri ale sale, Austria n-a cunoscut un asasin capabil de asemenea violenţe.

Casanova ridică din umeri.

— Nu ştiu ce să spun.

— Dar va trebui s-o ştiţi, mai bine zis, s-o aflaţi.

— Ce anume?

— M-aţi auzit bine.

— Dar… de ce ar trebui s-o fac?

— Pentru că protecţia Veneţiei depinde de asta.

— Protecţia…

— Cea care v-a permis să ajungeţi până aici.

— Ce înseamnă asta? întrebă Giacomo, vrând să se ridice.

Mocenigo îl opri.

— Haideţi, nu vă supăraţi. De acord, ştiu că am fi putut să facem mult mai mult, dar cred că aceşti trei sute de florini ungureşti vă vor ajuta să acceptaţi.

Şi, spunând asta, lăsă să cadă în mâinile lui Casanova un săculeţ de piele cu greutatea potrivită.

Dar Casanova n-avea intenţia să cedeze.

— Şi ultima oară mi-aţi spus acelaşi lucru.

— Iar voi ce mi-aţi promis?

Casanova pufni.

Începea să creadă că subestimase sarcina primită. Dar poate că, în fond, tot răul era spre bine. La urma urmei, se spunea că femeile din Moravia erau printre cele mai misterioase şi mai atrăgătoare din lume.

— De acord, spuse, brusc zâmbitor. În fond, sunt încă viu, nu-i aşa?

— Uite, aşa îmi plăceţi! Rezolvaţi chestiunea asta pentru mine, şi după aceea veţi merge la Paris… Sunteţi mulţumit?

— Paris!

Casanova păru să savureze cuvântul; numai când pronunţa numele acelui oraş simţea o plăcere aproape fizică.

— Deci? Ce va trebui să fac în următoarele zile?

— Va trebui să ajungeţi în burgul Bystřice, în Moravia de nord.

Localitatea îşi ia numele de la râul care traversează regiunea. Acolo o să vă întâlniţi cu medicul-şef al reginei Maria Tereza, Gerard van Swieten. El vă va prezenta persoana care, împreună cu voi, se va ocupa de cercetările privind misterioasele morţi care tulbură populaţia locală.

— Şi, desigur, nu am nici o posibilitate de a mă opune.

Mocenigo zâmbi.

— Exact.

— Bine. Când trebuie să plec?

— Mâine dimineaţă.

— Îmi imaginam.

— O să-mi trimiteţi rapoarte săptămânale. Până când se va încheia misiunea.

— De acord.

— Veţi acţiona în numele şi în contul Serenissimei Republici. Cum vă spuneam, ideea e că această misiune, îndeplinită în cel mai mare secret împreună cu un agent austriac, reprezintă porumbelul alb al păcii între Viena şi Veneţia. Între timp, eu voi face în aşa fel încât Garzoni şi oamenii lui să ajungă pe fundul unui canal, cu mâinile legate.

— Aşa încât să nu mai iasă niciodată la suprafaţă, conchise Giacomo.

Acum mă scuzaţi, Excelenţă, dar simt nevoia să respir o gură de aer curat.

Mă înţelegeţi, nu-i aşa?

— Evident. Voi profita să iau masa de prânz.

— Înţeleaptă hotărâre. Dacă pot să vă recomand…

— Ce anume?

— Pörkölt.

Mocenigo căscă ochii.

— Tocăniţă de viţel cu chimion şi ceapă. Cu un gust intens, dar pur şi simplu delicioasă.

— Atunci asta o să iau.

Giacomo se ridică şi se îndreptă spre uşă. Când o deschise, îl izbi un val de aer rece.

Nu-l deranjă.

Îi plăcea Ungaria.

Exista o pace infinită în câmpia aceea acoperită de zăpadă, în copacii goi, sub cerul luminat de un soare alb. Simţea liniştea; îi umplea sufletul şi îi spunea să rămână acolo, să privească natura limpede, gândindu-se la Francesca şi la faptul că într-o bună zi se va întoarce la Veneţia şi o va strânge în braţe.

Era sigur că se va întâmpla asta.

Satul era cufundat în frigul autumnal de la jumătatea zilei. Un car încărcat cu paie înainta încet pe drumul plin de noroi. Ţăranul de pe capră avea mustăţi pe oală şi o căciulă tivită cu blană. Din când în când îşi îndemna animalele, scuturând

hăţurile şi pronunţând cuvinte aspre. Norişori albi îi ieşeau din gură.

Un stol de ciori, ca o pată de cerneală vie, acoperi cerul.

Giacomo o revăzu pe Francesca în miracolul acelei zile: în fulgii de zăpadă care cădeau încet şi care păreau că dansează pe muzica şoptită de vânt, în arabescurile strălucitoare ale gheţii, pe trunchiurile copacilor, în respiraţia sătenilor care înfruntau ziua, în sunetul toporului care crăpa lemne, în urletul unui lup, profund şi încărcat de o forţă virgină şi primordială, venind din pădurea de dincolo de câmpie.

Oftă.

Cât de mult ar fi vrut s-o vadă!

Va aştepta. Ştia că îl aşteaptă un exil lung, camuflat în călătorii şi aventuri, impregnat de libertate, şi totuşi, oricum s-ar fi încăpăţânat să-l numească, nu era altceva decât un domiciliu forţat, lung şi inexorabil.

Îşi promise să ceară de la Mocenigo, data viitoare când îl va vedea, un zălog al iubirii Francescăi. Sperând că o va găsi. Dar nu avea nici un dubiu că aşa se va întâmpla.

Între timp îşi imagina chipul ei. Şi-l amintea încadrat de părul lung, asemenea unor flăcări lichide, cu ochii verzi limpezi şi strălucitori ca nişte oglinzi de apă şi pielea albă ca zăpada abia căzută.

Se gândi la noaptea de pasiune trăită cu ea, la focul în care arseseră, la momentul în care citise în ochii ei uimirea din spatele vălului de aşteptare, la sărutările furate în întunericul teatrului.

Francesca sălăşluia în sufletul lui. N-o va uita niciodată. Şi chiar dacă ar fi sedus şi iubit alte femei, nici una nu va fi ca ea.

Privi orizontul.

Îl aştepta Moravia.

Zâmbi.

La urma urmei, viaţa merita oare atâtea întrebări?

Giacomo credea că nu.

Aşa că putea merge să moară unde-i ordonase Veneţia.

Veneţia care-l exilase.

Veneţia care-l sărbătorea ca pe o legendă.

Veneţia pentru care s-ar fi lăsat omorât, dacă ar fi fost necesar.

Nota autorului

Înainte de toate, aș vrea să lămuresc faptul că acest roman se înscrie în linia marilor romane de aventuri, mă refer mai ales la *Memoriile lui Barry Lyndon* de William Makepeace Thackeray sau la *Moll Flanders* de Daniel Defoe, fără a uita sclipirile libertine ale lui Pierre-Ambroise-François Choderlos de Laclos, autorul *Legăturilor primejdioase*, precum și sugestiile, aducând cu capriciul unui nou secol XVIII, din *All'insegna del buon corsiero*[30] de Silvio D'Arzo. Roman de aventuri, deci, și doar în al doilea rând roman istoric, deoarece, în cazul de față, am încercat să recitesc anumite întâmplări din viața lui Casanova în cheia posibilității, cercetând zonele cenușii ale autobiografiei sale, care spune multe despre el și continuă să rămână sursa primordială de informații, dar, în același timp, lasă deoparte motivele care au provocat alte întâmplări. Mă gândesc în primul rând la perioada petrecută în închisoarea Piombi. Și asta pentru că însuși protagonistul întâmplării habar n-avea care au fost motivele reale ce au determinat evenimentele. Din această cauză, romanul meu pune sub semnul aventurii și al complotului acel moment, încercând să facă lumină asupra realelor raporturi dintre Austria și Veneția, fără a uita că, după părerea unor cercetători cât se poate de serioși, Casanova ar fi ajuns la închisoare pentru că i-a făcut avansuri, fără să știe cine e, amantei unui Inchizitor de Stat.

De altfel, trebuie spus că ultima parte a romanului e profund inspirată din fapte reale, așa cum sunt ele povestite în autobiografia celui mai faimos libertin din istorie, acordând o atenție deosebită episodului inclus mai târziu în *Povestea evadării mele de la Piombi.*

Desigur, m-am străduit să redau cât mai exact locul desfășurării acțiunii, iar pentru asta am

petrecut multe ore făcând cercetări în arhive și pe teren.

Nici nu mai este nevoie să spun că *Povestea vieții mele* a fost pentru mine o lucrare de referință, împreună cu câteva biografii și cărți dedicate lui Casanova, ca *Vita di Casanova* de Luigi Baccolo, Milano 1972; *Il mondo di Giacomo Casanova. Un veneziano in Europa 1725 – 1798,* AAVV, Veneția 1998; *Vita di Giacomo Casanova* de Elio Bartolini, Torino, 2004; *Giacomo Casanova. Avventuriero, scrittore e agente segreto* di Giampiero Rorato, Godega di Sant'Urbano (TV), 2012; *I viaggi di Casanova: dalla „Storia della mia vita",* Edizione Illustrata di Giacomo Casanova, Milano, 2014; în plus o infinitate de monografii dedicate Serenissimei Republici a Veneției, dintre care amintesc cel puțin *L'inquisizione a Venezia* de Riccardo Calimani, Milano, 2003; *La Repubblica del Leone, storia di Venezia* de Alvise Zorzi, Milano, 2011; *Venezia '700* de Massimo Favilla e Ruggero Rugolo, Venezia, 2011; *L'alba dei libri: quando Venezia ha fatto leggere il mondo* de Alessandro Marzo Magno, Milano, 2013; *Leggende veneziane e storie di fantasmi*, Venezia, 2011; *La Venezia segreta dei Dogi*, Roma, 2015; *I tesori nascosti di Venezia*, Roma, 2016; *Un giorno a Venezia con i Dogi*, Roma, 2017 (toate semnate de Alberto Toso Fei); *I servizi segreti di Venezia. Spionaggio e controspionaggio ai tempi della Serenissima* de Paolo Preto, Milano, 2016; *Il doge di Venezia* de Giorgio Ravegnani, Bologna, 2013; *Storie segrete della Storia di Venezia* de Francesco Ferracin, Roma, 2017; *L'Inquisizione a Venezia* de Gian Nicola Pittalis, Castelfranco Veneto (TV), 2017.

A fost o călătorie fascinantă și uluitoare, care mi-a cerut, pe măsură ce scriam, anumite adaptări. Mă gândesc, ca să dau un exemplu, la necesitatea de adapta sistemul venețian de numărare a orelor la ușurința lecturii și înțelegerea imediată a textului.

Cititorul foarte atent a observat desigur cât de des, aproape obsesiv, mă refer la apusul soarelui și la înserare. Acest lucru, departe de a reprezenta o trăsătură stilistică, subliniază în manieră discretă cât de important era apusul soarelui pentru venețieni, care în calendarul lor numărau orele nu pornind de la miezul nopții, ci de când apunea soarele, adică între cinci și opt după-masa, în funcție de anotimp. Astfel încât prima oră nu era indicată drept cea imediat următoare miezului nopții, ci prima după apusul soarelui.

Numărătoarea orelor începea deci, în mod convențional, la circa patruzeci și cinci de minute după apusul soarelui. Nu întâmplător, atunci când Casanova se referă, în memoriile sale, la ora 15.00, nu face referire la ora 3.00 după-masa, ci la ora 11.00 dimineața. Așa că, pentru a evita complicații excesive în scrierea și înțelegerea textului, am preferat să indic ora cu perifraze de felul: „Imediat după apusul soarelui“ sau „de la apusul soarelui încolo“, astfel încât cititorul să poată avea o lectură rapidă și eficace a textului, dar păstrând adevărul istoric, drept omagiu felului în care venețienii calculau timpul.

Aceasta și multe alte adaptări au fost folosite pentru ca narațiunea să fie simplă, directă, tipică pentru ce mă interesează cel mai mult, și anume romanul cult, dar și popular totodată.

Am folosit anume un limbaj oarecum arhaic pentru a-i permite cititorului să aprecieze o anumită atmosferă, și totuși munca de „istoricizare“ nu compromite înțelegerea imediată a textului, apropiindu-se cât mai mult posibil de acțiunea și intriga tipice *feuilleton*-ului de aventuri, fără a pierde din vedere influențele epistolare și aventurile erotico-amoroase ale romanului libertin.

Am făcut, cum era normal, și multe călătorii în lagună, plimbări și conversații cu bunul meu prieten Francesco Ferracin, romancier și scenarist

extraordinar, profund cunoscător al istoriei venețiene, precum și vizite la biblioteci și arhive.

Cititorului îi spun, în sfârșit, să nu caute perfecta corespondență cu realitatea, care totuși nu lipsește în unele momente, deoarece ceea ce își propune acest roman este tocmai transfigurarea unei lumi, celebrarea culorilor și a atmosferei, „recitirea“ unor întâmplări ce au avut loc cu adevărat, încercând să sugereze subiecte și perspective care trebuie să fie cu adevărat mai mult decât o *spy story.*

Padova – Veneția, 1 ianuarie 2018

[1] Crâşmă (dialect veneţian).

[2] Domnilor, vă rog, mergeţi afară să vă certaţi (dialect veneţian).

[3] Fereastră împărţită în şase deschideri verticale prin cinci pilaştri sau mici coloane.

[4] Clădire adiacentă Palatului Contarini, de care erau legate multe poveşti cu fantome.

[5] În original *cuoio bulgaro*, echivalentul în limba română pentru piele rusească sau piele fină.

[6] Denumite şi *Bocche per le denunze secrete* – Guri pentru denunţurile secrete –, semănau cu actualele cutii poştale, de cele mai multe ori împodobite cu un cap de leu cu gura larg deschisă.

[7] În latină, în original, „cât timp lucrurile vor sta astfel".

[8] Consiliul celor Patruzeci, important organ constituţional din cadrul Republicii Veneţia, îndeplinind funcţii politice şi de Tribunal Suprem.

[9] Expresie latină cu sensul de „suspiciune de persecuţie."

[10] Mască veneţiană neagră, ce acoperea doar ochii.

[11] Înţelepţii pentru Erezie, magistratură veneţiană (1547–1797) a cărei sarcină consta în urmărirea şi pedepsirea ereticilor.

[12] Mască ce acoperea faţa pe trei sferturi şi care putea fi purtată tot timpul, nu numai în perioada Carnavalului.

[13] Sediul procuratorilor din Veneţia, aflat în clădirile ce mărginesc pe trei laturi Piaţa San Marco.

[14] Sau Gura pentru denunțuri secrete – asemănătoare cutiilor poştale de azi și amplasate în toată Veneția, dar mai ales în apropierea şi în interiorul Palatului Ducal.

[15] Considerate precursoare ale cărţilor de buzunar de azi, aldinele erau volumele tipărite la Veneţia între 1494 şi 1515 de către tipograful şi umanistul Aldo Manuzio, de la care şi-au luat şi numele.

[16] *Congregatio pro Indice Librorum Prohibitorum*, Congregaţia cărţilor interzise, organism al Curiei Romane, administraţia pontificală a Bisericii Catolice.

[17] Carte de magie.

[18] Pluralul de la *piombo*, care înseamnă plumb în limba italiană.

[19] Ordin religios înfiinţat în 1528 de Gerolamo Emiliani, care se ocupă în special de asistenţa orfanilor.

[20] În Italia, în ziua de 1 noiembrie se celebrează Sărbătoarea Tuturor Sfinţilor. Ziua morţilor e în data de 2 noiembrie.

[21] *Supremo Tribunale dei Quarantia*, sau *Consiliul Celor Patruzeci*, organ constituţional în Veneţia secolului al XVIII-lea, având şi funcţii politice.

[22] Băiat între 8 şi 10 ani, ales de membrii Consiliului direct de pe stradă, care servea scrutinului pentru alegerea dogelui.

[23] Pozzi, teribilă închisoare situată la parterul Palatului Ducal din Veneţia. Spre deosebire de Piombi, unde deţinuţii puteau să ia cu ei bunuri personale, la Pozzi condiţiile erau de-a dreptul inumane.

[24] O dată pe an poţi să-ţi pierzi minţile (în latină, în original).

[25] Scandal, în dialectul venet, în original.

[26] Mămăligă cu carne de măgar (în dialectul venet, în original).

[27] Vin roşu din regiunea Veneto.

[28] Intrare monumentală în Palatul Ducal. În stil gotic, a fost construită între 1438 şi 1442.

[29] Complex de şantiere navale şi ateliere aflat în partea de est a Veneţiei.

[30] „Ca un bun armăsar“.

Table of Contents

Title page
PRIMA PARTE
IUBIREA
(IUNIE – IULIE 1755)
1
Jocul spânzuratului
2
Întoarcerea la Veneţia
3
Inchizitorul de Stat
4
Contesa
5
Zago
6
Pânza destinului
7
Francesca
8
Un bal mascat
9
Pregătiri
10
Cei Zece
11
Petrecerea
12
Diavol şi cobalt
13
Un tânăr impertinent
14
Prima scrisoare
15
Ruşine
16
Răspunsul
17

Către un duel
18
Leagăn de emoţii
19
În amurg
20
Jocul
21
San Marco
PARTEA A DOUA
CONDAMNAREA
(IULIE 1755)
22
Coşmarul
23
Cobea
24
Jucării stricate
25
Interogatoriul
26
Goldoni la teatru
27
Investigaţie
28
O uneltire periculoasă
29
Implicaţiile unui pariu
30
Chin şi dorinţă
31
Sărutări şi umbre
32
Magazia
33
Zori plini de speranţă
34
Amărăciune
35
Noaptea le surâde ticăloşilor

36
Întâlnirea
37
Capitularea
38
Acuzaţii
39
Noapte de plumb
40
Gretchen
41
Esenţa însăşi a răului
PARTEA A TREIA
RĂZBUNAREA
(OCTOMBRIE – NOIEMBRIE 1756)
42
Chilia
43
Discuţie despre politică
44
Închisoarea Piombi
45
Disperarea
46
Revelaţii
47
Planul
48
Fuga
49
Precauţii
50
Palatul Ducal
51
Santa Maria del Rosario
52
Hanul Alle Campane
53
Drumul spre Treviso
PARTEA A PATRA

SPIONUL
(NOIEMBRIE 1756)
54
Bolzano
55
Ultimele cuvinte
56
Fără milă
57
Când totul pare pierdut
EPILOG
(NOIEMBRIE 1756)
58
Ungaria
Nota autorului

Table of Contents

Title page	1
PRIMA PARTE	4
IUBIREA	4
(IUNIE – IULIE 1755)	4
1	5
Jocul spânzuratului	5
2	7
Întoarcerea la Veneţia	7
3	13
Inchizitorul de Stat	13
4	21
Contesa	21
5	28
Zago	28
6	31
Pânza destinului	31
7	33
Francesca	33
8	39
Un bal mascat	39
9	43
Pregătiri	43
10	47
Cei Zece	47
11	53
Petrecerea	53
12	56

Diavol şi cobalt 57
13 61
Un tânăr impertinent 61
14 65
Prima scrisoare 65
15 72
Ruşine 73
16 77
Răspunsul 77
17 82
Către un duel 82
18 86
Leagăn de emoţii 86
19 91
În amurg 91
20 94
Jocul 94
21 97
San Marco 97
PARTEA A DOUA 103
CONDAMNAREA 103
(IULIE 1755) 103
22 104
Coşmarul 104
23 108
Cobea 108
24 111
Jucării stricate 111
25 114
Interogatoriul 114
26 120

Goldoni la teatru 120
27 126
Investigaţie 126
28 131
O uneltire periculoasă 131
29 135
Implicaţiile unui pariu 136
30 140
Chin şi dorinţă 140
31 145
Sărutări şi umbre 145
32 148
Magazia 148
33 151
Zori plini de speranţă 151
34 155
Amărăciune 155
35 159
Noaptea le surâde ticăloşilor 159
36 165
Întâlnirea 165
37 168
Capitularea 168
38 173
Acuzaţii 174
39 182
Noapte de plumb 182
40 185
Gretchen 185
41 188
Esenţa însăşi a răului 188
PARTEA A TREIA 196
RĂZBUNAREA 196
(OCTOMBRIE – NOIEMBRIE 1756) 196

42 197
Chilia 197
43 201
Discuţie despre politică 201
44 205
Închisoarea Piombi 205
45 209
Disperarea 209
46 211
Revelaţii 211
47 215
Planul 215
48 224
Fuga 224
49 231
Precauţii 231
50 233
Palatul Ducal 234
51 238
Santa Maria del Rosario 238
52 242
Hanul Alle Campane 242
53 246
Drumul spre Treviso 246
PARTEA A PATRA 253
SPIONUL 253
(NOIEMBRIE 1756) 253
54 254
Bolzano 254
55 257
Ultimele cuvinte 258
56 260
Fără milă 260
57 263

Când totul pare pierdut 263
EPILOG 266
(NOIEMBRIE 1756) 266
58 267
Ungaria 267
Nota autorului 275